

ובחרת בחיים

וּבַחֲרֶתָּ בְּחַיִּים לְמַעַן תַּחְיֶה אֶתָּה וְזֶרְעֶךָ.

דברים ל, יט

בו יבואר שעל פי הלכה
חיוב גמור להצביע בבחירות
ואין שום היתר להשתמט מלהשתתף
בבחירות, וגדול עווננו של העושה כן

* * *

יו"ל חודש הרחמים והסליחות תשע"ט לפ"ק

* * *

תודותינו למערכת "חובת הבחירה" על רשותם האדיבה להעתיק מקונטרסם הנפלא פרקים שלימים ולקונטרס "השגות על משפט הבחירה" ולקונטרס "והשבות אל לבבך" ולקובץ "במשנת רבותה"ק" דחסידי בעלז תש"ח להם.

גם נתונה תודה למאגר המידע הממוחשב 'אסופות' שעל ידי ספריית מורגנשטרן - אשדוד שבאוצר העיתונות שברשותם מצאנו חומר רב ויקר ערך, בפרט מעיתוני 'המודיע'.

* * *

לתגובות והערות ולכל עניני הקונטרס יש לפנות לכתובת דואר אלקטרוני:
veusisu@gmail.com

מפתח - תוכן הענינים

רשימת מרנן ורבנן גדולי התורה והחסידות שחייבו להשתתף בבחירות.....ט
בפתח השער.....יא

קצירת האומר

פרק א'

אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי אֹתוֹ אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֹתַי וְחֻקְתַּי: (מלכים א יא, לד)

בו יבואר גודל החיוב המוטל על כל אחד ואחד להיחלץ חושים להצביע ולהרבות פעלים לטובת רשימת החרדים.....יג

סימן א'

- א. רוב ככל גדולי ישראל בשבעים שנה האחרונות הורו על חיוב גמור לפעול ולהפעיל למען רשימת החרדים ואסרו באיסור חמור להימנע ולהשתמט, כי בהשתתפות בבחירות מחזקים את התורה וענייני הדת בארצה"ק, ובהשתמטות ח"ו להיפך.
- ב. לבר מן דין, בעצם ריבוי המצביעים יש בזה משום קידוש השם שהרבה יהודים משייכים עצמם לחרדים לדבר ה', ובהשתמטות ח"ו להיפך.
- ג. בשלטון 'דמוקרטי' השלטון שייך לאזרחים, ולכן כל כמה זמן עורכים בחירות וכל אחד שולח את נציגיו ללחום את מלחמתו ולזעוק את זעקתו, ומי שאינו בוחר נחשב הוא שמסכים לדעת הרוב. אך אין שום משמעות למספר 120 והכנסת יכולה לתפקד גם בלי כל החברים, והמדינה היא ממילא לא הכנסת.
- ד. אלמלא פעילות הנציגים החרדים היה מאד קשה לשמור היהדות בארצה"ק, ומלחמות על נושאים כמו: שבת, כשרות וניתוחי מתים היו לחם חוקינו, וב"ה שהנציגים פעלו שהדברים האלו ועוד יהיו פשוטים וברורים. כמו"כ פעלו שיהיה ניתן לחנך את בנינו ובנותינו על טהרת הקודש בלי שום מכשול.
- ה. כמו"כ פעלו שאלו ה'מסורתיים' הרוצים קשר עם התורה יוכלו להשתייך אל התורה"ק והמצוות.
- ו. בעצם הבחירה לנציגים החרדים יש בו משום חובת מחאה על השלטון הפוקר, ומכריזים אנחנו בזה שרוצים אנו להתנהג בדרך התורה"ק ולא בדרכם ח"ו. ומי שמשמט מכריז בזאת שלא אכפת לו ממצב היהדות בארצה"ק.
- ז. אף שהרבה שנים היו ב'אופוזיציה' מ"מ לפני 'גיוס בנות' היו ב'קואליציה', ואף אחר שפרשו היו מגדולי ישראל שסברו שלא היו צריכים לפרוש.

סימן ב'

- א. מצות עשה לשמוע בדברי חכמים, ומצוה זו נוהגת בכל מקום ובכל עת כמו שכתב החינוך (מצוה תצו). וגדולי התורה והדור בארץ ישראל אף פרסמו "פסק דין" על החובה להצביע בבחירות (הראשונים שפרסמו היו מרנן הגאונים הקדושים: הגרא"ז מלצר, הגרא"י פינקל, הגר"א קוטלר, הגאון מטשעבין, הגר"ז סורוצקין, הגרי"מ טיקוצ'ניסקי, הגר"מ קרליץ, הגר"ש יגל, הגר"י סרנא זכר צדיקים וקדושים לברכה).
- ב. אף שהיו גדולים שאסרו מ"מ אין לזוז מדעת הרוב שחייבו את הבחירות ואסרו באיסור חמור את ההימנעות, ואף מי שלבו נוקפו אינו יכול שלא לילך אחר פסק הרוב.
- ג. פוסקים כדעת הרוב אף שלא עמדו למנין ואפי' לא ראו זה את זה, כמו שכתבו כל גדולי הפוסקים וכמו שנהג מרן בעל ה"בית יוסף" זיע"א בחיבורו.

- ד. אין מקום לומר "אין דנין בדייני אותו העיר" שאינו נאמר אלא בדייני ממונות, והיא חוצפה ועזות גדולה לומר על רוב ככל גדולי ישראל שהמה משוחדים בנגיעות שונות (עפ"ל) והיא מדרך המשכילים בכל הדורות.
- ה. פוסקים תמיד כרוב אף שהיחיד בירר דבריו בספר מש"ס ופוסקים, מ"מ אין לזוז מפסק הרוב כמו שאין פוסקים כראשונים שהאריכו על פני המקצרים, והרי האוסרים לא גילו תורה חדשה ח"ו אלא סמכו דבריהם על דברים ידועים.
- ו. היוצא מכל הנ"ל שחיוב גמור על כל אחד ואחד לפעול ולהפעיל למען רשימת גדולי ישראל, "וכל המשמט עצמו מחובה זו הינו נותן יד לאותם המבקשים לעקור את הכל" (לשון פוסק דורינו מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל)
- ז. אין לומר "שב ואל תעשה עדיף" שהוא רק במילתא דיש מחמירים ויש מקילים, אך במקום שרוב ככל גדולי צדיקי קדושי גאוני ופוסקי הדורות חייבו וקידשו, ותלו את ההשתמטות באיסורים חמורים, אין לזוז מפסק הרוב.

פרק ב'

צאי לך בעקבי הצאן (שיר השירים א, ח)

בו יבואר שהנהגה זו של השתתפות ונטילת חלק ושררה בשלטון כבר נהגו מזה כמה דורות, וכן מה טעם אין לחוש בזה משום איסור התחברות לרשעים וכניסה לבית המינות.....כח

- א. בכל הדורות נהגו כל גדולי ישראל בכל מקומות מושבותיהם לשבת בבית אסיפות הגויים הרשעים, ואף היו מגדולי ישראל בהונגריה שישבו ב'קונגרס הרפורמי' ביחד עם רשעי ישראל שרצו לעקור את הכל ח"ו. והמהר"ם שיק שישב שם כותב בתשובה (בשו"ת או"ח סי' ש"ט) ומסביר את דרכיו בזה. ושמע מינה תלת: שאין בו משום איסור כניסה לבית המינות, ואין בו משום התחברות לרשעים, ואין בו משום הסכמה למעשיהם. אבל יש בו מצוה גדולה להצלת הדת.
- ב. גדולי ישראל הסבירו שאין שייך כאן התחברות לרשעים שאינו לשם אינטרס משותף.
- ג. איך אפשר לקרוא התחברות בדבר שכל כולו מלחמה איתם.
- ד. אין הבדל בין בית המחוקקים של עכו"ם שישבו שם גדולי ישראל לבין ה'כנסת' ואדרבה עכו"ם יותר גרועים שנהרגים גם אם לא למדו.
- ה. אך הדבר שונה בנוגע ל'ועד הלאומי' שהיה כעין קהילה וכאשר התאפשר הדבר לצאת קראו גדולי ישראל לצאת, משא"כ במדינה א"א לצאת והמשתמט מלהצביע לחרדים לדבר ה' מסכים לדעת הרוב.
- ו. ההצבעה בבחירות היא דרך ההתבדלות האמיתית שגורם שלא יהיו חיכוכים תמידיים בין שומרי התורה לשלטון, ומי שלא מצביע נמנה קולו כאילו הצביע.
- המשתמט מלהצביע בבחירות בטענת שווא של התבדלות הרי זה עושה שקר בנפשו, כיון שעל כרחו הוא חלק מן המדינה, וההימנעות מהשתתפות בבחירות אינה מעלה ואינה מורידה כלום לענין זה. ואין בה רק הפקרת מצב הדת בארה"ק לידי הפוקרים.

פרק ג'

אורו מרוז אִמֵר מִלְאָךְ ה' ... כִּי לֹא בָאוּ לְעִזְרָת ה' ... בְּגִבּוֹרִים (שופטים ה, כג. ועיין מו"ק טז, א)

בו יבואר חומר ההימנעות מלהשתתף בבחירות.....לה

- א. גדולי וצדיקי הדור אסרו באיסור חמור ההימנעות וההשתמטות מהבחירות, ותלו בכך

שהמשתמט: מסייע להשתלטות החפשים על הנהגת הצבור ונוטל אחריות כבדה על עצמו, נותן יד להמעטת דמותה של היהדות החרדית ומחליש כושר עמידתה על משמר הדת והתורה"ק, נעשה בעקיפין ח"ו שותף לכל הקמים על שומרי הגחלת (לשונות הקול קורא).

ב. כל הנותן את קולו בעד הנציגים החרדים הרי הוא מקדש את ה' בהיבדלו מתוך העדה הרעה הלא הם הציונים הרשעים שהשתלטו על תושבי ארה"ק והקימו שלטון כפירה. וע"י הצבעתו מוכיח הוא שאינו משתייך לזרם הכללי של המדינה שניחא להם בחיי הפקר ובהמיות.

ג. אך מי שאינו נותן את קולו בעד הנציגים החרדים הרי הוא מחלל שם שמים, כיון שכח הנציגות החרדית נחלשת. ובסוף יום הבחירות כאשר נספרים הקולות שניתנו לרשימת החרדים נמצא מספר קטן יותר, וממילא לעיני כל העמים נודע שרק כך וכך יהודים נתנו את קולם לרשימת היראים, דהיינו שרק לכך וכך יהודים לא ניחא מההפקרות ופריקת העול תורה השורר כאן בארה"ק והעברה על הדת.

ד. ומלבד חילול השם הגדול והנורא, עוד ישנו בזה פשע חמור שאינו מוחה כאשר יש בידו למחות, ועונשה בצדה. וכדאיתא בגמ' (שבת נד, ב) "מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו, באנשי עירו נתפס על אנשי עירו, בכל העולם נתפס על כל העולם כולו". ומכיון שע"י הבחירות יש אפשרות למנוע ולמחות בכל הצבור במדינה נמצא שהנמנע מהשתתפות בבחירות נתפס בעוון אנשי כל המדינה.

ה. ואלו הנמנעים בטענת שב ואל תעשה הנם ג"כ שותפים בעקירת הדת כאנשי ה"סטטוס קוו" שעליהם כתב מרן המהר"ם שיק זי"ע שהם כמסייעים לרשעים הרפורמים שר"י.

ו. על חלק מן החרדים בהונגריה שלא התאגדו בקהילות האורתודוקסיה פסק מהר"ם שיק זצוק"ל שבעמידתם מן הצד מחלישים כח שומרי הדת ודינם ממש כהרפורמים עוקרי הדת. וכן נכללים בארור אשר לא באו לעזרת ה' בגיבורים.

כן הדבר בארה"ק שאמר כ"ק מרן אדמו"ר מבעלז זצוק"ל שהאגודה כאן היא כמו האורתודוקסיה בהונגריה, והיושבים מן הצד ואינם מסייעים לרשימת החרדים העומדת בפרץ נגד הגזירות הרי נפסק ע"י מהר"ם שיק שדינם כעוקרי הדת עצמם. וכפי שכתב כן גאב"ד קוממיות זצ"ל.

והנהגה זו של שב ואל תעשה מנוגדת לדעת תורה של רוב ככל חכמי ישראל בעבר ובהווה. כמו כן מנוגדת היא לכל הגיון, שהרי איך ניתן לחיות כאן במדינה של פורקי עול שכל חפצם לעקור תורה מישראל, בלי להשתדל להצלת הדת. הרי אם לא יתן קולו למען רשימת החרדים יחלש כח הנציגות החרדית וח"ו לא יוכלו לעמוד בפרץ בפני הקמים עליהם. וא"כ איך יוכלו לנהל חיי תורה בארה"ק. וגם מנוגדת היא למסורת ישראל בדורות האחרונים שנהגו מזה כמאה ועשרים שנים ויותר, לשלוח צירים אל בית המחוקקים לפעול שתדלנות למען הצלת הדת ולמען טובת היהדות הנאמנה. הנהגה זו דרך חדשה היא לא שערסם אבותינו לישב בחיבוק ידים אל מול עוקרי הדת בטענת הבל של שב ואל תעשה, שתחת הכסות של טענה נכזבה זו מפקירים את חיי התורה והדת ומשחקים לידי הפוקרים שזה אכן רצונם שיתמעט כח שומרי הדת בכנסת ויוכלו להפיק זממם לעקור תורה מישראל ח"ו.

ז. בגלות הדעת של דורנו מכיון שקשה להיות עובד ה' אמיתי נוצר מצב שאנשים מסויימים על ידי שנמנעים בבחירות ונעשים "פרומערס", בזה מרגישים עצמם לצדיקים וקדושים.

באמת הנמנע מלהצביע הרי הוא קל שבקלים שלוקח על כתפיו האחריות להקל בדבר חמור כל כך שיש בו סיוע לעקירת הדת.

פליאה דעת ממנו נשגבה לא נוכל לה להבין. וכי גילה האברך פסוק חדש או משנה ברייתא ותוספתא חדשה או פוסק עלום שלא ידעו הימנו גדולי ישראל כהגה"ק: החזון איש, אדמו"ר מבעלזא, גאב"ד טשעבין ויתר גדולי ישראל זצוק"ל, שעל סמך זה החליט לעצמו למרוד בפסקם הברור אשר חייבו בחיוב גמור להצביע בבחירות למען הצלת הדת.

חוצפה ועזות פנים שבחור או אברך בן ימינו פוסק לעצמו בשאלה חמורה כל כך בשב ואל תעשה נגד גדולי ישראל, בניגוד לכל הגיון ובניגוד להנהגת כלל ישראל במשך הדורות האחרונים עוד באירופה.

הכלל הוא שאין ב"ד יכול לבטל דברי ב"ד חברו אלא אם כן גדול הימנו בחכמה ובמנין, ומנין ההיתר לפסוק לעצמו בשב ואל תעשה נגד רוב ככל גדולי ישראל שחייבו ברורות להצביע. בוודאי מי שבשאר דברים נוהג כהוראת גדולי ישראל ליטול תקציבים וכדו', וכאן מקלו הגיד לו להימנע מלהצביע שהרי הוא בגדר "העושה כקולי בית שמאי וכקולי בית הלל הרי זה רשע". ח. וכל שכן מי שמונע אחרים מעשות הרי הוא חוטא ומחטיא את הרבים ח"ו ורעתו כפולה ומכופלת.

פרק ד'

לְבָרֵךְ וְלִלְבֹּן (דניאל יא, לה)

כל מי שהוא מברך מקחו של צדיק כאילו מקיים עשרת הדברות (בראשית רבה נח, ח)

בו יתברר אם יש איסור בהקמת והחזקת שלטון יהודי בזמן הגלות וכן יתיישבו שאר טענות האוסרים.....לט

סימן א'

הקדמה - מטרת הדברים בפרק שלש שבועות

האם שלטון יהודי קודם הגאולה סותר לגזירת הגלות, טענת האוסרים - שלטון יהודי בזמן הגלות מהווה כפירה בגזירת הגלות ובביאת המשיח, תשובה - לא מצינו איסור השתדלות להקל מעול הגלות, הגלות איננה מצוה כי אם גזירה, דברי הנצי"ב - אם ראינו שהבורא ב"ה סיבב הנהגתו באופן מסוים, אין להרהר אחריה.

סיכום בנידון השתדלות בענין הגלות, ובמאמר "אין ישראל נגאלין אלא בתשובה", הוכחות לדברינו שאין שום איסור להיות שלטון יהודי קודם הגאולה, התנגדות גדו"י לרעיון הציונות - לא מטעם איסור שלטון, רק מחשש פריקת עול תורה כי עצם החזקת השלטון אין בה שום שייכות לכפירה.

סייעתא מדברי מהרי"ץ דושינסקיא ופרוטוקול אסיפה עם מהרי"ץ שנת תרח"צ - נידון בו תגובת היהדות החרדית אם תקום מדינה.

ישוב הטענה מדין ג' שבועות:

א. שלא יעלו בחומה - פירוש כל (או רוב) ישראל ביחד וביד חזקה.

ב. שלא ימרדו באומות - שנתונים תחת מלכותם.

ג. שלא ירחקו את הקץ - בעונם.

ד. שלא ידחקו את הקץ - בתחנונים יותר מדאי.

סיכום דין ג' שבועות לעניינינו.

ליקוט דברי האחרונים - האם להלכה לדין נוגע נידון הג' שבועות: ר"ח ויטאל - השבועה היתה לאלף שנים. אבנ"ז - השבועות הם השבעה לנשמות בלי הגופים. זרע שמשון ועוד - השבועות תלויות זה בזה. אור שמח - סר פחד השבועות.

במאמר חז"ל אין בן דוד בא עד שתכלה מלכות הזלה מישאל.

סימן ב'

א. כבר הובהר לעיל שאין שום תוקף למספר 120 והכנסת תתקיים גם ללא הנציגים החרדים, וממילא אין לומר שמסכימים עמם על עולותיהם ח"ו.

ב. אין נכנסים אתם למו"מ על ענייני הדת אלא להציל מה שאפשר ומה שא"א הרי ממילא יעבור.

ג. וכן גם לערכאותיהם מותר ללכת ברשות ב"ד של מועצת גדולי התורה להציל מידם מה שאפשר.

האדמו"ר מסלונים למען רשימת, אגודת ישראל - ג'

אברהם בהרר'נ זצ"ל וינברג
נבד הרה"ק בעל יסודות חסד לביתם ועוד וי"צ
מ ס ל א נ י מ א

בית ירושלים היום י"ב תמוז ה'תש"א

למע"כ אנ"ש היקרים. דרי ארצה"ק הע"י.

על דבר הבחירות אשר יתקיימו בקרב, על כ"א לדעת כי
דעת ומחשבת גדולי התורה, אשר בימדי' הם בכלל דבר ה'
הכוסע על קבדיו חכמי התורה המקובלים בישראל שבכל דור,
(כדאיתא בכללי אטות חכמים לאזי בעל יסודות ז"ל)

ולכן מצוה רבה לשמוע בדברי חכמים ולהשמע
להוראת גדולי התורה לחשתתף בבחירות ולבחור
בשליחים הנאמנים שקימו וקבלו עליהם מרות גדולי
התורה לעשות ככל אשר יורוך,

אשר ברשימת אגודת ישראל רשימה ג'
שרק בהם ראוי לתת האיתון, והמונע עצמו
נותן יד להמעטת דמותה של היהדות
החרדית.

ועד כמה שזכותי להיות בעל רכותה"ק זי"ע שהיו
בין מניחי היסוד אגודת ישראל, ומלאתי את שליחותם
במור"מ שהי' להם עם גדולי הדור מיסדי אגוד"י,
ראיתי עד היכן הדברים מניעים שראו באגודת ישראל
קיום עם ה', ואשר למטרה זו יסדוה להיות נכונע
לשמוע דברי חכמים מבלי להרהר אחריהם - וזה חובת
השעה על כל יראי ה' לבא לעזרת ה' בנבחרים, לבחור
ולתרבות בחרים ברשימת אגוד"י שיתגדל ויתקדש
ש"ט בזה.

הה"ח יחד פרצות עני וישיב לב בית אל אבותם
ויורשם ק"י ישראל ונזהר ליסודו וטוילה ובנין בית הקדש
בב"א

מפרשה מרובה זכבוד דב
אברהם בהרר'נ זצ"ל וינברג

מכתב כ"ק מרן האדמו"ר בעל ה'ברכת אברהם' מסלונים
צוק"ל האוסר את ההשתמטות מהבחירות.

ד. ח"כ המצהיר אמונים למדינה אינו מתכוון לקיים
את כל החוקים אלא רק אלו שאינם נוגדים את
תורה"ק, ובלשון המשתמע לתרי אפין מותר לומר.

ה. אין החנופה לרשעים אסורה אלא כשהוא מחניף
עבור מעשיהם הרעים, אך לא סתם לתת כבוד
וכדו' וכך נהגו גדולי ישראל בכל הדורות.

ו. אין הכנסת נקראת בית המינות שאין מתקבצים
שם לצורך דברי מינות וכפירה, אלא לצורך ניהול
המדינה וכדו'.

ז. בשעה שא"א לבטל ע"ז מא"י מחמת פחד
האומות אין מחויבים למסור נפש על כך, דזהו
אמרינן רק בקום ועשה.

ח. אין 'משרד הדתות' נקרא שמודה בע"ז, שהוא
אינו נותן להם צרכי ע"ז אלא כספים, והם יכולים
לעשות עמם מה שרוצים.

ט. מעשה רב מכ"ק מרן אדמו"ר מטשערנאביל
צוק"ל בענין ההשתתפות בבחירות.

פרק ה'

**אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל דֶּרֶךְ הַמִּלְחָמָה (שופטים
כ, מב)**

בו יבואר דרך המלחמה לה' ברשעי ישראל
המבקשים לעקור את הכל, בדרך המסורה לנו מכל
הדורות מאת יעקב אבינו ע"ה עד היום..... נג

א. השאלה איך להתנהג מול מלכות הרשעה היא
עיקר שאלת הבחירות, ורוב ככל גדולי ישראל
פסקו שהתנהגות מולם תהיה כמו אל מלכויות
הגוים שגלינו ביניהם דהיינו רק ע"י דורון ושתדלנות, כי אם נלך ע"י מאבקי כח הרי זה היא מנת
חלקם ומסוגלים הם לשפ"ד ח"ו.

ב. עי"כ הצליחה היהדות החרדית והתפתחה בצורה שאין לה אח ורע בהיסטוריה, וב"ה מוסדות
התורה והיראה פורחים ומבלבלים, ואין לשלטון דריסת רגל שם.

ג. כמו"כ ע"י דרך השתדלנות הצליחו לבנות את ה'חינוך עצמאי' שפעלה גדולות ונצורות, וכך
חוקקו את חוק 'ניתוחי מתים' ועוד.

פרק ו'

קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל וּבִחְרָךְ (ישעיה מט, ז)

בו יבוא דרכי התנהגותו של הרב הדומה למלאך ה' צבקות קודש הקדשים רשכבה"ג כ"ק מרן אדמו"ר
מוהר"א מבעלז זיעועכ"א בנושא הבחירות והמסתעף..... נח

בירור דעתו הקדושה על חובת הבחירות והאיסור מהשתמטות, ולכן כל מי שדעת קדשו יקרה בעיניו צריך להיחלץ חושים למען המערכה העומדת בפתחנו לפעול ולהפעיל לטובת רשימת היהדות הנאמנה וחלילה להשתמט עצמו מן המערכה בטענות שונות, וכלשונו במכתבו משנת תשט"ו "וחלילה למנוע עצמו או אחרים, כי בזה מסייע להשתלטות החפשים על הנהגת הציבור ונוטל אחריות כבדה על עצמו". והשומע לדבריו ופועל להגדיל כח החרדים והקדושה בארץ הקודש בוודאי יתברך מברכות קדשו כמופיע במכתביו.

פרק ז'

דעת מרן רשכבה"ג פוסק הדור הגאון בעל חזון איש זצוק"ל על חובת ההצבעה בבחירות סה

- א. עדויות גדולי ישראל בדבר דעתו בחובת ההצבעה בבחירות לרשימת החרדים.
- ב. דעת מרן הגאון מהרי"צ דושינסקיא זצוק"ל להצביע בבחירות. עדויות נאמנות בזה.

נספח א'

וישמעו את קול (בראשית ג, ח)

קול המשמשים שליט"א דמעבר לפרוכת של הרה"ק מבעלז זי"ע מדבר אלינו סז

תצלום שיחה נדירה עם משב"ק אדמו"ר מבעלז זצוק"ל בענין התייחסותו אל ענין הבחירות בארה"ק. מתוך עיתון "המבשר" לקראת בחירות קודמות, ז' שבט תשע"ג

נספח ב'

מכתבי קודש

דעת תורה ברורה בנוגע לחיוב ההשתתפות בבחירות לעמן הצלת הדת, מבאר היטב שהוא כהמשך לדרך ההתבדלות של אחב"י יוצאי מדינת הונגריה, ושולל מכל וכל את טענת התחברות לרשעים ועוד מן הטענות..... סח

- מכתב א' - מאת הגה"צ ר' בנימין מנדלזון זצללה"ה גאב"ד קוממיות.
- מכתב ב' - מאת הגה"צ הנ"ל.
- מכתב ג' - מאת הגה"צ ר' יוסף נפתלי שטרן זצללה"ה ראש ישיבת פרשבורג.

נספח ג'

גם מתרפה במלאכתו אח הוא לבעל משחית. (משלי יח, ט)..... עח

לאורם נלך:

אלו הם מרנן ורבנן גדולי התורה והחסידות נבג"מ זצוק"ל אשר פסקו בכח תורתם והכריעו להלכה ולמעשה שחוב גמור הוא על כל איש יהודי להשתתף בבחירות ואסרו באיסור חמור ההשתמטות מהבחירות (רשימה חלקית) :

מרנן רבותה"ק תלמידי הבעש"ט זיעוועכ"א

כ"ק מרן אדמו"ר מוהר"א מבעלז זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'אביר יעקב' מסדיגורא זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'ברכת אברהם' מסלונים זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' אברהם מסטריקוב זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' אברהם מלובלין זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' אברהם מזוועהיל זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' אברהם יהושע העשיל מקאפיטשיניץ זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' אברהם יהושע העשיל ממכנובא זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' אברהם יהושע העשיל מסלונים - ת"א זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'עקבי אבירים' מסדיגורא זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' אברהם ישכר מראדזין זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' אברהם מנחם מאלכסנדר זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'מקור ברוך' מסערט ויז'ניץ זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'חכמת אליעזר' מסערט ויז'ניץ זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' זושא משטערנאביל זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'אמרי חיים' מויז'ניץ זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' חיים יהודה מאיר מוישווה זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' חיים מאיר יחיאל מנאראל זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'דבר חיים' מנדבורנא זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' חנוך העניך מסוכטשוב זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' חנוך העניך דוב מקוידניוב זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'אמונת משה' מאלכסנדר זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' יוחנן מרחמסטריווקא זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' יוחנן מטולנא זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'אמרי סופר' מערלוי זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'חלקת יהושע' מביאלא זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' יוסף יצחק מליובאוויטש זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' יוסף צבי מסקרנביץ זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'אהלי יעקב' מהוסיאטין זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' יעקב יוסף שלמה מוואסלוי זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'באר יעקב' מנדבורנא זצוק"ל

מרנן פוסקי הדורות זצוק"ל

מרן הגאון בעל "חזון איש" זצוק"ל
 מרן הגרי"ז מבריסק זצוק"ל
 מרן הגאון מטשעבין זצוק"ל
 מרן הגאון ר' בנימין זילבר זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יוסף נפתלי שטרן זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יוסף שלום אלישיב זצוק"ל

מרנן גדולי ראשי הישיבות זצוק"ל

מרן הגאון ר' איסר זלמן מלצר זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אהרן קוטלר זצוק"ל

כ"ק מרן אדמו"ר ר' יצחק מבוהוש זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' ישראל מבאיאן - לייפציג זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'בית ישראל' מגור זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' ישראל מרדכי מרחמסטריווקא זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'נחלת דן' ממודז'יץ זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' לוי יצחק מבוסטון זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' מאיר מאמשינוב זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' מנחם מענדל מליובאוויטש זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' מנשה יצחק מאיר מזידיטשוב זצוק"ל
 כ"ק מרן הגאון ר' מרדכי רוקח גאב"ד בולגריא זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' מרדכי מזוועהיל זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'כנסת מרדכי' מסדיגורא זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' מרדכי שלמה מבאיאן זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' משה מפילדלפיה זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'ישועות משה' מויז'ניץ זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'אש דת' מאוז'רוב זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' משה מרדכי מלעלוב זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' משולם זושא מטשערנאביל זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' נחום מרדכי מנובמינסק זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'פני מנחם' מגור זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' צבי אריה מזלטיפול - טשורטקוב זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'נתיבות שלום' מסלונים זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' שלמה מטשורטקוב זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'אמרי אש' ממודז'יץ זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'לב שמחה' מגור זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' שמעון נתן נטע מלעלוב זצוק"ל
 כ"ק מרן אדמו"ר ר' שמעון שלום מאמשינוב זצוק"ל

מרן הגה"צ ר' אלעזר מרדכי קעניג זצוק"ל
 מרן הגה"צ מוהרא"ש שיק זצוק"ל

מרן הגאון ר' יחיאל מיכל טיקוצ'נסקי זצוק"ל
 מרן הגאון בעל ה'קהילות יעקב' זצוק"ל
 מרן הגאון ר' משה פיינשטיין זצוק"ל
 מרן הגאון ר' שלמה שרייבר זצוק"ל
 מרן הגאון ר' שלמה זלמן אויערבאך זצוק"ל

מרן הגאון ר' אברהם יפה'ן זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אברהם פרבשטיין זצוק"ל

מרן הגאון ר' יונה מרצבך זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יוסף פרבר זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יחזקאל לווינשטיין זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יחזקאל סרנא זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יחיאל מיכל פיינשטיין זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יחיאל מרדכי גורדון זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יעקב קמינצקי זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יעקב ניימן זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יעקב חנוך סנקביץ זצוק"ל
 מרן הגאון ר' ישראל גרוסמן זצוק"ל
 מרן הגאון ר' מרדכי מן זצוק"ל
 מרן הגאון ר' מיכל יהודה לפקוביץ זצוק"ל
 מרן הגאון ר' משה חברוני זצוק"ל
 מרן הגאון ר' משה שמואל שפירא זצוק"ל
 מרן הגאון ר' נחום פרצוביץ זצוק"ל
 מרן הגאון ר' נתן צבי פינקל זצוק"ל
 מרן הגאון ר' שבתי יגל זצוק"ל
 מרן הגאון ר' צבי מרקוביץ זצוק"ל
 מרן הגאון ר' רפאל וסרמן זצוק"ל
 מרן הגאון ר' שמואל אירבך זצוק"ל
 מרן הגאון ר' שמואל יעקב בורנשטיין זצוק"ל
 מרן הגאון ר' שמחה זיסל ברוידא זצוק"ל

מרן הגאון ר' אברהם יעקב זלזניק זצוק"ל
 מרן הגאון בעל ה"אילת השחר" זצוק"ל
 מרן הגאון בעל "אבי עזרי" זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אליעזר פלצינסקי זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אליהו לאפיאן זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אליהו שמואל שמרלר זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אליעזר יהודה פינקל זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אפרים פישל רבינוביץ זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אריה פינקל זצוק"ל
 מרן הגאון ר' בנימין בייניש פינקל זצוק"ל
 מרן הגאון ר' בן ציון ברוך זצוק"ל
 מרן הגאון ר' ברוך קונשטט זצוק"ל
 מרן הגאון ר' ברוך רוזנברג זצוק"ל
 מרן הגאון ר' ברוך שמעון שניאורסון זצוק"ל
 מרן הגאון ר' דוד פוברסקי זצוק"ל
 מרן הגאון ר' הלל ויטקינד זצוק"ל
 מרן הגאון ר' זלמן רוטברג זצוק"ל
 מרן הגאון ר' חיים זייציק זצוק"ל
 מרן הגאון ר' חיים שמואלביץ זצוק"ל
 מרן הגאון ר' חיים מרדכי קאטץ זצוק"ל
 מרן הגאון ר' חיים פינחס שיינברג זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יהושע העשיל ברים זצוק"ל

מרנן גדולי ישראל מבני אשכנז זצוק"ל

מרן הגאון ר' יוסף אדלר אב"ד טורדא זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יחזקאל אברמסקי זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יצחק פלקסר זצוק"ל
 מרן הגאון ר' מאיר קרליץ זצוק"ל
 מרן הגאון ר' מאיר חדש זצוק"ל
 מרן הגאון ר' מנחם מנדל זאקס זצוק"ל
 מרן הגאון ר' מרדכי יפה שלזינגר זצוק"ל
 מרן הגאון ר' מרדכי אשכנזי אב"ד כפר חב"ד זצוק"ל
 מרן הגאון ר' משה טיקצינסקי זצוק"ל
 מרן הגאון ר' פנחס הירשפרונג אב"ד מונטריאול זצוק"ל
 מרן הגאון ר' ראובן יוסף גרשנוביץ זצוק"ל
 מרן הגאון ר' שלום שבדרון זצוק"ל
 מרן הגאון ר' שלמה וולבה זצוק"ל
 מרן הגאון ר' שמואל אלכסנדר אונסדורפר זצוק"ל

מרן הגאון ר' עקיבא סופר גאב"ד פרעשבורג זצוק"ל
 מרן הגאון ר' זלמן סורוצקין אב"ד לוצק זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יוסף שלמה כהנמן אב"ד פוניבז' זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אברהם יצחק קליין אב"ד נירנברג זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אהרן ברנשטיין זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אפרים פישל קליין אב"ד וואשרהעלי זצוק"ל
 מרן הגאון ר' בנימין מנדלזון אב"ד קוממיות זצוק"ל
 מרן הגאון ר' בנימין זאב פראג זצוק"ל
 מרן הגאון ר' גדליה אייזמן זצוק"ל
 מרן הגאון ר' דוב יפה זצוק"ל
 מרן הגאון ר' דוד שפערבער אב"ד בראשוב זצוק"ל
 מרן הגאון ר' חיים קרייזוויט אב"ד אנטווערפן זצוק"ל
 מרן הגאון ר' חיים גריינמן זצוק"ל
 מרן הגאון ר' חיים שאול קרליץ זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יהודה שפירא זצוק"ל

מרנן גדולי וחכמי הספרדים זצוק"ל:

מרן הגאון ר' יצחק כדורי זצוק"ל
 מרן הגאון ר' מכלוף פחימה זצוק"ל
 מרן הגאון ר' מנצור בן שמעון זצוק"ל
 מרן הגאון ר' משה פילוסוף זצוק"ל
 מרן הגאון ר' ניסים טולידנו זצוק"ל
 מרן הגאון ר' נתן סאלים זצוק"ל
 מרן הגאון מרן הגאון ר' עובדיה יוסף זצוק"ל
 מרן הגאון ר' רפאל ברוך טולדאנו זצוק"ל
 מרן הגאון ר' שבתי אטון זצוק"ל

כ"ק מרן אדמו"ר ר' ישראל אבוחצירא ה'באבא סאלי' זצוק"ל
 מרן הגאון ר' עזרא עטייה זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אברהם הררי רפול זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אברהם ענתיבי זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אפרים אלנקווה זצוק"ל
 מרן הגאון ר' אפרים כהן זצוק"ל
 מרן הגאון ר' גבריאל טולידנו זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יחיא שניאור זצוק"ל
 מרן הגאון ר' יעקב יוסף זצוק"ל

בפתח השער

איסור הבחירות. וכלולים בהם דברי זלזול חרפות וגידופים על גדולי ישראל מצוקי ארץ שגזרו להשתתף בבחירות וביניהם מייסדי הישוב כאן בארה"ק אדמו"רים רבנים וראשי ישיבות זכר צדיקים וקדושים לברכה, אשר להזכרת שמם תאחז רתת ואימה אצל כל בית ישראל.

על כן שינסנו מתנינו ואמרנו נחנו נעבור חלוצים לעורר ולחזק אנשים יראים ורכי לבב לסתור דברי כזב, להצדיק את הצדיק דמעיכא לבאר דעת מרנן ורבנן גדולי ישראל בדבר החיוב המוטל עתה על כל ישראל להיחלץ חושים למען גודל המערכה.

ואם יאמר האומר הרי ישנם כמה יחידים מגדולי ישראל שאסרו את הבחירות, אם כן על אף שרובא דרובא מגדולי ישראל הגדולים בחכמה ובמנין חייבו להצביע בבחירות. מי אתם ומה חייכם שתבואו לחלוק עליהם לסתור דבריהם ולהפריך את האיסורים שלפי דבריהם עובר המשתתף בבחירות. וכי ראויים אתם לאיצטלא זו.

התשובה פשוטה היא בתכלית. אם היינו חולקים על דבריהם מדעת עצמינו, הרי שהיו צודקים דבריהם. אך הלא אין אנו כותבים כאן שום דבר על דעת עצמינו, אלא אנו באים לברר מקחם של צדיקים לבאר היטב דעת רוב ככל חכמי הדור בעבר ובהווה שחייבו להשתתף בבחירות להצלת הדת. וכן לשבר האוזן מדוע לא חששו גדולי ישראל לדברי האוסרים, ועל דרך דאיתא בגמרא פעמים רבות "אמר לך אביי, אמר לך רבא", וממילא אין כאן שום צל של טענה.

ועל דיבת הקונטרסים היוצאים לאור בכל תקופה קודם הבחירות ובהם נטענת הטענה, שמצד האוסרים נדפס חיבור שלם עם מקורות וראיות לאסור ההשתתפות בבחירות ואילו כמעט כל גדולי ישראל שחייבו את הבחירות לא ביררו אף פעם בכתב ולא הפריכו את טענות האוסרים.

שתי תשובות בדבר. חדא שאין למדין הלכה מדברי אגדה, על כן לא חשו להשיב על דבריהם. וכפי שידועים לנו כמה התבטאויות שהתבטא ברוח זו מרן הגאון מטשעבין זצוק"ל.

שנית והוא העיקר שבדור שלפנינו היתה האמונת חכמים איתנה דיה, ולשלומי אמוני ישראל היה די בהוראתם הברורה של רוב ככל גדולי ישראל שהורו וחייבו להשתתף בבחירות, בכדי שיחלצו חושים לפעול נאמנה כפי שהורם. ועל אף שיחידים מגדולי ישראל אסרו את הבחירות ידע כל אחד ואחד היטב את המוטל עליו לשמוע לקול עבדי ה' שחייבו לפעול למען הצלת הדת, ולא עלתה על דעת מאן דהו להמרות את פיהם. וממילא לא נצרכו לחבר חיבורים ולברר בירורים בענין. ועל זה יש לומר טובים היו דורות שלפנינו, שאמונתם ותמימותם בדברי הצדיקים היו איתנים וחזקים שכל הרוחות שבעולם לא עקרום, וממילא לא שתו ליבם לקול מחרפיהם שהסיתום לעבור על דברי רבותיהם, לא עלה על דעתם לחקור אם יש ממש בדבריהם או לאו, ולא נטו ימין ושמאל משמוע אל קול חכמי התורה עבדי ה' הצדיקים אשר שתלם השי"ת בכל דור ודור.

בהגיע עת הבחירות שבו ניתן לכל האזרחים במדינה להביע את רצונם ודעתם בנוגע לחוקי המדינה למשך השנים הבאות. יאמר ברורות שכל אזרח שותף הוא בהנהגת המדינה על כרחו בין אם חפץ בכך ובין אם לאו (ע"פ כללי הדמוקרטיה וכפי שיבואר היטב בפנים), והבחירה בידו האם להתייחס לעובדא זו ולהשפיע על החוקה, או להתעלם ולא לפעול ולא כלום.

והרשות נתונה בזה (עדיין) לציבור החרדי להקהל ולעמוד על נפשם למנוע את הממשלה מלחוקק חוקים הנוגדים לחוקי התורה הק', וכן לנסות ולבטל חוקים שנחקקו כבר ונוגדים לדין תורתנו הק'. וזאת ע"י נטילת חלק בבחירות בהצבעה לרשימה של היהדות החרדית, שנציגיהם יעמדו בשליחותם של גדולי ישראל ובשליחות הציבור כולו לעמוד בפרץ בס"ד.

לעת כזאת ראינו לנכון ולנחוץ לזרז את ציבור יראי ה' לקיים את חובתם לפעול להצלחת המערכה ולהצביע עבור הרשימה של היהדות החרדית כציווי גדולי ישראל זצלה"ה זיע"א, ויבדלחט"א ממשיכי דרכם החיים איתנו לאורך ימים ושנים טובים אמן. וחלילה שלא לישב שאננים ולהימנע מלהצביע, כי בזה מחזקים ידי הרשעים הזוממים לעקור את התורה, וכדברי הפסוק במשלי (יח, ט) "גם מתרפה במלאכתו אח הוא לבעל משחית".

עוד זאת מטרתנו בחיבור זה, להוציא ולעקור את הטעות שנשרש בלב כמה וכמה אנשים שבציבור היראים, שההשתתפות בבחירות יש בו חשש איסור, וההימנעות מלהשתתף יש בה משום חומרא ומידת חסידות למי שאינו חפץ להכניס עצמו לידי ספיקות ושב ואל תעשה עדיף.

ולאור זאת הארכנו בחיבור זה לברר הענין היטב, הן מצד ההלכה והן מצד המציאות שטעות נוראה טמונה בהלך מחשבה זו. ולאמתו של דבר אינה חומרא לא מיניה ולא מקצתיה. ואדרבה הירא את דבר ה' וחרד לנפשו וחפץ להוציא עצמו מידי פלוגתות וספיקות, עליו להשתתף בבחירות ולהצביע לרשימת החרדים. כי כל מי שאינו מצביע נוטל חלק נכבד בכל הפשעים הנגרמים מתוצאות מעשיו, והרי הוא מתחבר לרשעים, ונוטל אחריות כבדה על עצמו. ובנוסף לזה הרי הוא נלכד ח"ו בלטותא דשמתיה ברק למרוז על שלא באו לעזרת ה' בגיבורים.

וכן לא שייך בשום אופן להשתמש מן המערכה בטענת שב ואל תעשה, כיון שכמעט כל גדולי ישראל בעבר ובהווה חייבו את ההשתתפות בבחירות למען הצלת הדת, וממילא המושך ידו מלמלא את חובתו בעת הזאת הרי שלדעת כמעט כל גדולי ישראל, אם אינו בקום ועשה להצלת הדת הרי שמסייע לידי עוברי עבירה משנאי ה' ונוטל חלק נכבד בכל הפשעים הנגרמים ע"י שהחליש כח מחזיקי הדת. ולכן אין שום היתר לעבור על דברי חכמים ולמנוע עצמו מלהצביע בבחירות.

עוד יש בחיבור זה להצדיק את הצדיק דמעיכא. לאור שמועה ששמענו באזנינו ובעינינו ראינו איך שכמה וכמה אנשים מושפעים מתעמולת הכזב שמפיצים אינשי דלא מעלי בכל פעם קודם הבחירות, ובו דברי שכנוע כביכול בחומר

שבינינו שבעת שהורה כ"ק מרן אדמו"ר מסאטמאר זצוק"ל להשתתף בבחירות לעיריה נתלו כרזות גדולות בחוצות בנוסח "רבינו סר מן הדרך".

בא וראה מה שעשו קומץ זה לחד מן רבותיהם עצמם בבחינת "רבים דקרו". היה זה כאשר לא הלך במסילה שהם הגו בענין הקברים, אזי הותר דמו ונידון לבוז, כרזים נתלו בחוצות ופתקים נזרקו בשווקים ובהם דברים אשר לא היינו כותבים אף על פושעי ישראל. במשך תקופה ארוכה זכה למנות גדושות של חרפות וגידופין השכם והערב. וכל זאת על שהורה הלכה בניגוד למגמותיהם והאינטערעסין שלהם.

כל זאת הם פירות הביאושים של החינוך הקלוקל שהם נתגדלו בו ולפיו כל גדול בישראל נתון לביקורת, אף אחד אינו חף מפניהם מפיהם ומפי כתבם. ולבסוף חוזר התנהגות זו על עצמם ובשרם, ונלכדים בפח יקוש שהם עצמם הטמינו.

אך לשיא חדש של שפלות הגיעו הם ביום ערב חנוכה תשע"ח כאשר ריבוא רבבות מאחינו בני ישראל התאבלו מרה על פטירת מרן הגאון הגדול בעל ה"אילת השחר" זצוק"ל, והם קרקרו כיום מועד וחילקו מיני מתיקה לתשב"ר ונהגו חגא ביום זה. שפלות זו היה בה משום חידוש גדול שעדיין לא הסכימו אליה עד עתה, לשמוח במות גדול וצדיק. אף אם שיטתו היתה בשונה מהם לא שמענו ולא ראינו בשום פעם התנהגות שכזו. או אז נכחו שלומי אמוני ישראל לראות את עומק שפלותם וכמה שהם חסרי תקנה ואין רפואה למכתם. מי יתן והם עצמם יתנו ראש להבין עד היכן הגיעו הם בדרכם הנלוזה ויעשו את חשבון נפשם לאמור הדרך שהלכנו בה רעה היא עד מאוד ויחזרו בהם.

על כל פנים ברוך השם שלא שם חלקנו כהם וגורלינו ככל המונם אנו מצייתים לגדולי ישראל, ועל פי זה נסביר כאן את דעת גדולי ישראל.

ועצתינו אמונה לקורא הישר שלא ישית לב לצעקותיהם אל ירא ואל יחפז לקול מחרפים, וידע את אשר לפניו, ואף אם ישפכו בוז וקלון על דברינו מכל מקום יבחנו דברינו ודבריהם וישפוט הקורא היטב הצדק עם מי.² האם כנים דברינו הנאמרים בצדק ויושר בהשכל והגיון, בהסבר דעת רוב רובא חכמי ישראל, או הצדק עם המיעוט הצעקני שכל דבריהם רצופים בחירופין וגידופין בלתי דברי טעם ושכל כלל. ותמכנו יתדותינו בדברי החכם מכל אדם (משלי טו, א) "מענה רך משיב חמה".

ואנו תפילה שיתן השי"ת בפינו מענה לשון ולא תצא תקלה ומכשול מתחת ידינו. יתן השי"ת ויתקבלו דברינו על לב הקוראים. ויתקדש שם שמים על ידינו עדי נזכה להתגלות כבוד מלכותו יתברך ואזי יתקיים בנו "ואשיבה שופטיך כבראשונה" (ישעיה א, כו) וגו', במהרה בימינו אמן.

לא כן בדורינו שנחלשה האמונה, וכדברי המשנה (סוטה מט, א) שבעקבתא דמשיחא חוצפא יסגי. שרויים אנו בדור ששופט את שופטיו, דור שבו מטיילים דופי נגד חכמי ישראל, דור שהביקורת בו רבה. וכן מאופיין דורנו ברעה חולה שהמה חכמים גדולים בעיניהם (הנקרא בלשוננו אויבע"ר חכ"ם), אשר תובעים להבין כל דבר לאשורו (וכפי שיעידו מחנכי דורנו על תקלה זו), וחפצים להבין מדוע לא חששו גדולי ישראל ל"איסורים החמורים". ובהיות שמצד האוסרים יוצאים כל העת קונטרסים לבאר את "חומר האיסורים".

ומתוך שמצד ההולכים בעקבות רוב ככל חכמי ישראל לא עסקו בבירורים כגון דא מטעמים המבוארים לעיל. ממילא נוצר מצב שדעה יחידאה של האוסרים משתפכת בראש כל חוצות על ידי בלברים שונים, ושם מואשמים כל גדולי ישראל כאילו טעו בדבר משנה ונתעלמו מהם גמרות ערוכות הלכות מפורשות ודברי הפוסקים, ומוציאים לעז על רבנן קשישאי. ועל ידי זה קרה מקרה רעה ונמצאים אנשים חכמים בעיניהם שעל אף היותם נמנים על דגל צדיקי הדור ובכל דבר וענין באורח חייהם הולכים לאור הצדיקים רוב מנין ובנין של חכמי הדור. מכל מקום בענין הבחירות עבדי דין לעצמם ומקלם הגיד להם ששב ואל תעשה עדיף.

לאור כל זאת הגענו להסכמה שאין מנוס בדבר, וההכרח לעקור שורש פורה רש וולענה המפתה למרוד בגדולי הדור. ומן הצורך להסביר היטב דעת גדולי ישראל מה טעם סברו שהחיוב להשתתף בבחירות להצביע לרשימת החרדים, לבאר את גודל נחיצות הדברים. וכן לשבר את האוזן מה טעם אין לחוש כלל וכלל לדברי האוסרים. רק מחוייבים לשמוע לקול דברי ה' הבוקע מגרונם של רוב ככל חכמי ישראל שחייבו בחיוב גמור ליטול חלק במערכה להצלת הדת.

והנה ידענו גם ידענו שיורו המורים חצים ובליסטראות על דברינו כי כן באו קומץ מתלמידיהם של האוסרים את הבחירות, לקחו את דברי רבותיהם והפכו ל"שיטה" שלימה. וזה דרכם כסל למו כל שאינו בדעה אחת עמהם הריהו "מזרחניק", אפיקורוס¹, משכיל" וכל שום וחניכא דאית להו, וכן מחנכים אצלם שכל מי שאינו הולך לפי הדרך וה"שיטה" שהתוו הרי הוא נחשב לכלום. שופכים בוז וקלון על כל אחד שאינו הולך ב"שיטתם", פני זקן לא יחונן צדיק וקדוש לא יהדרו, כל מי שאינו הולך בתלם שהם חרשו דינו לחרפות וגידופין ופעמים דברים גרועים יותר יהיה מי שיהיה אפילו מנהיגי עדות ישראל לרבבות ואלפים, קדושי עליונים.

עד שאפילו רבותיהם גופייהו אם יעיצו לשנות מן ה"שיטה" דינם לחרפות וכתבי פלסתר, כפי שזכור היטב לדור המבוגר

1. אולם לפי האמת בגמרא דידן איתא (סנהדרין צט, ב) דמאי אפיקורוס, כגון דאמרי מאי אהנו לן רבנן... ומום שבך...

2. שהלא לפלא הוא שכל החיבורים היו"ל ע"י המחנה ההולך בדרך רבותה"ק הם בדרך כבוד ובסברות הגונות, משא"כ כל דבריהם המה בדברי נאצה חירופין וגידופין, כמעט בלי להתייחס לגופו של טענה, ואף על קונטרס זה בודאי יענו כדרכם בדברי חירופין וניאוצים המענים את נפש שומעיהם, ובקושי יתייחסו לגופם של דברים אם בכלל.

פרק א'

אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי אֹתוֹ אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֹתַי וְחֻקָּתַי: (מלכים א יא, לד)

פסק הלכה - השתתפות בבחירות חובה

בו יבואר גודל החיוב המוטל על כל אחד ואחד להיחלץ חושים להצביע ולהרבות פעלים לטובת רשימת החרדים

"אנו מכריזים שעל פי תורתנו הקדושה מחויב כל אחד ואחד להשתתף בבחירות וחלילה למנוע עצמו או אחרים בבחירות כי בזה מסייע להשתלטות החפשים על הנהגת הציבור ונוטל אחריות כבדה על עצמו".

"תורתנו הקדושה שעליה מסרו אבותינו את נפשם דורשת מאתנו לצאת למערכה למען קדושת עם ישראל בארץ הקודש להוכיח כי לא עוד אלמן ישראל מאלפים ורבבות שומרי תורה ומצוות החפצים בתו"מ קדושה וטוהר על אדמת הקודש ומוכנים למסור את נפשם לקיום התורה והיהדות".

"עוררו והתעוררו להגביר את כוחה והשפעתה של יהדות התורה".

בזאת קבעו גדולי ומאורי ישראל שחתמו על הנ"ל וגם אלו שהצטרפו בע"פ (כגון החזו"א כפי המפורסם לכל תלמידיו וכפי שהעידו גדולי ישראל³ (בקול קורא של שנת תשי"ט) בזה"ל: דעת תורה גדולי התורה והיראה מהדור הקודם מרן הגה"ק החזו"א זצוק"ל מרן הגה"ק אדמו"ר מבעלז זצוק"ל ומרן הגה"ק רא"ז מלצר זצוק"ל שחוב קדוש ומצוה רבה ללכת לבחירות ולהצביע). שהם כמעט כל רבני גדולי קדושי ופוסקי הדור ההוא (למעט כמה יחידים) ופסקו להלכה ולמעשה שהכנסת והחלטותיה מהווים סכנה קיומית לשמירת התורה בארץ הקודש. ולכן חובה על כל אחד ואחד לצאת למלחמת חובה לעזרת ישראל מיד צר הבא עליהם, על ידי הצבעה בבחירות לרשימה של היהדות החרדית שמונתה על ידי מנהיגי הדור, לשלוח נציגים לכנסת להלחם למען שמירת התורה בארץ הקודש. וח"ו לא להשתמט מלהצביע או למנוע אחרים מלהצביע.

סימן א. דברי גדו"י בגודל החיוב להשתתף בבחירות בכדי להשפיע על החוקים

א. בשלהי שנת תש"ח לאחר שבהחלטת האומות המאוחדות עזבו האנגלים את אחיזתם בשליטה על ארץ ישראל (שנקראה בלשונם פלסטינה), ויושבי הארץ היהודים והערבים קבלו עצמאות שלטונית מדינית והכריזו על בחירות לאסיפה המכוננת במדינה (ועדת מחוקקים) יצאו גדולי ישראל מנהיגי היהדות בארץ הקודש ובראשם כ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק ר' אהרן מבעלז זצוק"ל¹ במכתב ובו כתבו: "כאשר יום הבחירות לאסיפה המכוננת במדינה ממשמש ובא, ונחוץ מאוד להלחם למען שמירת התורה והדת במדינה ולתת תחוקה המיוסדת על פי ד"ת ובכך נבקש מאת אחב"י לפעול להצלחת הרשימה המאוחדת ב"ב" ולהצביע בעדה"

וב"פסק דין" שיצא על ידי כמה מגדולי ישראל זצוק"ל² (התפרסם מע"ג עיתון המודיע עש"ק מטות כ"ג תמוז תשי"א) כתבו: "חוב קדוש על כל אחד ואחד להשתתף בבחירות ולבא לעזרת ה' בגבורים ועצם ההצבעה על מועמדים שיעמדו על משמרת התורה והמצוות - זהו קידוש שם שמים".

ובמכתב נוסף (תמוז תשט"ו) כתבו: "אנו מביעים את דעתנו דעת תורה כי חובה קדושה מוטלת על כל איש אשר יראה ה' נגעה ללבו לצאת לעזרת ה' בגיבורים לעשות את כל המאמצים להגדיל את הנציגות החרדית בכנסת וברשויות המקומיות להחלץ חושים ולהלחם נגד מהרסי הדת ולעמוד על משמר כל הקדוש לנו".

1. יש לציין שהיה עוד כרוז אחר שעליו חתמו האחרים, אך מרן זי"ע ביקש לכתוב מכתב אחר בעצמו וחתם שמו עליו, ובעת ההדפסה צירפו את חתימות שאר האדמו"רים על מכתבו של מרן זי"ע כמתואר בהרחבה בפרק ו.

2. וביניהם הגאונים: רא"ז מלצר, אב"ד טשעבין, ר"א קוטלר, זצוק"ל, והיה זה אחרי אסיפה מיוחדת שהתקיימה בביתו של הגרא"ז מלצר.

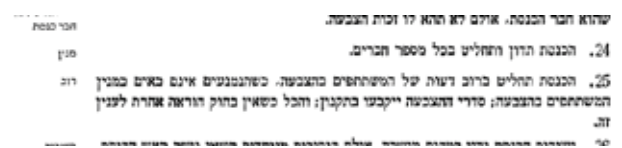
3. וביניהם מרנן: הגאון מטשעבין, גאב"ד בראשוב, הגר"ח שמואלביץ, הגר"ז סורוצקין, זצוק"ל. ועוד. עיין במכתב הנ"ל המופיע בחוברת.

This image shows a page from a handwritten manuscript in Hebrew. The text is written in a dense, cursive script. There are several large, stylized initials or decorative elements in black ink, which appear to be part of the text or as marginalia. The handwriting is fluid and characteristic of historical Hebrew documents. The page is numbered '10' in the top right corner.

אחר שהתפרסם צילום כתב יד קדשם של החותמים, הוסיפו עוד צדיקים את חתימתם לקול קורא משנת תשט"ו

ששמה לעצמה למטרה להילחם עבור הענינים החשובים עבורו. לאחר הבחירות מונים את מספר הבוחרים שהצביעו ומחלקים את המספר ל - 120 כשכל רשימה מקבלת מספר נציגים לפי מספר הבוחרים שהצביעו בעדה. ואותם נציגים דנים בשם הציבור בעניני החוקים, כשהחוק נקבע ע"י הרוב מבין הנציגים המצביעים בעד החוק או נגדו, והמיעוט שמתנגד בטלה דעתו. ואילו הנמנעים אינם באים בחשבון רק נחשבים כמסכימים לדעת הרוב. (על פי חוקי הכנסת משנת תשי"ח סעיף 25).

חשוב לציין שהמספר של 120 אין לו שום משמעות לגבי החוק ואין הגבלה כמה חברים צריכים להיות בכנסת בשביל לדון ולהחליט. וגם אם חסרים כמה חברים - כגון שמת חבר כנסת או התפטר ועדיין לא נתמנה אחר תחתיו - יש תוקף לכנסת ולכל חוק המתקבל אז בכנסת. (כן הוא חוק הכנסת בספר החוקים 244 מ' שבט תשי"ח סעיף 24).

תקנון הכנסת משנת תשי"ח חוק יסוד הכנסת (244)

והיות ונשמעה טענה לאסור את ההשתתפות בבחירות מטעם שהנציגים הם חלק מהמספר הנצרך לכנסת ומבלעדי המספר הזה אין תוקף לשום חוק הנחקק שם, וגם כל הכנסת אין לו שום משמעות מבלעדי המספר הזה. ונמצא שכל חבר בכנסת הינו שותף לכל חוק הנחקק שם נגד חוקי התורה רח"ל. ולכן אם משתתפים בבחירות ושולחים נציגים לכנסת הרי שכל המצביעים הינם שותפים בפועל בכל חוק שהוא מנוגד לחוקי התורה מטעם שלוחו של אדם כמותו וכמו כן הינו עובר על כל האיסורים השייכים בכנסת (כגון השלש שבועות ומרידה בגזירת הגלות ועוד). אמנם לא ידענו על איזה מן המדינות סובבים דברים אלו, כי כאמור בארץ ישראל החוק הוא שאין צריך שום מספר, ואם כן אם הנידון הוא לגבי הבחירות שבארץ ישראל הרי שכל יסודו בטעות - שוגגת או מזידה.

זאת מלבד שגם אילו היה החוק שצריך מספר מסוים הרי שלא חסר מי שישלים את הסך הנצרך, כך שגם אם החרדים לא היו משתתפים בכנסת יש ביכולת החילונים להעמיד את הכנסת ולהעביר שם חוקים נגד דין תורה ח"ו. וממילא אף כאשר משתתפים החרדים בכנסת, אין הנציגים החרדיים שותפים בהעמדת הכנסת וכל האיסורים השייכים לזה ובכל החוקים המנוגדים לדין תורה שהם נלחמים נגדם, רק נחשבים כבאים להציל את מה דאפשר.

העולה מכל האמור: במדינה זו שהשלטון הוא דמוקרטי החוק נקבע על ידי כל האזרחים ובהסכמתם כשהרשות נתונה לכל אחד להביע את דעתו בכל עניני החוקים על ידי הצבעה בבחירות, וההכרעה היא כפי דעת הרוב, ומי שאינו מביע את דעתו על ידי השתתפות בבחירות נחשב כמצביע ומסכים לדעת

הרוב.

והיות ובעוונותינו הרבים עדיין רוב הציבור בארץ ישראל הינם המצביעים עבור הרשימות שמטרתם הינו שהחוק בארץ ישראל יהיה שלא על פי דין תורה רח"ל ויוכלו להיות חיי הפקר. ושלא יוכלו לנהל אורח חיים על פי תורה בארץ הקודש (שזה הרי היה כל מטרתם בחלומם על שלטון עצמאי). ממילא קיימת סכנה גדולה שרוב הנציגים בכנסת יאשרו ח"ו חוקים המאפשרים לכל הרוצה לעבור על חוקי התורה רח"ל לפעול כאשר זמם, ואף מי שירצה לשמור את דיני התורה והמצוות ולגדל את בניו ולחנכם בדרך התורה והיראה לא יוכל לעשות כן כי אם בקושי גדול ועל ידי מסירות נפש.

ד. ההצבעה לרשימת החרדים - צורך קיומי

ועל אף שרוב החרדים וכ"ש מנהיגי ישראל בודאי לא היו חוששים לחוקי און שהם נגד התורה והיו מוסרים את נפשם לקיים מצוות התורה ביתר שאת וביתר עז כראוי וכנכון. מכל מקום רבים ישנם מעם הארץ המאמינים בד' ובתורתו אולם אופיים חלש ואינם חזקים דיים לעמוד בנסיון, ובעבורם סכנה גדולה יש בכל חוק העומד נגד חוקי התורה באופן שצריך למסירות נפש קצת להישאר נאמן לד' ולתורתו, כי אז בקל יפלו במכמורת הרשע ויכשלו בעוונות אפי' חמורות שבחמורות רח"ל.

זאת ועוד שבמצב ובאופן ששמירת התורה כרוך במסירות נפש תמידית, קשה מאוד לחנך את הדורות הבאים בדרך זה. כי אף אם האב מוסר נפשו בתמידות למען קיום התורה ומצוותיה, לא תמיד ינהגו אף גם צאצאיו בדרך זה. ובפרט אם גם ענין החינוך נתון בידי השליטים הרי שלא קיימת אפשרות בשום פנים לגדל את בנינו לתלמוד תורה בארץ הקודש ועיין ערך רוסיה ואמריקה רח"ל וד"ל.

ובנוסף להנ"ל שבאופן ששמירת התורה הינו מנוגד לחוק המדינה הרי שצריכים לעסוק תמיד במלחמות במקום לעסוק בבנין עולם התורה, וכידוע שבמלחמות נופלים חללים משני הצדדים ואחרית דרך זה מי יסורנה.

ומי שחושב לעצמו שהחששות האמורים הם בגדר גוזמא בעלמא הרי שאינו מכיר עומק רשעת הציונים ומאמין בהם שאינם גרועים כל כך. וכמו שאיתאמרא משמיה דמרן הגרי"ז מבריסק זצוק"ל שאמר לאותם שהיו יוצאים להפגין נגד השלטון, שהם עצמם ציונים כי אלמלא כן היו יראים לצאת נגדם להפגין שמא יהרגו, וכמו שלא יצאו להפגין ברוסיה ובאמריקה.

וכעין זה מסופר על מרן החזו"א זצוק"ל שבערב פסח שנת תש"ט (פחות משנה מאז השתלטות החופשים על העם היושב בציון) בעת שהלך לאפית המצות אמר, דבר חידוש הוא שזה שנה תמימה שכבר עומד השלטון הכפרני ועדין מניחים לנו לאפות מצות.

ואם כי כיום קצת קשה להבין זאת, מכיון שבס"ד ובזכות שולחיהם הקדושים והטהורים הצליחו הנציגים החרדיים לחוקק חוקים המחייבים את כלל הציבור לשמירת הרבה מגופי תורה החמורים, וכן חוקים המאפשרים את שמירת התורה והמצוות

שהיה גורם לכך שכל המקוואות יהיו סגורים על מסגר ובריה ח"ו.

קול קורא לבחירות משנת תשי"ט

עוד דוגמא יש להביא מהפרשה הידועה המכונה "פרשת עמנואל", שבית המשפט גזר עונש מאסר על הורים שעמדו על דעתם ברצונם לשמור על חינוך ילדיהם בטהרתם. ועם כל ההפגנות ישבו כעשרים הורים בכלא יותר משבוע ימים. עתה ננסה לתאר לעצמינו כיצד היו נראים פני הדברים אם לא היה החינוך החרדי מוכר בחוק והיה קיים חוק חינוך חובה, האם היתה האפשרות לחנך הבנים לתלמוד תורה בדרך ישראל סבא. הרי יכול היה להתרחש מצב שמי שאינו שולח את בניו לבתי ספר שלהם יקבל עונש מאסר ח"ו או קנס כספי גבוה שלא היו יכולים לעמוד בו. ויותר גרוע מזה שמי היה מונע מרשעים אלו להוציא את הילדים מהבית למי שאינו שולח אותם לבתי החינוך שלהם. וההיסטוריה מוכחת שכבר היו מקרים כאלו רח"ל.

ולכן בכדי שנוכל לדור בארץ הקודש ולשמור את מצוות השם יתברך כל החפץ בכך, וגם אלו הצריכים חיזוק בזה, ובכדי שנוכל לגדל צאצאינו ולחנכם בדרך התורה והיראה באין מפריע ומונע, ובכדי שנוכל לבנות את עולם התורה ולעסוק בבנין ולא במלחמות תמידיות, הורו לנו גדולי ישראל להחליף חושים ולצאת למערכה למלחמת מצוה וחובה לעזרת ישראל מיד צר - המבקש לעקור ח"ו את הכל -, כל אחד ואחד אנשים ונשים אפילו חתן מחדרו וכלה מחופתה ולעשות כל מה שניתן בכדי

וגידול וחינוך הילדים לשמירת תורה ומצוות בדרך ישראל סבא לכל החפץ בכך. אולם אז כשהשלטון היה חדש היו צריכים להלחם על זה כדי לחוקק חוקים המחייבים לשמירת התורה כגון:

- שמירת שבת; דהיינו שיהיה יום השבת קודש קבוע בחוק כיום מנוחה, שאלמלא כן יכול היה להיות מצב שאף מי שירצה לשמור ש"ק יהא אנוס לחללה ח"ו בכדי שיוכל למצוא עבודה להתפרנס, כמו שהיה באמריקה עד לפני פחות ממאה שנים כידוע.
 - חינוך התורה; דהיינו שיוכלו לשלוח הבנים והבנות למוסדות חינוך בדרך ישראל סבא וח"ו לא יוכרחו ע"י השלטונות לשלוח את הילדים למוסדות החינוך הכפרני שלהם.
 - עניני אישות; שהקידושין והגירושין יהיו ע"פ תורה וע"י רבנים.
 - עניני טהרת המשפחה הישראלית.
 - נושא הכשרות; שהמפעלים המייצרים דברי מאכל יהיו תחת פיקוח של גופי כשרות.
 - וכמו כן שלא ימכרו בפומבי טריפות ודבר אחר וחמץ בפסח.
 - ניתוחי מתים: צרה גדולה שהיתה בישראל שנים רבות שכל נפטר יכלו לנתח אותו, ועם כל המלחמות וההפגנות שהיו נגד זה לא הועיל מאומה, עד שבהשתדלות נציגי היהדות החרדית הוסדר החוק למניעת החרפה הזאת.
- שכל אלו דברים שכהיום בעזר השי"ת ברוך הוא הינם קבועים בחוק, ואי אפשר לתאר כיצד היו נראים חיי התורה והמצוות בארץ הקודש אלמלא היו הדברים הנ"ל קבועים בחוק. אולם עדיין צריכים לעמוד על המשמר על דברים אלו ועוד אחרים, שלא יקומו אנשים שחוקים אלה הם לצנינים בעיניהם ויבטלו ח"ו, וכאשר הם מנסים לעשות זאת דבר יום ביומו.

ה. גודל הנחיצות לעמוד על המשמר

ויש להסמיק בכאן דוגמא לדבר מה שאירע לפני כמה שנים, שנטפלו השלטונות אל מנהג ישראל הקדוש לערוך פדיון כפרות בעופות חיים ולשחטם בערב יום הקדוש ולחלק בשרם או שויים לעניים. ואסרו לשחוט עופות, וקבעו שרק בבית המטבחיים העומד בדרישות שלהם מותר הדבר. וגזרו קנס גדול להעובר על הגזירה. גזירה נוראה זו גרמה לכך שרבים שהיו מקיימים המנהג הזה בכל שנה ושנה לא יכלו לקיימה בשנה זו. ועתה האם בטלה גזירה זו ע"י הפלקטים של בי"ד או האם בטלו את הגזירה ע"י הפגנות.

התשובה לכך היא, לא! ביטול הגזירה היה רק ע"י פניה לבית המשפט בטענה שגזירה זו מנוגדת לחופש הדת, ובצו השופט התורה הגזירה לשנה זו.

האם נוכל לתאר לעצמינו כיצד היה נראה הדבר אם היו גוזרים גזירות כאלו על גופי תורה חמורים יותר כגון על מקוואות טהרה רח"ל והיו קונסים למפעיל המקוה בקנס גדול

ו. חובת מחאה

הנמנע מלהצביע מכריז בכך שלא איכפת לו ממצב הדת בארה"ק

כל מי שהנזכר לעיל נוגע ללבו שומע בקול עבדי ד' מנהיגי ישראל ועושה את כל המאמצים להשפיע על סביביו ועל עצמו להצביע בעד הרשימה של היהדות החרדית הנלחמים למען האמור לעיל.

וכל מי שאינו מצביע מכריז ומעיד על עצמו:

- לא איכפת לי אם יאלצו יהודים ח"ו לחלל את שבת קודש.
- לא איכפת לי עניני קדושת וטהרת עם ישראל.
- לא איכפת לי שיאלצו יהודים טריפות וד"א וחמץ בפסח.
- לא איכפת לי שלאחר אריכות ימים ושנים, יחללו את גופתו וינתחוהו לצרכי מחקר וכדומה.
- לא איכפת לי שצאצאי יתחנכו בבתי חינוך שמחנכים שם ביראת שמים טהורה.

ועוד ועוד.

כל זאת מלבד עצם הענין שכל מי שיש לו זכות בחירה ואינו מצביע לרשימה של שומרי תורה הרי שלא הוציא את עצמו מן הכלל של פורקי העול, ומשתייך אליהם. כמו שכתב מרן הגאון בעל קהילות יעקב במכתבו (קריינא דאגרתא): "ההצבעה לרשימת החרדים היא הצהרה קבל כל העולם כי אנחנו נאמנים להשי"ת ולתורה"ק ושזהו עיקר דרישתינו ותכליתנו, ויש בזה משום קידוש שם שמים ברבים. הבריונים שונאי תורה"ק זוקפים את כל הנמנעים מלהצביע, על חשבון הני דבהפקירא נחא להו, לא על חשבון המוחים על ההפקרות ר"ל, ונמצא שהנמנע מלהצביע אינו אלא ממעט כבוד שם שמים ית"ש".

ז.

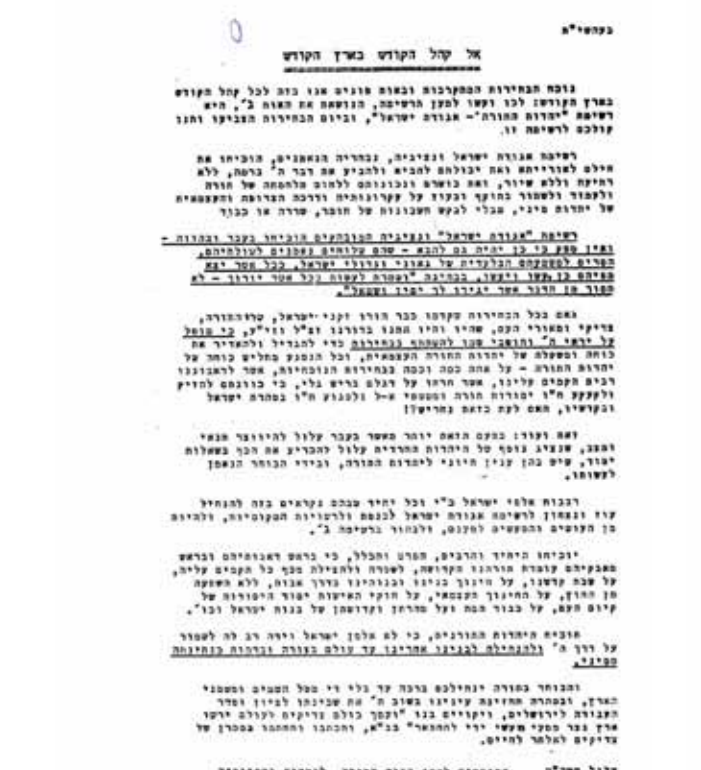

להגדיל את הנציגות החרדית שיכנסו לוועדת המחוקקים להלחם למען שמירת התורה והדת במדינה ולתת תחוקה המיוסדת על פי דין תורה.

ויש להביא מה שכתב בס' 'מעשה איש' (חלק ג' עמ' רמח) בשם הגאון ר' מנחם מנדל מנדלזון זצוק"ל גאב"ד קוממיות שסיפר אשר אביו הגה"צ המפורסם ר' בנימין מנדלזון זצוק"ל גאב"ד קוממיות ישב פעם בצוותא חדא עם מרן החזון איש זצוק"ל מחוץ לביתו שבגבעת רוקח. היה זה לעת ערב ביום שלפני הבחירות, וכאשר ראה החזון איש יהודים הולכים לבית הכנסת נענה ואמר להגאב"ד דקוממיות "אתם רואים יהודים יקרים הולכים להתפלל מנחה ומעריב, יש להם שיעורי תורה, אבל אין להם את ההכרה וההבנה שהבחירות של מחר חשובות כתלמוד תורה ותפלה שלהם".

ומי רואה את אלו יוצאים ואינו יוצא.

מי הוא זה ואי זה הוא אשר מלאו לבו לישוב שאנן בביתו ואינו חושש מאיש צר ואויב הרע הזה העומד הכן וכל מחשבות לבו רק רע כל היום להצר צעדם של החפצים לשמור את מצוות השם.

קול קורא לבחירות משנת תשכ"ה

קול קורא לבחירות משנת תש"ל

2 בקונטרס "רבן של ישראל" (על כ"ק מרן אדמו"ר מבעלז צוק"ל) עמ' 97 מסופר כך: דעתו לא היתה נוחה מכך שמוהר"ר יצחק מאיר לוין ז"ל נאלץ להתפטר מן הממשלה ולצאת מן הקואליציה, בפרשת המאבק נגד שירות לאומי לבנות. זו היתה גזירה נוראה שהסעיר את העולם היהודי כולו. ומרן זי"ע עצמו השתתף בהפגנה נגדה, זאת היתה ההפגנה היחידה שהשתתף בה מימיו, ובכל זאת לא שינה דעתו בענין. הוא אמר לר' מרדכי וובר: "דער אויבערשטער זאל העלפן זיי זאלן נאך געבן און זאלן נישט דארפן ארויס גיין". (תרגום) - השי"ת יעזור שהם (-הממשלה) יוותרו (-על הגזירה) ושלא יצטרכו (-האגודה) לצאת. וכשבא רי"מ לוין ובישר שהממשלה הקפיאה את הגזירה שמח מרן זי"ע ואמר "און איך האב מעך שוין געשעמט פאר די גויים. (תרגום) ואני כבר התביישתי מפני הגויים).

בס"ד כסלו תשל"ד

מי לה' אלינו

כבר חורו לנו זקני וגאוני ישראל זצ"ל, אשר מפיחם חיינו, כי בכל עידן ועידן של בחירות לכנסת ולרשויות המקומיות צורך השעה היא להקהל לעמוד ולהצביע בעד הרשימה אשר קיימה וקבלה על עצמה לשמור דרך ה', דרך התורה, ועל הגבולות שגבלו הראשונים כמלאכים מבלי לנטות ימין ושמאל בבחינת "ככל אשר יורוך".

צווים וחוראתם של מורי ומאורי ישראל אלה זצ"ל אינם צריכם חיזוק, דבריהם חיים וקיימים ונאמנים לכל דור ודור, ולא באנו בזה כי אם לעורר ולזרז ולפנות אל כל איש בישראל להיות נמנים על דבר מצוה, לשמוע דברי חכמים ולהיות חבר ליראי ה' להגביר כוחה וחילה של היהדות הנאמנה ולחזק ידי שליחי' בכנסת ובעיריות וכו', ולהצביע ביום הבחירות בעד רשימת החזית הדתית התורתית הנושאת את הסימן "גד".

מצויים אנו בימי הסתר פנים ובתקופת מבחן ונסיון גדולים, אמנם כל מבקש ה' רואה בעליל כי הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל; כשם שהוא שומע את קול-הקורא "שובה ישראל עד ה' אלקיך כי כשלת בעווניך".

אולם אין אנו פטורים מלהתריע ומלהזהיר להשמר ולהזהר ליפול ברשתות אשר טמנו רשימות שונות בדברים גבוהה ובשום פנים אין רוח חכמים נוחה הימנו ותוצאותיהן מי ישרון.

ולכן אנו כופלים וחוזרים ומבקשים להצביע עבור רשימה זו שסימנה "גד" והמונע עצמו מלהצביע מחזק ידיהם של פורקי העול הרוצים לקעקע את יסודות קיומנו, ואנו שליחותא דקמאי קעבדינן.

והבוחר בתורה ובישראל עמו יראנו נסים ונפלאות כאשר עשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה. חשוף זרוע קדשך וקרב קץ הישועה, ועינינו תחזינה במהרה בשוב ה' את שכינתו לציון ובהעלות את הנרות בבית בחירתנו.

מרדכי שלום יוסף

במחנה"ר אהרן מסדינורא
(הארמו"ר מסדינורא)

משה יהושע

כתח"צ זצלה"ה
(הארמו"ר מייזניץ)

משה חברוני

(ראש ישיבת חברון)

ישראל אלטר

(הארמו"ר מנור)

שמואל אלי' טאוב

כתח"צ מנורש"א זצוק"ל
(הארמו"ר ממדוניץ)

אברהם יהושע העשיל

כתח"צ המפורסם מ"ח
יוסף מאיר זצוקלה"ח
(הארמו"ר ממכנובקה)

יוסף אדלר

(נאב"ד מורדא)

אברהם בחרר"ן זצ"ל

(הארמו"ר מסלונים)

אברהם לנדא

(הארמו"ר מממריקוב)

אליעזר כהנ"צ

מנורש"א זצלה"ה
(הארמו"ר ממסרייזניץ)

מרדכי גולדמן

(הארמו"ר מזוועהיל)

יוחנן כהנ"צ

מנורש"א זצוקלה"ה
(הארמו"ר מרחמסמרייבקה)
יעקב יוסף שלמה

אפרים פישל קליין

(נאב"ד מ. וושהעלי)

אברהם וינברג

(הארמו"ר מסלונים-ת"א)

חלל ויטקינד

(ראש ישיבת בית יוסף)

במחנה"ר חיים רוב מוסלאי
(הארמו"ר מוסלאי)

|| שלמה זלמן אויערבאך ||

|| חיים שמואלביץ ||

|| יחזקאל אברמסקי ||

קול קורא לבחירות כסלו תשל"ד

סימן ב. ושמרת לעשות ככל אשר יורוך

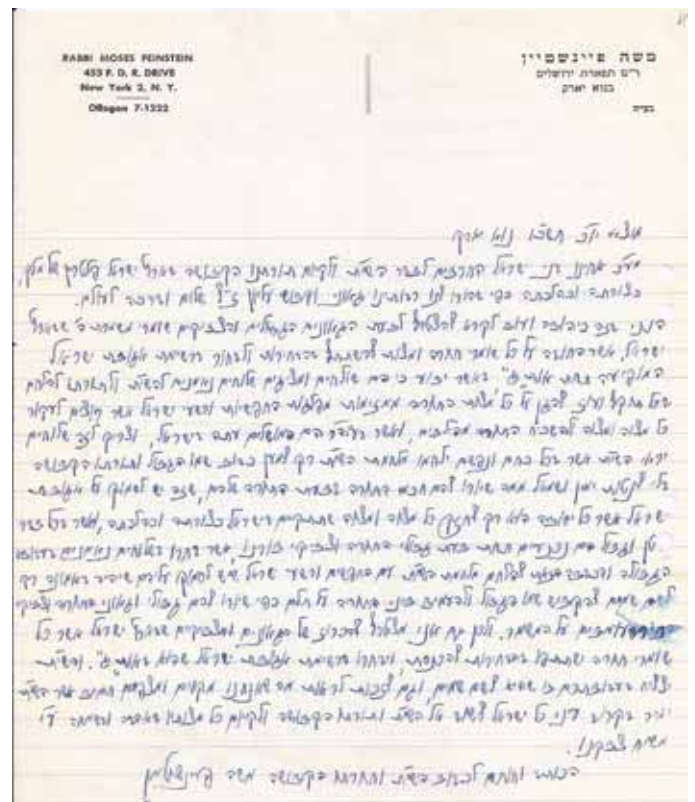
א. מצוה לשמוע דברי חכמים

נצטוינו בתורתנו הקדושה לשמור ולעשות ככל אשר יורו אותנו בית הדין הגדול, ובכל דור לגדולי וחכמי הדור ולא לסור מדבריהם ימין ושמאל אפי' אם אומרים על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין.

ונתבאר בספר החינוך שמצוה זו נוהגת בכל מקום ובכל זמן, והעובר על זה עובר על מצות עשה ועל מצות לא תעשה אלו.

ומצוה זו הוא יסוד קיום התורה בכדי שלא יעשה כל יחיד ויחיד כפי הבנתו ותהיה התורה ככמה תורות.

וזה"ל ספר החינוך מצוה תצ"ו: משרשי המצוה לפי שדעות בני האדם חלוקין זה מזה לא ישתו לעולם הרבה דעות בדברים, ויודע אדון הכל ברוך הוא שאילו תהיה כוונת כתובי התורה מסורה ביד כל אחד ואחד מבני אדם איש איש שכלו, יפרש כל אחד מהם דברי התורה כפי סברתו וירבה המחלוקת בישראל במשמעות המצוות, ותעשה התורה ככמה תורות ... על כן אלקינו שהוא אדון כל החכמות השלים תורתנו תורת אמת עם המצוה הזאת שצונו להתנהג בה על פי הפירוש האמתי המקובל לחכמינו הקדמונים עליהם השלום. ובכל דור ודור גם כן שנשמע אל החכמים הנמצאים... ועם ההסכמה הזאת נכוין אל דרך האמת בדיעת התורה, וזולת זה אם נתפתה אחר מחשבותינו ועניות דעתנו לא נצלח לכל.

מכתב מרן הגאון ר' משה פיינשטיין זצוק"ל, מוצי"כ תשכ"ו

ועל דרך האמת והשבח הגדול בזאת המצוה אמרו זכרונם לברכה [ספרי כאן] לא תסור ממנו ימין ושמאל, אפילו יאמרו לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין לא תסור ממצותם, כלומר שאפילו יהיו הם טועים בדבר אחד מן הדברים אין ראוי לנו לחלוק עליהם אבל נעשה כטעותם, וטוב לסבול טעות אחד ויהיו הכל מסורים תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כל אחד ואחד כפי דעתו, שבזה יהיה חורבן הדת וחלוק לב העם והפסד האומה לגמרי, עכ"ל.

הרי לנו דברים ברור מללו מגודל החיוב לשמוע אל דברי גדולי הדור ואיסור החמור לעבור ח"ו על דבריהם שזהו חורבן הדת והפסד הדת לגמרי. ולכן בעת הזאת אשר גדולי ישראל פסקו להלכה שחייבים לפעול למען הבחירות ולהצביע, החיוב על כל אחד ואחד לשמוע בקולם ולקיים מצוותם.

והנה יש הטוענים שגדולי ישראל לא נשאו ונתנו זה עם זה לדון בענין. ואין זה נכון (ומה לעשות שהם מסתמכים בכל דבריהם כסומא באפילה אחר ספרו של צ.ו. המלא שקרים וכזבים וכפי שכבר נתפרסם שקריו המפורסמים) כי גם בשנת תש"ט לפני ההחלטה על הבחירות ישבו רוב החברים המוסמכים מטעם מועצת גדולי התורה והכריעו בעד ההליכה לבחירות וגם בשנת תשי"א הוציאו גדולי ישראל מסמך ובו מופיעים הענינים שלובנו על ידיהם וקיבלו תוקף של "פסק דין". והדבר היה אחר אסיפה מיוחדת שהתקיימה בביתו של רבי איסר זלמן מלצר בהשתתפות רבי אהרן קוטלר ששהה בארץ (ולא כפי הפרסומים המוטעים שלהם). מסמך זה התפרסם בשעתו מעל גבי עיתון המודיע (עש"ק מטות כ"ג תמוז תשי"א). ובנוסף התייחס לזה הגאון ר' אהרן קוטלר זצוק"ל במכתבו חודש תמוז תשט"ו (שאף הוא התפרסם בשעתו בהמודיע) ובו קובע דבריו על סמך ה"פסק דין" הנ"ל.

פסק דין שניתן ע"י גדולי ישראל חברי הוועד הפועל של מועצה"ת

1. וכל בר דעת יודע ש"פסק דין" שונה הוא מ"קול קורא" וכדו'.

[illegible]

אשר על כן הגנו באים בזה בקריאה קדושה אל כל אשר נלכדו שלם עם ה' להיחלץ חושים במלוא ההתלהבות למען הצלתה הגדולה של רשימת יהדות התורה המאוחדת, שסייעה, בבחינות המתקרבות לבסות. זוהי הרשימה היחידה אשר אנו קוראים ומחייבים להצביע עבורה, כי היא כוללת בתוכה הכל.

וכבר תציינו לעיל, כמובן, שיש הרבה דרכים להשיג את המידע הנדרש, ובהתאם לכך ישנן דרכים שונות להעריך את חשיבות המידע הנדרש, ובהתאם לכך ישנן דרכים שונות להעריך את חשיבות המידע הנדרש. לדוגמה, ניתן להעריך את חשיבות המידע הנדרש על ידי השוואתו למידע שנדרש במקרים אחרים, או על ידי השוואתו למידע שנדרש במקרים אחרים. לדוגמה, ניתן להעריך את חשיבות המידע הנדרש על ידי השוואתו למידע שנדרש במקרים אחרים, או על ידי השוואתו למידע שנדרש במקרים אחרים.

קוראים אנו וחרוזים וקוראים לכל אחד אחד להתעלות לעוד השעה ולהתאזר בגבורה ודקדושה להשתתף בחברות
בכנסת הבאה בעצמו ולהשפיע על האחרים, למעול ולהפעיל לאד העם שבידנו ובכל אחר ואחר, כדי שחפץ ה' בידנו
יעלה, ורשימתו יזהדת התורה האמיתית, שישנה ה', תחלל נצחון גדול מהדור השניית" – שכן "אנו באין כמנצחון של
מלחמה" (המסורת מ"ב) – ותגדל ותקדש וישנה גדולה בריבוי.

אם תחילה תתקדם להשיג את כל המעטות הנדרשות שיתבצע בנתיב הנכון ותחנך את כל הברכות, תבדוק את החלל (הפרדה ותחומים) בביתך. אתה מוצא שיש סכנת פגיעה בנתיב הנכון, ואתה מוצא שיש סכנת פגיעה בנתיב הנכון, ואתה מוצא שיש סכנת פגיעה בנתיב הנכון. אתה מוצא שיש סכנת פגיעה בנתיב הנכון, ואתה מוצא שיש סכנת פגיעה בנתיב הנכון, ואתה מוצא שיש סכנת פגיעה בנתיב הנכון.

אלקדו מנחם מן טד
 544 יחנה פוסט

הק משה יהושע בהייג מוהרח"מ זלנתי
 (מנהגיר מיוסד)

[illegible]

קריאת קודש תשנ"ב

הדברים ועמדו למנין באיזה דעה סברו רוב גדו"י דוגמת הסנהדרין שהיתה במקדש? ודאי שלא, הלא גדו"י ישבו כל אחד במקומו ופסקו את פסק ההלכה שלהם ולא הלכו לדון בדבר עם האוסרים, ולכן אולי אין לזה דין רוב הלא התורה ציותה לנו אחרי רבים בסנהדרין שליכנו הדבר ביחד והסיקו ההלכה ועמדו למנין ובוזה יש ללכת אחרי הרוב משא"כ בשאר אופנים???

כתשובה לדבר בא נבוא כיהודים טובים ונסתכל בספה"ק בראשונים ובאחרונים איך הם התייחסו לשאלה זו שנגע בכל המחלוקות שהיו במרוצת הדורות בכל תחומי ההלכה בין באיסור והיתר ובין דיני ממונות, לכן נעיינ בפוסקים ונסיק ההלכה וזה החלי:

כתב הרמ"א בחו"מ סי' כ"ה ס"ב: ולא יאמר האדם: אפסוק כמי שארצה בדבר שיש בו מחלוקת, ואם עושה כן הרי זה דין שקר, אלא אם הוא חכם גדול ויודע להכריע בראיות, הרשות בידו; ואי לאו בר הכי הוא... וכן אם היה יחיד נגד רבים, הולכים אחר רבים בכל מקום עכ"ל וכ"ה בש"ך שם סקי"ט אות א', וכן כתב הבית יוסף בהקדמתו שפסק כרוב בין הרי"ף הרמב"ם והרא"ש 'ומקום שאחד מן הג' העמודים הנזכרים לא גילה דעתו בדין ההוא והשני עמודים הנשארין חולקין בדבר הרי הרמב"ן והרשב"א והר"ן והמרדכי וסמ"ג ז"ל לפנינו אל מקום אשר יהיה שמה הרוח רוח אלהי"ן קדישין ללכת נלך כי אל הדעת אשר יטו רובן כן נפסוק הלכה' עכ"ל. והגם שהם בודאי לא עמדו למנין כמובן שבין כולם היו הרבה מאד שנים ולא יכלו לראות זה את

מכתב ממרן הגר"א קוטלר זצ"ל ובו מתייחס לפסק דין הנ"ל וקובע את דבריו על פיו

ואם אמר יאמר הקורא הן אמת שהרבה גדולי גאוני וקדושי
ופוסקי הדורות קדשו וחייבו את הבחירות, מ"מ הלא גם היו
גדולים בישראל שסברו אחרת והם אסרו בכל התוקף ההשתתפות
בבחירות ואף כרכו הדבר בעבירות חמורות ביותר, וגם הוסיפו
להראות רוב חילם בתורה ולברר הדבר מהש"ס והפוסקים,
ולצד האוסרים נשאר לפליטה ספר שמברר הדבר להלכה ולא
מצינו שאר הצדיקים שחייבו ללכת לבחירות שיוציאו ספר עב
כרס כזה, ולכן אולי יש לומר שיש לשמוע בקולו של מי שבירר
הדבר, וגם הלא שאר גדו"י לא התעמתו איתו בהלכה ולכן י"ל
אולי אם היו רואים דבריו היו חוזרים בהם.

אף אתה אמור לו: האוסרים כבודם במקומם מונח ואף שהיו חשובים כשלעצמם מכל מקום רוב ככל הגדולים חייבו להשתתף בבחירות ואסרו להימנע מכך², וכתבו שעפ"י דין תורתנו מחוייב כל אחד להצביע בבחירות, ממילא פשוט לכל אשר שכל בקדקדו שכן ביררו לעצמם להלכה מש"ס ופוסקים, אף שלא העלו הדברים על הכתב ועל כן חייבים לנהוג כדעת הרוב. ואף מי שמסתפק בדבר ולבו נוקפו, אין לו רשות להשתמט בשב ואל תעשה מלשמוע אל דברי גדולי וחכמי הדור.

ואם תאמר אמת נכון הדבר שנתחייבנו בתוה"ק במצות אחרי רבים להטות (שמות כג, ב) ובוודאי א"א לזוז מפסק התורה שלא ללכת אחרי הרוב, אך מי יאמר שזה נקרא רוב, האם עמדו גדו"י האוסרים והמחייבים בגורן וליבנו הדבר ביחד עד שנתבררו

2. וכמה מגוחכת היא הרשימה של כמה עשרות או יותר רבנים שאסרו את הבחירות, כי מלבד שכמה שמות שם הם בדוים ובשקר יסודם והרבנים האלו לא עלתה על דעתם כן מעולם, הרי שכולם היו תלמידיו של הרב האוסר וקיבלו את דעתו, וכמו שנביא רשימה של מאתים רבני חסידות גור המורים ללכת ולהצביע...

זה כלל, מ"מ אזלינן בתר רובא.

תשובה:

הנה וודאי כל הקורא השאלה תמה תמה יקרא, האם על כל פסק של גדול בישראל נחקר ונדין בכל צדדי הענין לדעת איזה אינטרס יבוא להפוסק בצידי צדדים ע"י מעמיד דמעמיד, הלא זה דרכם כסל למו של המסכילים בכל הדורות לומר של כל פסק של גדול בד' חלקי שו"ע נרד עד לתהום כדי לדלות משהו שאולי יועיל לנו בטענותינו להוכיח שכל הפסק מבוסס על אינטרסים ואינטריגות וכדו'.

או ש'הוכיחו' בטענות ומענות שונים ומשונים שכאילו 'עבדו' על גדולי ישראל והם אינם יודעים מה שנעשה בעולם הזה והם מסתובבים רק בעולמות עליונים ואנשי הבית' מחליטים עבורם, וכאילו גדולי יושבים בביתם רכונים על גמרתם הגדולה ואנשי הבית נכנסים אליהם עם פסקים והוראות שהחליטו בעצמם והם בתמימותם מרכינים ראשם לכל גחמה ומסיכימים לכל דבר אף שהוא נגד התורה, חס מלהזכיר דבר כזה.

הלא זהו הפתח שהחטאת רובץ בו לדרדר יהודים יראים ושלמים אל תהום רבה שמתחילים בטענות כאלו עד שפוקרים בכל התורה כולה חלילה, והלא לדאבונינו היה כזאת וכזאת בישראל והתוצאות ניכרות על פני השטח בעוה"ר.

ובוודאי שלא זו הדרך דרך התורה שבכל דבר וענין נהרהר אחר רבותינו הקדושים וכמו שלמדנו בגמ' (סנהדרין ק, א) ונפסק בשו"ע (יו"ד סי' רמ"ב ס"ב) שהמהרהר אחר רבו כאילו מהרהר אחר השכינה.

והגם שאיתא בגמ' בבבא בתרא (מג, א) וז"ל: תניא בני עיר שגנב ספר תורה שלהן אין דנין בדייני אותה העיר ואין מביאין ראייה מאנשי אותה העיר ע"כ, הרי וודאי שמותר לדיין להורות לעצמו דיני איסור והיתר באו"ח וביו"ד ויכול לדין בדין התוחב כף חולבת בקדירה של בשר גם אם זה הכף והקדירה של הדיין וגם האוכל הוא כל הבשר שהכין הדיין לכבוד חג הפסח ואין לו בשר אחר לחג, עכ"ז וודאי לא יעלה על הדעת לאיש חרדי לאמור שאסור לדיין לפסוק לעצמו, כמ"ש הרמב"ם בפ' בהלכות שחיטה פ"י הי"ד וז"ל: כל טבח שהוא יודע הטריפות האלו והרי הוא בחזקת כשרות מותר לו לשחוט ולבדוק לעצמו ולמכור ואין בזה חשש. שעד אחד נאמן באיסורין בין יש לו הנייה בעדותו בין אין לו הנייה בעדותו עכ"ל הק' הרי שלך לפניך שכל פוסק נאמן על שלו (ולא רק פוסק אלא אפי' טבח שיועד ההלכות נאמן כדין איסור והיתר שנאמן באחד) ואין שייכות בזה ענין השוחד שמעוור פקחים כלל וכלל, ואם זה נאמרה על שאלות של איסור והיתר לטהר ולטמא אז יש לדון בק"ו בן בנו של ק"ו שלא נחשדו גדולי ישראל בלקיחת שוחד להתיר לעבור על העבירות החמורות ביותר כמו ע"ג ושי"ע ושפ"ד ולקיחת הגאולה לפנה"ז וכדו' בגלל איזה נזיד עדשים מדומה שכאילו הובטח להם עפ"ל, ולכן פשוט וברור לכל בר דעת שזו התגוללות של חינום על גדולי ישראל להטיל דופי בפסקיהם ובהוראותיהם בגין איזה סברא עקומה משוללת יסוד בהלכה והגיון בהשקפה אך ורק בכדי לסתום פיותיהם של גדולי ישראל ולמצוא מוצא מהסבך שלא להצטרך לדון בעצם הדברים וד"ל.

[כאן המקום להעתיק דברי הגה"ק בעל ה'חזון איש' צוק"ל מה שכתב בענין זה וקצרנו דבריו מעט מפני האריכות והמעין

וכ"כ בשו"ת שאילת יעבץ חלק א סימן קנז וז"ל: נהיגי האידנא למיזל בתר רובא דפוסקים ומחברים דליתא קמן ולא חיישינן למיעוטא אף על גב דקביעי וידיעי, ועיין בש"ך פלפול בהנהגת הוראות באיסור והיתר (בסוף סי' רמב) בסופו אות ב'.

והדין דרובו מתוך כולו הוא רק לענין לבטל דעת המיעוט לדעת הרוב, לאחר שנשאו ונתנו ביניהם שאז אסור להמיעוט לנהוג כדעתם אף להחמיר, אבל באופן שלא נשאו ונתנו זה עם זה אזי אף שנפסק ההלכה כדעת הרוב, מכל מקום מי שהוא בעל הוראה ונראה בדעתו כדעת המיעוט רשאי לעשות כדעתו ולהורות כן לתלמידיו. אולם מי שאינו בעל הוראה וכן מי שהוא בעל הוראה והוא מסתפק בדבר חייב לעשות כדעת הרוב מנין או כרוב בנין (רמ"א שם).

וכ"ש כאן שכמעט כל גדולי ישראל מאז ועד היום מחייבים בחיוב גמור את ההליכה לבחירות ואוסרים באיסור חמור את ההשתמטות מהבחירות, ורק מיעוט קטן מהם אינם מחייבים ללכת לבחירות.

(ומה שיש מביאים ראייה מהרלב"ח בקונטרס הסמיכה שכתב שצריך לעמוד למנין אינו קשור לעניינינו אלא לענין הסמיכה בלבד עיי"ש).

הנך רואה שכל הפוסקים האלו שהם הם עמודי ההוראה לכל דבר וענין, פסקו שאין שום שמץ של ממשות בטענה זו, ואכן גם בדבר שנחלקו גדולי ישראל כ"א בביתו נאווה קודש גם בזה אמרה תורתנו הקד' אחרי רבים להטות וחובה על כל איש מישראל לפסוק כדעת הרוב ולכן איך יצהיר אדם מישראל השומר על קלה כחמורה שהוא עובר על פסוק מפורשת בתורה "אחרי רבים להטות".

ד. גדולי ארץ ישראל לעומת גדולי חו"ל

והנה נשמעה טענה שהלא איתא בגמ' (ב"ב מג, א) 'אין דנין בדייני אותו העיר' וא"כ אין לגדולי ארץ ישראל להביע דעה בנושא זה הנוגע לארץ מגוריהם, ואך ורק לגדולי חו"ל שאין להם זיקה לענין זה להם הרשות נתונה לדון בדעת תורה טהורה שאינה מעורבת בנגיעות.

והוא ליה כמעידים על עצמם, ומהאי טעמא נמי פסילי דיני כל אותה העיר משום דאיכא למימר דהא אין אדם רואה נגעי עצמו ולא נגעי קרוביו אינו אלא משום דאיתקיש נגעים לריבים כדאמרין וריבים היינו דיני ממונות, הילכך אין אדם רואה לא ריבי עצמו ולא ריבי קרוביו כמו שאין אדם רואה נגעי עצמו ולא נגעי קרוביו דתרוייהו מקרא דלא יומתו אבות על בנים (דברים כד, טז) גמרי ליה, ואם תאמר אם כן בנדון דידן נמי לא יהא אדם דן על עצמו מכיון דאית ליה הנאת ממון דאין אדם דן ריבי עצמו, יש לומר דלא מיקרו ריבים אלא היכא דבעי לאפוקא ממוןא מבעל ריב המחזיק בו שהדין נופל אז בגוף הממון אם הוא שלו או של בעל ריבו, אבל היכא שאין הדין נופל בגוף הממון אם הוא שלו או של בעל ריבו, רק אם הממון ההוא הוא באסור לאו או בהיתר לאו דאין כאן ריב באותו ממון כלל דהינו טוען ונטען לא מיקרו ריבים אלא דיני אסור והתר. עכ"ל.

ומ"מ אין לומר דין זה אלא אם יש לרב הפוסק איזה נגיעה והנאה מזה הפסק, והיאך יתכן לומר כן על רבותינו הקדושים מצוקי ארץ זיעועכ"א אשר כל בית ישראל נשען עליהם בכל נושא וענין, ובכל שאלה הלכתית וציבורית שעמדו על הפרק במאה שנים האחרונות פסקו הם כל אחד ואחד בתחומו, ששיקולים זרים הנחו אותם ולא ההלכה הצרופה, וכי היעלה על הדעת לומר אשר מרן הגה"ק בעל ה'חזון איש' זצוק"ל - אשר כל קצוי תבל נחרדו לשמע תקפו וגדולתו - היה נגוע בשיקולים פוליטיים חלילה, וכי יתכן לומר אשר שר התורה מרן הגה"ק מטשעבין זצוקללה"ה - אשר מכל עבר נשלחו אליו שאלות וביירוים להלכה ומילה אחת שלו היתה שוה הרבה יותר מהרבה גדולים וגאונים - פסק את פסקו כי התחשב בנגיעה כלשהי, וכי אפשר לחשוב שאיש האמת מרן הגה"ק מבריסק זצוק"ל - אשר לחם מלחמות ה"צ בכל ימי חייו - שקל בדעתו הק' דבר אחר לבד מההלכה הברורה וההשקפה הצרופה. וכי חשוד ראש גולת הונגריה מרן הגה"ק ה'דעת סופר' מפרעשבורג זצוק"ל - אשר ישב על כסא אבותיו הק' מרנא רשכבה"ג החת"ס הק' ומרן הכתב סופר והמשיך את דרכם במלחמת ה' - למכור את כל תורת אבותיו הק' בעבור חברות במועצה חשובה ככל שתהיה. חלילה וחלילה.

לבר מן דין הלא כמה וכמה גדולים וקדושים אשר לא נמנו עם שורות 'אגודת ישראל' או כל מפלגה כלשהי ולא נהנו מהבחירות כי הוא זה, קדשו וחייבו את הבחירות, כמו הרב הדומה למלאך ה' צבקות הקדוש והטהור מבעלז זיעועכ"א אשר לא השתתף בכל גופי 'אגודת ישראל' ולא נהנה מהם כלל וכלל כידוע וד"ל.

ועוד הלא גם גדולי ישראל שבחו"ל הצטרפו וחייבו את ההליכה לבחירות, בראשם ידוע מרן הגאון ר' אהרן קוטלר זצוק"ל אשר בא במיוחד לארץ הקודש לזרז את הציבור עבור החובה הקדושה, ופוסק הדור מרן הגאון ר' משה פיינשטיין זצוק"ל, כ"ק מרנא האדמו"רים מליובאוויטש זצוק"ל, כ"ק מרן האדמו"ר מבאיאן זצוק"ל, מרן הגאון ר' יעקב קמינצקי זצוק"ל, כ"ק מרן האדמו"ר מקאפיטשיניץ זצוק"ל ועוד.

בפנים יראה הכל בהרחבה (אמונה ובטחון פרק ג אות ל) וזה לשונו: יש עוד רעה חולה אשר היצר ילפת בה להניא אמונת חכמים מלב בני אדם, והוא משקל המרמה של הנגיעה. ועל ידי זה קם דור ששופט את שופטיו ובכל מקרה רב הערך מתלחשים המתחכמים על נגיעה פלונית שהטתה לב החכם ולפעמים המובהק שבדור... והרי לא אסרה תורה הוראה לעצמו ואדם רואה טריפות לעצמו אף אם הוא דל וכל חייו תלויים בו. וכשמורה להיתר ואחד ה"נרגנים" יהרהר אחריו כי הפסד ממונו הטעתו הרי זה מן המהרהרים אחר רבם, ולא אסרה תורה שוחד אלא במשפט, עיין שם.]

מכתב כ"ק מרן אדמו"ר מבאיאן זצוק"ל

ומה שמצינו בגמ' בב"ב הנ"ל, הרי כבר האריכו גאוני קדמאי לברר ההלכה לאשורו שאין הדבר אמור אלא בדיני ממונות ולא בשאר חלקי השו"ע (הגם שיצמח מזה איזה רווח כספי), והא לך לשון קדשו הגאון רבי אליהו מזרחי (הרא"ם) בשו"ת שלו בסימן ע: משום דחזינן להווא צורבא מרבנן דמכריז ואמר דלא מצי אינש לאורויי לנפשיה לא במילתא דאית ליה הנאת ממון משום דנוגע בעדותו הוא, ולא במילתא דלית ליה הנאת ממון משום דכל אדם קרוב אצל עצמו הוא ואין קרוב רואה את הנגעים, ונמשכו אחריו כמה וכמה מהתלמידים וחשבו בזה שכל אותם הסומכים על הוראתם הם טועים בלי ספק, משום הרי בעינא לגלויי לכולי עלמא דאין זה אמת מכמה טעמי. חדא דאם כן לא מהימן שום צורבא מרבנן לאורויי לנפשיה בענין אסור והיתר, ואין זה אמת דהא קא חזינן לכולי עלמא נוהגים לאורויי לעצמם בכל דיני אסור והיתר שיקרה להם בבתייהם ונאמנים להעיד עליהם כעד אחד כגון טפת חלב שנפלה בקדרה של בשר או כף חולבת וכיוצא בה, ולא צורבא מרבנן בלבד אלא אפילו כל הבעלים... ומעתה ליכא לאקשווי מברייא דבבא בתרא פרק חזקת הבתים (מג, א) דבני העיר שנגנב מהם ספר תורה, ומברייא דהאומר תנו מנה לבני עירי ומברייא דהאומר תנו מנה לעניי עירי, דקתני התם אין נדונים בדייני אותה העיר ואין מביאין ראיה מאנשי אותה העיר, משום דכולהו נגעי בעדותיהו

ממקורות, האם בגלל זה נימא דהלכה כמותו? ואם רש"י כתב דבריו בתמצות רב כידוע והתוס' האריכו בדבריהם מכמה וכמה ראיות, האם בגלל זה נפסוק כמותם? ואם הטורי זהב האריך בדבריו הקדושים וביאר שיטתו מהרבה ראיות והנקודות הכסף כתב ע"ז שאינו נראה לו וחלק עליו, האם נדחה?

הלא משלושת גדולי הפוסקים שהרב בית יוסף פסק לפיהם הלא הם: הרי"ף הרמב"ם והרא"ש לא ביררו דבריהם הרי"ף והרמב"ם ולא הביאו למה ומהיכן פסקו כן, ומ"מ שורה אחת שלהם מכריעה כנגד הרבה ראשונים, ובמקום שהרא"ש בירר דבריו ומקורותיו וחלק עליהם, פסק הבית יוסף כמותם מפני היותם הרוב, ואין כאן המקום להאריך מדוע פסק הרב בית יוסף כמותם והדרכי משה הביא מפוסקים אחרים, אך זה ברור שכלל זה לא היה תקף בשום זמן, אלא שאם פוסק גדול אחד חייה דעתו הקדושה בנושא הרי זה נמנה לדעה, ולא משנה לנו כלל האיק הגיע למסקנא זו.

[כמובן שאף אם גדול אחד הביא הרבה סברות והאריך בשיטתו והחולק עליו אמר רק מילה אחת כאסור ומותר, אין זה אומר שאין לו סברות וראיות ברורות לשיטתו, אף אם לא גילם לכלל וודאי לו הם גלויים וידועים. ומי שאין לו ברור דבר זה אין לו צורך בגדולי ישראל כלל, ויכול הוא לבדו לברר הלכות עפ"י מה שנראה לו באותו רגע, ועל כגון דא אמרו חז"ל (חגיגה כב, א): שלא יהא כל אחד ואחד הולך ובונה במה לעצמו ושורף פרה אדומה לעצמו.]

ודבר זה נהג בכל הדורות וצא ולמד בכל ספרי השו"ת והפסק הראשונים והאחרונים, והכי נהגינו בכל שאלה ושאלה העולה על הפרק בכל עת לפסוק כרוב הפוסקים, ובד"כ לא פסקינו כפוסק יחיד, לבד מאשר רוב ככל הפוסקים האחרונים מקבלים את שיטת הפוסק הקדום להם אף שהיה יחיד בדבר (כמו הב"ח בחדש וכדו'), ולא סמכינן איחידא במקום רבים אף שהיה גדול מאד ואף שחיבר חברים מחוכמים ואף שהתבטא בלשונות חריפים מאד נגד החולקים עליו.

והנה דוגמא אחת מהדורות האחרונים: הלא מרן הגה"ק ר' גרשון הניך מראדזין זצוק"ל הרעיש את העולם בגאונותו וקדושתו, וטען שמצא את התכלת ופסק שצריך ללכת עם מה שמצא, ואף שחקר ודרש את הנושא לארכו ולרחבו ונסע לותיקן ולעוד מקומות לחקור ולבדוק מהותו, וחיבר כמה חיבורים ע"ז ובירר שיטתו מש"ס ופוסקים, מ"מ לא פסקו כמותו ולבד מתלמידיו וחסידיו אין אף אחד הולך עם התכלת עפ"י פסקו, ומדוע? מפני שרוב ככל גדולי ישראל לא קיבלו את דעתו, ואף שהשיבוהו וכיבדוהו תמיד ואף שהלך אל גדולי ישראל לברר וללבן עמם הסוגיא לא קיבלו דעתו, ואף שהחולקים עליו לא ביררו שיטתם כמוהו ולא חיברו ספרים ע"ז, מ"מ כיון שידעינן שלא סברו כמותו פסקינן כוותיהו, ובשבילנו אין שום נפקא מינא מהיכן הגיעו הם למסקנא זו.

וכמובן שאין שחר לטענה שאילו היו רואים גדולי ישראל המחייבים את הספר האוסר היו חוזרים בהם [מה שא"א לומר על גדולי ישראל כדוגמת מרן הגה"ק מטשעבין זצוקללה"ה שנלב"ע כמה שנים אחר הוצאת הספר ועוד חייב את הבחירות בשנת תשכ"ה - ארבע שנים אחר הוצאת הספר, ועוד הרבה]

ב"ה ח' מניא תשכ"א

אל כל אחינו היקרים הנאמנים להשי' ולתורתו מגליות ישראל שבארצות המזרח היר

שלו וברכה,

רגש האחדות של כלל ישראל והערבות שכל ישראל ערבים זה לזה מעורר אותנו להשי' את דאמנו מסרתקים על שמירת צביונו הנכון של עם ד' בארץ קדשנו והצלת הדור העתיד לתורה ומצוות, שזאת יסוד וסוד קיומנו בה' ובבא. ידועים לכלנו הגליות הקשים והמרים בגוף ובנפש שעברתם בהם במשך דורות ובהם נצרתם ונבחתם בנאמנותכם להשי' ולתורה, ובמסירת נפש שמרתם על ירושת הדורות מסוגי. בודאי צפיתם כי באה"ק, בפלטרין של מלך, תוכלו להתחזק בדרככם עוד ביתר שאת יותר עז בלימוד התורה ושמירתה מתוך מנוחת הגוף והנפש.

אולם לנוגד הצער עזבו הרבה מהדור הצעיר מקור מים חיים לחצב בארות נשברים, בעיקר בהשפעת המפלגות החפשויות ומנהיגיהם הכופרים בתורה בגלוי ורש"ל, הרוצים לעקור קדושת ישראל ומשתמשים ברסן השלטון שבידם ובחשפעתם בשטח הכלכלי להשתלט על דרך החיים של עמנו באמצעים שונים להרוס דרך התורה והמצוות.

והנה בפרוס עונת הבחירות צריך להתבונן כי בהצבעה נותנים לנציגים יפוי כח ויכולת לסדר כל עניני הכלל. כל קול הניתן למתחזק הדת הרי זו מרידה במלכו של עולם והרמת יד בתורת משה, והוא נושא באחריות לכל הקלקולים היוצאים מזה, ולחופף ההצבעה עבור שומרי מצות ויראי ה' השומעים להוראת חכמי התורה, יש בה קדוש שם שמים והזיקה לתורה והאמונה בישראל, והצלה לעתיד בניכם בתור יהודים נאמנים.

הצבעתנו לשמוע כי קרו כמה מקרים בעבר שע"י לחץ מנחון והשפעת המפלגות ניתנו קולותיהם של שלומי אמוני ישראל לחפשים, והננו פונים אליכם, אחינו היקרים, בקריאה נאמנה להתחזק לכבוד ד' ותורתו, לשמוע בקול חכמי ישראל, גאוני וצדיקי אה"ק ולהצביע עבור רשימה ג' אגודת ישראל, שנציגיהם עומדים על משמר קדשי ישראל לפי הוראת חכמי הדור, ולזכור, כי אין שום רשות ולא כח מוסרי למי שהוא לכופ עליכם את דעתם באיזו צורה שהיא. ויקיימו: לא תגורו מפני איש ועליכם לזכור מאמר הנביא לישראל: מי את ותיארי וכו' וישימו מבטחם בה' כי רק בידו טובה לנצח, והלחץ אינו אלא מדומה וכוזב.

ויתברכו כל המסייעים לכבוד שמם ולכבוד התורה ולחזק הדת בכל טוב ונאמא לראות בהרמת קרן התורה וקרן ישראל.

מרדכי שלמה פרידמאן
האפוטרופוס

משה פיינשטיין
ראש ישיבת תפארת ירושלים

מנחם מנדל זאקס
מתן התחזק חיים וצוקל

אהרן קוטלר

ישיבת תולדות התורה באמריקה
אברהם יפה

חכם ישיבת בית יוסף באמריקה
אברהם יהושע העשיל

האפוטרופוס
חיים מרדכי קאטץ

ראש ישיבת פלו בליבולו
יעקב קמנצקי

ראש ישיבת תורה ודעת באמריקה

קול קורא מגדולי ארה"ב למען הבחירות תשכ"א

ואחרי ככלות הכל הרי קיי"ל 'אין לו לדיין אלא מה שענינו רואות' (בבא בתרא קלא, א) וכמובן שהדיינים הקרובים יותר לענין רואים יותר טוב במה מדובר, וד"ל.

ה. פוסקים כרבים אף שלא ביררו דבריהם בספר וכדו'

ומה שטוענים שהמחייבים רק פרסמו דבריהם בקול קורא וכדומה והאוסר בירר דבריו בספר מש"ס ופוסקים.

הנה בדקנו בכל כללי הפסק בראשונים והאחרונים ולא מצאנו בשום אחד מהם כלל כזה של חיבור גדול או פלפולים ארוכים וכדו', הגע בעצמך אם רב רק פסק פסקו ושמואל אותיב עליו מכמה ברייתות והביא כמה וכמה ראיות האם בגלל זה ישתנה הכלל של 'הלכה כרב באיסורי' (בכורות מט, ב) ? , ואם בדין אחד איתביה אביי לרבא משבעה ברייתות והביא 8 'מנא אמינא לה' יצטרף דין זה ל'יע"ל קג"ם? ואם הרמב"ם כתב שורה אחת בהלכותיו ולא בירר דבריו ולא הביא מקורות כידוע והראב"ד כתב כנגדו עמוד שלם ובירר דבריו בראיות ברורות והוכיחם

ועוד כתב בענין זה במכתבו "ובכל אופן הלא בכל התורה כולה הולכין אחר רוב המורי הוראה האמיתיים". (שם, ח"ב עמ' קס"ח).

ונצטט כאן את מכתב הגאון הגדול פוסק דורינו מרן ר' יוסף שלום אלישיב זצלה"ה שכתב להלכה ולמעשה וז"ל: "וכבר נקבע על ידי גדולי ישראל זיע"א כי ההצבעה לבחירות איננה רשות כי אם חובה, וכל המשמט עצמו מחובה זו הינו נותן יד לאותם המבקשים לעקור את הכל".

מכתב מרן פוה"ד הגר"ש אלישיב זצוק"ל - בחירות תשס"ט

ז. אין לומר "שב ואל תעשה"

ודבר פשוט הוא שלא שייך כאן ענין של שב ואל תעשה שזה שייך רק באופן שיש צד להקל ויש צד להחמיר, ומסתפק מה הדין אז בשב ואל תעשה מחמיר על עצמו. אולם באופן ששני הצדדים להחמיר צריך לפסוק הדין לכאן או לכאן, וכמאמר המשנה (אבות א, ו) עשה לך רב והסתלק מן הספק. (עיין רע"ב שם).

נתאר לעצמנו אילו אירע שבתקופה שלפני חג הפסח היה נוצר מחסור בירקות שיוצאים בהם ידי חובת מרור בליל הסדר והיה מצוי ירקות כאלו רק במקום מסוים, והיה יוצא אחד מגדולי ישראל - גדול ככל שיהיה - ומכריז שאכילת המרור הזה איסור חמור הוא ושקול כע"ז ג"ע ושפ"ד ח"ו, ואף היה כותב ספר שלם להוכיח שהאמת כדבריו, ומנגד היה הרבנים הגאונים הקדושים הנ"ל פוסקים שחובה לאכול מרור זה כדין מצוות ליל הסדר ואין בו שום חשש איסור, האם היה מאן דהו מתלבט בדבר וחושש לדעת יחיד להחמיר ולבטל ממנו מצוות מרור בליל פסח, כשגדולי הפוסקים יוצאים נגדו בחיוב גמור, גם מבלי להשיב על דברי הספר שכתב לאיסור. והוא הדין והוא הטעם לעניינינו.

וביותר חומר, נתאר לעצמנו אילו אירע חלילה שאדם

שהרי מחבר הספר לא גילה חלילה תורה חדשה, אלא יסד דבריו על דברי חז"ל ופוסקים - גמרות ערוכות ומדרשים מפורשים שבדאי ובדאי היו ידועים לכל גדולי ישראל.

ומה שטוענים ששליחותיהם דקמאי עבדי, אדרבה אנן שליחותיהם דקמאי קא עבדינן כנז"ל פרק ב'.

עוד טוענים שבדברים אלו אזלינן בתר אלו שבקאים בדבר זה והיה להם שימוש בדבר זה. אכן טענת אמת היא וכל גדולי ישראל שחייבו את הבחירות היה להם שימוש במלחמות ה' בכל מקומות מושבותיהם וב"ה גדלו והצליחו וגם עשו פרי, משא"כ האוסרים שגרו בחו"ל לא היו בקיאים בטכסיסי המלחמה עם הציונים הרשעים שר"י ולא היה להם שימוש בדבר זה, וגם שיטתם לא הראתה שום הצלחה כאשר יבואר לקמן בס"ד.

ואם אחד מגדולי ישראל אמר דבר חד וחריף על דברי רבותינו אין לנו אלא לצטט את דברי חד מן קמייא המאירי זצ"ל בספרו מגן אבות מה שאמר לתלמידי הרמב"ן זצ"ל וזה לשונו במאמר השישי מספרו: חזרו וצווחו איך אתה נוהג קולא במה שהרב אומר שכל העושה כן טועה, נמתי להם סבורים אתם להשביע את הארי בקומץ ולמלאות את הבור בקורטוב שואל אני לכם מה אתם בדין... אף הם השיבו שהם מתירים במוחלט, נמתי להם וכן הדין. אלא היאך אתם עושים כן והרי רבינו יעקב כתב שכל המתירה אינו אלא טועה גמור ומאכיל טריפות בישראל, אלא בני בואו ואומר לכם, אין לדחות תורה וראיה בשיחה חזקה של תלמיד חכם או במילתא יתירתא, עביד צורבא מרבנן דגזים ואורייתא מרתחא ליה, והאמת אינו נרתע לאחריו אלא עומד לו במקומו, כרע שכב כארי וכלביא מי יקימנו. עד כאן נועם לשון קודש מאחד מן הראשונים כמלאכים.

ונסיים בלשון קדשו של השו"ת הלכות קטנות חלק א סימן ט: וזה כלל גדול שהיה מוסד בידינו אם הלכה רופפת בידך פוק חזי מה עמא דבר, כי פשוט הוא אשר באהבת ה' את עמו ישראל יסיר מכשול מדרכיהם ולא יטו כל העולם אחר היחיד אילו סברתו דחיה.

ו. העולה להלכה מכל האמור

שכל אחד חייב לשמוע בקול גדולי ישראל שחייבו לפעול למען הרשימה של יהדות התורה ולהצביע בעדה וח"ו להימנע מלהצביע או למנוע אחרים מלהצביע.

וכן כתב הגאון הגדול מרן בעל קהילות יעקב זלה"ה (קריינא דאגרתא ח"ב עמ' קס"ט):

"אבל מאחר שהענין הוא דלדעת רוב רובם של חכמי התורה קדושי עליונים זהו ענין של חיוב וקידוש שם שמים, ולהיפך מייעוט המצביעים ח"ו הוא ענין נורא של חילול השם נורא ח"ו, הלא מבלי היכנס לעצם הנידון החיוב מוטל על כל אחד ללכת אחר הרוב בכל התורה כולה. ונידון דידן רוב ככל חכמי ישראל אשר איתנו תלי"ת ואשר כבר נתבקשו לשיבה של מעלה אבל הוראתם קיימת ולדעתם זהו חיוב גמור והנמנע הוא בכלל ממעט כבוד שמים ח"ו, איני יודע צד היתר בכזה". עכ"ל.

לו בכל שאלה הלכתית העולה תמידים כסדרם, ואם הוא אינו מחוזה דעתו בענין זה נלך אל גדולי הפוסקים אשר פוסקים לנו בכל השאלות החמורות שמתעוררות חדשים לבקרים, כמו שאמר מרן ה"חתם סופר" הק' שבכל דור יש לו להקב"ה מי שהוא עונה השאלות שלו, וע"י שראה על עצמו שרובם שואלים אותו הבין שהוא ז"ל בדורו (הקדמה ל"פסקי החתם סופר" עיי"ש) וב"ה לא אלמן ישראל וגם בדורותינו היו לנו כמה וכמה פוסקים אדירים אשר כל בית ישראל נמשך אחריהם בכל נושא, ובראשם מרן שר התורה הגה"ק מטשעבין זצוקללה"ה אשר כל רז לא אניס ליה, וגודל כוחו וחילו בתורה והוראה כבר פקע שמייה עוד לפני המלחמה וכ"ש אחריה ואכמ"ל. או נלך עפ"י רוב מנין או רוב בנין מגדולי ישראל, ונקיים 'ושמרת לעשות ככל אשר יורוך' (דברים יז, י) ו'אחרי רבים להטות' (שמות כג, ב).

וגם אם נתכוונו האוסרים לענין השקפתי ולמיגדר מילתא וכדו' אין לזוז מדעת הרוב שחייבו את ההליכה לבחירות ואסרו ההימנעות.

ואם הדבר צריך בעלי רוח הקודש כמו ה'אורים ותומים' בזמנם, אזי מי לנו גדול כמו הרב הקדוש הדומה למלאך ה' צבקות רשכבה"ג מבעלו זיעועכ"א אשר רוח הקודש הופיעה תמיד בבית מדרשו ואשר כבר העידו עליו כל גדולי דורו ובראשם ראש גולת אריאל מרן הרה"ק ה'אמרי אמת' זיע"א אשר גדול וקדוש כמותו לא היה לנו זמנים טובא, ואכמ"ל.

אם כן חזר הדין שהחייב על כל אחד ואחד לשמוע לקול גדולי ישראל שפסקו להלכה שחייבים להצביע בבחירות, ואין שום היתר להשתמט מלהצביע.

מישראל ידור כל ימיו על אי בודד או יבלה מה'בר מצוה' בבית האסורים חלילה, ושם יהיה מצוי לו להניח רק סוג אחד של תפילין שעליו יהיה הנידון הנ"ל - שרוב ככל גדולי ישראל שרי התורה והחסידות מורי הוראה מובהקים ופוסקים אדירים אשר כל בית ישראל נשען אליהם בכל השאלות החמורות ביותר - מורים להניחו, וגדול אחד יכריז שהוא איסור חמור הכרוך בחמורות שבחמורות ח"ו, האם יהיו אחד לשווי נפשיה כדין 'קרקפתא דלא מנח תפילין' לשיטת רוב ככל הגדולים?

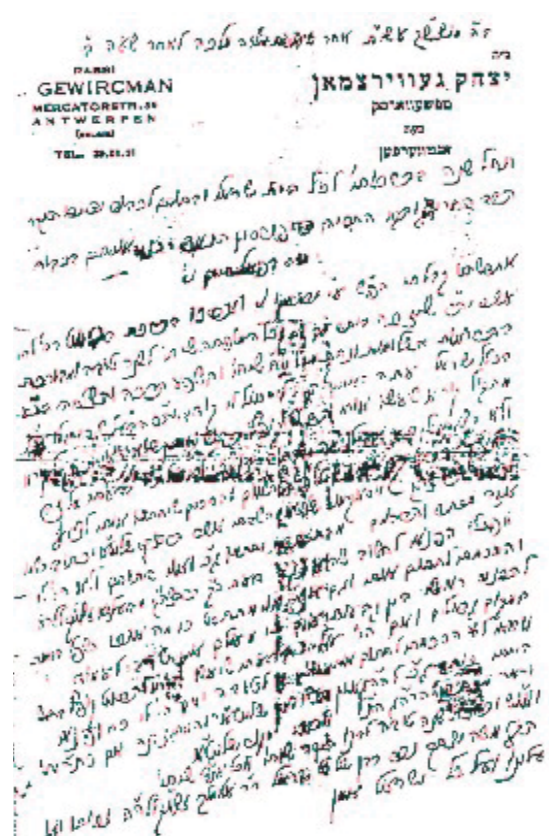
הלא כאן הדבר חמור שבעתיים, שהלא רוב ככל גדולי וצדיקי הדורות מאז ועד הלום קוראים בקריאה חמורה לבוא לעזרת ה' בגיבורים, וכורכים את איסור ההשתמטות בעוון חילול השם החמור והנורא אשר אין לה כפרה בעוה"ז ובאיסור סיוע לעוקרי הדת והתחברות לרשעים.

והרי זה גרוע הרבה יותר ויותר מביטול עשה דהנחת תפילין, ואיך לא יראך לבך מעבור על איסורים חמורים כאלו בשאט נפש!!!!

ועיין עוד בפרק ג' מה שיתבאר בחומר ההימנעות מלהצביע בבחירות לרשימת החרדים בטענת הבל של "שב ואל תעשה".

וכל האמור לעיל הינו על הצד שהיכוח בענין הזה הינו אם על פי ההלכה חייבים ללכת לבחירות או שעל פי הלכה אסור ללכת לבחירות.

ואזי ממ"נ אם השאלה היא הלכתית גרידא אזי יש להתנהג כמו כל שאלה הלכתית וילך כל אחד אל הדין שהוא פוסק

מכתב כ"ק מרן אדמו"ר מפשעווארסק זצוק"ל, שבו מבחיר ומתנצל וחוזר בו על מה שהסכים שיצרפו את חתימתו לכרוז לאיסור הבחירות בניגוד לדעת רבו כ"ק מרן אדמו"ר מוהר"א מבעלו זצוק"ל

פרק ב'

צאי לך בעקבי הצאן (שיר השירים א, ח)

בו יבואר שהנהגה זו של השתתפות ונטילת חלק ושררה בשלטון כבר נהגו מזה כמה דורות, וכן מה טעם אין לחוש בזה משום איסור התחברות לרשעים וכניסה לבית המינים

לדיני השולחן ערוך הרי שיהיו בטלים ומבוטלים. מתחילה ניסו הריפורמים להחליקם בדברים כאילו שקיבלו בקשתם. אך החרדים נוכחו לראות שלא הצליחו לפעול זאת בבקשתם, ואילו הריפורמים מתכוונים לעקור כל זיק של יהדות באמצעות תקנותיהם. במשך עוד איזה תקופת זמן ישבו שם נציגי החרדים עד שנוכחו לראות שאינם מועילים מאומה בישיבתם שם, ואין לרפורמים שום כוונה להתחשב עמם, אזי עזבו את הקונגרס ושוב לא הופיעו לישיבות והדיונים. (יש לציין שאף כאשר עזבו רוב החרדים את הקונגרס עדיין נותר שם מיעוט שעדיין קיוו להשיג איזה תועלת לטובת הדת, וביניהם הגאון ר' עזריאל הילדסהיימר זצ"ל).

לאחר מכן הצליחו החרדים לפעול אצל הממשלה שיכירו בהם כזרם נפרד ביהדות לקבל אוטונומיה שלא יהיו כפופים תחת הקונגרס היהודי הריפורמי וחוקיהם. ואז התקבל חוק הקהילות הנפרדות, והחרדים הוכרו אז כזרם האורתודוקסי, ובכך נפטרו מעולם של קהילת הנעאלוגין ושוב קבעו וחוקקו חוקים לעצמם.

[יש לציין שרק במקום שהתאפשר מטעם הממשלה לנהל קהילות נפרדות אזי נפרדו החרדים מן הפוקרים והקימו וועדות נפרדות לנהל שם את עניני הקהילה. אך במקומות שלא קיבלו רשות מן הממשלה, אזי הוסיפו לישב בוועדי הקהילות יחד עם הפוקרים בכדי לעמוד על המשמר להצלת הדת. כן היה בגאליציה ופולין ורוסיה שלא התאפשר מטעם הממשלה לקבל אוטונומיה לחרדים. ואפילו במדינת הונגריה גופא נותרו כמה קהילות שישבו שם יחדיו נציגי החרדים והפוקרים וכגון בעיר מונקאטש].

כן היה בגאליציה שמטעם חברת מחזיקי הדת¹ נשלח לייצג את החרדים אצל השלטונות הגה"ק ר' שמעון סופר זצ"ל, שישב בפרלמנט האוסטרי יחד עם הגויים עמי הארץ ויחד עם הפוקרים שתמיד ניסו לשלוח לקצץ בנטיעות ולפגוע בדת. וכן בסיים הפולני נשלח לייצג את היהדות הנאמנה הגה"ק ר' מאיר שפירא זצוק"ל אב"ד לובלין והגה"ק רבי אהרן לוין אב"ד רישא ועוד. ובכל המחוזות ישבו בוועדי הקהילות נציגי היהדות החרדית עם צירי הפוחזים שביקשו לעקור את הכל.

וכן גדולי ליטא ישבו באסיפת וועדי הקהילות יחד מפלגות החפשיים מרשיעי ברית, ומהענין לצטט מה שכתב בזה מרן הגאון ר' אהרן קוטלר במכתבו לקראת הבחירות שנת תש"כ (צילום המכתב מובא להלן במלואו) זה לשונו: ועצם הפסק ברור וב... פולין השתתפו כל גדולי העבר בלי יוצא מן הכלל בבחירות

א. באמת אין כל חידוש בפסק הלכה זה שחייבו גדולי ישראל את כל אחד להשתתף בבחירות ולהצביע לרשימת החרדים, שכן זה כמה דורות שהנהיגו כן גדולי ישראל בחו"ל בארצות אירופא כגון בהונגריה ואוסטריה ופולין, לשלוח נציגים חרדים להשתתפות בהנהגת הממשלה והקהילות למען הצלת הדת מהשתלטות המשכילים על הנהגת היהדות כידוע. ואף גדולי ישראל עצמם ישבו שם כנציגים מטעם היהדות החרדית, כהגה"ק ר"ש סופר זצ"ל מקראקא שישב בפרלמנט האוסטרי, ומרנן הגאון"ק: מהר"ם שיק, הכתב סופר, ר' אברהם שאג אב"ד קויברסדורף, המחנה חיים, ומהר"י אסאד, זצוק"ל שישבו בקונגרס הרפורמי יחד עם הרפורמים והמשכילים, והגאון ר' מאיר שפירא זצ"ל שהיה ציר בסיים הפולני.

דהנה אחר שקיבלו היהודים בהונגריה עצמאות לנהל את עניני היהדות לעצמם לקבוע חוקים ותקנות שיחייבו את כל היהודים דרי המדינה, נוסד הקונגרס היהודי שהיווה בית מחוקקים ליהודים. הנעאלוגין (רפורמים) שאחזתם במדינה באותה עת כבר היתה מוחלטת זממו באמצעות קונגרס זה להשתלט על כל קהילות הקודש שבמדינת הונגריה להשליט תקנות וחוקים כפי ראות עיניהם, למנות רבנים מטעמם וכן לקבוע תקנות בעניני החינוך וכו', ובאמצעות זה לעקור את היהדות משרשה ולבוללה עם תרבות הגויים. הסכנה לכלל היהודים היתה עצומה, מכיון שמטעם הממשלה ניתנה גושפנקא על כל ההחלטות שהוסכמו שמה, וממילא יחוייבו כל היהודים לנהוג על פיהם.

אכן בשנת תרכ"ט נקבעו בחירות לקונגרס היהודי בפעסט, ובאמצעות זיופים ודרכי מרמה (בגיבוי השרים שמטעם הממשלה) עלה בידי הנעאלוגין להשיג רוב מוחץ בקונגרס דהיינו שמטעם החרדים נבחרו שמונים ושמונה צירים לקונגרס, ואילו מטעם הרפורמים נבחרו מאה ועשרים צירים. מתחילה השתתפו היהודים החרדים לדבר ה' בישיבות הקונגרס וביניהם גדולי הדור מנהיגי יהדות הונגריה תלמידי מרן החתם סופר, מרנן הגאון"ק: מהר"ם שיק, הכתב סופר, רק אברהם שאג אב"ד קויברסדארף, המחנה חיים, ומהר"י אסאד זצוק"ל, שישבו בקונגרס שדנה בעניני חינוך ועוד, בכדי לעמוד על המשמר להציל את יהדות הונגריה מלחוקק חוקים נגד התורה.

החרדים באו בדברים עם נשיא הקונגרס וניסו להשיג הסכמה מאיתו שכל התקנות והחוקים שיחוקקו בקונגרס לא יהיו סותרים לדיני השולחן ערוך, ובאם יקבעו חוקים בניגוד

1. שהוקמה ע"י מרנן הרה"ק ר' יהושע מבעלזא זצוק"ל והגה"ק ר' שמעון סופר זצוק"ל אבד קראקא

שה פזורה שלומי אמוני ישראל מרשת אפיקורסות והירוס הדת
זו טמנו לנו ואין לך דבר שעומד בפני פיקוח נפש" עכ"ל.

וכידוע לכל שהקונגרס הרפורמי נוסד במטרה לעקור
התורה, והמצב דהתם היה הרבה יותר גרוע מה'כנסת' של ימינו
ורוב החברים שם היו רשעים מינים וכופרים. ואעפ"כ כתב מרן
מהר"ם שיק את פסקו דלעיל. וכן נהגו למעשה גדולי הדור
ההוא ששלחו את נציגי היהדות החרדית וגם נכנסו בעצמם
לבית הקונגרס של הרפורמים (שנקבע דינם למינים ואפיקורסים),
וישבו עמם.

ובזה הורו למעשה שהישיבה בכנסת ללחום במהרסי הדת:

- אין בו משום איסור כניסה לבית המינות.
- אין בזה משום איסור התחברות לרשעים.
- ואין בישיבה שם משום הסכמה למעשיהם.
- אבל יש בו מצוה גדולה להצלת הדת.

ב. דברי גדו"י בהגדרת איסור התחברות לרשעים

ובענין זה מצינו הגדרה נפלאה שהגדיר הגה"ק מרן החפץ
חיים זי"ע את ענין ההתחברות לרשעים, כאשר נשאל איך מותר
לנציגי אגו"י לשבת בפרלמנט עם מפלגות החפשים, והשיב
שהתחברות הוא רק אם יש אינטרס משותף כמו שהיה ליהושפט
עם אחזיה (שעליו נאמר בדברי הימים ב' (כ לז) "בהתחברך עם
אחזיה פרץ ה' את מעשיך") וכיו"ב. אבל כשנמצאים ברשימה
נפרדת והדעות והאינטרסים נוגדים א"כ יש כאן מחלוקת ולא
התחברות. (כך סיפר מרן הגאון ר' איסר זלמן מלצר זצוק"ל).

להקהילות אף במקומות שהיה ברור שהרוב יבחר מהחפשים
ולחמו שם עבור עניני הדת בכל היכולת.

ויותר מזה כי בשנת תרע"ח כשסדרה ממשלת רוסיה אז
[קודם מהפכת הקומוניסטים] אסיפת נבחרים כללית בתור
אסיפה מכוננת מכל יהודי רוסיה לסדר את כל הענינים
היהודיים הפנימיים בזכויות רחבות, השתתפו כל גאוני הדור
בתעמולת הבחירות ורובם היו בעצמם מועמדים ברשימת
הנבחרים ובתוכם רבותינו, הגאון רשכבה"ג מרן ר' מאיר שמחה
הכהן זצ"ל והגאון רשכבה"ג מרן ר' חיים הלוי זצ"ל, והגאון
האמיתי מאור הגולה מרן ר' חיים עוזר זצ"ל [והגאון ר' חיים
עמד בהרשימה בשאר מקומות בגליל מינסק ובגליל בבריסק] -
הגם שידעו הכל כי הרוב יבחרו חפשים כמו שהיה באמת. וכן
רבנו הגאון האמיתי קדוש ישראל מרן החפץ חיים זצ"ל פעל
הרבה בבחירות אלו.

וכן במועצה הלאומית הקבועה ליהודי ליטא שנתיסדה עפ"י
הממשלה השתתפו גאוני התורה שבדור בכדי לעמוד על משמר
עניני הדת.

גם חכמי אונגארן שהתבדלו לקהילות נפרדות הנה לפי תנאי
המקום היה זה אפשרי וגם לתועלת, אבל מובן כי לא שייכת
כלל אפשרות בתנאים הנוכחים ליסד שלטונות מיוחדים בכל
הענינים הנדונים בכנסת או בעיריות בהכרח עבור הכלל כולו
או מקצתו. הארכתי בכל להוציא מלב הטועים בזה. עכ"ל.

על כל פנים בכל מדינות אירופא לחמו לטובת הדת בוועדי
הקהילות ובפרלמנטים ובחלק מן המקומות נשלחו לשם גדולי
ישראל עצמם. וכאמור ישבו שם עם יהודים פורקי עול מינים
ואפיקורסים ולא היה מאן דחש לאיזה איסור בזה. ומי שחושש
בזה לאיסורים הרי זה ממש נגד המסורת.

קיצור הדברים כל זמן שסברו שישנו טובה ותועלת למען
הדת לישב בעצרת בוגדים יחד עם עוקרי הדת ישבו עמם וניהלו
משא ומתן לטובת היהדות. ולא עלתה על לב שום בר דעת לומר
שיש בזה משום התחברות לרשעים, ולא משום כניסה לבית
המינים, ולא משום הסכמה להחלטות נגד הדת המתקבלות שם
ולא משום הכרה במעשיהם הרעים, ובוודאי שלא יצא אי מי
לחלוק על הנהגה זו ולומר שאחריות ותוצאות המעשים הרעים
הנעשים שם על ידי עוקרי הדת נזקפים על שומרי הדת הבאים
שמה להציל שה פזורה ישראל מיד טורפיהם.

וכבר עמד בזה הגאון הקדוש מהר"ם שיק זצוק"ל בתשובתו
הידועה (בשו"ת או"ח סי' ש"ט) לבאר מה טעם הותר להם לישב
בקונגרס יחד עם רשעים מינים ואפיקורסים ואין בזה משום
איסור התחברות לרשעים ותורף דבריו שבמקום הצלת הדת
ליכא משום איסור התחברות לרשעים. וזה לשונו:

על מה אנחנו סומכין לישב בקאנגרס שידוע שיש בהם
אנשים העוברים על התורה וחכז"ל למדו אותנו בריש פרק
שבועת העדות דאסור להתחבר עם רשע. אמנם אחרי הבחינה
והעיון ראינו כי טוב וישר הוא כי הלוא ירוד ירדנו בתחילה אנוס
על פי הדיבור לעמוד על המשמר וללחום מלחמות ה' להציל

נטילת שררה עמהם אין שום איסור בדבר אף שלמראית עין נראה הדבר כשותפות.

על כל פנים מדברי כל גדולי ישראל עולה בבירור ללא שום ספק שלא נאמרה איסור התחברות לרשעים במקום שמוכרחים לכך למען הצלת הדת ורק במקום שאין הכרח אסור להתחבר אליהם אפילו לדבר מצוה.

והיות והיו שערערו על המכתב נתפרסמו שלושה מכתבים אלו:

מכתב הגאון רבי אליעזר שך

לכבוד מערכת "המדינה"
הנני להוציא בזה לכ" את מכתבם של חכמים הגאונים שית' בני מרן אדמו"ר רשכבה"ג הנאמ' ובריסק זצוקלה"ה שקבלתי חיום בתשובת לשאלתי אודות קטנו של מרן ז"ל בענין הבחירות ואבקשם בטובם להחליט מכתב זה כדי להוציא מלבם של המפלים.
אור ליום ב' ב' דר"ה מרחשון תש"ד
אליעזר מנחם שך

לכבוד
ידידנו הגאון הגדול
מרה"ה אליעזר מנחם שך שליט"א
במענה לשאלתו אין בכחני לכא בדברים ימים אבל עגמה נפשנו לראות תעמולת העתונות הציונית והדתית לאומית להטיל דופי במכתבו של אאמור"ר אור ישראל וקדושו רשכבה"ג הגאון החסיד הכ"מ זצוקלה"ה כדי להחטיא את הרבים שיצטעו בעדם. וזה כתב ואמר מפורש שכל המצביע בעדם הרי הוא בכלל מחטיאי הרבים והזהרנו שבכגון זה השתיקה לא תאונה לכן יצאנו מגדר השתיקה ובאנו בדברים אלה.
ידידנו בני אאמור"ר הגה"ח מבריסק הכ"מ זצוקלה"ה
א' דר"ה מרחשון תש"ד ירושלם תובביא

הודעת הרב שלמה לורנץ

הנני להצטרף בזה שאני הגבר שקבלתי באופן אישי מידו רבן ומאורן של ישראל מרן רשכבה"ג זצוקלה"ה את המכתב "לאחינו בני ישראל" בהוראה מפורשת לפרסם את המכתב מספר ימים לפני הבחירות לטובת אגודת ישראל מרן זצוקלה"ה עמל על מכתב זה מספר שעות כשלהי תמוז תש"ד בשבוע על מנת לחלוף רקיק על כל משפט וכל מלה שבמכתב.

בכל הכבוד
שלמה לורנץ

א' דר"ה מרחשון תש"ד

ומרן הגאון החזו"א זצוק"ל השווה ענין הישיבה בכנסת להאבקות יעקב עם עשו עפ"י דברי רש"י (בראשית לב, כה) שכתב "ויאבק - לשון התקשרות שכן דרך שנים שמתעצמים להפיל איש את רעהו, שחובקו ואובקו בזרועותיו". (פאר הדור ח"ב ע' קצ"ב).

ועל הטענה שע"י ההצבעה לכנסת מכירים ומודים במדינה, הגיב בתמיחה: "ואם מתנפל עלי לסטים ביער ומאיים בגרזנו, ואני מתחכם ומנסה לבוא עמו בדברים אולי ישאירני בחיים, תאמר שאני מכיר בו?!" (מעשה איש חלק א' עמ' רלג).

ומרן הגרי"ז מבריסק זצוק"ל² כשהקשו לפניו על דברי מהר"ם ש"ק הנ"ל דהרי בהדיא מפורש באבות דר' נתן (ט, ד) דאיסור דאל תתחבר לרשע הוא אפילו לדבר מצוה. השיב דזהו רק בהתחברות לדבר מצוה מרצון בלא הכרח כגון לעשות יחד עמהם מוסד לגמילות חסדים וכיו"ב. אבל במקום הצלה מהירוס הדת וכמו שהיה בוועדי הקהילה ואין ברירה אלא ע"י

א-ת-י-נ-י ב-נ-י י-ש-ר-א-ל
שימו לבכם על דרככם. כל איש מבני ישראל שרם יבט אל חקלאי המצביע בעד רשעים וזו אחרת צריך לעשות תחילה חשבון בנפשו. מה דאי רוצה להיות אם שמצדדי הרבים או להיפך ח"ו.

באשר בימינו אלה הרי הבחירות אינן שאלה של גבור או אחר א' שאלה של כבולות כבולות כי בראש כמו שהי' לפנינו. בתקופה של היהודים נבנו על מנהג אחד וזהו אחות אמיתית שררה ביניהם. כולם שאפו למטרה אחת ודגלו בסיון אהל. הרי קו התורה הקי. עבודת כל בנסות הצביר היתה בגוון אחד. לספק את כל הצרכים הדתיים וצרכי צביר סתם. התורה היתה היסוד העיקרי של כל חיי הצבור היהודי ומידת הדרך בכל בעיות צבור התמזגות. לכן היתה חשולת מי יהי וצבור רק שאלה. התמזגות אולם לא ה"י לה כל ערך לגבי החיים היהודיים ועניני הדת.

אולם היום נשתנו העתים. להחלטה תפסו בשנים האחרונות של גלותנו האדוקה גורם מסוכן, הוליס את הבניין הגדול והעתיק של בית ישראל והא' חיי הצבור היהודיים והעניב את חיי העם על יסודות הדתים. תורת הסיסמה. ככל הנניס בית ישראל. נ. א. שימור היהודים קיימים בלמות עם בין העמים ללא שפך של תורה ודת. או לצונט שכך שומעות! למטרה זו הלימו בעשרות השנים האחרונות כסילות שונות. כל אחת מהן מקבלת. לכנס את הדת היהודים על פי עקרונותיה ורעיונותיה. כל מכללה הקימה סוג בתי ספר כרונות. סקום שם והתננו חילדים משמר ילדותם ברורה. כאן נפתחת תפוסת חדשה בחיי היהודים. הקוסת מלחמת ופער. תלכית חרבן ורס. מאו והמפס בכל סקום רק רוב ומצוה סרצה מלחמת ביהוש' היהודי ובבתי ישראל ובמסורות היהודיים. זו היא מלחמת יהודים ביחודים מלחמת חוקים בעצורים. כל חורם בילדותם שולקו בורלי מוקים ומי.אנא טאפירי. יהודים. בתים יהודיים לאלפים ולרבעות נחרבו. רק לעצם רחוקת מוצאים עוד בית יהודי שלם. נחרבו גם ה-חידושים והמפוזר התורה הולקיים. במקומות פעילים רק צעירים עוד חרדים וחלוצי תורה ביה"א ישראל סבא. את סקום ירדו בתי ספר חלוציים או סאמלויים. כל יהודי נאמן לתורה נאמן בשביר מננים. אין לו סקום נהגות שלמולת חלוצי" את כניו. זה המסלול של בעדותם התייה של כל המלכות החדשות בלמשים "שנים אחרונות בפיק" הן דולק זן דורס את שילטת העם היהודי. הן דולק זן דורס את בית ישראל.

והנניס המסיכן הנה מסיכון עוד חלואת במלכות הדתם שלו ביהוש' היהודי. עדיין אין הם ספחקים בהורבן הדת שחילו עד כה והם שואפים באמצעות השלטותם לכבוש את הנצחון התידי האחרון ולתקנים בחיים את "כל הנניס בית ישראל". הם שואפים להכריז את שארית העמים על הועד תחרותי שלנו. של התקפות של בית רבן. באמצעות התנוד שלחם. לכן הם מסיימים את כוחותיהם והתבוללותיהם המונות. כפי ידירע ומפורסם.

לפי החלטה אלו מתוויבים במצב שפוזר את נשמתו. אם חיינו עומדים לפני נפיון שפסע שפסע של גוים, חיינו על פי הדיון חייבים לגויר תענית, אולם משעה זו חייבה תלוי בקולותינו ומחובותי. של כל יהודי לחלום, להשפיע ולעשות. תעמולה כל איש מדרוכו ובכרת מורשו מין כבדים וקריבים נני הניוויבים החלוננים, המכשפים לעקר את הדת מאחי הצבור היהודי.

ה"י כל אחר בעל הכחה כשאלה זו. שאין הוא בוחר בשביל מועד זה או אחר, אלא בשביל תורתנו הקדושה. בשביל מסורתנו הנצח בשביל שארית העמים של היהדות. ולכן חייב כל אחד מרצו זה להחליט וזהו את כל גניעותיו הפרטיות את סגנותיו ואת מברו כלפי זה או אחר. כי סקום התורה מלה חרדים אמורים. כחתי יקר לנו מכל יקר. הדבר צריך להיות ברור לכל, כי כל מי שמצביע בשביל סופסופים, שתפקידם הוא להנן ולנניק על האופי התורתי של חיינו, הרי הוא נמנה מין מצדדי "רבים אשר כפי הבטחת הוביאים ירי כביכבים לעולם ועד (ניאל י"ב) לעיטת זה כל מי שמצביע בעד אלה שמערתם יקראו את חיי ישראל מצבינים תתורתי. נמנה מין מחטיאי הרבים ר"ל. חשבו"ה חייב כל יהודי לערוך על כור שיחא מסר את קולו לעד מי הוא רוצה להמנות?

סחק הבחירה נמסר בחשאי. איש אינו יודע בשביל מי בוחר הבחור. הבחור נמצא לפני הבקית של הצופה הנסתרות בלבד.

לכן אני מונה אל אחיי בני ישראל בקריאתי זו: שימו לבכם על דרככם בשעה רבת אחריית זו!

נאום יצחק זאב באאמור"ר הגאון הרסיד השכבה"ג מרן חיים הכ"י יצוקלה"ה סאלאוויציק

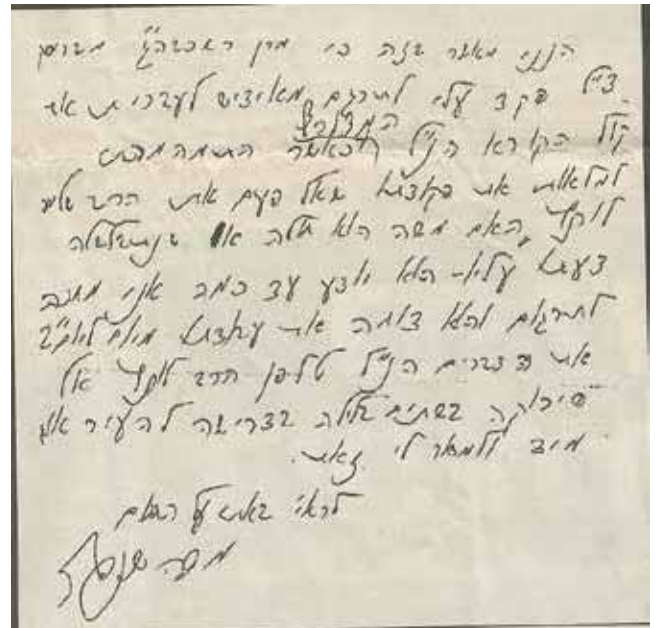
מכתב מרן הגרי"ז מבריסק זצוק"ל שנכתב על ידו בבריסק ותורגם ע"י הרב משה שיינפלד ז"ל עפ"י הוראתו הברורה, ונמסרה להרב שלמה לורנץ ז"ל לפרסמה לקראת הבחירות תש"כ - שהתקיימו לאחר פטירתו.

2. כאן הוא המקום לציין ולהודיע בשער בת רבים שמרן הגרי"ז מבריסק זצוק"ל לא אסר להשתתף בבחירות (דלא כפי שמנסים לצייר אלו העושים תעמולה נגד הבחירות - שאדרבה יראונו מכתבו האוסר) כמו שסיפר הגאון ר' זאב רוזנגרטן ז"ל שמרן הגרי"ז מבריסק התאכסן אצלו בשווייץ, שגדול אחד בדרכו מא"י לאמריקה נכנס אצל הרב מבריסק - בעת ששהה אצל הנ"ל - לבקשו להצטרף לכרוז לאסור את הבחירות וענה לו: עד שאתה מבקשני להצטרף לכרוז תשאל אותי מקודם אם דעתי לאיסור לדעתי אינו אסור. וכמו כן הכין מכתב הקורא להצביע בעד אגודת ישראל, כדלקמן, וכפי שהעיד בענין זה מרן הגר"א קוטלר זצוק"ל.

וכדברים הללו הגאון בעל קהילות יעקב צוק"ל (במכתב הנושא את התאריך יום ג' פרשת שלח תשל"א) וז"ל: "בדבר בחירות לכנסת אכמ"ל כלל וכלל רק אכתוב לכבודו שדעת רוב רובם של גדולי הדור כלפני עשרים שנה היה שאין בזה שום צד איסור כלל ובכללם מרן החזו"א זצללה"ה ואדרבה כו'. ומצבינו כאן הוא ממש כמו בפולין שכל גדולי הדור חייבו מאוד להצביע בעד נציגים יראי שמים, ובנו של החתם סופר הוא הג"ר שמעון זצ"ל מקראקא היה נציג בפרלמנט האוסטרי, וכהיום אנחנו בגלות הערב רב הוא הגלות האחרון, ואין בזה צד חיזוק כלל וכלל לחופשים רק צד החלשה עד כמה שאפשר, ויש בזה ענין קידוש שם שמים. (קריינא דאגרתא ח"ב עמ' קסח).

"ומה שטוען מצד התחברות לרשעים. במקום סכנה לדת ואפילו במקום סכנה של צרות חמריים לא נאסר דבר זה, על כל פנים כשכל השלטון בידם, ואחד הולך על מנת להציל. והלא הגה"ק ר"ש סופר ז"ל בנו של החת"ס ז"ל היה נבחר בפרלמנט כמה שנים אע"פ שהיה בין גוים עובדי ע"ז, ולא עלתה על דעת שום אדם שיש בזה איסור התחברות לרשעים. ושותפות עם נכרי לא אסרו אלא שמא יתחייב שבועה וקעבר משום ולא ישמע על פיך. ומה שטען מצד חניפה לרשעים, באמת צריך הנבחר בזה למשקל גדול, אבל לא נאסר חניפה לרשעים כשאינו משבח רשעתם ח"ו, אלא מכבדם כדרך שמכבדים שר ומושל בנימוסי כבוד. וגדולי ישראל היו יוצאים לקראת מלכים ושרים אפילו בספרי תורה, וכך נהגו בכל משך גלות המר הזה". עכ"ל (שם ח"א עמ' רכ).

וכאשר נשאל כ"ק מרן הגה"ק אדמו"ר מאזורוב צוק"ל (ע"י פשרן) אם הוא מכיר בשלטון המדינה. השיב לו מיניה וביה, בוודאי, אני מכיר בהם "כמחריבי הדת" שצריך למנוע מהם להפיק זממם בכל מה דאפשר.

מכתב מרן הגר"א קוטלר צוק"ל, ובאמצעו כתוב בזה"ל: "ומעידני כי הגאון מבריסק זצ"ל אמר לי דברים ע"פ קודם נסיעתי מאה"ק כי בקרוב זמן הבחירות יעשה דבר ממשלי לטובת רשימת האגודה"

כרוז לבחירות בפולין עליו חתומים גדולי צדיקי הדור

מלבד זאת, לדעת כל גדולי ישראל בניגוד לדעה המבוארת בקונטרסים הנ"ל, גם השלטון כאן בארץ ישראל ניתן להם מאת ה', וחלילה לומר שיש אפשרות כזאת של לקיחת שלטון נגד רצון ה', וכי ניתן לומר חס ושלום שאדם יכול לעשות דברים נגד גזרת הבורא. והגם שניתנה הבחירה לאדם והקב"ה אינו מונע

וכן מצינו כמה פעמים במכתביו של מרן הגאון בעל קהילות יעקב זצוק"ל שדימה את מצבינו כאן בארה"ק למצב שהיה בחו"ל במדינות מסוימות ששלחו היהודים נציגים אל בית הנבחרים, וזה לשונו באחד מאיגרותיו (מוצש"ק פר' משפטים תשכ"א): "ולענין להיות חבר בפרלמנט, הלא גם בפרלמנט של האומות בכל המקומות הסכימו כל גדולי ישראל בדורות שלפנינו שהוא ענין נחוץ ולא רפרף אדם מעולם שיהא בזה איזה צד איסור כמסכים על שיטתם ח"ו".

וע"פ שו"ת מהר"ם שיק הנ"ל מוכח להדיא שבענינים כאלו אין עומדים מן הצד וסומכים על הנס לומר בוודאי השי"ת יושיענו ויסייענו לעשות רצונו ית"ש גם מבלי ההשתדלות הנחוצה. ומדבריו נסתרים הטענות של אלו האומרים שצריכים להתבדל מהם ולא להתייחס אליהם כלל ולסמוך שהשי"ת בוודאי יעזור וידאג לכך שלא תשתכח תורה מישראל, כי זהו חסידות של שטות מלבד עצם העובדא שאין זה התבדלות כלל (כפי שיבואר לקמן) ומנוגד לדרך הסלולה לנו מדור דור כמבואר.

[illegible][illegible]

קריאת קודש לקראת הבחירות תשמ"ד

אלו שאינם משתתפים בבחירות והמחאה שלהם מתבטאת על ידי הפגנות נגד השלטון יש להם הכרה בשלטון שהרי אם אין מכירים בהם אזי נגד מי הם יוצאים בהפגנה ומחאה. וכיון שכן שבעל כרחינו נצרכים אנו להתייחס אל השלטונות ואי אפשר להתעלם מהם כלל. בודאי השכל הישר נותן שהדרך העדיפה ביותר להלחם ולמחות הוא האופן המביא והמועיל ביותר לשמירת התורה והסרת המניעות לכך, מאשר הדרך של מריבה פנים אל פנים שאינו מביא למעשה שום תוצאות חוץ מההתקרבות לרשעים בבית מעצריהם.

וידוע הוא שמרן מהרי"ץ דושינסקיא זצ"ל גאב"ד העדה החרדית הביע דעתו שאיסור הבחירות לוועד הלאומי אינו חל על הבחירות לממשלה וגם היה בדעתו לצאת בקריאה להשתתף בבחירות לטובת ולהצלחת המערכה (בחירות של הכנסת הראשונה, תש"ט). רק שספוקי מספקא לי במי לתמוך, כיון שדיברו אז על הקמת החזית הדתית המאוחדת, והיה אמור להחליט לאחר ימי חג הסוכות. ובינתיים נטרפה השעה ונתבקש לשיבה של מעלה בעצם חג הסוכות. (עדות תלמידיו המובהקים הג"ר שמעון יצחק רכניצר זצ"ל והר"ר מרדכי שמעון זיכרמן ז"ל ועיין לקמן (נספח א) עדות תלמידו הגה"צ ר' אהרן מרדכי רוטנר שליט"א)

אשר על כן מסורת בידנו מרביתנו שבמקום סכנה לדת מצוה להשתתף בבחירות להציל את מה שניתן להציל והבא לאסור את הבחירות אינו אלא הולך נגד המסורת, וידועים דברי השו"ת חת"ס (יו"ד סי' י"ט ד"ה ויען) על המצאת איסורים חדשים: "חדש אסור מן התורה".

ופוק חזי מה שכתב מרן בעל הקהילות יעקב צוק"ל (במכתב הנושא את התאריך "יום א' ראה קטורת לפ"ג" והוא שנת תשט"ו) בענין זה: "כתב מעלתו שיש איסור בהצבעה מצד מודה בע"ז. והוא דבר שאין לו שחר, הלא המציאות בעוה"ר הוא שהשלטון בידם לעת עתה ומחמת מציאות זו מצביעים ושולחים שומרי תורה להתם על מנת להציל כפי האפשרי, ואיזו הודאה יש כאן שמסכים ברשעת הרשעים ח"ו אם בדעות טמאים שלהם. וידע מעלת כבודו שגם לצורך קנאות אסור לגלות פנים בתורה שלא כהלכה, ומה שאינו אמת אינו מצליח כלל". עכ"ל (קריינא דאגרתא ח"א עמ' ריט).

הנה נתבאר לנו היטב מה טעם אין בשיגור הנציגים לכנסת משום איסור התחברות לרשעים וכניסה לבית המינים. ומעתה כל המתעקש לתלות בשיבה בכנסת ענין התחברות לרשעים, לא עלינו תלונתו כי אם על הגה"ק תלמידי מרן החתם סופר זצוק"ל וכן על הגה"ק ר' שמעון סופר ומהר"ם שפירא זצוק"ל, ועל כל גדולי ישראל ששלחו צירים אל בית המחוקקים באירופה.

ובעזה"ת בפרק ד' יתבאר היטב דעת תורה של כל גדולי ישראל מנהיגי היהדות החרדית בכל הפרטים שיש נידון עליהם בענין הבחירות שהיו מי שהסתמכו עליהם לאסור הבחירות.

ו. במצבינו כהיום לא שייך שום אופן של התבדלות זולת ההצבעה לרשימת החרדים

ודלא כאותם שבטעות שוגגת או מזידה תולים את איסור ההשתתפות בבחירות בשיטת ההתבדלות של תלמידי החת"ס³, כי אין המצב שלהם דומה כלל וכלל למצבינו כהיום. כי הם כאשר התבדלו מן המתחדשים (הנעאולוגין) התבדלו מהם מכל וכל ולא היה להם שום שייכות אליהם, ואילו כל עוד שעדיין היו בקהילה אחת עמהם ועל כרחם היתה שייכות ביניהם, אכן ישבו עמהם. מה שאין כן בענינינו שגם אלו שאינם משתתפים בבחירות משלמים מיסים למדינה ונזקקים לשירותיה בכל התחומים (כיון שלא שייך במציאות כלל לחיות כאן בארץ מבלי להזדקק לשירותי המדינה, כמובן) ואם כן אי השתתפות בבחירות אינה התבדלות מרשעים כי אם התבטלות והצטרפות אליהם והתאבדות והפקרת שמירת התורה בידיהם.

אכן היו יחידים ממש שנמנעו לחלוטין מכל שירותי המדינה. לא החזיקו בתעודת זהות, השתמשו רק במים ששאבו מן הבורות בכדי לא לצרוך מים שמספקת המדינה, כן לא השתמשו בחשמל מטעם המדינה, והיו שאף לא השתמשו במטבעות המדינה. עליהם ניתן לדון אם נקרא זה התבדלות אם לאו.

אך אנו כולנו שמחזיקים בתעודת זהות של המדינה ומשתמשים בכל השירותים שמציעה המדינה, כולל : חשמל, מים, טלפון, אוטובוסים, דואר, ועוד ועוד. הרי על כרחינו אנו חלק מן המדינה בין אם חפצים בכך ובין אם לאו. ממילא ההשתמטות מלהשתתף בבחירות אינה מעלה ואינה מורידה כלום לענין זה, ואין בזה שום התבדלות. רק השתמטות מליטול אחריות על מצב הדת במדינה תוך התחסדות שווא של התבדלות, והרי זה עושה שקר בנפשו.

ואם כבר באנו לכך שעל כרחינו צריכים להכיר בהם ולהלחם נגדם הדבר פשוט שצריכים להלחם באופן שמביא יותר לידי השגת המטרה שהוא ע"י השתתפות בבחירות. גם כי אי ההשתתפות בבחירות אינה התבדלות מהם מכמה טעמים.

א. כי ההצבעה מתייחסת לכל אחד שיש לו זכות בחירה בין אם הצביע בפועל ובין אם נמנע מלהצביע כאמור לעיל.

ב. כי אי השתתפות בבחירות גורם לכך שתהיה מלחמה תמידית בין השלטונות ובין הציבור החרדי פנים אל פנים, ומביא לידי הפגנות ומעצרים ומאסרים דברים המביאים לידי קשר ישיר בין הציבור לבין הרשעים אנשי השלטון. מה שאין כן ההשתתפות בבחירות הינה ההתבדלות של כלל הציבור מן השלטונות, כיון שע"י נטילת חלק בבחירות פועלים שרק כמה נציגים ינהלו את המלחמה נגד השלטונות ואילו כלל הציבור יהיה רחוק ומתבדל מהם. וממילא ההתבדלות ע"י ההשתתפות בבחירות הינה ההתבדלות האמיתית והמועלת ביותר.

גם אין לומר שההשתתפות בבחירות הינה הכרה בשלטון והימנעות מהצבעה הינה אי הכרה בשלטון. כי על כרחך גם

3. טענה חצופה לכשעצמה, וכי ראש גולת הונגריה מרן הגה"ק ה"דעת סופר" מפרעשבורג צוק"ל היושב על כסא אבותיו הק' רשכבה"ג מרן ה"חתם סופר" ומרן ה"כתב סופר" זיע"א - אשר התיר להצביע בבחירות והתיר לממשלה היה צריך חינוך בתורת ההתבדלות מאותם בלורים מחוצפים???

פרק ג'

אורו מרוז אָמר מִלֶּאךָּ ה' ... כִּי לֹא בָאוּ לְעִזְרַת ה' ... בַּגְבוּרִים: (שופטים ה, כג. ועיין מ"ק טז, א)

בו יבואר חומר ההשתתפות בבחירות

להפקיע את כח הרבנים העומדים על משמר היהדות ולהשליט את כפירתם כאוות נפשם הטמאה על כל בני הקהילות. ואזי יצאו גדולי ישראל במלחמה נגדם ויסדו את ארגון "אגודת ישראל" העולמית שתייצג אצל השלטונות את קהילות החרדים לדבר ה', וכן יסדו ארגונים שונים (כגון מחזיקי הדת בגליציה), ושלחו נציגים חרדים אל מושבי הפרלמנט, בכדי לעמוד על המשמר שידי זרים לא ישתלטו על הקהילות ולא ינהיגו בהם את דרכם הנלוזה. וגדולי ישראל עמדו בראש ארגונים אלו.

כז. מכתב גלוי

אל אחב"י, במדינתנו ד' עליהם יחי!

כאשר עומדים אנו כעת סמוך להבחירות של הסייג והסענאט, וכשר הורה לנו הנסיון מכבר גדול הנחיצות שיהיו הנבחרים שמה מסורים לד' ולתורתו, בודאי חוב גדול וקדוש על כל מי שנגעה יראת ד' בלבבו, שלא להסתמס ולהתרפות בענין זה הנוגע לדברים העומדים ברומו של עולם לחוק התורה ודת קדשנו ובכל מאמצי כחנו עלינו להשתדל להכניס שמה אנשים גבורי כח המסורים לד' ולתורתו בכל נפשם להגן על דת קדשנו נגד סהרסאי ומחריבי העומדים עלי' בכל צד.

והחובה מוטלת על כל אחד ואחד מישראל ללכת ולהצביע הוא וב"ב על הרשימה נומר 18 שיש בה שליחים נאמנים בשליחותם להשתדל לטובת עמנו ולעמוד על משמרת הדת צ"ס דעת גדולי התורה. וחלילה שלא ליתן יד לאותם האנשים שכל כונתם ומגמתם להרסית הדת וללחום חנם נגד תורה"ק ושומרי מצותי'.

ודי יברך את עמו בשלום לעבדו שכם אחד במהרה בימנו.
דברי המיצר בצרת עם ישראל המצפה לישועה

ישראל מאיר הכהן מראדין

מרחשון תרצ"א.

מכתב ממרן החפץ חיים זי"ע על חובת השתתפות בבחירות בפולין

בדיוק וממש כך הם פני הדברים כאן בארץ ישראל אחר שקמה המדינה וגם ניצבה, ונוצר חשש גדול שמנהיגי המדינה ישתלטו על היהודים החרדים לדבר ה' לחוקק חוקים אשר מנוגדים לדת תורתנו ולחייב בכך את כל יושבי ארה"ק. אזי אגודת ישראל היא שנשלחה לעמוד בפרץ ולשלוח נציגים אל תוך בית המחוקקים להילחם על משמר הדת. וזה המשך ישיר ממש מן מלחמות הדת שנלחמו הנציגים החרדים בארצות הגולה באירופה, ללא שום הבדל.

וממילא כל הנותן את קולו בעד הנציגים החרדים הרי הוא מקדש את ה' בהיבדלו מתוך העדה הרעה הלא הם הציונים הרשעים שהשתלטו על תושבי ארה"ק והקימו שלטון כפירה. וע"י הצבעתו מוכיח הוא שאינו משתייך לזרם הכללי של המדינה שניחא להם בחיי הפקר ובהמיות.

לאור האמור לעיל, כל מי שמצביע בעד נציגי רשימת גדולי ישראל, הינו מכריז בכך מחאה על פשעי השלטון וזעקה גדולה ומרה נגד עקירת הדת. ואף אם ח"ו לא יעלה ביד הנציגים החדים לפעול ככל אשר יזמו לפעול ולעשות למען התורה הק', מכל מקום מי שהצביע עבורם אין לו חלק בעקירת הדת של הנציגים החופשיים.

א. דברי גדו"י על הנמנעים מלהשתתף בבחירות

אבל כל שאינו נוטל חלק בבחירות למען נציגי החרדים, אינו מוחה בפשעי נציגי השלטון החילונים, ומדשתיק שמע מינה דניחא ליה ושתיקה כהודאה והסכמה לכל הפשעים הנעשים שם. ולא עוד אלא שנעשה גרמא בנזיקין ובעקירת התורה שמבצעים עוקרי הדת. וכפי שכתבו גדולי ישראל: "וחלילה למנוע עצמו או אחרים בבחירות כי בזה מסייע להשתלטות החפשים על הנהגת הצבור ונוטל אחריות כבדה על עצמו" (לשון הקול קורא משנת תשט"ו), והמונע עצמו נותן יד להמעטת דמותה של היהדות החרדית ומחליש כושר עמידתה על משמר הדת והתורה"ק" (תשכ"א).

"אי לזאת אין מקום לשאננות ואדישות כי גם המתרפה במלאכתו נעשה בעקיפין ח"ו שותף לכל הקמים על שומרי הגחלת הזוממים להמעיט חלילה את השפעתה הברוכה של אגודת ישראל בכל מערכות החיים בארה"ק". (קול קורא שנת תש"ל).

ואמר מרן הגאון ר' אהרן קוטלר זצוק"ל בענין זה: "על כף המאזנים עומדים קידוש ה' מחד וחילול ה' מאידך. בבחירות אלו מהוות גם משאל עם וכל אחד נשאל אם הוא מקבל עליו את מעמד הר סיני, את הקדושה והטהרה, או להיפך. חמור הוא עוון חילול ה' בפרהסיא ומי שממעיט את כוחה של היהדות החרדית גורם לחילול שם שמים בפרהסיא מאחר שהבחירות הם דבר שבפומבי. מי שמצביע בעד רשימת התורה מקדש שם שמים בפרהסיא... הנמנע מלהשתתף בבחירות הוא המתחבר לרשע ומקבל אחריות עד סוף כל הדורות". (באסיפת עם המונית ערב הבחירות לכנסת תשט"ו)

ב. מלחמת אגודת ישראל נגד עוקרי התורה - המשך ישיר למאבק בעוקרי הדת שבגולת אירופה

ועתה עלינו לדעת שכשם שכאשר היינו נתונים תחת הממלכות בפולין ובגליציה, אזי המשכילים ואחר כך ממשיכי דרכם הציונים עשו כל טצדקי להשתלט על הקהילות וכביכול לייצגם אצל השלטונות, ועי"ז לקבל את הסמכויות מצד השלטונות לתקן תקנות ולקבוע את סדר היום בקהילות, ובכך

חמור שאינו מוחה כאשר יש בידו למחות, ועונשה בצדה. וכדאיתא בגמ' (שבת נד, ב) "מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו, באנשי עירו נתפס על אנשי עירו, בכל העולם נתפס על כל העולם כולו". ומכיון שע"י הבחירות יש אפשרות למנוע ולמחות בכל הצבור במדינה נמצא שהנמנע מהשתתפות בבחירות נתפס בעוון אנשי כל המדינה. ולהלן בדף נה ע"א איתא "דא"ר אחא בר' חנינא מעולם לא יצתה מדה טובה מפי הקב"ה וחזר בה לרעה חוץ מדבר זה וכו'".

וכבר אמר מרן הגאון גאב"ד טשעבין צוק"ל "שעל הרע הנעשה ממילא ואין אנו יכולים למנוע, אין אנו נתבעים, אבל אנו נתבעים על מה שהי' בידינו למנוע ואין אנו עושין די למנוע". וכעין זה מובא בשם כ"ק מרן אדמו"ר בעל ה'ברכת אברהם' מסלונים צוק"ל, שאמר שלעולם היה עלינו לצאת בכל יום יום מדין ועד באר שבע לזעוק זעקה גדולה ומרה על עקירת התורה הנעשה כאן בארה"ק, אך במקום זאת שולחים אנו נציגים אל הכנסת שיקימו בשליחותינו קול מחאה עצומה על כל הפשעים הנעשים כאן.

ה. הנמנעים בטענת שוא"ת - שותפים

בעקירת הדת, דברי מהר"ם שיק בנידון

ואלו הנמנעים בטענת שב ואל תעשה הנם ג"כ שותפים בעקירת הדת וכבר כתבו כמה רבנים (ביניהם הגה"צ אב"ד טשאבא צוק"ל, והגה"צ ר' בנימין מנדלזון צוק"ל אב"ד קוממיות) שדינם כאנשי ה"סטטוס קוו"¹ שעליהם כתב מרן המהר"ם שיק זי"ע ז"ל:

"לכו ונתחזק בעד תורת ה' אלקינו, לשמור את דרך עת החיים, מלהט החרב המתהפכת כי זה לעומת זה, צריכין אנו לעשות.

ואם אש אחזה בעיר ברחובות קריה, היעמדו אחרים מנגד, הלא רגזה הארץ, ואיך יוכל איש יהודי לעמוד מנגד, וכל המחליש כוחם הוא מסייע ידי עובדי עבירה, ודינו כמוהם.

[ארור האיש] אשר לא יקים את דברי התורה הזאת - כל מי שיש בידו לעשות קיום וחיוק וגדר לתורה ואינו עושה הוא בכלל זה. (ספרי הובא ברמב"ן).

איך לא יראו ולא יפחדו מאור דאמר ברק (שופטים ה, כג) אורו מרוז אמר מלאך ה' כי לא באו לעזרת ה' להצלת הגופות, קל וחומר להצלות הנפשות.

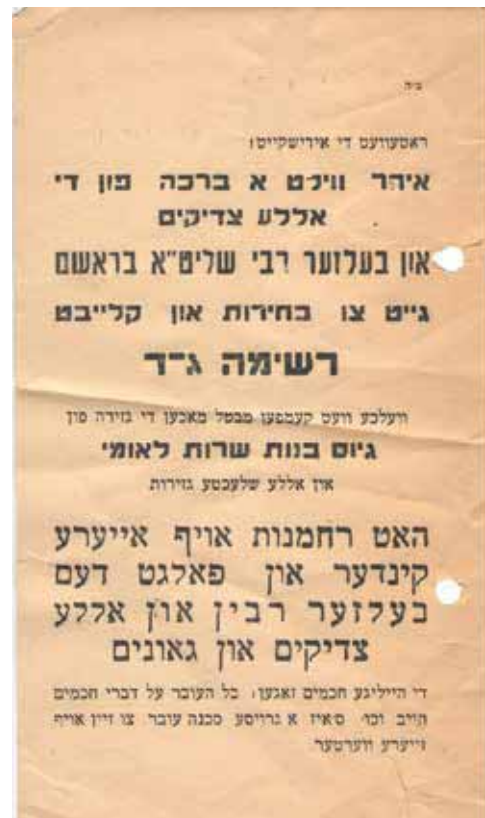
ואיך רשאים לעמוד מנגד ביום שבות זרים חיל התורה המורשה לנו". עכ"ל (בקיצור).

וכבר אמר בענין זה כ"ק מרן אדמו"ר ר' מאיר מאמשינוב צוק"ל על אחד מבאי ביתו שהשתייך לחוג שהשתמט מהבחירות, שעתידי הוא ליתן את הדין! (מפי אחד מבני המשפחה).

ג. ההימנעות מההצבעה - חילול שם שמים נורא ואיום

אך מי שאינו נותן את קולו בעד הנציגים החרדים הרי הוא מחלל שם שמים, כיון שכח הנציגות החרדית נחלשת. ובסוף יום הבחירות כאשר נספרים הקולות שניתנו לרשימת החרדים נמצא מספר קטן יותר, וממילא לעיני כל העמים נודע שרק כך וכך יהודים נתנו את קולם לרשימת היראים, דהיינו שרק לכך וכך יהודים לא ניחא מההפקרות ופריקת העול תורה השורר כאן בארה"ק והעברה על הדת.

ואילו לרשימות פורקי העול ישנם קולות רבים מאוד, ונמצא שם שמים מתחלל במקום שיכלו לגרום קידוש השם. ואין שייך שום תירוץ בזה כיון שאילו היו מצביעים רבים יותר מן הציבור החרדי היה דבר זה מהווה מחאה נמרצת יותר נגד עוקרי הדת, ועל ידי ההימנעות מלהצביע נחלש המחאה. וכבר איתא במשנה אבות "אחד שוגג ואחד מזיד בחילול ה'". וכן איתא שם "המחלל שם שמים בסתר נפרעין ממנו בגלוי". וכן איתא בגמרא (סוף מסכת יומא) שהעובר בעוון חילול ה' ח"ו אין לו שום כפרה בחיים חיותו ואפילו יום הכיפורים אינו מכפר לו רח"ל. והלא הדברים נוראים.

תעמולת בחירות משנת תשט"ו

ד. מי שיש בידו למחות ואינו מוחה

ומלבד חילול השם הגדול והנורא, עוד ישנו בזה פשע

1. בימים ההם בעת הפרדת הקהילות בהונגריה היו כאלו שלא הקימו קהילות נפרדות ללחום כנגד מהרסי הדת רק עמדו מהצד והם נקראו בשם קהילות "סטטוס קוו".

מרן אדמו"ר מבעלז צוק"ל שכאן בארה"ק האגודה היא כמו האורתודוקסיה בהונגריה (ע"פ בארכה דעת קדשו בפרק ו). שמצד אחד עומדים עלינו פריצי עמינו לכלותינו בגזירותיהם נגד הדת וברצונם לעקור כל זיק של יהדות מאחינו בני ישראל יושבי ארה"ק. ומנגד מתאגדים להם החרדים אל דבר ה' להקהל ולעמוד על נפשם להציל עצמם מיד הקמים עליהם ע"י התאחדות ברשימת החרדים הנשלחת לעמוד בפרץ. ובין שני כתות אלו יושבים להם אנשים בחיבוק ידיים אשר לא באים לעזרת ה' בגיבורים. אנשים אלו בעצם עמידתם מן הצד באפס מעש לנוכח עקירת הדת ולא נוקפים אצבעם לשלשל פתק בקלפי לצורך הצלת הדת. הרי שהם נכללים בכלל עוקרי הדת כפי שכתב מהר"ם שיק צוק"ל על אנשי הסטטוס קוו. ונכללים בדברי הפסוק "אורו אורו יושביה על כי לא באו לעזרת ה' בגיבורים".

והנהגה זו של שב ואל תעשה מנוגדת לדעת תורה של רוב ככל חכמי ישראל בעבר ובהווה. כמו כן מנוגדת היא לכל הגיון, שהרי איך ניתן לחיות כאן במדינה של פורקי עול שכל חפצם לעקור תורה מישראל, בלי להשתדל להצלת הדת. הרי אם לא יתן קולו למען רשימת החרדים יחלש כח הנציגות החרדית וח"ו לא יוכלו לעמוד בפרץ בפני הקמים עליהם. וא"כ איך יוכלו לנהל חיי תורה בארה"ק. וגם מנוגדת היא למסורת ישראל בדורות האחרונים שנהגו מזה כמאה וחמשים שנים ויותר, לשלוח צירים אל בית המחוקקים לפעול שתדלנות למען הצלת הדת ולמען טובת היהדות הנאמנה. הנהגה זו דרך חדשה היא לא שערום אבותינו לישב בחיבוק ידיים אל מול עוקרי הדת בטענת הבל של שב ואל תעשה, שתחת הכסות של טענה נכונה זו מפקירים את חיי התורה והדת ומשחקים לידי הפוקרים שזה אכן רצונם שיתמעט כח שומרי הדת בכנסת ויוכלו להפיק זממם לעקור תורה מישראל ח"ו.

ז. בגנות הבונים במה לעצמם לנקוט בשב ואל תעשה נגד עקירת הדת

ולא עוד אלא שחושבים את עצמם לצדיקים ו"פרומערס" בכך שנוקטים בשב ואל תעשה. אין זאת אלא גלות הדעת הנוראה שאנו שרויים בה. שכן בדורות קודמים מי שרצה להחזיק עצמו לירא אלוקים ועובד ה' ידע שעבודה קשה נכונה לו בסור מרע ועשה טוב. אך בדורנו בהיות שקשה להיות עובד ה' בן עליה אמיתי, נוצר מצב שמי שחפץ להרגיש בעצמו שהנהו עובד ובן עליה נעשה "פרומער" וחושש כביכול לדעת מיעוטא דמיעוטא שאסרו הבחירות. נוקט בשב ואל תעשה ובזה מרגיש עצמו צדיק וקדוש וחושב שיצא ידי חובתו כלפי שמיא³.

כל זאת מלבד שהוא עובר על דברי חכמים²

(ויודעים דברי חז"ל ברכות דף ד: שהעובר על דברי חכמים חייב וכו').

ו. מצבינו דומה ממש ליהדות בהונגריה

דהנה בעת שנתקבל חוק הקהילות הנפרדות בהונגריה והחרדים אל דבר ה' הורשו מאת הממשלה להיבדל מקהילות הרפורמים ולייסד לעצמם קהילה ורשות מחוקקת נפרדת. היו אז שלושה קהילות. קהילות הרפורמים שהם זממו לעקור כל שורש שבקדושה ולהשליט את כפירתם על כל בני ישראל דרי הונגריה. ומנגד התאגדו החרדים אל דבר ה' והקימו קהילה נפרדת אשר נקראה קהילות האורתודוקסיה. ומן הצד היו מן החרדים אנשים רבים שביקשו שלא להתערב בכל הנעשה וישבו מן הצד. לא כללו עצמם כמובן בקהילת הרפורמים, אך לא אבו להתאגד בקהילת הלוחמים נגד הרפורמים. המה נקראו בשם קהילות סטטוס קוו.

עליהם המטיר מרן הגה"ק מהר"ם שיק צוק"ל אש וגפרית וקבע שדינם כהרפורמים בהיות שבעמידתם מן הצד גורמים להחלשת קהילות האורתודוקסין. וקרא עליהם את המקרא "אורו אורו יושביה כי לא באו לעזרת ה' בגיבורים", על אף שהיו ביניהם יהודים יראים וצדיקים. כשם שאיתא בגמרא על מרוז שגברא רבה הוה, מכל מקום כיון שלא בא לעזרת ברק בן אבינועם במלחמתו נגד סיסרא ארו אותו ושימתוהו בד' מאות שופרות.

כן הדבר ממש לענינינו בארץ הקודש. וכפי שהתבטא כ"ק

2. כן הוא לשון הרבנים במכתביהם לשואלים.

3. ואם יתעקש מאן דהו לומר שירא שמים יוצא ידי שניהם, אף אתה אמור לו כמו שאמר אליהו לבני ישראל, עד מתי אתם פוסחים על שני הסעיפים, אם ה' הוא א-לקים וגו', ולענינינו, אם מאמין אתה בצדיקי אמת לכו אחרי בלי לחשוש למה שאחרים מנסים לבלבל את מוחך, ואם חושש אתה שמא חס ושלוש טועים הם מכח הכפירה והמינות ששולט בעולם, אזי ברח לך מהם אל המחנה השני, אבל להסתופף בצל צדיקים ולהנות מתורתם, ובד בבד לחשוש שהם שייכים לכת מינים וכופרים, הרי זה ממש כעובד את השי"ת ועם זאת חס ושלוש עובד גם כן את הבעל.

ויש בזה משל נאה בזקינה פתיה שהיתה תמיד מתפללת ומברכת בכוונה ומנשקת את המזוזה בדבקות, ובסוף ימיה כשנטתה למות,

ומסייע להשתלטות החפשים ונוטל אחריות כבדה על עצמו.

וכן כתב בענין זה מרן הגאון בעל קהילות יעקב זצוק"ל זה לשונו: "אבל מאחר שהענין הוא דלדעת רוב רובם של חכמי התורה קדושי עליונים זהו ענין של חיוב וקידוש שם שמים, ולהיפך מיעוט המצביעים ח"ו הוא ענין נורא של חילול השם נורא ח"ו, הלא מבלי היכנס לעצם הנידון החיוב מוטל על כל אחד ללכת אחר הרוב בכל התורה כולה. ונידון דידן רוב ככל חכמי ישראל אשר איתנו תלי"ת ואשר כבר נתבקשו לישיבה של מעלה אבל הוראתם קיימת ולדעתם זהו חיוב גמור והנמנע הוא בכלל ממעט כבוד שמים ח"ו, איני יודע צד היתר בכזה". עכ"ל.

ומכל שכן מי שבשאר הדברים אינו נוהג כדברי האוסרים את הבחירות, כגון שנהנה מכספי תמיכת המדינה מביטוח לאומי או דתות בכוללים, וכן תקציבים לבניו בישיבה וכן בהקצאת קרקעות וכדו' והולך להתפלל בכותל המערבי. הרי שאוחז החבל בשני ראשים שנכנס בגדר האמור בגמרא "העושה כקולי בית שמאי וכקולי בית הלל הרי זה רשע". ולא עוד אלא כאשר מגיע לנוחיותו הרי הוא סומך על כל גדולי ישראל שלא חששו לכל הדברים הנ"ל. ואילו כאשר מגיע הדבר לענין הנוגע לכבוד שמים ולהצלת הדת שם מתחסד בהתחסדות שווא בטענת שב ואל תעשה.

ח. בגנות המונע אחרים מעשות

וכל שכן מי שמונע אחרים מעשות הרי הוא חוטא ומחטיא את הרבים ששנינו עליו במשנה (אבות ה, יח) שאין מספיקין בידו לעשות תשובה וחטא הרבים תלוי בו. ואף אם לדעתו עושה זאת לשם שמים וחושב זאת לקנאות. ידע נאמנה שקנאות שכזו אינה לש"ש, ועל קנאים שכאלו נקרא עושים מעשה דתן ואבירים [כמו שכתוב בספר תהלים (קו, טז) ויקנאו למשה במחנה לאהרן קדוש ה'. והם מחללים שם שמים במעשיהם וגורמים אריכות הגלות ר"ל], ומבקשים שכר כפינחס.

וכה כתב מרן הקהילות יעקב (קריינא דאגרתא): "ברור אצלי שבאם ישתמשו בשמי מאיזו צד לקלקל בענין הבחירות הן בע"פ הן בכתב ודאי מחוייב אני למחות ולפרסם שאינו כן למען לא אהיה ח"ו כשותף בחילול ה' ר"ל".

אם אמנם יחרד תלב כי שלטון תח"ק תעשה לה שלטון זר צרה, אמנם חומר הנצח אין קץ, אך זה הוציאנו הפעם מגדרי לאשר את תוכן המכתב של אחינו היקרים שיחיו ומובטחני שיכירו את חובתם להענין בכלל ולמוסדות התורה וחב"י של האגודה בפרט אשר גורלם בכך מאוזנים של הכרעת השעה.

ותברכו בכ"ט ובשמחת החג הקי הדושיית אי"ש

הערת דברי מרן החוק איש ציל
במכתב הציל

אבל באמת לא כן הדבר. מי שנוהג כן הרי הוא קל שבקלים ועל פי דברי מהר"ם שיק הרי שמסייע לעוקרי הדת ודינו כמוהם. וכי מי התיר לו לעשות תורה לעצמו לפסוק ולהכריע בדעתו העניה נגד דעת רוב ככל גדולי ישראל בחכמה ובמנין לקחת גורלו בידו לימנע מהצלת הדת.

פליאה דעת ממנו נשגבה לא נוכל לה להבין. וכי גילה פסוק חדש או משנה ברייתא ותוספתא חדשה או פוסק עלום שלא ידעו הימנו גדולי ישראל כהגה"ק: החזון איש, אדמו"ר מבעלזא, גאב"ד טשעביץ ויתר גדולי ישראל זצוק"ל, שעל סמך זה החליט לעצמו למרוד בפסקם הברור אשר חייבו בחיוב גמור להצביע בבחירות למען הצלת הדת.

מנין נלקחת החוצפה ועזות הפנים שיבוא אברך או בחור בימינו ויפסוק לעצמו שאלה חמורה כל כך לנקוט בשב ואל תעשה נגד הוראתם הברורה של רוב ככל גדולי ישראל.

והרי אף לענין חכמי התורה נפסק שאין בי"ד יכול לבטל דברי בי"ד חבירו אלא אם כן גדול ממנו בחכמה ובמנין. ונמצא הנמנע מלהצביע הרי הוא מבטל את דברי רוב גדולי ישראל בחכמה ובמנין שחייבו להצביע, ומנין ההיתר לזה. ומהיכן לוקח לעצמו הכח והעזו להכריע בדעתו נגד רובא דרובא גדולי ישראל אדירי התורה ארזי הלבנון בחכמה ובמנין שחייבו בחיוב גמור להצביע בבחירות ופסקו שהנמנע הרי הוא מחלל שם שמים

הוציאה רח"ל צלם מתחת הכר, ונשקה לו, שאלו אותה, סבתא מה את עושה? ענתה להם, שאמנם כל ימיה עבדה את השי"ת אולם בכל זאת רח"ל מנקר הספק בליבה שמא יש צדק חס ושלום, בפסל שלהם, על כן בטרם מותה היא רוצה לצאת מידי ספק...
כן לענינינו מי שחושב בזה לצאת ידי כל הדעות, אזי פנים לו כאותה אשה פתיה...

פרק ד'

לְבַרְר וְלִלְבֵּן (דניאל יא, לה)

כל מי שהוא מברר מקחו של צדיק כאילו מקיים עשרת הדברות (בראשית רבה נח, ח)

בו יתברר אם יש איסור בהקמת והחזקת שלטון יהודי בזמן הגלות וכן יתיישבו שאר טענות האוסרים

הגאון רבי חיים עוזר גרודזינסקי יחד עם כל ראשי אלופי ישראל בדורותם, ואין כאן הזמן והמקום להאריך בדברים הידועים לכל. ובאמת לומר על הציונים שעברו בהקמת השלטון בחששות האיסורים שכתבו האוסרים, הרי זה כמו שנאמר על משומד ונתאר את רעתו ורשעתו בכך ששותה מים במוצש"ק קודם הבדלה... הרי גודל רשעותם וחטאתם עד לאין ערוך היא כי הרי הם מחללי ש"ק ופrouצים ביותר וכופרים בכל עיקרי אמונתנו, ובכדי לגנותם אין שום צורך להיתלות בטעמים קלושים שכאלו. אך כמו שכתבנו, כוונתנו בפרק זה הינו אך ורק לברר שהנציגים החרדים הנשלחים אל הכנסת לעמוד על נפשנו ונפש האומה ולשמור על קדשי ישראל אינם נכשלים בשום חשש וסרך של איסור.

א. הנה במאמר זה נתייחס למה שנמצא כתוב בקונטרסים המודפסים בכל עת הגיעתור הבחירות, לאסור הבחירות בטענות שונות ומשונות שטוענים המה שהציונים נכשלו באיסורים מסויימים בעת הקמת המדינה, וממילא ע"י שמשתתפים בבחירות ושולחים נציגים לבית המחוקקים הנקרא 'כנסת' שזהו השלטון, א"כ יש להם לנציגים חלק בשלטון אשר קאי ועומד בכמה איסורים.

והנה כל זה בנוי בהנחת יסוד שהעצמאות והשלטון של המדינה עומד על הכנסת ואם יתבטל הכנסת יתבטל ממילא השלטון והעצמאות במדינה. והנחת יסוד נוספת שהכנסת תלוי בהיות בה 120 חברים ואם אין שם המספר הזה אין שום תוקף לכנסת. וממילא כל אחד מחברי הכנסת מעמיד את הכנסת שמעמיד את השלטון והעצמאות הכרוך באיסורים הנ"ל.

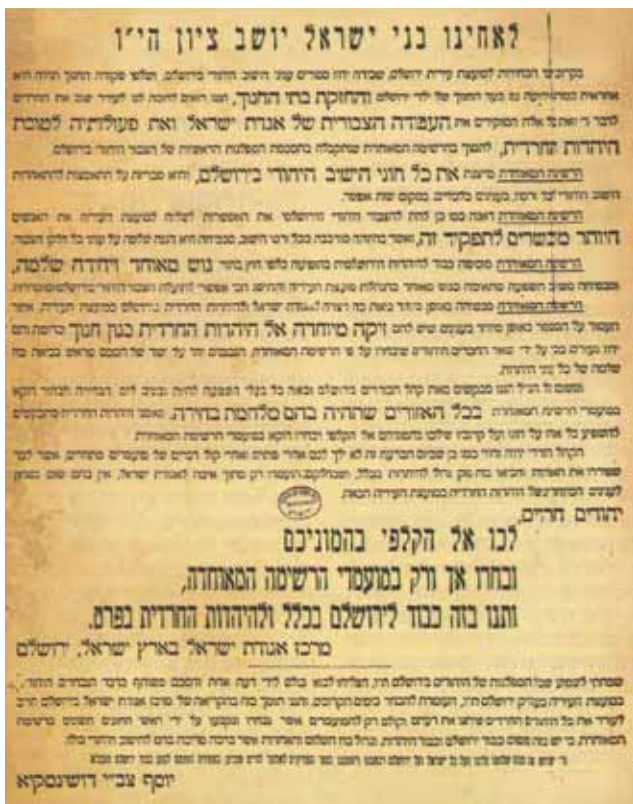
ברם הנחה זו בטעות יסודו כפי שכבר נתבאר לעיל בפרק א' ס' א ס"ג שלפי חוקי הכנסת אין שום הגבלה למספר החברים שצריך בשביל שיהא שם "כנסת" עליו. וממילא אין החברי כנסת נחשבים כמעמידים את הכנסת.

ולבר מן דין, השלטון אינו עומד על הכנסת וגם אם אין כנסת עדיין נשאר העצמאות והשלטון במדינה. והכנסת אינו אלא המקום שמחוקקים שם את חוקי המדינה, וכעין "ועד בית" בבנין שדרים שם כמה דיירים. והפועל יוצא היחיד הנגרם אילו אין כנסת הוא שאי אפשר להחליט ולקבוע חוקים. אולם שאר עניני השלטון כגון המשטרה והצבא הינם קיימים גם מבלי הכנסת, ואם כן הכנסת והחברות בה אין בה ממשות איסור שטענו האוסרים.

ונמצא שאין שום מקום לאסור את ההשתתפות בבחירות משום הטעמים המוזכרים להלן, כל שכן שלא ניתן להיאמר שההשתתפות בבחירות הינה כפירה ומרידה בה' ח"ו.

אך על אף שנתבאר שאין החבר כנסת שותף באיסורים דלהלן, מכל מקום נבאר בעזהש"ת שאין שום איסור כלל בעצם יסוד הישוב והקמת השלטון בארה"ק.

והנה ראשית כל שומה עלינו להקדים שאין כוונתנו ביישוב הטענות לטהר ח"ו את השרץ הציוני לסנגר עליהם וללמד עליהם זכות. שהרי באמת הציונים הרשעים מייסדי המדינה וממשיכיהם המה כופרים גמורים בה' ובתורתו, חוטאים ומחטיאים את הרבים, שכל מטרתם בהקמת המדינה היתה לשם עקירת התורה כידוע מלחמתם של כל גדולי הדור בהם כל השנים ובראשם מרן הרה"ק בעל האמרי אמת' מגור ומרן

קריאה ממרכז אג"י לבחירות שנת תרצ"ה לעיריית ירושלים (תחת שלטון המנדט הבריטי) בשיתוף הוועד הלאומי!! ובסופו דברי ברכה ממרן מהר"צ דושינסקיא זצוק"ל גאב"י ירושלים

טענות האוסרים¹, ודאי אין הם צריכים לנו ולדכוותינו ואין אנחנו "מאן דאמר" בסוגיא זו, אלא כך היא דרכה של תורה להקשות ולתרץ לפרוך לבנות ולסתור, זה מקשה וזה מתרץ זה בונה וזה סותר, וכבר אמרו ז"ל (קידושין ל, ב): אמר רבי חייא בר אבא אפי' האב ובנו הרב ותלמידו שעוסקין בתורה בשער אחד נעשים אויבים זה את זה ואינם זזים משם עד שנעשים אוהבים זה את זה שנאמר (במדבר כא, יד) את והב בסופה, אל תקרי בסופה אלא בסופה.

ולפי דרכנו נלמד שאין הדבר כמו הטוענים שהאיסור עומד מאליה ומובן לבד מחז"ל והפוסקים, ("ואין כח אפי' בנבואה להתירה אפי' בהוראת שעה כאלוהו בהר הכרמל") שהרי לפי דברינו לקמן אין הוא כן, אלא האוסרים אסרו והמחייבים חייבו, וזה החלי:

סימן א'

בו יבואר שאין שום איסור בהקמת והחזקת שלטון יהודי בזמן הגלות

ובשם צדיקים נאמר, כי אף שאנו מתפללים ומקוים על הגאולה השלמה במהרה, עם זאת מתפללים אנו שאם ח"ו עדיין לא הגיע הזמן, ואין אנו ראויים לכך, יעזור לנו השי"ת אף בתוך הגלות שיקל מעלינו עול הגלות, ויהיה לנו טוב כעין מה שיהיה לנו בעת הגאולה השלימה.

התנגדות לפעולות התעוררות לגאולה - חשש מפני המלכויות
כמובן מאליה שכל זאת הינם רק על ידי תפלות ובקשות ותחנונים, אבל לא עושים שום פעולה לעשות לבד את הגאולה, כי הרי כשיחפוץ השי"ת לגאלינו הרי ממילא ניגאל, וכשעדיין לא הגיע העת הרי לא יועיל מאומה.

יתרה מזאת כתושבי ואזרחי מדינות שונות, אשר כפופים לשלטון המדינה ונתונים תחת ידי השליטים, יש גם כן חשש סכנה לעשות פעולות של פריקת עול מלכות, שיכול להתפרש בעיני השליטים כמרידה בשלטונם, דבר אשר עלול להמיט אסון על כל בני ישראל תושבי אותה מדינה או שאר המדינות.

ומזה היה נובע כל מיני לשונות של גדולי ישראל, בימים ההם בהיות גולת ישראל בחוץ לארץ בשעבוד תחת אומות העולם מאז חורבן הבית שיבנה בב"א, כשהתחיל התעוררות לעליה לציון, היו רבים וטובים² שראו בזה התעוררות של הגאולה השלמה, וכדרך כל אדם שמצפה בכליון עיניים לאיזה דבר, הוא מדמה בכל דבר שהנה זה בא, וכמו שכותב הרמב"ם ז"ל באגרת תימן, ועל זה הזהירו רבים מגדולי ישראל, שלא לשנות בדמיונות שוא לחשוב שזהו הגאולה, ואף הסמיכו דבריהם על אגדות חז"ל של השבועות בענין הגלות, שאין לעשות פעולות של פריקת עול מלכות ומרידה בהם.

ועל אף שניתנה האפשרות והרשות לעלות להתיישב בארץ

ובאמת דברינו דלהלן הם דברים פשוטים וברורים המפורשים באר היטב בספרים, אך מכל מקום היות דבכל פעם בתקופה שלפני הבחירות יוצאים לאור קונטרסים שונים בניסיון לשכנע את הציבור בגודל חומר איסור ההשתתפות בבחירות בטענות שונות ומשונות שאין להם שחר. ומי שאינו בקי בסוגיות הללו עלול להעלות על דעתו שיש ממש בדבריהם. על כן מן ההכרח להשיב על דבריהם בכדי להתוודע ולהיגלות לעין כל שכל דבריהם אין בהם ממש.

והגם שכבר נשתברו בנושא זה כמה וכמה קולמוסים מכמה וכמה סופרים וכבר הוברר בכמה וכמה ספרים, מ"מ לא נמנענו מלהביא קצת על קצה המזלג מה שהעלנו בחכתינו בענין זה.

עוד חובה להבהיר שאין אנו צריכים ח"ו להצדיק את רבותה"ק זיעועכ"א ולהבחל"ח שיבדלחט"א ולהסיר מעליהם

א. שלש שבועות

יש שטענו שבהקמת שלטון עברו על הג' שבועות המבוארים בגמרא (כתובות ק"א, א) "שלש שבועות השביע הקב"ה את ישראל... ג' שבועות הללו למה אחת שלא יעלו בחומה ואחת שהשביע הקב"ה את ישראל שלא ימרדו באומות העולם שלא יגלו את הקץ ולא ירחקו את הקץ". וכן הובא ענין זה במדרש רבה שיר השירים (פרשה ב' עה"פ "השבעתי אתכם בנות ירושלים") אך בשינוי לשון קצת דהשבועה שלא יעלו בחומה איתא שם בזה הלשון "ושלא יעלו חומה מן הגולה". וכמו כן טוענים המה שהחזקת השלטון במדינה עומד בכל רגע באיסור העברה על השבועות, וכל נציג בכנסת הינו כביכול חלק מן העמדת השלטון וממילא הוא עומד באיסור זה. ולכן אסור להצביע בבחירות ולשלוח לשם נציגים כי הנציגים הם שלוחי המצביעים להעמיד השלטון ועוברים גם המצביעים עבור הנציגים על שבועות הללו.

ב. האם שלטון יהודי קודם הגאולה סותר לגזירת הגלות

גלות וגאולה

במשך כל שנות גלותינו אנו מצפים בכליון עיניים ומתפללים להגאל מן הגלות ולחזור לציון ברנה.

המטרה למענה אנו מצפים ומתפללים להגאל מן הגלות, אינה כדי להפטר משעבוד מלכויות מפני הצער הפרטי שיש לנו מזה, כי אם מפני שהשכינה היא גם כן עמנו בגלות, וכן כדי שנוכל לעבוד את השי"ת כימי עולם וכשנים קדמוניות.

1. שכל הדברים שהיו 'פשוטים וברורים' לאוסרים, לא היו פשוטים וברורים כלל לרוב ככל גדולי ישראל המחייבים.

2. לא מדובר כאן מהציונים שהיתה להם מגמה אחרת לגמרי ולא האמינו לא בגלות ולא בגאולה ממנה.

היו דנים על דברי הגמרא והמדרש, והמסקנא שעולה תמיד מדבריהם, שאין חשש בזה רק אם יתקבצו כל עם ישראל יחד כאיש אחד לחזור לארץ ישראל, אז עוברים על השבועה שלא יעלו בחומה.

ואז יש מקום לדון אם השבועות הם לדינא, או שזה דבר שהכניס הקב"ה בטבע בני ישראל שיהיה כן בזמן הגלות שלא יתקבצו כולם לחזור לארצם.⁴

ולגבי השבועות של דחיקת הקץ ומרידה באומות, לא היה נדון בזה מעולם, כי דחיקת הקץ לא שייך ליישוב ארץ ישראל, כי אם לענין של ריבוי הפצרות ותחנונים על הגאולה טרם זמנה, או עשיית פעולות של השבעות ושמות הקדושים וכדומה להחיש את הקץ, ולא לענין לעשות מלחמה נגד הגויים שאין לזה שום קשר ושייכות לדחיקת הקץ, כדלקמן

כמו כן מרידה באומות לא עלתה על הדעת לעשות כן, גם מבלי ענין השבועה, מהטעם האמור שיש בזה משום סכנה על הכלל כולו, וממילא לא היה הנדון כלל לגבי שבועה זו, והאיסור לגרום סכנה ליחיד או לציבור הינו איסור ודאי יותר מאיסור השבועה שיש מקום להסתפק בו אם יש בזה איסור לדינא.

בענין ישוב ארץ ישראל - והדעות שהיו בענין הזה

אולם לגבי עליה לציון והתישבות בה ויישובה, לא על זה היתה התלונה, ומצות יישוב ארץ ישראל היתה עדיין משאת נפש של כל אחד מישראל, שהיא מצוה גדולה עד מאוד, ולהרמב"ן היא אף נמנית מתרי"ג מצוות, וגם להפוסקים שאין היא נמנית בין תרי"ג מצוות מכל מקום מודים הם שהיא מצוה רבה מדאורייתא, ואף להסוברים דאינה מדאורייתא, על כל פנים היא מצוה רבא מדרבנן אף בזמן הזה.

רק בזה היו חילוקי דעות בין גדולי ישראל, מכיון שהציונים הם שעשו פעולות עבור זה, ובדרכם העבירו רבים על הדת, היו שצדדו שיש לנו למשוך את ידינו מזה, מחשש שמא אותם שיעלו יתחברו עמם ויצאו לתרבות רעה, והיו שצדדו שאדרבה יש להגביר כנגדם את היישוב של החרדים, שיהיה כמשקל נגד ההתיישבות של החפשים, ולתת אפשרות לחרדים לדבר השם להתיישב בארץ הקודש ולדור בין ציבור יראי השם.

ישראל אין לראות בכך משום גאולה ויציאה משעבוד מלכיות, וכל שכן לא להכריז על זה בפומבי, כי זה עלול לקלקל את היחסים עם השלטונות, בין במדינות בהם יושבים היהודים, ובין עם השלטון השולט בארץ הקודש.

אם תעירו ואם תעוררו

וזה הוא גם כן פשוטם של דברים, באיגרת תימן של הרמב"ם שבו כותב שיש סכנה להתעורר בהכרזה על הגאולה, טרם יבוא אליה לבשרנו, כי אז עלולים המלכויות להתרגז ולהכביד עולם על נתיניהם היהודים.

ובזה מפרש את הפסוק אם תעירו ואם תעוררו וגו', שאין להאמין לשמועות שוא על הגאולה, גם כשישנו איזה שהוא דמיון שהנה זה בא, כל עוד שאין לנו בשורה על ידי אליהו הנביא, או הסימנים של מלך המשיח המבוארים ברמב"ם.

ובפרט כשהתחיל התנועה הציונית, והתחילו לסחוף את הציבור ברעיונות של עליה לארץ ישראל והקמת שלטון יהודי שם, אז יצאו והזהירו גדולי ישראל, שאין לחשוב חס ושלום שהם יביאו את הגאולה, כי הגאולה תהיה מהקדוש ברוך הוא על ידי מלך המשיח, בעת שיחזרו ישראל בתשובה, ולא על ידי העברה על הדת ועל ידי כופרים ורשעים, ובנוסף כדי להרחיק את הציבור מהם ומדעותיהם השתמשו בדברי חז"ל אלו להוכיח את השקר שיש במהלך שלהם ובדרכם הנלוזה.

הקמת המדינה אינה גאולה

ואכן כדבריהם כן היה, רשעים הללו לא הביאו עמם את הגאולה, והמדינה שבשלטונם אינה גאולה, ולא אתחלתא דגאולה, אלא מצב חדש בגלות, שנגזרה גזרה במרום, שהשלטון בארץ ישראל יהיה בידיהם, וכשירי ישראל יהיו בגלות תחת שלטונם.³

אולם לגופו של ענין, בדברי הגמרא בכתובות (ק"א, א) והובא גם כן במדרש שיר השירים, לגבי השבועות של אם תעירו ואם תעוררו, לא נמצא שנפסק להלכה שבועות אלו, רק בכל פעם שעלה המדובר של עליה לארץ הקודש וחיזוק הישוב בה,

3. ולא כאותם שהניחו יסוד שיש כאן גאולה כשיטת המזרחיסט'ן, ועל כן יש בזה משום כפירה, כי גאולה זו באה שלא מאת ה' כי אם בזרוע בשר, אולם תמיהה עליהם, כי הרי הגאולה תהיה רק על ידי הקב"ה, וכיון שבמציאות יש כאן מדינה עם שלטון יהודי, ולשיטתם שזוהי גאולה, כיצד יתכן שתהיה מציאות כזאת.

וכי יתכן לומר שיש מציאות כזאת שגזרת הקב"ה היא שבני ישראל יהיו עדיין בגלות, ובן אדם יכול לבטל גזרת שמים ח"ו על ידי מרידה, היש לך כפירה גדולה מזו לומר כדברים האלו.

ובשלמא לפני הקמת המדינה, כשאף אחד לא ידע עדיין מה יהיה, והיו קטני שכל שחשבו שהגאולה תבא על ידי פעולות הציונים, היה שייך לומר, שכפירה הוא בה' לחשוב כן, שכך תבא הגאולה,

אולם לאחר מעשה שלאחר כל ההשתדלות והפעולות שלהם, לא יצא מזה כי אם המדינה הזאת הקיימת לפנינו, אמנם בתחילה לא היה צריך להיות כל כך שוטה לחשוב, שהנה מתחלת כאן הגאולה, וגם אנשים ברי שכל שגו קצת בזה.

אולם כשחלפו כמה שנים, וכל אחד רואה מה שיצא מכל הענין, רק פתי ושוטה יכול לחשוב על הדבר הזה שאפשר לכוונתו בשם גאולה. אלא האמת הוא שאין כאן גאולה ולא אתחלתא, אלא סוג חדש של גלות ישמעאל ובנוסף גלות כשירי ישראל בין הערב רב, כידוע מהזהו"ק ואכמ"ל.

4. שזהו המשמעות בדברי האבני נזר בנדון זה, וכן הם פשוטם של דברים בדברי המהר"ל בספרו נצח ישראל, אמנם יש מפרשים פירוש אחר בדבריו, וכמו כן חולקים על האבני נזר בזה, אולם רוב רובם של גדולי ישראל קבלו את הדברים כפשוטם וכמו שכתבנו

הגם שיתכן שזה כתוצאה מהתגרות הציונים עם הערביים, מכל מקום את הנעשה אין להשיב. [דלא כאותם טפשים אשר מנסים לסובב את הגלגל אחורנית, ושואפים לחזור אל העבר, ורוצים להקים כאן מדינה ערבית שישראל יהיו תחת ידם, ואומרים שבזה יסור השנאה מהערביים אל עם ישראל]

שאלת קיום המדינה אינה נוגעת למעשה

נוסף על זה שכעת אין נוגע לנו השאלה אם עדיף שלטון יהודי או עדיף באופן אחר, כי המדינה היא כבר עובדה קיימת שאינו תלוי בידינו כלל לשנות מאומה בענין, לקיים את המדינה או לבטלה.

ועל כן אילו היה השאלה, אם מותר לעשות פעולות לצאת מן הגלות, היה שייך כאן נדון מה מותר לעשות ומה אסור, והאם השלוש שבועות הם להלכה, וכמו שהאריכו האבני נזר ושאר פוסקים בדברים האלו יעו"ש.

אולם עתה שסיבב הקב"ה את המצב הקיים כעת, שאנו יושבים בארץ הקודש, תחת שלטון זר מבני ישראל, יש לנו להאמין שכל מה דעביד רחמנא לטב עביד, וגם זו לטובה ולקבל גזירת השם יתברך באהבה.

וחס ושלום שלא למרוד בגזרת השם ית', ולומר שלא ה' פעל כל זאת, וכאילו חס ושלום יש שתי רשויות, ויש כח חס ושלום שיכול חלילה לעשות דברים נגד רצון הבורא הס מלהזכיר דברי כפירה כאלו.

וכמובן מאליהו שעל אף שאותם הכופרים שפעלו פעולות שונות להביא לידי שלטון עצמאי במדינה עצמאית, במחשבת כפירה פעלו, מכל מקום התוצאה כפי שהיא כיום, אינה קשורה למעשיהם, אלא בגזרת שמים נעשה כן, ואילו לא היה הקדוש ברוך הוא גוזר שיהיה כך, לא היה מועיל להם לא הון ולא כח ולא שום דבר, להקים להם מדינה.

יש לקבל את גזרת ה' ולא להרהר ח"ו אחר דרכיו ולהודות על חסדי ה'

ויש לדעת ולזכור ולהאמין שהבורא ברוך הוא יתברך שמו, הוא מנהיג את העולם והכל מאתו, וגם המציאות שכיום שהשלטון במדינה הינו בידי ישראל, זהו גם כן מאתו יתברך שמו,

ועל אף שלפי קט שכלינו נראה כאילו שהמדינה הוקמה על ידי הציונים ביוזמתם ופעולתם, ואילמלא הם לא היתה המדינה תחת שלטון ישראל, האמת אינו כן, אמנם אין לנו יכולת לדעת אם בלי פעולה מצידם היה גם כן מוקמת מדינה, ואילמלא פעולתם להעברה על דת אולי היינו כבר נגאלים גאולה שלימה. אולם זה צריך להיות פשוט וברור לכל מאמין, שגם אחרי פעולתם ומחשבותם, לא היה עולה בידם אם לא כי מאת ה' היתה זאת היא נפלאת בעינינו.

ויש להוסיף בזה, כי על אף כל התלאה אשר מצאתנו עם

אולם כל זה היה בעת שבארצות הגלות ישבו היהודים בכמעין השקט ושלום, ופרנסתם היתה מצויה להם שם, ומנגד בארץ הקודש עדיין היה שממה, ולא היה היכולת ביד כלל הציבור שבארצות אירופה, לקחת נשיהם ובניהם וטפם, ולמכור נכסיהם ולארוז מטלטליהם, ולהיטלטל בדרכים, ולבוא להתיישב בארץ ללא ידיעה מתחילה מהיכן יתפרנסו, ועל כן היה חשש סכנה על המועטים שיכלו לעשות כן, שמא ישטפו בזרם העכור של הכפירה שהשרו החופשיים בארץ הקדושה, הם או בניהם.

לאחר המלחמה האיומה לא התנגדו גדולי ישראל נגד עליה לארץ הקודש והתישבות בה

ברם משעלה הכורת על יהדות אירופה, ונגזרה הגזרה לעקור אותם מארצותם מהם לחרב ומהם לשבי וגלות, ושוב לא מצאו מנוח לכף רגלם, המקום הכמעט יחידי שאליו יכלו בני ישראל להמלט היה אל ארץ הקודש, וממילא גם גדולי ישראל שמתחילה התנגדו לעליית ציבור החרדים לארץ הקודש והתיישבותם בה, כעת סרה התנגדותם ואדרבה דרבנו את כל מי שהיכולת בידו לקום ולעלות להתיישב בארץ הקודש.

שלטון יהודי בזמן הגלות

ומכיון שבאנו לכאן, הנדון של מסירת השליטה על חלק מארץ ישראל לידי היהודים, שהיה בזה צדדים לחיוב או לשלילה, דנו בזה גדולי ישראל כשנשאלו מן האומות האם חפצים בכך, ואם מסכימים לכך, לא עלה על הפרק כלל ענין השבועות ואין לזה שום שייכות לעניינינו, כי אם האומות עזבו את תפיסת שלטונם בארץ, אין שום מקום לומר שצריך להשאיר את השטח כהפקר, עד שיבואו אומות אחרות לשלוט בארץ, ובפרט שאנו מוקפים באויבים העומדים עלינו לכלותינו, בודאי שצריכים להקהל ולעמוד על נפשינו, להשתדל להישמר ולהינצל מהם כנפסק בשולחן ערוך ללא שום חולק.

ומאז חורבן בית הראשון היה בארץ ישראל יישוב יהודי עם שלטון ומלכות של גדליה בן אחיקם, והשלטון שלהם לא היה על פי נביא אלא ברשות נבוכדנצר⁵, ועד היום אנו מתענים את צום השביעי, על הריגת גדליה וביטול היישוב בארץ כתוצאה מכך, כמבואר בדברי הרמב"ם, ורואים מזה שאין שום חשש איסור בשלטון יהודי בארץ הקודש בזמן הגלות, אלא אדרבה זה היה רצון השי"ת שישבו ישראל בארץ ישראל גם בזמן הגלות, גם עם שלטון משלהם. ועיין בזה בספר שפת אמת למהר"ם חגיז המאריך בענין הזה.

רק שאם היה מקום של שיקול הדעת לגבי המדינה לחיוב או לשלילה, היה זה רק ענין של משקל באיזה אופן נראה שיהיה יותר טוב לעם ישראל, אם שיהיה להם שלטון בעצמם, או שיהיו תחת שלטון אחרים, וגם זה היה נתון לשינויים עם השתנות מצב הדו קיום עם הערביים תושבי הארץ, שאם בתחילה היה סברא שעדיף לעשות מדינה אחת עמהם ולחיות עמם בשלום, אחר כך נשתנה המצב ואין מציאות שיוכלו לחיות יחד עם הערביים,

5. וכל הטענות שיש איסור בהקמת מדינה גם אילו היה הכל רק על ידי שומרי תורה ומצוות שייכים גם נגד מלכות גדליה בן אחיקם כידוע לכל מעיין.

בבחירות הרי הוא ממנה את החבר כנסת הבא מכוחו, להיות שלוחו להעמיד את הכנסת שהוא השלטון והעצמאות המהווה כפירה בד' ובביאת המשיח, דהיינו שאך ורק משיח ה' יבוא לגאלנו, ועבירה על השבועות. ולכן אסור ליטול חלק בבחירות ולשלוח נציגים לשם כי כל מי שיש לו חלק כלשהי בשלטון זה הרי הוא נוטל חלק בכפירה ומרידה זו כנגד גזירת השי"ת, ובאיסור ההעברה על השבועות.

ג. תשובה

לא מצינו איסור השתדלות להקל מעול הגלות / הגלות אינה מצוה כי אם גזירה

הנה עצם הטענה שהעצמאות והשלטון יש בו איסור מכיון שהוא כהתנגדות לגלות וכפירה בביאת המשיח קשה להולמו כי היסוד שהניחו האוסרים שבזמן הגלות אסור לעשות שום פעולת השתדלות להקל מעול הגלות אין לזה שום מקור בהלכה. וזאת עלינו לדעת שהרמב"ם ביאר כל עניני הגלות והגאולה וסדר הדברים היאך יהיו, ולא כתב כלל וכלל שישנו איסור לעשות פעולות והשתדלות בענין הגלות וכבר נתבאר לעיל דעת רבותינו בענין הזה.

ויתירה מן זאת שהרי גזירת הגלות אינה מצוה שמחוייב כל איש ישראל להיות עליו עול גלות ושעבוד מלכויות אלא גזירה היא מאת ה' היתה זאת. וכל ענין הגלות באיזה אופן יהיה כגון מי יהיה משועבד תחת האומות ותחת איזו אומה יהיו משועבדים מסור אך ורק בידי השי"ת, ואין שייך בענין הזה מצוות ואיסורים שניתן לקיימם או לעבור עליהם. רק יש להתנהג בזה כפי מה שרואים רצון הבורא ב"ה לפי מעשיו והנהגתו ית"ש, ואין שום איסור לעשות כל פעולה להקל את סגנון החיים באיזה אופן שיהיה, כל שאינו עובר על מצוות התורה. וכן לא נמצא כתוב בשום מקום שיש איסור להשתדל ולבקש רשות מן המלכות שלא להיות משועבד תחתיהם או לברוח מהם יחיד או רבים. ואין שום מצוה וחיוב להיות משועבד תחת המלכויות.

ואי לא נימא הכי רק נתעקש לומר שמחוייב כל איש ישראל להיות עליו עול גלות ושעבוד מלכויות, אזי יהיה אסור על כל איש ישראל יחידים או רבים לילך למדבר שממה חוץ למקומות הישוב מקום אשר אין נתון תחת שליטת העממין ולהתיישב בה, שהרי במקום ההוא אין עליהם שליטה של שום מלכות ואומה, ונמצא שהוציאו עצמם מן כלל שעבוד מלכויות ופרקו מעליהם עול הגלות ושעבוד מלכויות, והוי כפירה בגזירת ה'. וכמו כן הנמצא במקום שאין שם שעבוד מלכויות יתחייב לצאת משם אל מקום שיש שעבוד מלכויות או להביא את המלכויות למקום שהוא נמצא שם ולהשתעבד תחתיהם.

ובוודאי זהו דבר שלא ניתן להיאמר והוא חוכא ואיטלולא.

אלא על כרחך לומר כדלעיל שענין הגלות היאך ובאיזה אופן יתנהל, מסור אך ורק בידי השי"ת, ואין שייך בענין הזה איסורים שניתן לקיימם או לעבור עליהם. ואם יחפוץ הבורא ב"ה להיות ישראל משועבדים תחת יד האומות, אזי שום דבר לא יוכל למנוע זאת ואין מידי מציל. ואם יעלה רצון מאיתו להקל עול

הקמת המדינה וכל הקשיים שיש ליהדות החרדית מפני השלטון הכפרי, עם כל זאת טובה גדולה עשה לנו הקדוש ברוך הוא בזה, שבארץ ישראל יכולים בני ישראל לדור בשלום וללמוד תורה ולהתנהג בדרך ה', באופן שאין כדוגמתו בשום מקום בכל העולם כולו.

ועל זאת חייבים אנו להכיר בטובתו של מקום, ולהודות ולהלל ולשבח להשי"ת על כל החסד אשר עשה עמנו בזה.

ואין הכוונה חס ושלום לומר שצריכים לעשות את היום שבו הכריזו הציונים את עצמאותם כיום חג ולומר בו הלל, כי אין זו שמחה לנו ואין מקום לשמוח בזאת שיש מדינה ישראלית, כי עדיין אנחנו בגלות בין הגויים ובין ישראלים הנוהגים כגויים, אולם על הטובה הגדולה היוצאת לנו מזה, חייבים להודות להשי"ת.

וכבר אמרו חז"ל שחייב אדם לברך על הטובה, גם אם מתוך הטובה נצמח לו רעה גם כן.

ומי שאינו לקוי במדה הגרועה של כפיות טובה, מודה ומכיר בטובתו של מקום אשר עשה לכלל ישראל ובפרט לחרדים לדבר ה', שיכולים לשבת על אדמת קודש ולעבוד את השי"ת מתוך שלום באין מונע, ויש אפשרות להתגבר בסיעתא דשמיא על כל המניעות מצד השלטון יותר מבכל מקום אחר בעולם.

טענת האוסרים - שלטון יהודי בזמן הגלות מהווה כפירה בגזירת הגלות ובביאת המשיח

לאחר שביארנו את הדברים על פי דעת תורה של גדולי ישראל נבוא להשיב על טענת האוסרים שבהיות ומפני חטאינו גלינו מארצנו וגזר עלינו הקב"ה גזירת גלות ושעבוד מלכויות. וממילא פעולת השתדלות להקמת שלטון יהודי וכ"ש יסוד השלטון, שהיא פעולה מסויימת לפריקת עול הגלות מעל צווארינו הרי זה פעולה שהיא כפירה ומינות בגזירת הגלות. וכל פעולה של השתדלות להקמת שלטון או לעצמאות דהיינו פריקת עול שעבוד מלכויות, הוי כהתנגדות לגזירת הבורא שגזר גלות על ישראל, והוי מעשה של כפירה רח"ל בגזירת הגלות ובביאת משיח צדקינו. שהרי גזירת הגלות הינה שישאל יהיו משועבדים תחת אומות העולם ושלא תהיה להם מלוכה עד עת הגאולה בביאת הגואל שיבוא בב"א בעת שיעלה רצון מאת הבורא ית', ובלי שום השתדלות מעשה בני אדם ורק לאחר שישבו ישראל בתשובה שלימה כמאמר חז"ל והובא ברמב"ם (הל' תשובה פ"ז ה"ה) "ואין ישראל נגאלין אלא בתשובה". זהו תורף דבריהם.

ומארכים בענין דברי האגדתא שבגמרא והמדרש הנ"ל שבעניני השבועות הכתובים בשיר השירים (ב, ז, ו, ה) "אם תעירו ואם תעוררו" וטוענים שהקמת שלטון עצמאי בזמן הגלות וכן החזקת השלטון הינה העברה על השבועות ופעולה של כפירה. ועל פי זה רוצים להוכיח שההשתתפות בבחירות לכנסת הינה כפירה והעברה על השבועות, בטענה שהכנסת הינו המקום שבו מעמידים את השלטון והעצמאות, ואין שום משמעות לכנסת כי אם על ידי השתתפות כל החברים. ונמצא - לטענתם - שכל אחד מחברי הכנסת מעמיד ומייצב את השלטון. ומי שמצביע

כשהוא ע"פ דיני התורה, וכן העמדת אנשי חיל מלומדי מלחמה לשמור על העיר או המדינה מצוה היא. אך בעוונותינו כי רבו לא זכינו לכך, ועבדים משלו בנו פורק אין מידם והשלטון מיוסד על חוקי און, וכל מחשבותם רק רע כל היום. לכן עכ"פ מצוה עלינו לעשות כל מה שנוכל לעשות שיהיה השלטון כמה שיותר על פי דין תורה וכמה שפחות בניגוד לחוקי התורה. ובוודאי שאין שום שמץ כפירה למי שנוטל חלק בשלטון זה וא"כ אין שום איסור לשלוח לשם נציגים.

ואין שייך שם כפירה על מי שאינו עושה מעשה המנוגד למצוות התורה. והגם שאלו שעשו את המעשה הזה של ההשתדלות לעצמאות ושלטון המה כפרו בכל התורה כולה ולא הניחו שום עבירה שיכלו לעבור עליה ולא עברו, וגם החטיאו אלפים ורבבות מבני ישראל בשמד איום ונורא. אבל עצם מעשה זה של ההשתדלות לעצמאות ושלטון אינו מעשה כפירה. וגם הכנסת בעצם היותו אינו עבירה על מצוות התורה, רק בזה שעיקר פעולתם הוא לעקירת התורה. ולכן צריכים להכניס נציגים לשם למנוע עקירת התורה כמה שאפשר למנוע ולהציל. (ואף שהציונים פורקי העול כוונתם היתה להשתחרר מעול הגלות ולפרוק מעליהם עול מלכות שמים. מכל מקום עצם פעולת יסוד השלטון אינה פעולת מינות וכפירה, רק מחשבתם הרעה היתה מחשבת כפירה. ואין לנו שום עסק במחשבותיהם, ואי אפשר לאסור עלינו דבר זה מכח מחשבותיהם כל עוד שהמעשה עצמו אינו מעשה כפירה כאמור).

סייעתא מדברי מהרי"ץ דושינסקיא

עוד נביא סייעתא לדברינו שאין שום איסור להיות שלטון יהודי קודם הגאולה, מדברי מרן הגאון מהרי"ץ דושינסקיא זצוק"ל גאב"ד ירושלים. הנה באסיפה שהתקיימה בביתו כעשרה שנים טרם קום המדינה בכדי לדון כיצד להתייחס לשלטון באר"ק אם וכאשר תקום. בין הדברים נשאל שם בענין זה. ונעתיק ציטוט מפרוטוקול האסיפה (מצורף צילום מפרוטוקול האסיפה), וזהו: "דר' ברויער: דעת הרוב בהאספה שלנו ביום הששי היתה שדרישתינו צריכה להיות שדעת התורה תהיה השלטת על כל עניני החיים, היות שיש לחשוש שהמדינה לא תקבל את עמדתנו, השאלה מה תהיה עמדתנו אז, אם נקבל עלינו הדין ולא נשתתף בשום דבר או שכן נשתתף בכל עניני המדינה, משום שסו"ס אי אפשר לנו ליצור מדינה יהודית לעצמינו, עמדתנו השלילית תתבטא בזה שלא נשתתף בבחירות לפרלמנט לא נקבל משרות בהמדינה. מציע משום כך שאנחנו נחלט מקודם מה תהיה עמדתנו להמדינה.

דברי מרן שליט"א (הכוונה למהרי"ץ): : בכל המדינות לא החרינו את המדינה המפלגות המנגדות להמדינה ומנהיגיה, מביא דוגמאות אחדות מהונגריה, ולבסוף אומר מאויבי תחכמי מצותיך". עד כאן הציטוט. (צילום הפרוטוקול וכן דעת מהרי"צ בהרחבה יבוא להלן פרק ז' אות ב').

והנה מה עוד נותר לנו לומר אחר שבפירוש ראינו דעת מהרי"ץ בזה, הלא אם כדברי האומרים שעצם היות שלטון יהודי הוא כפירה, א"כ היאך עלה על דעתו להתאגד במפלגה ולהכיר בשלטון ולשלוח נציגים שמה, הלא אסור להיות לנו

סמוכים. אולם מתקנת חכמים יש חיוב להעמיד שופטים ושוטרים בדיני התורה לשמור שיקיימו העם את חוקי התורה כמ"ש בספר אורים ותומים (סימן א'). וכן בספר החינוך כתב לגבי זמנינו וזה לשונו (סוף מצוה תצ"א): "ויש לנו ללמוד מזה שאע"פ שאין לנו היום בעוונותינו סמוכים, שיש לכל קהל וקהל שבכל מקום למנות ביניהם קצת מן טובים שבהם שיהיה בהם כח על כולם להכריחם בכל מיני הכרח שיראה בעיניהם בממון או אפילו בגוף, על עשית מצות התורה ולמנוע מקרבם כל דבר מגונה וכל הדומה לו". (ועיין עוד בזה בכסף הקדשים להגה"ק מבוטשאטש זצוק"ל ריש סי' א' בחו"מ).

וכמו כן הדין הוא שכופין בני העיר זה את זה לשכור שומרים שישמרו על העיר מפני הלסטים והרוצחים שלא יבואו (כנפסק בשו"ע חו"מ סי' קס"ז). ומצוה לצאת בכלי זין אפילו בשבת נגד אויבים הצרים על עיירות ישראל (כנפסק להלכה בשו"ע הל' שבת סי' שכ"ו), וכתבו הפוסקים שבזמן הזה אפילו לא צרו עדיין מותר לחלל שבת ולצאת עליהם בכלי זין, אם שמעו שרוצים לצאת.

העולה מכל האמור שישאל שומרי תורה ומצוות מצווים להעמיד שלטון בדרך התורה ולהיות להם אנשי חיל מלומדי מלחמה לשמור על בני העיר והמדינה ואין בזה שום איסור כלל רק מצוה. (וכן היה נהוג בירושלים בתקופות שסבלו בני הישוב מהתנכלויות מצד שכניהם הערבים, שהיה קבוצה של שומרים מבני הישוב היהודי שהגנו על הישוב).

ו. התנגדות גדו"י לרעיון הציונות - לא מטעם איסור שלטון, רק מחשש פריקת עול תורה

וגם גדולי ישראל שהתנגדו לרעיון הציונות וההתיישבות בארץ ישראל לפני המלחמה, אף אחד מהם לא היה טעמו משום איסור שלטון בזמן הגלות, שאין בו ממש. כי אם אך ורק מפני שמארגני ההתיישבות, מטרותם וחפצם ופעולתם היה פריקת עול תורה ומצוות והחטאת הרבים, והסוו זאת במסווה של מצות ישוב ארץ ישראל וחיבת ציון וכיו"ב. והיה חשש גדול מאוד שמי שיתיישב בארץ הקודש יניח כל התרי"ג מצוות בשביל מצות ישוב ארץ ישראל כאשר באמת רבים חללים הפילה. ולכן יצאו גדולי ישראל במלחמת חרמה נגד הרעיון של ישוב הארץ שאת זה חרתו הציונים על דגלם בכדי להביא למטרותם הנלוזה. אך בוודאי לא מצד חסרון בעצם רעיון ישוב הארץ והמסתעף מינה.

ואילו היה הדבר מנוהל ע"י יהודים יראים ושלמים שומרי תורה ומצוות לא היו מתנגדים לזה גדולי ישראל והיו כולם מצטרפים לזה. (וידוע דאחת הפעולות שיזמו אגודת ישראל בשעתו היה ליישב את הארץ בציבור גדול של יראים שיהווה משקל נגד הקיבוץ שקיבצו להם פורקי העול. אך היו מגדולי ישראל שהתנגדו גם לרעיון הזה מחשש שימשכו אחר פורקי העול, כנודע כל זה).

ז. עצם החזקת השלטון אין בה שום שייכות לכפירה

נמצא שעצם השלטון והעצמאות אינו עבירה וכל שכן שאינו מעשה כפירה. ואילו היה השלטון כאן מתנהל כדת תורתנו הק', היה זה דבר גדול מאוד. ושלטון של שופטים ושוטרים

וברור הוא שלא עברו על השבועה בעת העליה לארץ ישראל וכן לא בהקמת השלטון, שלא מצינו שום איסור בהקמת שלטון מכח שבועה זו.

ב. שלא ימרדו באומות

הנה רש"י ויתר המפרשים לא פירשו כאן בגמרא כלום. וא"כ נתייחס ספר וניחזי מה שפירשו המפרשים במדרש הנ"ל. וזה הלשון במדרש הנ"ל "שלא ימרדו על המלכות". ופירש הרד"ל (בהשמועות לפירושו שם) זה לשונו: "שבארץ גלותם עצמם יהיו נאמנים למלכות ולא ישתתפו ח"ו עם מורדים במלכות". וכן פירש בעץ יוסף וכן פירש בתורה תמימה באות פ"ג. (ואין לומר דפירוש זה קאי רק על דברי המדרש ששם הלשון "שלא ימרדו על המלכות", אך בדברי הגמרא ששם הלשון "שלא ימרדו באומות" יש לומר דקאי אף על שאר האומות. זה אינו דהרי בעץ יוסף על עין יעקב ששם מפרש דברי הגמרא "שלא ימרדו באומות" פירש ג"כ כפי שפירש על דברי המדרש).

א"כ נמצא שאם עושים פעולת מרידה באומות שונות, אך לא במלכות שנתונים תחת שליטתה, אין לזה שום שייכות כלל עם שבועה זו. נמצא שייסוד שלטון בארה"ק וכן החזקתה אין לו ענין ושייכות כלל עם שבועה זו, ואף אם ישנם גויי ארצות שונות או ערביים וכיו"ב שהיטב חרה להם יסוד שלטון יהודי באר"י אין על זה שם "מרידה באומות" כלל. כי אין אנו נתונים תחת מלכותם ושליטתם.

ג. ושלא ירחקו את הקץ

הנה בגמרא דידן הנוסחא "ושלא ירחקו את הקץ" ופירש רש"י "שלא ירחקו את הקץ בעוונם". ויש מי שהקשו על זה דהרי כבר מושבעים ועומדים מהר סיני לקיים ככל דברי התורה, ומה חידוש יש בשבועה זו שלא ירחקו את הקץ בעוונם דהיינו שלא יחטאו. ובעיון יעקב על עין יעקב הקשה זאת ותיירץ וזה לשונו: "יש לומר דלזרזי בעלמא השביעים עוד הפעם כדאיתא לקמן ריש נדרים". ועוד תירוצים נשנו על קושיא זו ואכמ"ל בזה.

"זאגט דאס די בני תורה זאגט דאס אין מיין נאמען ירושלימער אידן"

נאצי'ס הסתעפות עד היום בחיילי הברזדא וכו' כל הריסותם שר' מנחם חקפדי לשנרם, מעניקים לנו המר' חשה חיה לאומי, לדוגמה אנו מדברים בפתקים רבים שיהיה שר' מנחם נילול עם מרן הגאון רבי אהרן קוסלר ז"ל למי עזרת בחיזות כביכר השבת מיום ב' אלול תשכ"א - הנצי"א קוטלר, מוילנא, אינו יודע ענות --- החברעה הזאת היא חרפה לא רק לנו, אלא ליהדות בכל התפוצות --- שואל מר' מנחם פרטים על תעשיית שואל מי ישתתף במסגרת שאלתיו מה למסור בשמו ואמר: "די מלחמות הברזדא איז גרעסטע מלחמת מצות וואס קען זיין מאר אירישיקייט (מלחמת הברזדא היא מלחמת מצות האסטרטגית והמדינית ביותר למען יהדות), זאגט דאס די בני תורה זאגט דאס אין מיין נאמען ירושלימער אידן (אמר זאת לבני תורה, מסור זאת בשמי ירושלים, הנה"א יעזר שיהיה בוצעית הנה"א ירושלימער אידן) אומר: "אנו אומרים לשואל העסקנים הידועים לעצמם - אל תאמרו נצי אנכי כי על כל אשר אשלחני תלך -

באשר יוצאים בשליחות עצמית מודדים לפי אישיותו של השליח, לא כפי שליח מלך - שליח גדול בתורו, אין מודדים אישיותו של השליח כי אם של השליח. אם על כל אשר אשלחני תלך - אל תאמרו נצי אנכי, נאצי'ס מוסר שר' מנחם חקפדי לשנרם, מעניקים לנו המר' חשה חיה לאומי, לדוגמה אנו מדברים בפתקים רבים שיהיה שר' מנחם נילול עם מרן הגאון רבי אהרן קוסלר ז"ל למי עזרת בחיזות כביכר השבת מיום ב' אלול תשכ"א - הנצי"א קוטלר, מוילנא, אינו יודע ענות --- החברעה הזאת היא חרפה לא רק לנו, אלא ליהדות בכל התפוצות --- שואל מר' מנחם פרטים על תעשיית שואל מי ישתתף במסגרת שאלתיו מה למסור בשמו ואמר: "די מלחמות הברזדא איז גרעסטע מלחמת מצות וואס קען זיין מאר אירישיקייט (מלחמת הברזדא היא מלחמת מצות האסטרטגית והמדינית ביותר למען יהדות), זאגט דאס די בני תורה זאגט דאס אין מיין נאמען ירושלימער אידן (אמר זאת לבני תורה, מסור זאת בשמי ירושלים, הנה"א יעזר שיהיה בוצעית הנה"א ירושלימער אידן) אומר: "אנו אומרים לשואל העסקנים הידועים לעצמם - אל תאמרו נצי אנכי כי על כל אשר אשלחני תלך -

ור' מנחם מוסר שר' מנחם חקפדי לשנרם, מעניקים לנו המר' חשה חיה לאומי, לדוגמה אנו מדברים בפתקים רבים שיהיה שר' מנחם נילול עם מרן הגאון רבי אהרן קוסלר ז"ל למי עזרת בחיזות כביכר השבת מיום ב' אלול תשכ"א - הנצי"א קוטלר, מוילנא, אינו יודע ענות --- החברעה הזאת היא חרפה לא רק לנו, אלא ליהדות בכל התפוצות --- שואל מר' מנחם פרטים על תעשיית שואל מי ישתתף במסגרת שאלתיו מה למסור בשמו ואמר: "די מלחמות הברזדא איז גרעסטע מלחמת מצות וואס קען זיין מאר אירישיקייט (מלחמת הברזדא היא מלחמת מצות האסטרטגית והמדינית ביותר למען יהדות), זאגט דאס די בני תורה זאגט דאס אין מיין נאמען ירושלימער אידן (אמר זאת לבני תורה, מסור זאת בשמי ירושלים, הנה"א יעזר שיהיה בוצעית הנה"א ירושלימער אידן) אומר: "אנו אומרים לשואל העסקנים הידועים לעצמם - אל תאמרו נצי אנכי כי על כל אשר אשלחני תלך -

מתוך מאמר על הרב מנחם פרוש ז"ל י"ר אגודת ישראל. התפרסם ב"המבשר", עש"ק תצוה ש.ז.

שום שייכות עם מעשה הכפירה. אלא ברור שאין כאן איסור כלל וכמבואר היטב.

ח. ישוב הטענה מדין ג' שבועות

הנה כפי שכבר הובא לעיל טוענים האוסרים שהקמת השלטון היהודי בארה"ק וכן החזקת השלטון יש בו משום העברה על השבועות שהשביע הקב"ה את ישראל (הובאו לעיל בתחילת הפרק). וממילא אסור להיות חבר בשלטון דהיינו הכנסת. וכן אסור להצביע בבחירות ולשלוח נציגים לכנסת כי בזה משתייכים לאיסור העברה על השבועות. ועתה נבאר בפרוטרוט מדוע אליבא דאמת אין כאן העברה על אף אחת מן השבועות הנ"ל.

א. שלא יעלו בחומה

הנה שבועה זו פירש רש"י "שלא יעלו בחומה - יחד ביד חזקה". הרי לנו שאך בשני נסיבות יחדיו חל איסור השבועה (א) כשעולים כל ישראל יחד. (ב) כאשר עולים ביד חזקה. ואם יחסרו חד מן שני תנאים אלו אינו שום ענין לשבועה זו.

ובפירוש עץ יוסף על המדרש שם פירש ביאור וזה לשונו: "שלא יעלו חומה לשון זה הוא מפסוק (ויאל ב, ז) "כאנשי מלחמה יעלו חומה". והכוונה שלא יעלו כולם ביד חזקה ור"ל שודאי דרשות לכל אחד לעלות אלא שלא יעלו יחד ביד חזקה". עכ"ל. הרי דאף לשיטתו אילו יחסרון מב' התנאים הנ"ל אין כאן שום שבועה כלל. וכן בפירושו בעין יעקב על דברי גמרא הללו כתב בסגנון זה וביתר ביאור קצת וז"ל: שלא ילכו כולם כאחד יאספו ואיש לאחיו יחזק בואו ונלכה לירושלים ביד חזקה ולבנות בית המקדש ונקריב קרבנות אבל חלילה לנו זאת עד יערה רוח ממרום רוח חסד וישלח ישועה ע"י משיחו ובהרשאה מן יושב מרום אבל ודאי דרשות לכל אחד לעלות לארץ ישראל אלא שלא יעלו יחד ביד חזקה". עכ"ל. והמתנות כהונה על המדרש שם כתב ז"ל: "פירש"י ביד חזקה כולם יחד".

ועוד מובא דעת המפרשים הנ"ל להלן במדרש רבה (שה"ש ח, יג עה"פ "אם חומה היא") דאיתא שם "אילו ישראל העלו חומה מבבל (בימי עזרא) לא חרב ביהמ"ק בהיא שעתא פעם שנית". ופירש בעץ יוסף "חומה כלומר בבת אחת ועיין לעיל פסוק השבעתי אתכם". הרי לנו שמשמעות התיבה "בחומה" היינו בבת אחת. וכן במתנות כהונה פירש "כלומר כולם בבת אחת ועיין לעיל בפסוק השבעתי אתכם". ג"כ הכוונה שבשני מקומות אלו במדרש רואים אנו דהמשמעות של "חומה" היינו "כולם בבת אחת".

וכן כתב חד מן האחרונים הגאון ר' אברהם יעלין ז"ל בהקדמה לספרו גאולת ישראל והביא סייעתא עצומה לדבריו זה לשונו: "בחומה הוא רק כל ישראל ביחד ולא כשעולין בכל פעם איזה מאות ואפילו איזה אלפים, שהרי בגאולת בבל שעלו כמה רבבות יחד ואמרינן ביומא דף ט (ע"ב) שלא עלו כחומה".

והנה יש המפרשים שעליה בחומה היינו אף כשרוב ישראל עולים יחד. אך עכ"פ זה ברור ש"חומה" היינו רק כאשר כל ישראל או רוב ישראל עולים יחד. וממילא מכל הנ"ל פשוט

ד. ושל ידחקו את הקץ

הנה ברש"י על דברי הגמרא הנ"ל ישנו עוד גירסא וזה לשונו: "לישנא אחרינא שלא ידחקו גרסינן לשון דוחק שלא ירבו בתחנונים על כך יותר מדאי". ולא מצינו לחד מן המפרשים רבותינו הראשונים ז"ל שחולק על דבריו, וממילא ש"מ שאף אינהו ס"ל כפירוש רש"י במשמעות תיבת "ידחקו". וכן מפרשי המדרש העתיקו בפירוש השבועה דשלא ידחקו את דברי רש"י "שלא ירבו בתחנונים יותר מדאי". ואפילו בפירוש יפה קול שלענין השבועה שלא יעלו בחומה חלק על דברי רש"י, וסבירא ליה שאף ברשות האומות אסור לעלות כל (או רוב) ישראל יחד. מכל מקום לענין דחיקת הקץ העתיק דברי רש"י שלא ירבו בתחנונים יותר מדאי.

וממילא שמע מינה דסבירי להו דאין שייך בכלל השבועה של דחיקת הקץ שום אופנים אחרים זולת ריבוי בתחנונים או ע"י פעולות רוחניות כגון השבעות ע"י שמות וכיו"ב (עיין בהערה), אבל לא ע"י פעולות גשמיות ופשוט.

ולא נמצא בדברי הראשונים וגדולי האחרונים שום פירוש אחר על השבועה דשלא ידחקו את הקץ. ורק בדברי כמה מאחורני האחרונים (שמן זמן התנוצצות הציונים) מצאנו ליחידים שפירשו בשבועה זו שכולל אף על פעולות גשמיות. והנראה שאמרו כן על דרך הדרוש, כיון שבהדיא לא משמע כן בדברי כל המפרשים שהבאנו, וכפי האמור לא נמצא פירוש זה בדברי הראשונים וגדולי האחרונים.

ומה שנמצא כתוב בקונטרסים הטוענים לאסור הבחירות שבעצם השבועה קאי אף על פעולות גשמיות ורק דרש"י מחדש שהשבועה קאי אף על תפילות. ולדבריהם הפירוש העיקרי בדחיקת הקץ הינו על ידי פעולות גשמיות, ורש"י הוסיף וחיידש דקאי אף על תפילות. דבר זה אין לו שחר כיון דאין דרך רש"י כן להשמיט הפירוש העיקרי ולכתוב דבר צדדי שהוא רק בגדר חידוש, אלא תמיד מפרש בדברי הגמרא את הפירוש הפשוט. ועוד דלא אישתמיט חד מן המפרשים הן מפרשי הש"ס והן מפרשי המדרש לכתוב פירוש אחר בדחיקת הקץ שלדברי הקונטרסים הוא הפירוש העיקרי בשבועה זו. והוא פלא והפלא. ונמצא שמה שנאסר בשבועה לדחוק את הקץ היינו רק ע"י ריבוי תפילות ותחנונים ולא שום פעולה גשמית.

נמצא שאין ביסוד שלטון יהודי בזמן הגלות משום העברה על שבועה זו, ומכ"ש בייסוד השלטון הציוני שהרי אין בזה שום קץ לגלותינו כמובן לכל בר דעת. ולא עוד אלא שנכנסנו לשלב חדש של גלות, שעד עתה היינו בגלות בין אומות העולם, ועתה נכנסנו אף לגלות בין יהודים (וכידוע בשם צדיקים ז"ע).

לסיכום: יסוד שלטון יהודי בארה"ק וכן החזקתו אין בו משום העברה על אף אחת מן הג' שבועות.

ט. ליקוט דברי האחרונים - האם להלכה

לדין נוגע נידון הג' שבועות

אך אליבא דאמת אין אנו צריכים לכל הדברים שנאמרו כאן. כי מצינו לכמה וכמה פוסקים שכתבו להדיא שאין לנו שייכות לאיסור מדין ג' שבועות, כל אחד ונימוקו עמו.

ר"ח ויטאל - השבועה היתה לאלף שנים

מהר"ח ויטאל ז"ל כתב בהקדמתו לשער ההקדמות בס' עץ חיים (עמוד י"ג במהדורה החדשה) וזה לשונו: "אמר עוד במדרש הנ"ל ובגין דא השבעתי אתכם בנות ירושלים וכו' פירוש הדברים כי הנה היתה השבועה הגדולה לאלהי"ם שלא יעוררו את הגאולה עד שאותה האהבה תהיה בחפץ לב ורצון טוב כמ"ש עד שתחפץ וכו' וכבר אמרו רז"ל כי זמן השבועה היא עד אלף שנים כמ"ש ז"ל בברייתא דר' ישמעאל בפרקי היכלות" וכו'. עכ"ל.

אבנ"ז - השבועות הינם השבעה לנשמות בלי הגופים

בשו"ת אבני נזר (חלק יו"ד סי' תנד) האריך לדון בענינים הללו ומסקנתו ששבועות אלו היו על נשמות ישראל, ואין הם שבועות ששייך במציאות לעבור עליהם, אלא כעין השבועה שמשביעין את הנשמה קודם ביאתה לעולם "תהי צדיק ואל תהי רשע". וזה לשונו באות מה: "והנה כעין זה נוכל לפרש בשבועות ישראל כי השבועה היה לשרש נשמותיהם למעלה וז"ש השבעתי אתכם בנות ירושלים שהם נשמות כמ"ש בזה"ק ויחי (רמב). בנות ירושלים אילין נשמתיהן דצדיקא והוא כעין שמשביעין את הנשמה קודם ביאתה לעולם תהא צדיק ואל תהי רשע". (עיין דבריו באריכות שם באותיות מב- מז).

השבועות תלויות זה בזה

עוד מצינו בדברי האחרונים סברות לומר שאין איסור העברה על הג' שבועות. וכך כתב בס' זרע שמשון (ספר זה נזכר כבר בשם הגדולים להחיד"א זצ"ל) בפירושו למגילת אסתר (ט, א) זה לשונו: "אשר שברו אויבי היהודים לשלוט בהם ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם. הוצרך לומר ונהפוך הוא אשר ישלטו משום דאי לאו הכי לא היה להם לישראל לשלוח יד באומות העולם, אבל עתה שהאומות ביקשו להרגם לכן הותר אף לישראל. דאמרינן בפ"ג דכתובות ג' שבועות הללו למה א' שהשביע הקב"ה את ישראל שלא ימרדו באומות העולם וא' שהשביע את או"ה שלא ישתעבדו בישראל יותר מדאי. ואיתא בשו"ע יו"ד סי' רל"ד סעיף ג' שנים שנשבעו לעשות דבר א' ועבר א' מהם על השבועה הב' פטור ואין צריך התרה וכו'. ואף מקרי שישראל והאומות נשבעו זה לזה והשתא שעברו האומות

6. ובשו"ת חתם סופר (ח"ו, בליקוטי תשובות סי' פ"ו ד"ה עמ' כ"ד) הגדיר במדויק מה נכלל בשבועה זו של ריבוי בתחנונים. וזה לשונו: "ומה שכתב רש"י שלהי כתובות בפ' שלא לדחוק את הקץ שלא להרבות בתפילה, שלא להרבות דייקא כגון יוסף דילירינ"א (שהוא עשה פעולות להחיש את הקץ ע"י השבעות ושמות וכיו"ב) וכדו' אבל להתפלל בכל יום חובה עלינו ... לפיכך תקנו חסידים הראשונים שיהיו מתפללין ג"פ בכל יום אנא ה' השב שכינתך לציון עירך וסדר העבודה לירושלים ותקנו בונה ירושלים תפילה בפ"ע בתפילה ובברכהמ"ז ע"ש. עכ"ל. ועיין שם באריכות יתר, כי קיצרנו קצת בהעתקת דבריו הקדושים והנחמדים.

מדבר משום אחת מהד' שבועות המובאים בגמרא ובמדרש ועל כרחין שלא פסק בזה את השבועות ההם להלכה).

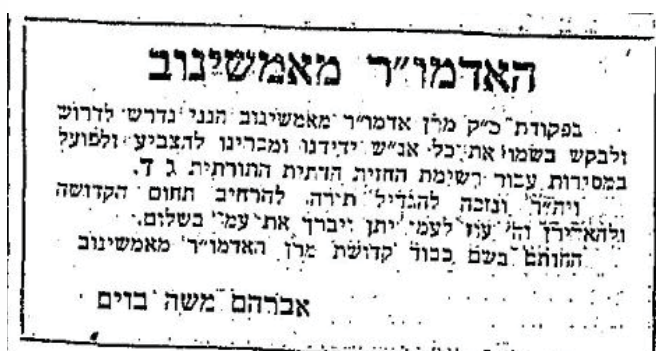
הנה מכל הלין מבואר באר היטב שאין עתה ביסוד שלטון יהודי העברה על השבועות. וממילא אין שום איסור לשלוח שמה נציגים מחמת העברה על אלו השבועות.

ומ"מ כל זה רק לרווחא דמילתא, אך לדין אין נפקא מינה בכל זה, כי כבר ביארנו לעיל שאין לנו כל שייכות עם הקמת המדינה, והמדינה כאן עומדת וקיימת בין אם נרצה ובין אם לאו, והשאלה שלפנינו היא רק באיזה אופן להתנהג עמה כמבואר לקמן פ"ה.

במאמר חז"ל "אין בן דוד בא עד שתכלה מלכות הזלה מישראל"

עוד יש שרצו להוכיח שאסור להחזיק שלטון ישראל קודם הגאולה מכח מאמר חז"ל (סנהדרין צח.) "אמר ר' חמא בר חנינא אין בן דוד בא עד שתכלה מלכות הזלה מישראל שנאמר וכתת הזלזלים במזמרות". ופירש רש"י "עד שתכלה מלכות הזלה - שלא תהא להם שום שולטנות לישראל אפילו שולטנות קלה ודלה". וא"כ נמצא שכל זמן שיש לישראל איזה שלטון אין בן דוד בא. וא"כ אם מחזיקים בשלטון קודם הגאולה הרי מעכבים בזה את הגאולה וממילא אסור להחזיק בשלטון קודם הגאולה.

והלא פשוט שאין ללמוד מכאן איסור להחזיק שלטון ישראל בזמן הגלות. דהרי לעיל מיניה (צה, א) איתא בגמרא "אין בן דוד בא וכו' עד שיתמעטו התלמידים ד"א עד שתכלה פרוטה מן הכיס". וא"כ נאמר שאסור ח"ו להרבות בתלמידים וכן להכניס מעות לכיס, כי זה מעכב הגאולה. אלא על כרחך דברי הגמרא הללו אינם לא לציווי ולא לחיוב אלא סיפור מעשי ה' בלבד, ואין ללמוד דברי הלכה מהם.

הוראת כ"ק מרן האדמו"ר מאמשינוב זצוק"ל

על שבועתם וביקשו להשמיד את ישראל שאין לך שעבוד יותר מדאי גדול מזה, גם הב' פטור ואין צריך התרה. כלומר שישראל מותרים להרגם ואינם בכלל השבועה שלא ימרדו באו"ה. עכ"ל.

וכעין זה ממש מובא בשם הגה"ק ר' הלל ליכטנשטיין זצוק"ל מקאלאמיא. והוא בס' "רב שלום" חיברו הגה"צ ר' שלום אדלער זצ"ל אבד"ק סערדנא בן אחותו של הגה"ק הנ"ל, שמביא שם (דפים קלט-קמ) השבועות שלא ימרדו באו"ה והשבועה לאו"ה שלא ישעבדו יותר מדאי ואחר זה כותב זה לשונו: "ושמעתי מדודי הגה"ק מקאלאמעא להיות כי הדין בשו"ע יו"ד שניים שנשבעו זה לזה ועבר אחד על שבועתו, מותר גם להשני לעבור על שבועתו. ואם המלך והממשלה עוברים על השבועה ורודפים את ישראל ומשעבדים בהם יותר מדאי אזי רשאי לישראל ג"כ לעבור על שבועתו".

וכמו כן בס' "מעשי ידי יוצר" על הגדה של פסח להגאון מה"ר שלמה קלוגר זצ"ל בפסקא ד"ואת לחצינו" כתב שלא היו ישראל ראויים אז לגאולה, אך מחמת זעקתם לה' נגאלו קודם הזמן. והעיר עלה דזה הוי זעקה ותחנונים יותר מדאי דאסור לדעת רש"י ז"ל. אך כיון שהמצריים עברו על שבועתם בכך ששיעבדו לישראל יותר מדאי, לכן הותר גם לישראל לזעוק כל כך אל השי"ת, וכדין שנים שנשבעו (שהובא לעיל בדברינו).

סר פחד השבועות

וזה לשון הגאון ר' מאיר שמחה מדווינסק זצ"ל בעל אור שמח כותב במכתבו (הובא בס' האיש על החומה חלק ג' עמוד 352): "כעת הסבה ההשגחה אשר באסיפת הממלכות הנאורות בסאן רימו (כוונתו להצהרת בלפור) ניתן צו אשר ארץ ישראל תהיה לעם ישראל וכיון שסר פחד השבועות וברשיון המלכות קמה מצות ישוב ארץ ישראל ששקולה כנגד כל המצוות שבתורה למקומה".

ומלבד כל זאת לא מצינו בפוסקים הראשונים שיביאו את השבועות להלכה, וכן הרמב"ם שהביא בספרו ה"יד" את כל ההלכות שבתלמוד ואפילו הילכתא למשיחא וכיו"ב, מכל מקום הם שלא להזכיר את השבועות וש"מ דלא סבירא ליה וליתר הראשונים שבועות אלו להלכה. וצ"ל שדעתם היתה שדברי גמרא הללו דברי אגדה הם ו"אין למדין הלכה מדברי אגדה" כמובא בכללי התלמוד לבעל כנסת הגדולה. (ויש שרצו להוכיח מלשון הרמב"ם באגרת תימן בסופו שס"ל להלכה שבועות הללו. ואין זה ראיה כלל כיון שלשונו שם היא "ועתה קבלו עליכם שבועתו" והלשון מוכיח שאומר להם רק דרך עצה ואזהרה, אך אין כוונתו שם לפסוק הלכה מכח השבועות, כמבואר למעין שם היטב וגם זאת שהרמב"ם שם אינו

סימן ב'

ישוב טענות שונות שעוברים כביכול נציגי גדולי ישראל ב'כנסת'

א. נטילת חלק עם הרשעים והסכמה על העוולות שעשו ויעשו

עוד זאת יש טוענים שמכיון שהחוק מחייב למנות מאה ועשרים חברים בכנסת, ממילא נמצא שכל אחד מהנציגים הנבחרים מחזיק את השלטון שהרי לולי היותו שם לא היה תוקף לכנסת. וא"כ נמצא שהוא נוטל חלק בכל העוולות והפשעים הנעשים שם ומכוחו ביכולתם לחוקק את חוקי האון שלהם.

תשובה

לא היו דברים מעולם,

המספר של 120 אין לו שום משמעות לגבי החוק ואין הגבלה כמה חברים צריכים להיות בכנסת בשביל לדון ולהחליט. וגם אם חסרים כמה חברים - כגון שמת חבר כנסת או התפטר ועדיין לא נתמנה אחר תחתיו - יש תוקף לחוק המתקבל אז בכנסת. (כן הוא חוק הכנסת בספר החוקים 244 מ' שבט תשי"ח סעיף 24). כנ"ל.

על כן אי אפשר להאשים את נציגי הצבור החרדי בחוקים הנחקקים על ידי החפשיים כשאין ביד החרדים למנוע אותם וכמו כן אין להאשים אותם בפשעי הציונים הכופרים שפשעו ושעתידיהם הם לפשוע. ומכל שכן שאין להאשים את רבבות אלפי שלומי אמוני ישראל ששמעו לקול רוח הקודש המדבר מגרונם של רבותינו הק' והצביעו בעבור הנציגים החרדים, אבל בודאי אשמים אלו שלא עשו כן שבמעשיהם החלישו את כח הנציגים החרדים מלמחות ולמנוע בעושי רשעה.

ופוק חזי מה שכתב מרן בעל הקהילות יעקב זצוק"ל בענין זה: "כתב מעלתו שיש איסור בהצבעה מצד מודה בע"ז. והוא דבר שאין לו שחר, הלא המציאות בעוה"ר הוא שהשלטון בידם לעת עתה ומחמת מציאות זו מצביעים ושולחים שומרי תורה להתם על מנת להציל כפי האפשרי, ואיזו הודאה יש כאן שמסכים ברשעת הרשעים ח"ו אם בדעות טמאים שלהם. וידע מעלת כבודו שגם לצורך קנאות אסור לגלות פנים בתורה שלא כהלכה, ומה שאינו אמת אינו מצליח כלל". עכ"ל. (קריינא דאיגרתא ח"א עמ' ריט)

עוד כתב בענין זה, (כבר הובא לעיל אך לצורך הענין נעתיקנו עוד הפעם): "ולענין להיות חבר בפרלמנט, הלא גם בפרלמנט של האומות בכל המקומות הסכימו כל גדולי ישראל בדורות שלפנינו שהוא ענין נחוץ ולא רפרף אדם מעולם שיהא בזה איזה צד איסור כמסכים על שיטתם ח"ו". (שם, ח"א, עמ' רכ"ג).

ב. מו"מ לצורך הצלת הדת

עוד זאת ראינו בקונטרסים שונים שצועקים מרה על כך שפעמים נכנסים למשא ומתן עם חברי השלטון ומוותרים על

ענינים שונים ומתפשרים עמם בכדי להציל ככל שניתן. ולדוגמא בעת גזירת גיוס בנות שהסכימו הנציגים החרדים להתפשר עם השלטון שבנות שאינם שומרות תו"מ יחוייבו בגיוס, בכדי להשיג עי"ז פטור לבנות השומרות תו"מ, וכיוצא בענינים אלו. וא"כ הרי מסכימים הנציגים החרדיים לפשרות ומוותרים על חוקי התורה.

תשובה

אין זה הודאה והסכמה לחוקי הרשע כשאנו רוצים להינצל מהם ועושים כל טצדקי לך. וכי אם היינו דרים בפולין והיתה יוצאת גזירה מלפני המלכות שכל האזרחים מחוייבים לילך לבית תיפלתם, והיו השתדלנים מגיעים עם השלטונות לידי הסכם לפטור את היהודים מן הגזירה. וכי היה בזה משום הסכמה לחוק כלפי גויי הארץ שאנו מסכימים שהם ילכו לבית התיפלה. הרי אין כאן שום הסכמה אלא הצלה לבני ישראל. וכי בחרו "שוטה" המקבל פטור מן הצבא מאשר בכך את גיוס יתר הבחורים. הרי אלו דברים שאין הדעת סובלתם.

אלא על כרחך כאשר ברצון השלטון לחוקק חוק מסויים הנוגד לחוקי התורה, הרי אם לא נגיע לפשרה מסויימת איתם החוק ממילא יעבור ואין בידינו למנוע אותו. ורק ע"י הסכמה ופשרה מצילים אנו כל מה דאפשר להציל, ומה שאין בידינו להציל אין עלינו שום תביעה, ואין בזה שום הסכמה מצדנו כלפי השלטון, ממש כשם שלא היה שום הסכמה כלפי הגויים בהצלת מקצת הנפשות שהיה ביכולת להציל. ואדרבה ככל שיגדל כח הנציגים החרדיים בכנסת כך יוכלו להציל יותר ויותר מחוקי האון של השלטון.

ומה שטוענים שכאשר הנציגים החרדים מחוקקים חוק פשרני הם בעצמם אשמים לאיסורים שיש בחלק האיסור שבו, אין זה נכון, חדא שבכל פעם שעולה חוק שיש בו חלק אפי' הנראה לאיסור ואשר יהיה בו אפי' הצהרה מסוימת שלא כתורה, אין הנציגים החרדים מצביעים עליהם, אלא שאפי' יתמכו אין זה משנה לעצם הדין של הצלה ממה שאפשר ומה שא"א יהיה ממילא.

[בכלל חוקי הכנסת עובדים כך: רוב הדברים שם אין להם שום קשר לדיני תורה כגון חוקי תחבורה ותקנות שונות לעניני מסחר ומעט מזער יש דברים הנוגדים בפירוש את דיני התורה, ברם גם אותם חוקים אין מחייבים את אף אחד להוריש לביתו ירושתו למשל, ובת שנתנה לאחיה את כל ירושת הוריה איננה 'עבריינית' על פי החוק, כך שהרוצה להתנהג על פי התורה יכול להתנהג כך, אלא שאם הבת עבריינית ותובעת 'חלקה' [תופעה שקיימת גם בחו"ל לדאבון לב], אז 'חייב' בית המשפט לתת לה חלק כחלק.]

ומה שטוענים "קנאים" בעיניהם על גיוס נשים שכביכול בחוק הפוטר בנות חרדיות מגיוס מסכימים לגיוס בנות

ד. הצהרת אמונים

הנה כל חבר כנסת צריך בעת כניסתו לכהן בתפקידו להצהיר אמונים. והסדר הוא שזקן חברי הכנסת קורא את הנוסח הבא "הנני מתחייב לשמור אמונים למדינת ישראל ולמלא באמונה את שליחותי בכנסת". ואחר זה צריך כל ח"כ לקום ולהצהיר "מתחייב אני". וא"כ הרי הוא מתחייב לשמור ולעשות כחוקי המדינה, והרי חוקי המדינה מנוגדים לחוקי התורה ויש בהם מן הכפירה וכו'. וגבי הודאה בע"ז קיי"ל דאפילו במצב פיקוח נפש אסור להודות בזה.

תשובה

הנה המקבל אזהרות ארה"ב צריך להצהיר אמונים לחוקה האמריקאית. והרי חוקה זו מנוגדת לדין תורה דהרי אחת מיסודות החוקה היא הפרדת הדת מהמדינה. והרי בני נח מחוייבים להקים בתי דינים לכופ' על ז' מצוות בני נח, והרי לפי חוקה הנ"ל מותר ע"ז וגילוי עריות ושאר איסורים. וא"כ היאך מותר להצהיר אמונים לחוקה האמריקאית.

אלא וודאי אין ההצהרה מכון כלפי החוקה על כל פרטיה ודקדוקיה, אלא ההצהרה מכוונת באופן כללי כלפי המדינה והכוונה בזה שיהיה נאמן לתושבי המדינה ולא יהיה אויב להם ולא יעשה מעשים המסכנים את שלום תושבי המדינה ולא ישתף פעולה עם אלו שעושים כן. ולא יחתור תחת קיומה (אונטער גראב"ן) ותו לא מיד. ובזה מובן מדוע מותר להצהיר אמונים לחוקה האמריקאית, והוא הדין והוא הטעם לעניינינו.

נוסף על זה יש להביא את דברי הגאון ר' בנימין מנדלזון זצוק"ל גאב"ד קוממיות ז"ל: הנה שאלה זו שאלתי את העסקן הנודע בלבו הטהור הרב החסיד ר' זלמן ינקלביץ ז"ל שהיה חבר כנסת והשיב לי ששאל את מרן החזו"א זי"ע בזה וסיפר שהחזו"א פתח לפניו השו"ע (יו"ד סי' קנ"ז ס"ב) והראה לו שברמ"א שם כתב בזה"ל "ואע"ג שאסור לומר שהוא עובד כוכבים מכל מקום יוכל לומר להם לשון דמשתמע לתרי אפין והעובדי כוכבים יבינו שהוא אומר שהוא עובד כוכבים והוא יכוין לדבר אחר' עכ"ל (הרמ"א) והיות שלשון ההצהרה הנ"ל מתפרשת יפה על נאמנות לארץ הקודש ומצות התלויות בארץ לכן הוא ממש לשון המשתמע לתרי אפין המפורש ברמ"א להיתר גמור. ואם בסכנת הגוף דיחיד מותר אם כן כ"ש וכ"ש בסכנת הנשמה לרבים דמותר. ע"כ מהמכתב. (ואולם היתר זה שייך לומר רק על ההצהרה במדינת ישראל, ולא על ההצהרה באמריקה, ועל כרחך צריכים אנו לדברינו דלעיל).

וכמובן שבכוונת "מתחייב אני" אינו חייב להיות על כל חוקי המדינה - לרבות חוקים ומשפטים כל ידעו שנוגדים את חוקי התורה"ק, כמו שבארה"ב ברור שאין כוונת בן ישראל המצהיר הנ"ל לקיים את כל החוקים כולל אלו הנוגדים את דתו, אלא יכול לחול גם על חלק מהחוקים, (שהרי אינו אומר 'ולכל חוקיה' אלא 'ולחוקיה') כמו"כ כאן אף לא אחד משלה את עצמו שכוונת המצהיר החרדי לומר שחוקי המדינה יהיו אצלו למעלה מחוקי התורה ח"ו. אלא יכול לכוון למשל על חוקי התעבורה והזהירות בדרכים שיש בהם משום מצוות 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם' והדבר ברור שכל אחד ואחד מחויב לשמור עליהם (ולא נראה לנו

חילוניות). (שאגב נוסח החוק לא היה כן, אלא שהחוק הידוע לשמצה לחייב כל בת ישראל בגיוס נחקק הרבה לפני"כ, והנציגים החרדים שינו בחוק שהחרדיות ייפטרו) אתמהה: דהלא תנן במסכת תרומות (פרק ח משנה יב) וכן נשים שאמרו להם נכרים תנו לנו אחת מכם ונטמאה ואם לאו הרי אנו מטמאין את כולכם יטמאו את כולן ואל ימסרו להן נפש אחת מישראל. והמה חידשו דין: נשים שאמרו להם נטמא את כולכם אסורה כל אשה להציל את עצמה ולהתחנן על נפשה כי בזה היא נותנת את חברתה ביד הגוים!... וודאי את אשר נוכל למלט מצרפני הרשעים עלינו למלט, ואין בזה משום שום 'אישור' להתיר לאחרים, וכי קסטנר שקיבל אישור להוציא כאלפיים יהודים מידי הנאצים ימ"ש היה בזה עצמו אישור והיתר להרוג אחרים!?

ג. ערכאות

הרמב"ם כתב (סנהדרין פכ"ו ה"ז) וכן נפסק להלכה בשו"ע חו"מ (סימן כ"ז ס"ב) וז"ל: "היתה יד העכו"ם תקיפה ובעל דינו אלם וכו' נוטל רשות מבי"ד ומציל בדיני עכו"ם מיד בעל דינו" (ע"כ). ועל זה סמכו גדולינו להתיר לנציגי הציבור לדון בכנסת ברשות בי"ד של מועצת גדולי התורה להציל נפשות ישראל וממונם מידי האלמים הרשעים עושקי התורה.

מכתב כ"ק האדמו"ר ר' נחום מרדכי מנובומינסק זצוק"ל למען הבחירות

ומה שהביאו מסנהדרין (צ, א) שהמסית לזה דינו כמסית לע"ז הכוונה לנביא שבא בשם ה' לבטל מצות עשה ד'ונתצתם' אבל לא למי שאומר אנוסים אתם ואונס רחמנא פטריה ממצוה זו, שכן הוא האמת כנ"ל, שבשעה שאי אפשר והוי ביטול בשב ואל תעשה אין צריך ליהרג על זה [ובעצם הסוגיא שם עיין ערוך לנר שאין זה מדיני מסית כי מסית הוא מי שאומר אלך ואעבוד או נלך ונעבוד לא מי שאומר לחברו נלך ונבטל עשה ד'ונתצתם' ורק בנביא יש לזה דין מתנבא לעבור על ע"ז וכן מדוקדק במאירי].

ח. מודה בע"ז

עוד האריכו לבאר שמשרד הדתות הוי מודה בע"ז וחייב ביהרג ואל יעבור, נייתי שוב ספר ונחזי. בשלחן ערוך שם ממשיך הרמ"א וז"ל: וכל איסור ע"ז וג"ע וש"ד אע"פ שאין בו מיתה רק לאו בעלמא צריך ליהרג ולא לעבור אבל אלאו ד'לפני עור לא תתן מכשול' (ויקרא יט, יד) יעבור ולא יהרג.

ומקור הדין מגמ' סנהדרין (עד, ב) הני קוואקי ודימוניקי [פירש"י כלי נחושת שנותנין בהם גחלים להתחמם] היכי יהינן להו [יום איד היה להם שנוטלין אור מכל בית ונוטלים אף מבית ישראל בעל כרחם ולא מסרי נפשיהו על קדושת השם הלא חק הוא לע"ז, רש"י], ומשני הנאת עצמן שאני פירש"י שאינו אומר לישראל לעבוד אלא נוטלו לצורך עצמו ועבודתו.

הקשה הר"ן (יח, א) והא אביזרייהו דע"ז הוי, וי"ל דלא מיקרי אביזרא דע"ז אלא בלאוין המיוחדין בהם כגון לא ידבק בידך אבל הני קוואקי דיהבי להו ליכא איסורא אלא משום לפני עור והאי לאו בע"ז לחוד הוא אלא כולל כל המצוות ולא הוי אביזרא דע"ז, עכ"ל.

הרי לך כי נתינת חפצים לעבוד בהם עצמם ע"ז אין בזה משום אביזרייהו דע"ז ואם כן כ"ש נתינות משרד הדתות שלחרפתנו נותן לבתי ע"ז (אף שמן הסתם אנוסים הם כמו ישראל בין האומות שהיו אנוסים ליתן מיסים שחלקם הלך לע"ז וגם בארץ ישראל אנוסים מפני חופש הדת וכד') הרי הוא נותן דמים סתם והם הגלחים יעשו מה שירצו בזה אין כאן משום אביזרא דע"ז ואולי כלל אין כאן איסור כי אין נותנים עבור דבר של עבודה ממש כי נותנים מעות וזה יכול לילך לדמי אכילה ושתייה ועלעקטריק לצורך הגלחים ושאר הנבלים להנאתן שלא לצורך עבודה זרה כלל.

ואל יעלה בלבבכם שסבורים אנחנו שזה דבר הגון לעשות כן, כי בודאי עולה באשו וצחנתו עד שמי שמים, רק לברר האיסור ההלכתי באנו ולברר עד היכן הדברים חמורים.

ובכלל בשני הנושאים האלו שכחו שאנחנו עדיין בגלות בין האומות וסבורים הם שכבר ראשית צמיחת גאולתנו באה עד שנוכל לנפץ את הכנסיה הרוסית ואת מסגד אל אקצא....

עד כאן הארכנו לברר מקחם של רבותינו גדולי צדיקי ומאורי הדור שלפנינו זצוק"ל ויבדלחט"א מדוע אין צריך לחשוש לטענות האוסרים.

ושמא מפני כן לא חששו הם ז"ל לענות על טענות האוסרים,

שיש באמת אחד אף מגדולי ה'נטורי קרתא' וכדו' שמחנך את בניו ללכת באדום וכדו') וכדומה. ועכ"פ אינו יוצא מגדר 'לשון המשתמע לתרי אפין'.

ה. חנופה לרשעים

עוד יש שטענו שהנציגים בכנסת מוכרחים מידי פעם לכבד את הרשעים ולהחניף להם וזה אסור.

הנה דבר זה היה נהוג בכל הדורות שהיו מוכרחים לכבד המלכים והשלטונות ולהחניף להם אף שהיו רשעים ועובדי ע"ז. וכתב בענין זה מרן הגאון בעל הקהילות יעקב זצוק"ל וזה לשונו: "ומה שטען מצד חניפה לרשעים, באמת צריך הנבחר בזה למשקל גדול, אבל לא נאסר חניפה לרשעים כשאינו משבח רשתתם ח", אלא מכבדם כדרך שמכבדים שר ומושל בנימוסי כבוד. וגדולי ישראל היו יוצאים לקראת מלכים ושרים אפילו בספרי תורה, וכך נהגו בכל משך גלות המר הזה". עכ"ל (קריינא דאיגרתא ח"א עמ' רכ).

ו. בית המינות

ומה שהאריכו לקרוא לזה בית מינים ובית מינות ואין לדבר הזה שום שחר כי בית מינות הוא בית וועד לברר וללבן עניני אמונות המינים והבליהם והתוס' כתבו בע"ז (יז, א. ד"ה הרחק) דבמקום ויכוח שמתקבצים שם עכו"ם ונושאים ונותנים בדינים מותר ללכת, כל שכן בכנסת ששם עיקר ענינם עסק המדינה בכלכלה וכדומה, וכי באים שם לפלפל בעניני אמונות ודעות, ואין לכל דבריהם שום ענין.

גם אין נכנסים שם כלל לויכוחים אם הדת היא אמת וכד' כי אינו מקום שכנוע לעשות את החכ"ם בעלי תשובה... רק לפעמים מתווכחים כי טוב להנהגת הציבור לנהוג ע"פ תורה ולא ח"ו להיפך.

ז. ביטול ע"ז

טענו הטוענים שעשה ד'ונתצתם את מזבחותם' (דברים יב, ג) ועשה ד'אבד תאבדון' (שם, ב) הם אביזרייהו דע"ז, ויש עליהם דין יהרג ואל יעבור ככל לאו דע"ז כמבואר בגמ' (פסחים כה, א) שאפילו להתרפאות בעצי אשירה שהוא לאו דלא ידבק בידך מאומה מן החרם (דברים יג, יח) הוא בימות ואל יעבור, ואם כן מי שמצווה לאבד ע"ז ולא איבדה הוא בחומר יהרג ואל יעבור והמסית לזה דינו כמסית לע"ז וחייב סקילה. ע"כ.

ועתה נייתי ספר ונחזה.

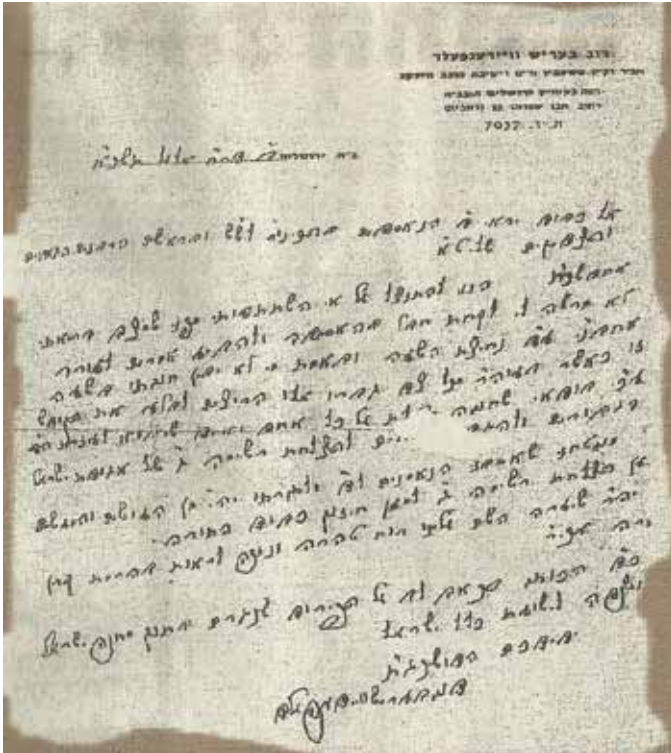
בשלחן הטהור אשר לפני ה' בחלק יו"ד סימן קנז סעיף א' כתוב בזה הלשון: ובע"ז ג"ע וש"ד יהרג ואל יעבור. הג"ה ודוקא כשאומרים לו לעשות מעשה כגון שאומרים לאיש שיהרוג אבל אם רוצים להשליכו על התינוק להרגו אין צריך ליהרג עכ"ל. וכתב הש"ך (ס"ק ח) ובע"ז כגון אם כפפו קומתו להשתחוות לע"ז [אין צריך ליהרג] עכ"ל.

ועתה התמהו תמהו אם להשתחוות לע"ז ממש כשאינו עושה מעשה אין צריך ליהרג על כך ק"ו על ניתוץ מזבחותם.

כי דברים אלו הם פשוטים וברורים לכל וזיל קרי בי רב הוא, וד"ל.

ט. מעשה רב מכ"ק מרן אדמו"ר מטשערנאביל זצוק"ל

כאן המקום לציין שדעת כ"ק מרן אדמו"ר ר' זושא מטשערנאביל זצוק"ל היתה שחובה להצביע בבחירות. וכפי שהעיד חתנו כ"ק מרן אדמו"ר מויזניץ שליט"א שפעם ביום הבחירות היה צריך לנסוע עם חותנו זצוק"ל לחו"ל. ותיכף בבוקר הזדרז חותנו זצוק"ל להצביע בבחירות כיון שידע שזוהי חובת היום. ערליכער יודען ידעו שהאחריות מוטלת עליהם למען הצלת הדת. ורק אחר כך נסע לדרכו. (מתוך דברות קדשו בסעודה ג' פרשת לך תשע"ט).

מכתב מרן הגה"ק מטשעבין לפני הבחירות תשכ"א

פרק ה'

אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר וְהַמִּלְחָמָה (שופטים כ, מב)

בו יבואר דרך המלחמה לה' ברשעי ישראל המבקשים לעקור את הכל, בדרך המסורה לנו מכל הדורות מאת יעקב אבינו ע"ה עד היום

המאבק במדינה - כמדינה היאך

פולמוס הבחירות האם להצביע או לא היא לא עיקר הדבר, עיקרה של שאלה זו נעוצה בשאלה שצצה ועלתה בנוגע להתייחסות היהדות החרדית אל המדינה שהוקמה כיצד להתנהל נגדה, כאן טמון הויכוח העקרוני בענין ההשתתפות בבחירות וכל הנימוקים ההלכתיים שסביבה הרי הם ככסות ואסמכתא בעלמא

א. דרכי המאבק בכל הדורות

מעט שקמה התנועה הציונית שעשתה שמות בכרם בית ה' נלחמו נגדה גדולי ישראל מנהיגי העדה. כלפי פנים - ע"י שהרחיקו את שלומי אמוני ישראל לבל יתחברו אל תנועותיהם ויתרחקו מהם. וכלפי חוץ ע"י שיסדו ארגונים שייצגו את היהדות החרדית אצל השלטונות לבל ישתלטו הציונים על הנהגת הכלל וניהלו מלחמת חרמה נגדם. גם בארץ ישראל נאבקו מולם בדרכים שונות.

והמאבק שנאבקו בהם במדינות הגולה היה ע"י שביקשו אצל השלטונות אוטונומיה ופעלו אצל השרים שיהיה לחרדים עצמאות חוקית וחוקי הפוקרים לא יחייבו את החרדים, ולא יכירו בציונים כמייצגי היהדות. וכן בארץ ישראל אחר שקיבלו האנגלים את המנדט והשלטון בארץ ישראל ויסדו הציונים את קהילתם ה"וועד הלאומי", שהם ימונו על חיי הציבור היהודי בארץ ויהיו מוסמכים לקבוע תקנות שיחייבו את הציבור היהודי בארץ הקודש. או אז כשהתאפשר חייבו גדולי ישראל את החרדים להצהיר על יציאה מן הוועד הנ"ל ולהשתייך לאגודת ישראל - העדה החרדית שהוקמה כקהילה ליהודים החרדים.

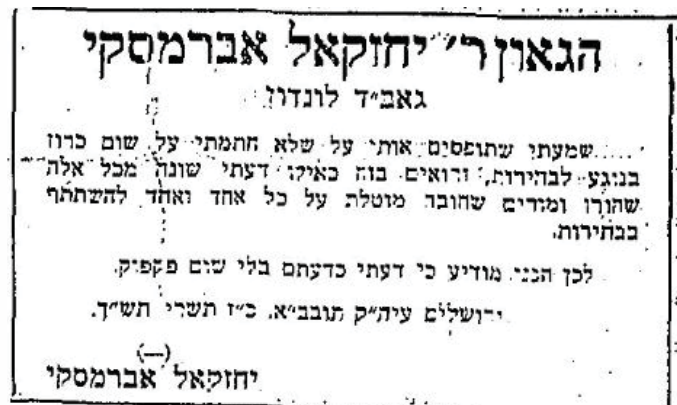
אך כל זה נכון כל זמן שהציונים היו בגדר ארגון וקהילה. אך מעת שהוקמה המדינה עלתה השאלה כיצד יש להתייחס לשלטון זר זה שהוקם לו כאן בארה"ק ע"י אנשים המנוכרים למסורת ישראל ולדת. נקודה זו איך להתייחס אל השלטון וכפי שיבואר להלן, זו היא נקודת הויכוח בין האוסרים את ההשתתפות בבחירות לבין המחייבים להשתתף בבחירות. ושאר העניינים ההלכתיים הכרוכים בהם שנימוקו האוסרים את הבחירות הם כתוספת ונתינת טעם, וכפי שנתבאר ביתר הפרקים.

היו יחידים שסברו שאסור להכיר בהם כשלטון ואין אנו מתייחסים אליהם כלל כאילו אינם במציאות. ובאם יגזרו גזירות נגד הדת אזי יצאו לרחובות להפגין נגדם במחאות וכרוזים להילחם עמם פנים בפנים גוינו ניתן למכים ולחיינו למורטים

ונודיע כי עוד רד יעקב עם קל ועם קדושו נאמן. אך לא נכיר בשלטונם ולא נשתתף עמם בשום צד שהוא ונמשיך במאבק שנאבקנו עמם עד אז שאין מכירים בהם ולא משתתפים עמם בשום אופן.

אך רובא דרובא גדולי ישראל שהם היו מי שהקימו את עולם התורה ופריחתה בארה"ק, הבינו ברוחב בינתם שכל דרכי המלחמה היו נכונים עד שקמה המדינה באופן רשמי שעז לרגע זה היה אפשר להתעלם מהם ולהמשיך לחיות כאילו הם לא קיימים. אך ברגע שבעוה"ר מזימתם הצליחה ועל אף התנגדותינו הגורפת הם הקימו שלטון על שטח ארצינו הקדושה אי אפשר מבחינה טכנית להתנגד לדבר ולהצהיר כי המדינה לא קיימת מבחינתנו כי אז גם הם לא יכירו בנו ואז יחוקקו חוקים ככל העולה על רוחם ה"י ולא יהיה ניתן לנהל חיים תורניים בארה"ק תחת שליטתם ח"ו היל"ת, ואז לא יהיו בידינו כלי מלחמה חוקיים ונורמליים ללחום בהם באופן דמוקרטי כדי לעצור אותם ממזימתם, ומאידך אי אפשר להשתמש נגדם בכלי מלחמה פיזיים הן מחמת שהם חזקים מאיתנו (כמובן בפן הפיזי) וגם כי אנחנו כיהודים יראים ושלמים אין אנו מאמינים בכוחי ועוצם ידי שיעשה לי חיל ולכן לדאבונינו אנו נאלצים להשתמש ב'ניסיון' שיש לנו כבר אלפיים שנה בגלות המר והנמנהר שציונו הנביא בטרם החל הרעה ככתוב בספר ירמיה (כט, ז) "ודרשו את שלום העיר אשר הגלית אתכם שמה והתפללו בעדה אל ה' כי בשלומה יהיה לכם שלום".

ולכן ניאלץ להתמודד מולם בדרך הישנה המסורה לנו מבית אבותינו ורבותינו הק' נבג"מ שהתמודדו בגבורה בכל הארצות אשר הגלים ה' במשך שנות גלותינו הארוכות, שתמיד השתדלו למצוא חן בעיני הפריצים ואדונים בכל האופנים אם בדרך דורון בנטילת ידיים "כנהוג" או באופנים אחרים, וכך התמודדו עם כל הגזירות שרצו הפריצים הבוערים לשית עליהם וכך הצליחו גם לבטל גזירות נגד הדת שיצאו מאת השלטונות ע"י מסירות ומלשינות של המשכילים שאכלו קורצא ביה מלכא, תמיד ע"י שתדלנות נכונה מצאו בס"ד הדרך לצלוח הקשיים השונים

מכתב מרן הגאון ר' יחזקאל אברמסקי זצוק"ל על החובה להשתתף בבחירות

ממש כך הם פני הדברים כאן בארץ הקודש אחר שהשלטון בידם אין שום אפשרות להמשיך במאבק נגד הציונים כפי שנלחמו נגדם בכרוזים ובמחאות ובהפגנות עד שהוקמה מדינתם. משום טעמים אלו.

א. כיון שכח פיזי הוא מנת חלקם ולא חלקנו, צבא וטנקים נמצא בידם ולא בידינו. וכאשר נצא למלחמה אמתית נגדם ברור הדבר ללא שום ספק שהם ינצחו תיכף ומיד. וזה ברור שברגע שירגישו מאויימים על ידינו וידמה להם ששלטונם מוטל בסכנה על ידינו, אזי לא יהססו לנקוט בכל האמצעים העומדים לרשותם כולל ירי על מפגינים, וכפי שנוהגים כן בהפגנות הערביים ברגע שהם חשים מאויימים. ואין הדברים בגדר גוזמא כלל, למי שזוכר שכבר הצליחו הציונים האלו ברשותם הגדולה לחבל בכרם ישראל ולהרוג נפשות ממש החל מד"ר דיהאן הי"ד עד להקדושים ר' נתנאל טורנהיים ור' פנחס סגלוב הי"ד שנהרגו בשנות ה'כ' בההפגנות נגד חילולי שבת הי"ד ולא נדבר על הפצועים ובעלי מומים הרבים שיש כתוצאה ממלחמות אלו ולכן מי שהולך להפגין נגדם בביטחה ואינו חושש על חייו לא הניח מעותיו על קרן הצבי אלא תלה חייו על קרן הזבוב.

ב. המלחמות נגד השלטון פנים אל פנים אינם מועילים מאומה ועל כל פנים תועלתם מצומצמת ביותר וניתן למנות אצבעות כף יד אחת את ההישגים שהשיגה היהדות החרדית על ידי הפגנות אלו כדלקמן.

ג. לא באנו לעולם בשביל לנהל מלחמות ומערכות. כח הזרוע והאגרופ, דרך המלחמות והמאבקים הפיזיים הן הנה דרך הציונים וגוריהם המזרחיים, ולא היתה כזאת מעולם דרך ראי' ה' החרדים. לא זהו שאיפותינו ודרך חיינו, מאויימתם של החרדים תמיד היתה לנהל דרך חיים באופן של "אורח חיים למעלה למשכיל" להתעמק בתורת ה' ועבודתו, להקים דורות ישרים של יראים ושלמים. ולשרוד בגלות ע"י הכנעה נגד הגלים השוצפים עלינו, וביטול הגזירות בכח הפה - תולעת יעקב אין כוחה אלא בפה, ובאמצעות שתדלנות אצל השרים והפריצים המושלים עלינו. כך היה דרכנו בגלות אצל אומות העולם, וכך דרכנו בגלות אצל בני ישראל הרחוקים מדבר ה' המושלים עלינו.

שצצו מידי פעם ולקוות שכבר יגאלינו מלך המשיח מכל גזירות הגלות במהרה.

כך התנהגו כל קהילות ישראל בפולין גליצא ואונגארין, ברוסיה בטורקיה ובתימן, וגם בארצינו הק' הן בהיותה נתונה למרות הפאשים הטורקיים העריצים והן כאשר היו נתונים ל"חסדי" האנגלים, בכל המקומות אשר דרו שם היהודים במרוצת הדורות נהג נוהל זה וכך הצליחו לשרוד עד הנה, (ואף זאת שאצל החסידים ידועים המון סיפורים ועובדות קודש שקיבלנו בחרדת קודש מזקני החסידים איך שבמשך הדורות קרו הרבה פעמים שנאלצו צדיקי החסידות לשבת ולקבל במעון קדשם פריצים ושרים שבאו לחלות אל פני הקודש עקב ישועות שנצרכו להם אם להיושע בילדים ואם לברכת רפואה לחולי בני משפחתם ורב מספור הפעמים שהוצרכו הצדיקים לפעול ישועות ורפואות למען הארורים האלו למען שלום מלכות ולמען שלום היהודים שדרו באחוזות הפריצים האלו, ותא שמע בכל ביהמ"ד חסידי שמתאספים שם חסידים למלוה מלכה ומספרים בחרדת קודש סיפורים ועובדות בענין זה).

וכן במרוצת הימים כשהשתנתה דרכי המלוכה בארצות השונים והתחילו לנהל המלוכה באופן דמוקרטי ע"י נבחרים ציבור, ראו רבותה"ק שבכל המקומות לנכון להתארגן תחת דגל פוליטי והכניסו נציגים אל הפרלמנט ששם נחקקו החוקים וכך נאבקו מול כתות הרשע שביקשו לחבל בכרם בית ה'. וכפי שנוהגים שלומי אמוני ישראל עד היום הזה במדינות אמריקא ואירופא, ששולחים נציגים אל בית הוועד - הפרלמנט או הסענאט, וכך עומדים על האינטרסים של היהדות הנאמנה לכל יוכלו להזיק לה. או שמגיעים להסכמים עם מפלגות מסויימות שעבור תמיכת היהודים במפלגתם בבחירות, תמורת זאת יגנו הם על האינטרסים היהודיים בבית המחוקקים וככה התנהגו בכל הדורות וכך היו דפוסי הפעולה כנגד כל סוגי השלטונות של הגוים העריצים ימ"ש, וכך התוו גדולי ישראל לנהוג כשקמה המלכות הרשעה שהשתלטה בכוח הזרוע והרשעות על ארה"ק שישתדלו אצלם בכל האופנים ששייכים שלא ישתעבדו בנו יותר מדי כמו שהתנהגו ה"גלות אידן" שבכל הדורות.

זה היה דעת כל גדולי ישראל שבכל החוגים בבחינת דרשו את שלום העיר וגו' אבל מעולם לא עלה על דעת מי שהוא להיאבק בשלטון שקם לו בארה"ק באמצעות מלחמה אמתית בהפגנות כח, הס מלהזכיר. בדיוק כשם שבמדינת אמריקא ובלונדון לא יהיו אף אחד להרים ידו ורגלו נגד השלטון לצאת לרחובות ולהיאבק בכח הזרוע, ולהתעמת עם שוטרים בשווקים, הגם שבימים אלו הם גוזרים גזירות איומות על חינוך הטהור שבארצות אלו ה' ירחם, עכ"ז לא יהיו אף אחד לחרוג משני דרכי הפעולה הישנים דהיינו: א. שתדלנות ע"י נציגים וע"י משלחות רבנים ב. הפגנות שקטות ברשיון הממשלה שבו מחזיקים שלטים ושומעים דרשות מפי מגידים ומחלקים חומרי הסברה ואח"כ מתפזרים בשקט וסדר מופתי וברוח מרומם מן הקידוש שם שמים האדיר, ואף אחד אינו מעלה על ליבו מחשבה להתעמת עם השוטרים ולנהל נגדם מערכה ו"לקדש שם שמים" ע"י שריפת פחים ודחיפת שוטרים וכדו' כי אז אחת דתו להישלח לכלא לאורך ימים ושנים במצב הטוב, ומוטב שלא להעלות על הדעת מצבים גרועים מאלה, כפי שניתן להיווכח מפעם לפעם בהפגנות על ידי הללו שאינם מכירים במגבלות כוחם מול השלטונות.

בהם עד זוב דם משני הצדדים, ולא להשיג כלום באמצעות זו, ולחיות כאן באופן שלא נוכל לגדל דורות ולהקים מוסדות תורה ויראה אלא נהיה תמיד עסוקים במלחמות 'חורמה' יומם ולילה לא ישובות, באופן שלא יצא שום תועלת מכך לשום צד.

יש עוד דרך להיאבק נגד גזירות הדת ע"י הדרכים המקובלות מדור דור, שהוא שתדלנות אצל הפריצים והמלכים, ובימינו שליחת נציגים אל בית המחוקקים - הכנסת, למנוע עד כמה שאפשר את הרדיפות נגד הדת מחד, ומאידך לדאוג לצרכי עולם התורה ולפתח מוסדות תורה נוספים, ולפקח על צרכי היהדות החרדית בגשם ורוח לבל יקפחום הרשעים אשר עינם צרה בהתפתחות המבורכת.

ודרך זה הוא דרך המלחמה שהתונו לנו גדולי דור הקודם וגדולי דורינו שליט"א העומדים בפרץ. וכדברי הרמב"ן בהקדמה לפרשת וישלח על דברי חז"ל שיעקב אבינו הכין עצמו לדורון תפילה ומלחמה נגד עשיו. ומסביר הרמב"ן שמלחמה פירושה "לברוח ולהינצל". זהו דרך המלחמה שלנו נגד הציונים לברוח ולהינצל, כאשר עומדת על הפרק גזירה נגד הדת, משתדלים ודוחים אותה אף אם רק לעוד פרק זמן, כך משתדלים לשרוד תחת עול הגלות החל הזה שאצל פריצי עמנו עד שישלח לנו השי"ת משיחו הולך תמים ויערה רוח טהרה ממרום על כל עמו בית ישראל בקרוב ממש אמן.

זהו דרכינו דרך המלך שאנו הולכים בה בביטחה תחת גלגלם של רועיני הנאמנים, (דלא כדרך קומץ קטן מאוד מבני היהדות החרדית שאימצו לעצמם את דרך המלחמה הציונית בכח הזרוע והאגרופ שאינה מביאה לשום תוצאות).

ב. תוצאות המלחמה - הישגים מול כשלונות

עתה אחר שהמדינה קיימת למעלה משבעים שנה הבה ונבחן איזה משני הדרכים הקודמים הצליחה.

מצד אחד יש את אלו שדגלו בדרך המלחמה נגד השלטון הללו נהגו בכל תקופה כשצצה גזירה חדשה פרי ביאושים של השלטון החילוני, אז עובדים בשיטת פעולה זו דהיינו ראשית כל מוציאים כרוזי ענק בחוצות נגד המדינה ראשית "ומשתפי פעולה החרדים". וזה ברור שכאשר השלטונות נוכחים לראות כרוזים גדולים ועצומים אלו אזי בוודאי חיל ורעדה יאחזו וליבם יוצא להם מפחד והם רצים להתחבאות במערות ובנזקיקים מאימת הפאשקוילים עד שאין בכלל בכוחם לצאת משם כדי להתאסף לבטל הגזירה ולכן הגזירה נשארה עומדת בעינה, ולכן בהמשך מוציאים צו התייצבות להפגנות אדירות בשווקים וברחובות שבהם זועקים חמס על עוולות השלטון. עד ששוטרי הציונים וקלגסיהם מוזעקים אל עבר המוחים ואז מקיימים עצת יעקב אבינו וחוצים את הקהל לשני מחנות, ומי ששפרה עליו חלקו "בורח ללא מורא" מאימת הקלגסים. והחלק השני אמיצי הלב גיבורי החיל בבחינת 'מקשה לבו יפול ברעה' (משלי כה, יד) שיפול שדוד לידי השוטרים ויבלה לילה ויום או יותר בבית המעצר. ובעת צר יזדרז לבקש עזרת הנציגים החרדיים "האפיקורסים" שייחלצו לעזרתו מן המיצר. וחוזר חלילה למחר הולכים למחות ולזעוק שוב וכו', ובכל זאת לא עלתה שום ארוכה נגד הגזירות. ולא הועילו כלום בדרך זו. וכל

זאת ועוד שכל גדולי ישראל מנהיגי הדורות הקודמים נבג"מ ויבחלט"א מנהיגי דורנו שליט"א שללו מכל וכל את דרך המלחמה פנים בפנים אל מול השלטון. למעט פעמים בודדות שהורו לצאת לרחובות במחאה שקטה בכדי להוכיח לשלטון שמדובר בציבור גדול שאי אפשר לזלזל בו ולהתעלם ממנו, וגם זאת בצורה של עצרת תפילה ולא בצורה של הפגנת כח כדרך הציונים ונביא כאן כמה סיפורים על קצה המזלג על דרך ההנהגה של מאורי הדור הן בא"י והן בחו"ל.

סיפר הרב ויס ז"ל שהיה גר בויליאמסבורג בעת שהתרחש הסיפור הבא: בשבת אחת פתח עז פנים אחד את חנותו ברחוב על יד בית המדרש של כ"ק מרן אדמו"ר מסטמר זצוק"ל, כמובן שדבר כזה חרה מאד לציבור היראים שיהודי העז לפתוח חנותו בעצם יום השבת, ונתעוררה בבימ"ד רגש קול מחאה ורצו האברכים ללכת כולם אחר התפילה עם הבגדי שבת והטליתות על כתפיהם במעין צעדת מחאה ליד חנותו להראות לעין כל מורת רוחם הקשה. והי כאשר אך שמע האדמו"ר זצוק"ל על המדובר סירב בכל תוקף ולא רצה לשמוע בשום פנים ואופן משום דרך פעולה כזה וצעק בהאי לישנא: רק אל תעשו לי פה מאה שערים.

פעם אחת נכלא הגה"צ ר' ישראל גרוסמן זצ"ל על ענין מסוים והיה אמור לעמוד למשפט אצל שופטי הרשע שבבית המשפט הציוני, הלכו כמה מהקנאים להרב מבריסק זצ"ל ובקשו שיוורה הרב להרב גרוסמן שכשיכניסו אותו לבית המשפט יכריז בגאון שאין הוא מכיר לא בשופט ולא בבית המשפט ולא במדינה וכו' ועי"ז ייגרם 'קידוש שם שמים גדול' וכו', כך ביקשו הקנאים מהרב מבריסק והיו בטוחים שאכן כך יורה להם הרב, אך לפליאתם הרבה לא רצה הרב לשמוע ממהלך זה והורה להם להגיד להרב גרוסמן שהוא צריך לעמוד ולהתחנן לפני השופט עד שירחם עליו.

וידוע מה שאמר הרב מבריסק לראש ה'נטורי קרתא' שבעצם אתה מאמין גדול בציונים כי הרי ברוסיה לא העזת להפגין נגד גזירות הדת הקשים שהיו שם כי פחדת על נפשך שיהרגו אותך ביריה בלי אומר ודברים, משא"כ כאן בארה"ק אתה לא מפחד מהם כי אתה מאמין בהם שהם לא יהרגו יהודים, דע לך שאני כן מפחד שהם יהרגו יהודים ולכן אני חושש לצאת במחאה בדיוק כפי שפחדתי ברוסיה.

כמו"כ יש לציין הסיפור הידוע עם ר' ישעיה שינברגר ז"ל שכינו אותו כ'שר החוץ' של ה'נטורי קרתא' שהיה פעם שנכלא במגרש הרוסים בגלל איזה הפגנה ובאו כמה צעירים מבחוץ וצעקו לו 'אשריך שנתפסת על דברי תורה' צעק להם מבפנים מה אתם צועקים לי האם אתם יודעים מה הם הראשי תיבות של אשריך?? תדעו לכם ש'אשריך' הוא ר"ת 'א' שיינע ריינע כפרה', אני יושב לי פה כלוא בבית האסורים ואתם יושבים בחוץ 'און קנאקן פאפיטעס' (מפצחים גרעינים) ואתם עוד צועקים לי אשריך, ומאז לא דרכה רגלו על מפתן דלתם.

ולכן ברור לכל שכל זמן ששלטונם - שלטון הכופר קיים ועומד בלאו הכי בין אם נסכים לכך ובין אם לא נסכים. הברירה בידינו לבחור את צורת ההתנהלות מול השלטונות. אם להתנהג כבת היענה הטומנת ראשה בחול וכביכול לא להכיר בהם ולהילחם

ההישגים שלהם בדרך מלחמתם זו - אם ישנם בכלל - ניתן למנותם על כף יד אחת.

ומי כבר מדבר על הקמת מוסדות תורה ויראה. מה ערך התפתחות ושגשוג מוסדותיהם לעומת כל חלקי הציבור החרדי, כמה עשרות מונים הצליחו הקהילות שהלכו בדרך המלך דרך רבותה"ק, ואילו חוגים אלו לכמה הם הכפילו את קהל היראים המשתייכים לקהילותיהם כמעט ולא כלום. ושלא לדבר על הצלת העם שבשדות מידי השלטון העויין שבזה לא זכו קהילות אלו להקים אפי' מוסד אחד לרפואה.

ועתה צא וחשוב אם כל היהדות החרדית היתה צועדת בדרך זו, וכל כמה ימים היתה יוצאת גזירה חדשה, או היו מגייסים בחור לצבא וכדו'. בכל פעם היו יוצאים הבחורים והאברכים לרחובות למחות ולהיעצר בבית המעצר. האיך היו נראים הישיבות הק' והכוללים, אילו פנים היו לתלמידים. איך היה נראה מצב הדת במדינה לעומת המצב כהיום הזה, וכי היתה התנופה העצומה וההתפתחות האדירה לעולם התורה כפי שעינינו רואות כיום. ומצבם של הדוגלים בדרך מלחמה זו יוכיח כאלף עדים.

לעומת זאת גדולי ישראל מנהיגי העדה שאחריות הדור רבצה על שכמם ראו בעיני הבדולח את הנולד. והגיעו לכלל החלטה שהמאבק נגד המדינה וגזירותיה הינה אך ורק באמצעות שתדלנות והשתתפות בשלטון והשפעה על הנעשה שם מבפנים. שבעצם אינה דרך חדשה כלל אלא דרך היהדות הנאמנה מזה כמה דורות כבר במדינות אירופה וכנ"ל. ובדרך זו הצליחו לפעול אצל השלטון לבטל חוקים רבים שנגד הדת, ומאידך לחוקק חוקים שיעמדו לעזר ליהדות החרדית.

קריאת קודשו של כ"ק מרן האדמו"ר בעל ה'אש דת' מאו"רוב זצוק"ל

ג. ההשיגים

1. ובשיטה זו הצליחו להעמיד את עולם התורה על צביונה הראוי ולכוננה ברוח וגשם בהשקט ובבטחה ללא שהתלמידים ישאו על עצמם דאגות וטירדות יתירות. שכן ישנם כמה שליחים אחדים שנלחמים מול השלטונות את מלחמת הדת ועולם התורה, ואילו שאר העם פנויים ללימוד התורה ועבודת ה' בהשקט ובבטח. וכל פריחתה העצומה של עולם התורה כפי שהגיעה למימדיה האדירים כיום הזה, הכל על ידי ההתנהלות ברוח זו על ידי גדולי ישראל.

2. ושלא לדבר על הצלת רבבות רבבות ילדי ישראל מליפול

לבאר שחת - לחינוך החילוני, שהוא על ידי הקמת מוסדות ה'חינוך העצמאי', שהתאפשרה אך ורק על ידי גישה זו של נטילת חלק בשלטון והמלחמה בה מבפנים. וכן ההגנה על העם שבשדות שלא ירעו ולא ישחיתו נפשם על ידי חוקים אנטי דתיים, צלחה אך ורק בדרך זו של שליחת נציגים אל תוך השלטון שיעמדו על המשמר לבל יבואו זאבי ערב ויטרפו את השם. שברור לכל בר דעת שבלתי שליחת הנציגים לבית המחוקקים היו יכולים לעמוד ולזעוק ברחובות כל היום וכל הלילה שמעבירים ילדי ישראל על דתם ומעבירים אותם לשמד ולא היתה עולה בידם מאומה.

3. ולדוגמא קטנה נציג את ענין ניתוחי מתים שבמשך שנים רבות נלחמה היהדות הנאמנה מלחמות רבות על זה שלא ינתחו את הגופות ה", והרבה אנשים פחדו אז ללכת לבתי חולים מחשש שינוולו את גופם רח"ל כי כל מת היה בחזקת שינתחו אותו, והיו הרבה הפגנות סוערות נגד זה ועכ"ז לא הועילו מאומה, ואח"כ הוסיפו בפעולותיהם והתחילו לעשות טרור לפתולוגים שניתחו את המתים וגם זה לא עזר, עד שבס"ד בשנת תשל"ז אחר שנכנסו הנציגים החרדים לקואליציה רק אז עלתה בידם לחוקק חוק שהסדיר את הענין שאסור לנתח מת אלא בהסכמת המשפחה, לרווחתם של כל ציבור יראי ה' בארה"ק, ומאז עד היום אין מנתחים מת אלא בהסכמת המשפחה ותשקוט הארץ.

4. עוד דוגמא: מן המאבק הידוע שהתנהל בירושלים משך שנים רבות על הכבישים שבסביבות השכונות החרדיות: ככר השבת, בר אילן ועוד, שעד שנת תשכ"ה היו בכל שבת אחה"צ מלחמות אדירות בין החרדים ובין המשטרה בשכונת גאולה ובכיכר השבת על החילולי שבת (ובגלל זה ניתן לו השם הידוע 'כיכר השבת'), - עד שאמרו שבגלל זה אומרים בשבת במנחה 'ועל מנוחתם יקדישו את שמך' כי בשעה זו מוסרים המוחים את נפשם על השבת - והיו הפגנות מאד אלימות, עד שגם ה'עדה' בעצמה יצאה בקול קורא נגד האלימות ונהרגו ר' נתנאל טורנהיים ור' פנחס סגלוב הי"ד ולא הועיל כלום, עד שבתשכ"ה עשה העסקן הנודע הרב מנחם פרוש ז"ל יו"ר אגודת ישראל בירושלים יד אחת עם טדי קולק איש 'רפ"י' נגד איש שלום מ'מפא"י והכתירו לראש העיר (אז בחרו הנציגים את ראש העיר ולא הבוחרים, כמו שנהוג היום בכנסת) והוא הבטיח לו שהוא יסגור את הכבישים ולא יסעו שם בשבת, ועד היום ב"ה שורר שקט ושלוה בכל שכונות גאולה ושבטי ישראל ולא נוסעים בשבת. דבר זה הוא אחד מן הדוגמאות הטובות שללמד על כל הכלל יצא שכמעט כל המאבקים של היהדות החרדית שנחלו הצלחה, היו על ידי שישבו ביחד עד שהגיעו להסכמות או עכ"פ הסכמות שבשתיקה וכל זה הם פירות שתדלנותם של עסקני היהדות החרדית. והדוגמאות רבות מספור.

5. גם בפרשה הידועה המכונה 'פרשיית עמנואל' שבית המשפט ששמה הרשע התערב באופני הקבלה בבית הספר, גם שם כידוע לא עזרו כל העצרות וההפגנות הגדולות בבני ברק ובירושלים וההליכה לכלא הגם שהפכו את הארץ, עד שהרב אלי ישי הי"ו התערב ונתן לבית המשפט 'סולם לרדת מהעץ' ועשו כמה ימי עיון וכו' וכך הסתיימה הפרשה בשקט.

6. וגם לא צריך סיפורים ישנים כי כל אחד יכול לראות במו עינו ממה שמתרחש מתחת אפינו בענין הגיוס, הלא 'הקנאים החדשים' מפגינים כבר כחמש שנים על איזו שהיא 'גזירת גיוס' מדומה, האם הם הועילו משהו בהפגנותיהם, וכי משהו השתנה - לשיטתם - בשנים האלה בעקבות ההפגנות והבואש?? כלום. אדרבה, כל עיקר ההתחלה של הצלת בני הישיבות היתה פרי השתדלותו של המנהיג מוה"ר רבי יצחק מאיר לוי, שהשתדל באופן אישי אצל רה"מ הראשון ב"ג, ואך ורק בזכות זה זוכים כבר שבעים שנה בחורי הישיבות להשקיע עצמם באהלה של תורה.

ואם לחשך אדם אכן בכל הדברים הצליחו אך ורק בדרכי השתדלותו, אך בדבר אחד הצליחו בדרכי ההפגנה והוא גזירת הגיוס בנות שע"י שיצאו להפגנה ענקית נגדה בכך הצליחו לבטל הגזירה. אף אתה אמר לו שאין הוא בקי ברזי ההיסטוריה, שאמנם גם אז עסקו הרבנים והעסקנים עד לרגע האחרון בדרכי השתדלות עד שכ"ק מרן האדמו"ר מבעלז צוק"ל בכבודו ובעצמו הטריח את עצמו לבית הרב הראשי דאז שישתדל לבטל הגזירה, ורק אחר שלא הצליחו בכל דרכי השתדלותו רק אז יצאו להפגנה, שגם היא התנהגה ברוגע ובנחת דוגמת עצרת המליון שהתאספו לעצרת תפילה לזעוק ולהתחנן לפני הקב"ה שיבטל כל גזירות קשות, אך בשום פנים ואופן לא התנהג ע"י אלימות.

וגם גזירת גיוס בנות שונה משאר הגזירות, כי גם החילונים הבינו את הבעיה שבדבר וגם הם הבינו שבעצם החרדים צודקים שאסור לגייס בנות, וגם דבר זה היה בתחילת ימי המדינה והיה צורך להראות לשלטון החילוני כוח החרדים וכמה רבבות אלפי ישראל נמנים על דגל התורה וגם לא היו רגילים לעצרות הפגנות במדינתם הצעירה שבעצם היה בכוחה להוות מרד במדינה החדשה, ולכן היה כוח לעצרת לבטל הגזירה משא"כ היום כשבכל עצרת שרק יעשו לא יוכיח באמת שאנחנו קהל גדול יותר ממה שהם יודעים מהבחירות וכדו', וגם הם לא מפחדים שזה יהפך להפיכה ולמרד בשלטון ולכן אין כהיום כוח לעצרות (ועצרת המליון יוכיח).

ועוד והיא העיקר שגם אז לא התבטלה הגזירה כליל מחמת ההפגנה, ורק לאחר מכן היתה הכנסיה הגדולה של אגודת ישראל והזמינו את רה"מ שרת לבוא, ובעד הכבוד הזה הסכים להכניס את הגזירה להקפאה (וגם דבר זה לא ידוע, ועוד מחו המוחים על גדולי ישראל שהסכימו להזמין את רה"מ לכינוס הצדיקים), עד שבשנת תשל"ז כשל לאחר הרבה שנים הצליחו להיכנס לקואליציה, דרש מרן הגראמ"מ שך צוק"ל שהחכי"ם ידרשו לתקן הדבר בחוק קבוע שבנות חרדיות פטורות מחובת גיוס, והגם שלא הבינו מה כ"כ דחוף להכניסו בחוק אחרי שכבר הרבה שנים לא גייסו בנות לצבא, אך כמובן קיימו הוראתו מבלי לפקפק, ואחר כמה שנים אכן התברר מיהו החכם הרואה את הנוולד שאז הגישו כמה רשעים עתירה לבג"ץ ולולא החוק הזה היו רח"ל מגייסים הבנות לצבא ה", ואז התברר שבעצם דבר זה הציל את בנות ישראל הכשרות מגזירת שמד הלזו.

וכמובן שלבג"ץ כידוע לא מעניין כל ההפגנות גם אם ימותו אנשים בגלל זה בהפגנות רח"ל, ולכן אין עצה אחרת להתמודד עם הגזירות אלא ע"י הכנסת נציגים לכנסת וע"ז

יוכלו לתקן החוקים כך שלא יהיה שליטה לבג"ץ עלינו (כמו שהזכרנו לעיל שזה מה שהציל את המצב בגיוס בנות), ואכן אנחנו מקוים שבקדנציה זו נוכל לתקן חוקים שלא יהיה זכות לבג"ץ להתערב בחיינו וכך נוכל לחיות יותר בשקט, אכן כמובן לתקן דברים אלו חייבים נציגות גדולה בכנסת שיהיה להם כוח לדרוש ולחייב את הממשלה לטפל בענינים אלו.

ובאמת, לא רק שאין שום תועלת מהדרך הזו, אלא שהיא גם סכנה איומה, שזה גורם שישנאונו כ"כ וזה גורם שכמעט שום ראש עיר לא רוצה אותנו בעירו (ע"ע בית שמש ואשדוד) וכי יחפוץ להפוך את עירו למקום שריפת פחים?? הלא יעשה ככל לאל ידו להדירנו. ודבר זה אמר לא אחר מאשר יו"ר הנהלת 'העדה החרדית' ר' שלמה פפנהיים הי"ו בראיון למכ"ע 'משפחה' לפני כעשור. ואלמלא ההפגנות המיותרות האלו כמה עגמ"נ היו נמנעים מאנ"ש ע"י בעיית הדיור הכ"כ מציקה.

ד. הנך רואה מכל זה שאין שום עצה ותחבולה להילחם נגד שלטון הרשעים שר"י ונגד מקום המשפט ששמה הרשע אלא בדרך אשר הנחנו רבותה"ק נבג"ם ולהבחיל"ה כל גדולי ישראל שליט"א מכל העדות והחוגים, אשר מורים ללכת ולהצביע למען הרשימות החרדיות שהולכות לאור מועצות גדולי וחכמי התורה וזוהי ההשתדלות היחידה מה שנשאר לנו לעשות כדי שנוכל לשבת במנוחה ולצפות למשיח צדקינו שיבא ויגאלינו במהרה בימינו אמן.

ובאמת נס גדול נעשה לנו שעדיין 'נותנים' לנו רשות להשתתף בבחירות ולהשפיע על הנעשה בשלטון, שהרי לא חסר הרבה שרשעי הבג"ץ יחליטו יום אחד שאין לנו זכות בחירה מחמת כך וכך. אך כ"ז שהדבר בידינו עלינו לנצלו היטב בכל היכולת. וכמובן אין זה פוטר אותנו ואת כל אחב"י בכל מקומות מושבותיהם מהחויב לזעוק ולהתחנן ולהתפלל להקב"ה ש'וכל הרשעה כרגע יאבדו והזדים מהרה תעקר ותשבר ותמגר ותכניעם ותשפילם במהרה בימינו' ו'לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי' (ישעיה יא, ט) לא בגשמיות ולא ברוחניות ונזכה כבר לסיום הפסוק 'כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים' במהרה בימינו אמן.

לב אגרות קודש (נשלח)

ג'שלב

ב"ה ה' כסלו תש"ט

ברוקלין

אל התלמיד מר ...

שלום וברכה!

במענה על כתבו מי-ז לחדש מי-ח ששואל על אודות החשתנות בענין הבחירות להמשלה בארץ ישראל, בודאי חובה על כל אחד ואחד שראוי לבחור לא יותר על זכותו זה ועם מי להשתתף צריכים להשתדל להשתתף עם חבורת היראים יותר אבל לא עם אלו אשר כל עינים הוא לעשות מחלוקת ופירוד לבבות ודוגלים בשם התורה והיראה והשי"ת ירום קרן אחינו בני ישראל ד' עליהם יחיו באה"ק ת"ו ובכל מדינות הגולה ונזכה לביאת הגואל צדק משיח צדקנו אשר יקבצנו מכל ארצות פזורנו לאה"ק ת"ו.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר.

לשון מכתב כ"ק מרן אדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש צוק"ל בחשיבות הבחירות

פרק ו'

קדש ישראל ויבחרך: (ישעיה מט, ז)

בירור דעת קודש הקדשים כ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק מבעלז זצוק"ל בענין הבחירות ונחיצות אגודת ישראל והמסתעף

(מתוך קובץ 'במשנת רבותה' ק' דחסידי בעלז - עם שינויי עריכה מתבקשים)

המפלגות הדתיות בבקשה שיחתום עליו. אך האדמו"ר זצוק"ל סירב לחתום עליו באמרו שיכין בעצמו מכתב מיוחד שעליו יחתום, וימסרנו לידי הרה"ח ר' משה שינפלד ז"ל, שהכירו בהיותם יחד בימי האימה בעיירה בוכניה. ר' משה שינפלד היה חתן מוהר"ר רבי יצחק מאיר לוי זצ"ל.

עוד באותו היום ערך האדמו"ר זצוק"ל את מכתבו. אחיו הגה"ק אב"ד בולגריא זצוק"ל התיישב לצדו לעלות על הכתב את אשר יצטווה על ידי אחיו. האדמו"ר הכתיב את הנוסח לאחיו אות אחרי אות מלה אחרי מלה, כאשר הוא בורר כל מלה בהקפדה רבה ועוצר ומהרהר בעצמו, עד שסיים להכתיב לו את הנוסח¹. בסיום המכתב הוסיף האדמו"ר את השורה האחרונה בעצמו בכתב ידו וחתם שמו עליו. (כמו כן כתב אב"ד בולגריא מכתב קול קורא למען ההשתתפות בבחירות). לאחר מכן עלה ר' משה הנ"ל למעון קדשו וקיבל את המכתב. משם נסע ירושלימה אל כ"ק מרן אדמו"ר בעל "בית ישראל" מגור זצוק"ל שהצטרף למכתב זה. מאוחר יותר צירפו את חתימתם על אותו כרוז עוד מגדולי האדמו"רים.

וזה נוסח המכתב: ב"ה לכבוד אחב"י הנכבדים היראים נ"י באה"ק תובב"א אחדשה"ט. כאשר יום הבחירות לאסיפה המכוננת במדינה ממשמש ובא, ונחוץ מאוד להלחם למען שמירת התורה והדת במדינה, ולתת תחוקה המיוסדת ע"פ ד"ת, ובכן אבקש מאת אחב"י לפעול להצלחת הרשימה המאוחדת ב' ולהצביע בעדה.² דברי המברכם בכ"ט ויעזור השי"ת שנזכה להרמת קרן תוה"ק ולגאלתנו השלימה בב"א. הק' אהרן מבעלז. ע"כ לשון המכתב.

החסיד ר' משה הרהר לעצמו שבוודאי יחפצו עוד מגדולי הדור לחתום על מכתב זה, לכן ביקש את רשות האדמו"ר זצוק"ל לשנות את הפניה לציבור מלשון יחיד ללשון רבים ונענה בהסכמה.

במכתב זה מובעת דעת קדשו שההכרח להשתתף בבחירות בכדי להלחם על שמירת הדת בארה"ק. ועוד היתה בזה אמירה ברורה שעל אף שבשבתו בבעלז לא החזיק בפעולות אגודת ישראל בגאליצא, הרי שכאן בארה"ק סבר שהיא נחוצה מאוד וצריך לתמכה.

היות שחסידים ואנשי מעשה רבים שדעת קדשו יקרה בעיניהם וחפצים לדעת על בוריו מה היתה דעתו הק' בכל הנוגע אל ההשתתפות בבחירות וכל המסתעף. ומאידך עדים אנו מדי תקופה לסילופים ועיוותים מצד אנשים מסויימים שמנסים לסלף את דעתו, ו"למכור" לציבור הרחב כל מיני בדותות ושקרים שלא היו ולא נבראו. על כן אמרנו להביא לקט אמרים זכרונות עובדות ועדויות מזקני חסידי בעלז מפייה ומפי כתבם.

א. דעתו הנחרצת בחובת ההשתתפות בבחירות

כאשר עלתה על הפרק ענין ההשתתפות בבחירות לכנסת נטל חלק גדול בענין והביע דעתו הנחרצת בעד ההשתתפות בבחירות.

היה זה בשנת תש"ט אחר קום המדינה. כאשר ראשי המדינה הכריזו על עריכת בחירות למען בחירת צירים לאסיפה המכוננת ששם יחוקקו חוקים ויקבעו את סדר היום במדינה החדשה. בימים ההם עלו שאלות כבדות וניקרו ספיקות בלב היראים איך להתייחס אל המדינה שהוקמה, וכיצד יכלולו את צעדיהם אל מול המדינה שהוכרזה בארה"ק. האם להשתתף וליטול חלק בהנהגת המדינה ובקביעת החוקים על ידי שליחת צירים נאמנים אל בית המחוקקים, ובכך לעמוד על המשמר להשתדל להשפיע עד כמה שידם מגעת שלא יתקבלו חוקים אנטי דתיים, ולמנוע מלהצר את צעדי החרדים ודחיקת רגליהם על ידי גזירות נגד אורח חייהם. או להתעלם ולהחרים לגמרי את הממשלה והשלטון החדש שהוקם לו כאן באשר החילוניים כופים את שלטונם על כלל הציבור.

או אז יצא האדמו"ר זצוק"ל מגדרו והביע דעתו בצורה נחרצת ביותר למען הצלת הדת, שההכרח ליטול חלק בשלטון לשלוח נציגים מן ציבור היראים אל הכנסת בכדי למנוע מן החפשיים את השתלטותם המוחלטת על העם היושב בציון.

ב. השתלשלות כתיבת מכתבו

לטובת הבחירות וניסוחו בעצמו

מתחילה היה כרוז קול קורא והובא לפניו על ידי ראשי

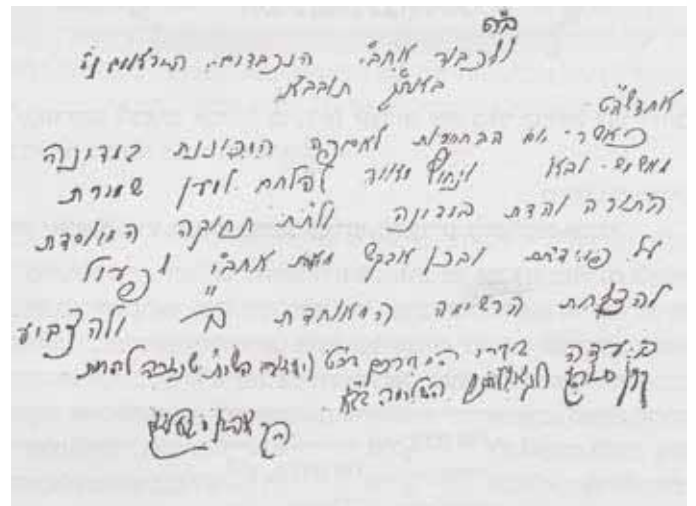
1. מתואר בספר "פרשת גדולת מרדכי" תולדות הגה"ק אב"ד בולגריא זצוק"ל פרק מה.

2. מכאן ואילך הוסיף האדמו"ר בעצמו בכתב ידו.

הוקמה המדינה, שכאן בא"י האגודה היא כמו האורתודוקסיה בהונגריה (כמובא בספר משמש בקודש עמ' 22).

ג. דעתו בדבר נחיצות האגודה בארה"ק כהאורתודוקסיה בהונגריה

ולא זו בלבד שסבר שבארץ ישראל נחוצה האגודה, אלא יותר מכך שחיווה דעתו שכאן בארץ הרי היא ממש כאורתודוקסיה שבהונגריה. והיינו שהיא כהמשך לשיטת ההתבדלות והקהילות הנפרדות שייסדו גדולי הונגריה תלמידי החתם סופר זצוק"ל, להתבדל ולהיפרד מעל קהילות הנעאולוגין שלא להשתייך עמהם כלל בשום פנים. כך היא ענין האגודה בארץ הקודש שהיא התבדלות מוחלטת מן החופשיים ע"י מלחמתה נגד הפוקרים שלא ישליטו את אורח חייהם על קהילות היראים בארה"ק, ואין בינה לבין האורתודוקסיה שבהונגריה שום חילוק והבדל, ששניהם לדבר אחד נתכוונו, להיבדל מאת הפוקרים עוזבי דת התורה להילחם למען שמירת הדת. וכפי שהתבטא כמה פעמים שאגודת ישראל כאן בארץ ישראל הרי היא כהאורתודוקסיה בהונגריה³.

ד. התנגדות אדמו"רי בעלז אל האגודה בגליציה לא באופן כללי רק בארצם לא נצרכו לזה

ועל אף שאדמו"רי בעלז בשבתם על כס מלכותם בעיר בעלז לא השתתפו בפעולות ארגון "אגודת ישראל", כך היה אצל כ"ק מרן אדמו"ר ר' ישכר דוב זצוק"ל, וכן כ"ק מרן אדמו"ר ר' אהרן זצוק"ל לא נמנה עמיהם, ואף התנגדו בחריפות לפעולות שונות שנעשו ע"י האגודה. רבים סברו שבעלז לא החזיקו כלל מארגון זה ושללו את קיומה. אך האדמו"ר זצוק"ל בעצמו כבר הסביר כאשר נשאל על ענין תמיכתו באגודה בארה"ק, שהיה נראה כשינוי מדרך אביו. שאביו הרה"ק ר' ישכר דוב לא התנגד אל אגודת ישראל בעצם קיומה, רק מסיבות שונות סבר שבמדינת גליציה אין צריך לה. לא כן כאן בארה"ק שהיא נחוצה מאוד למען הצלת הדת (מבוא בס' בקודש פנימה ח"ב עמ' שצב).

כן מסופר (הובא בספר רבן של ישראל עמ' 95) שבימי הרה"ק ר' ישכר דוב זצוק"ל התגורר בעיר קאטוביץ חסיד בעלז שהיה חבר באגודת ישראל. חסידי בעלז ראו בחומרה רבה את הדבר כיון שהתנגדותו החריפה של הרבי לאגודה היתה מפורסמת. וכאשר הגיע חסיד זה לבעלז הכינו אותו החסידים לקבל "פסק" חריף מאת הרבי. כאשר נכנס אל הרה"ק ר' ישכר דוב התנצל שהוא גר בקאטוביץ ששם נוסדה האגודה והצטרף אליה. אך אם הרבי מתנגד לאגודה, הוא יפרוש ממנה מיד. אמר לו הרבי אל תפרוש מן האגודה. כאן באזורנו אין מקום לאגודה, אבל בקאטוביץ יכול אתה להישאר באגודה. הרי לנו שאדמו"רי בעלז לא שללו לגמרי את האגודה ולא התנגדו אל עצם קיומה, רק סברו שבמדינת גאליציה אין מקום לקיומה.

בענין זה מסופר בספר בקודש פנימה (עמ' שצב) שבכנסיה הגדולה של אגודת ישראל שהתקיימה בשילהי חודש סיון תשי"ד ביקש האדמו"ר זצוק"ל לשלוח ברכתו למשתתפי הכנסיה. וכאשר תמה על כך הגבאי שהרי בבעלז לא נמנו עם פעולות אגודת ישראל. ענה לו האדמו"ר מה הנך שח, הרי אבי ז"ל שלח שליח שימסור את ברכתו בכנסיה הגדולה שהתקיימה בימיו (ביונה, באלול שנת תרפ"ג). והוסיף האדמו"ר לאמור שבמקום שמתאספים ציבור גדול של יהודים ראוי לשגר לכבודם ברכה. ואכן שלח את הגה"ח ר' שמחה מונד ז"ל למסור את ברכתו לכבוד הנאספים.

וגדולה מזו, שעוד בבעלז בחיי אביו זצוק"ל, כאשר עדיין היתה בבעלז ההתנגדות אל האגודה, בא מעשה שהגיעו שליחי אגודת ישראל לבעלז והרה"ק ר' ישכר דוב זצוק"ל קיבלם בסבר פנים יפות, אך סירב להצטרף אל האגודה. לפני צאתם את העיר באו לבית בנו הרה"ק ר' אהרן זצוק"ל שקיבלם בביתו וליווה אותם החוצה. ובעת פרידתם מאיתו אמר להם כאן באזור

היה זה כאשר באו אל הקודש משלחת חשובה של רבנים ברצותם לייסד בארה"ק לשכה אורתודוקסית לאגד בתוכה את קהילות היראים יוצאי מדינת הונגריה ובכך לחדש ולהמשיך את מסורת האורתודוקסיה כפי שהיה במדינת הונגריה. כשבין חברי המשלחת נמנו הגאונים: ר' דוד שפרבר גאב"ד בראשוב, ר' צבי קינטסליכר גאב"ד סעבן, ר' שלום שניצלער גאב"ד טשאבא זצוק"ל, ואיתם הר"פ פרוידינגר ז"ל מזכיר הלשכה עוד בהונגריה. נענה להם האדמו"ר זצוק"ל כאן בארץ ישראל האגודה היא כמו האורתודוקסיה בהונגריה ואיני יכול שלא להצטרף אליה (מעדות המשב"ק הרה"ח ר' מרדכי וועבער שליט"א שנכח שם).

כך אמר האדמו"ר זצוק"ל להרה"ח ר' יוסף בילער ז"ל (שאירחו בביתו משך כמה שבועות בשנת תש"ח) שצריך לתמוך באגודה כפי שתמכו בקהילות האורתודוקסיות בהונגריה⁴. וכן התבטא באוזני המשב"ק הרה"ח ר' זלמן הופמן ז"ל עוד בשנת תש"ו טרם

3. וזה ממש להיפך מדברי חלק מן השוללים את ההשתתפות בבחירות, שזועקים חמס שהשתתפות בבחירות היא התחברות לרשעים ושינוי מדרך ההתבדלות של תלמידי החת"ס. שדבריהם הם בניגוד לדברי האדמו"ר זצוק"ל שבהדיא סבר שהשתתפות בבחירות למען אגודת ישראל זוהי דרך ההתבדלות ושיטת מלחמת הדת כדרך תלמידי החת"ס. וכמבואר היטב בפרקים הקודמים.

4. עדות הרה"ח ר' יצחק לנדאו שליט"א בספרו בקודש פנימה ח"ב עמ' שצב.

מעלה באמרו "אזא גרויסע מצוה" (- מצוה גדולה כזו).
כמו כן מספר המשב"ק הגה"ח ר' אהרן מרדכי רוטנר שליט"א⁶ שביום הבחירות לא קיבל האדמו"ר זצוק"ל קויטלך, ומי שהגיע ברצותו להגיש קויטל נדחה ע"י האדמו"ר באמרו "גייטס צו די וואהלן" (- לכו לבחירות).

יש לציין שבתקופת מערכת הבחירות הראשונות שנת תש"ט הביע האדמו"ר זצוק"ל את רצונו לצאת אף הוא בעצמו ולהצביע על אף גודל הקושי והטירחה שהיוותה עבורו. אך מסיבות שונות לא יצא הדבר אל הפועל.

ו. דבריו לטובת מערכת הבחירות שנת תשי"א

אף במערכת הבחירות שהתקיימו בתמוז תשי"א הביע דעת קדשו שנחוץ וחובה להשתתף בבחירות. אלא שבמערכה ההיא לא הובעה דעתו בכתב (כבשנת תש"ט) אלא חיווה דעתו בעל פה. במערכה ההיא התמודדה לבד מן רשימת אגודת ישראל עוד רשימה חרדית נוספת "פועלי אגודת ישראל" ועוד רשימה המכונה פאג"י מחרדי ירושלים. כמה מגדולי ישראל נמנעו מלהכריע ביניהם. אך האדמו"ר זצוק"ל הכריע אז שיצביעו למען "איטשע מאיר'ס אגודה" דהיינו רשימת אגודת ישראל בראשות מוהר"ר יצחק מאיר לוין זצ"ל. כן ציווה אז לגבאי הרה"ח ר' שלום פויגל ז"ל להכריז בבית מדרשו בשמו בשבת לפני קריאת התורה שמצוה גדולה מוטלת על כל יהודי בארץ ישראל להצביע בעד הרשימה ג'. כמו כן ביקש אז שיפרסמו בשמו שהוא רואה בזה חיזוק הדת.

בימים ההם נכנס אל הקודש הגאון ר' דוד שפרבר זצוק"ל גאב"ד בראשוב, והאדמו"ר זצוק"ל השמיע לו את דעתו בדבר נחיצות הענין. ר' דוד פרסם מכתב מיוחד (יום י"א תמוז) שבו הביא את דעת האדמו"ר זצוק"ל כאשר שמע מאיתו. מכתב זה התפרסם בשעתו בעיתון המודיע ואף נתלה בחוצות. ונצטט כאן מתוך מכתבו זה לשונו: "ועתה בהגיע להבחירות זכיתי בעצמי לשמוע מפה קדוש אהרן משיח ה' מרן אדמו"ר מבעלז שליט"א פקודת קדשו בעד רשימת ג' אגודת ישראל, ואמר לפרסם בע"פ את זאת בין אנ"ש כי רואה בזה חיזוק הדת לתמכו ולסעדו". עכ"ל.

ז. מערכת הבחירות תשט"ו

כמו כן במערכת הבחירות האחרונה לחיי האדמו"ר זצוק"ל בחודש אב תשט"ו הניף ידו בשלישית בהוראה להצביע בבחירות, והיה ראשון החותמים על הכרוז המחייב להצביע בבחירות.

היה זה ביום שעלה ממעון קדשו שבתל אביב ירושלימה על חדשי הקיץ בחודש תמוז טרם פרוס שלשת השבועות (כדרכו

גאליציא אין צורך באגודה, אבל בפולין אתם עושים דבר חשוב, מאוד והשי"ת יצליח דרככם. (מתוך הקונטרס רבן של ישראל עמ' 95).

ה. התבטאויות נחרצות מפיו בנחיצות ההשתתפות בבחירות

על כל פנים דעת קדשו היתה נחרצת כל כך בענין שחובה להשתתף בבחירות למען הצלת הדת עד כדי כך שמעיד המשב"ק הרה"ח ר' מרדכי וועבער שליט"א שבענין הבחירות שמעו מאיתו דיבורים חריפים שלא נשמעו בהזדמנויות אחרות. ומספר שבתחילת שנת תשי"ב כשהתקיימו בחירות והאדמו"ר זצוק"ל שהה אז בעיה"ק ירושלים. היה זה ביום הבחירות שמלבדו נשאר אז בבית רק המשב"ק הנ"ל כיון שאת שאר הגבאים ואנשי הבית שלח האדמו"ר לנסוע לתל אביב להצביע (שם היה כתובת הצבעתם), רק הוא לא היה לו אזרחות עדיין והוא נותר לבדו בבית. באמצע היום נשמע רעש מכיון חצר הבית. היה זה קומץ של מחוצפים שבאו למחות באמרם שגאב"ד העדה החרדית אסר להשתתף בבחירות ואילו האדמו"ר מורה להצביע. כאשר הרעש הגיע לאזניו שאל האדמו"ר את ר' מרדכי מה נעשה שם בחוץ. השיב שבאו אנשים למחות שהגאב"ד אסר להשתתף בבחירות. השיב האדמו"ר השיב האדמו"ר איך מוז דיר שוין זאגן, ער האט אויף אונז גאר נישט קיין דעות (- מוכרחני כבר לומר לך, אין לו עלינו שום דעות). ומעידים המשמשים בקודש שבשום פעם לא נשמעו מאיתו דברים חריפים כל כך זולת בענין הבחירות.

עוד אמר לי האדמו"ר זצוק"ל בענין הבחירות שמקובל בידו מאת אביו שכאשר הוא עושה דבר מסוים ואין לבו נוקפו לאחר מכן, סימנא מילתא שעשה נכונה. אני ב"ה אין לבי נוקפי ואינני מתחרט על כך⁵. (עדות ר' מרדכי הנ"ל, שהדברים נאמרו כתגובה על כך שיצאו חוצץ נגד דעת קדשו).

עוד מספר ר' מרדכי הנ"ל. ביום הבחירות הנ"ל שנת תשי"ב שימש הוא בקודש ואילו שאר הגבאים נעדרו מן הבית כאמור. הגיע אז רב חשוב מדרום אמריקא ששהה בארה"ק בימים הנוראים וביום הנ"ל רצה להיכנס אל האדמו"ר לקבל ברכת פרידה טרם נסיעתו חזרה לארצו. הרב הנ"ל ביקש מר' מרדכי שיכניסו אל הקודש, וקיבל את הסכמת האדמו"ר ליכנס בתנאי שלא יגיש קויטל. כאשר נכנס הרב החזיק דבר מה בידו והיה נראה כקויטל. נענה האדמו"ר הרי אמרתי שלא יגיש קויטל. נענה ר' מרדכי שאין הוא מחזיק קויטל, והלה אכן קיבל ברכת פרידה מן האדמו"ר בלא להגיש קויטל. אחר שיצא הרב נענה האדמו"ר זצוק"ל לר' מרדכי האמת היא שמאוד היה קשה עלי לשלוח את כל הגבאים אבל לא היתה לי ברירה, כי הבחירות היא מצוה גדולה כזו ולא יכולתי לעכבם. והניף שתי ידיו כלפי

5. חסידים ציינו שמדרגה נוראה זו מקורה בדברי האלשיך הק' על הפסוקים (שמואל א כד ה) "ויקם דוד ויכרות את כנף המעיל וגו'. ויהי אחרי כן ויך לב דוד אותו על אשר כרת" וגו'. וביאר האלשיך שדוד המלך ע"ה אמר "אם בכרות הכנף לבי נוקפי על שולחי יד, מכל שכן שרעה ביעני ה' ליגע בעצמו ובשרו, ואם אין לבי נוקפי אדע כי מן ה' הוא זה, כי זה דרכו ית' ע"י התעוררות כזה, לבלתי הביא תקלה ע"י הצדיק".

6. וכן מובא בספר בקודש פנימה ח"ב שם.

זו, ומפעם לפעם חוזרים עליה גם בימינו ליצני דורינו, על כן נזדקק אליה.

ט. משנתו היתה סדורה לפניו בכל ענין

הנה מה שטענו שלחצו עליו, הוא דבר שלא ניתן להיאמר. כי מי שבקי קצת בתהלוכות קדשו של האדמו"ר זצוק"ל יודע כי בכל ענין וענין ובפרט בענינים אלו הנוגעים להנהגת כלל ישראל היתה משנתו ערוכה וסדורה לפניו, באופן שלא נצרך להתייעץ עם מאן דהו בזה. ובוודאי שלא היה ניתן להזיזו ולהסירו מדעתו כהוא זה. ומי שמעלה על דל מחשבתו טענה כזו, לא עבר על מפתן היכל קדשו מעולם, וכל שכן שאין לו שום שמץ של השגה בדרכיו ובתהלוכותיו. כפי שיעידו כל מי שזכו לבוא לבקר בהיכלו שלא יתכן כדבר הזה אצל האדמו"ר זצוק"ל.

ובענין זה בנותן טעם להביא את אשר מספר המשב"ק הרה"ח ר' מרדכי וועבער שליט"א מעשה שהיה בשנת תשי"א טרם הבחירות, שכאמור יצא אז קול שלא האדמו"ר הורה להצביע, רק הגבאי ואנשי הבית הוציאו הוראה בשם האדמו"ר. ניגש אז אל ר' מרדכי הרה"ח ר' מנדל גפנר זצ"ל מיקירי ירושלים שהיה והוא רוצה לברר הדבר על נכון, ממילא בקשתו שיסדר לו שיוכל לגשת בעת סעודה שלישית אל האדמו"ר לברר הדבר. ר' מרדכי נענה לבקשתו וסיכם איתו שבעת סעודה שלישית כאשר יעלה הגבאי על השולחן אזי יחווה לו ויוכל לגשת לשאול כרצונו. ואכן כך הווה כאשר עלה הגבאי על השולחן החווה לו, וניגש ר' מנדל אל האדמו"ר זצוק"ל שהחשיבו מאוד, ואמר רצוני לשאול מפי הרבי האם הרבי מצווה להצביע בבחירות. נענה לו האדמו"ר "א וודאי א וודאי הייס איך" (בוודאי, בוודאי אני מצווה).

גם הטענה האווילית שכיון שכידוע ישב תמיד בחדר קדשו מתוך דביקות עילאה, ממילא לא הבין כל כך בנעשה בעולם השפל שסביבו והיה ביכולת לסובבו בכחש ובשקרים ח"ו. גם זה הבל וליצנות שפלה, כידוע לכל הבאים בשעריו וביחוד לאלו שזכו להיות עייל בלא בר בביתו, שהיה בקי היטב בעניני דעלמא וידע לרדת לפרטי פרטים בכל דבר וענין ממילי דעלמא. עד שממש חידוש עצום היה בכך שעל אף שהיה בבחינת "ראשו מגיע השמימה" מכל מקום היה גם בבחינת "סולם מוצב ארצה". דבר זה נראה בחוש היטב לכל מי שזכה ליכנס עמו בשיחת חולין של תלמידי חכמים⁸. ועוד בימי חורפו (בחיי חיותו של אביו הרה"ק ר' ישכר דוב זצוק"ל) התבטא עליו פוסק הדור הגה"ק ר' מאיר אריק זצוק"ל מטורנא שהעולם אינם מכירים אל נכון את בן הרב מבעלז, ובאמת הוא חכם מחוכם ומבין ובקי היטב בהיות דעלמא⁹.

לשהות בירושלים מן אמצע ירח תמוז עד אחר עיבור הימים הקדושים). בו ביום שלח לקרוא למוהר"ר יצחק מאיר לוינ זצ"ל שיסור אליו עם הכרוז שהוכן על ידי אגודת ישראל, כי רצונו לחתום כבר על הנוסח באותו יום⁷.

ונעתיק כאן קטע מן הכרוז ההוא ובו דברים כדרכונות בענין החובה להצביע בבחירות: "אנו מכריזים שעל פי תוה"ק מחוייב כל אחד ואחד להשתתף בבחירות הבאות לכנסת ולרשויות המקומיות, וחלילה למנוע עצמו או אחרים בבחירות כי בזה מסייע להשתלטות החפשים על הנהגת הציבור ונוטל אחריות כבדה על עצמו".

ונעתיק כאן עדות המשב"ק הרה"ח ר' יצחק לנדאו שליט"א מתוך ספרו בקודש פנימה (ח"ב עמ' שצה) בנוגע לאותה מערכת הבחירות. "באותו זמן כבר זכיתי להיות בתפקידי כמשמש בקודש. מרן זירז את כל באי ביתו ללכת ולבחור, וגם אני נשלחתי ע"י מרן בעצמו מיד בבוקרו של יום, להצביע בבחירות. מרן שהה אז בירושלים כמדי שנה בתקופה זו, והגבאי הרה"ח ר' שלום פויגל ז"ל היה אז עומד ומשמש בבית מרן, אך מכיון שכתובתו הרשומה היתה בתל אביב, הורה לו מרן לנסוע לתל אביב ולהצביע".

ח. ניפוץ השקרים שהופצו בנוגע

לדעתו לחייב הבחירות

מובן שהוראת קדשו של האדמו"ר זצוק"ל עוררה הדים רבים והשפעתה העצומה בקרב הציבור החרדי להבין את חובת השעה להצביע בבחירות למען הצלת הדת, אינה ניתנת לשיעור. רבים רבים מקרב היראים לא היו צריכים ליותר מזה כאשר מי רואה אותו יוצא ואינו יוצא.

מתוך השוללים את הבחירות היו אינשי דלא מעלי שברצותם לחבל במערכה ולהמעיט מגודל ההשפעה שעוררה הוראת קדשו. ניסו למכור בדוותות לציבור כאילו היו מי שהשפיעו על האדמו"ר זצוק"ל, עסקנים מסויימים או אנשי הבית, ולחצו עליו לחתום למען הבחירות. או שמתוך אינטרסים שונים התגייס לטובת אגודת ישראל ח"ו. וכדרך המסכילים והציונים בדורות האחרונים שהשתמשו תמיד בטענות כאלו וכיו"ב נגד צדיקי הדור בכדי להמעיט את השפעתם הברוכה על כל שכבות העם. טענות אלו נשמעו כאן בארה"ק ע"י אותם אינשי דלא מעלי. וביותר בחוצה לארץ הפיצו כזביהם מתוך הכלל הידוע שהרצוה לשקר ירחיק עדותו.

ובעצם לא היה מן הראוי להתייחס כלל לדברי ההבל והליצנות האלו. אך מכיון שבשעתו היו תמימים שקנו בדוותא

7. קובץ רבן של ישראל עמ' 77.

8. דוגמא לדבר בעת שעסקו בבנין הישיבה דחסידי בעלז שמעידים העסקנים שהאדמו"ר זצוק"ל ירד איתם לפרטי פרטים ובירר כל דבר ודבר היטב. ואף בנוגע לפנימיה שהקימו לבחורי הישיבה התעניין על כל פרט בעניני המאכלים שמגישים לבחורים ובעניני משכבם אילו כרים וכסתות שהעמידו לרשותם, וכיו"ב. באופן מעורר השתאות שעל אף דבקותו הרבה נכנס לפרטים דקים בהיות דעלמא.

9. ובענין זה נצטט מזכרונות המשב"ק הרה"ח ר' הערש וואלף פרידמאן ז"ל (זכור ימות עולם פרק כה): בשנת תשי"ב הגיעה לארה"ק הרבנית הצדקנית מרת טראנא מסקוירא ע"ה (א"ח כ"ק מרן אדמו"ר ר' יעקב יוסף מסקוירא זצוק"ל) בת אחותו של האדמו"ר זצוק"ל (בתה של הרבנית הצדקנית חנה רחל'ה ע"ה א"ח הרה"ק ר' פינחס מאוסטילא זצוק"ל הי"ד, אחות האדמו"ר זצוק"ל). האדמו"ר זצוק"ל הורה לי

היא שחוק והיתול.

ואף למי שסייע להצלת האדמו"ר זצוק"ל מגיא ההריגה באירופה בשנות השואה, והיה מחוג הפועל המזרחי (מתוקף תפקידו כמנהל מחלקת העליה בסוכנות היהודית) אעפ"כ כאשר באו אל האדמו"ר לבקש את תמיכתו במפלגתם והזכירו את עזרתם בעליתו לארה"ק. דחה אותם האדמו"ר באמרו שדרכם אינה מקובלת עליו. (ועף אל שמידת הכרת הטוב אצל האדמו"ר זצוק"ל היתה מיוחדת במינה, ומי שאי פעם עשה עבורו טובה זכר לו זאת כל הימים).

ובענין זה מספר המשב"ק הגה"ח ר' אהרן מרדכי רוטנר שליט"א שבשנת תשי"א הגיע אל האדמו"ר זצוק"ל מר חיים משה שפירא שהיה מראשי מפלגת המזרחי (שהאדמו"ר היה מוקירו ומגלה כלפיו גינוני קירבה עקב עזרתו להשגת הסרטיפיקאט בתפקידו כנזכר לעיל). ולא ביקש את האדמו"ר שיתמוך ממש ברשימת המזרחי, רק רצה שהאדמו"ר לא ינקוט עמדה ברורה לטובת האגודה. אבל האדמו"ר דחה אותו ואמר לו בפניו "הרי אתם (המזרחי) נגד התורה".

וממילא טענה הנ"ל שאנשי הבית או עסקני אגודת ישראל הטו את לבבו לטובת האגודה, מלבד היותה שקרית ומרושעת, הרי שיש בה טפשות מופלגת ותלושה מן המציאות. וניתן להמליץ עליה את דברי החכם מכל אדם (קהלת יז, כח) "גם אויל מחריש לחכם יחשב". ותמיכת האדמו"ר זצוק"ל ברשימת אגודת ישראל היתה אך ורק משום שראה בזה האדמו"ר זצוק"ל טובת והצלת הדת, ולא משום סיבה אחרת. וכמובא לעיל שהתבטא כמה פעמים שהאגודה כאן בארה"ק הרי היא כהארותודוקסיה בהונגריה.

ובלאו הכי מובן לכל בר דעת שצדיק וקדוש שיושב בעולם הזה ורואה מה שנעשה בעולמות העליונים, על אחת כמה וכמה שיודע כל מה שנעשה בעולם השפל הזה. וכעין זה התבטא עליו כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק מצאנז קלויזנבורג זצוק"ל (לגבי ענין מסויים) שמאמין הוא באמונה שלימה שמי שהוא בקי בשבילי דרקינעא וודאי שהוא בקי בשבילי דנהרדעא.

ובנידון זה סיפר הגאון ר' מיכל זילבר שליט"א (בכנס גדולי הדור "בעד עמך" לקראת הבחירות כ"ד אדר ב' תשע"ט) ששמע מרבו כ"ק מרן אדמו"ר בעל ברכת אברהם מסלונים זצוק"ל, שהוא היה השליח בעניין הבחירות מכ"ק מרן אדמו"ר מסאטמאר זצוק"ל אל כ"ק מרן האדמו"ר זצוק"ל בשנת הבחירות תשט"ו. וכששאל לרבו ה"ברכת אברהם" מה היתה תוכן השליחות, אמר את תוכן הדין ודברים שהיו שם איני יכול לגלות, אבל אני יכול להגיד בעדות ברורה שכל אלו שאומרים שהבעלזער רב הוא מלאך ה' צבקות ושרוי בשמים ממעל, ואינו בקי במתרחש בזה העולם והגבאי מסובבו בכחש. הנני להעיד שהבעלזער רב "האלט מיט אלע פיטשיווקעס" (בקי ומתמצא בכל המתרחש ואפילו בפרטים הקטנים).

י. החיוב להצביע למען אגודת ישראל אך ורק למען הצלת הדת

כמו כן דבר הליצנות שאנשי הבית או עסקנים שונים השתדלו אצלו לטובת האגודה, מזויף מתוכו. כיון שבימים ההם חסידי בעלז לא היתה להם שום שייכות אל האגודה ועדיין לא קיבלו שום טובת הנאה מהם, כידוע למי שבקי בקורות העתים. וממילא זה טענה זו מלבד שהיא מופרכת אף מעוררת

לעזור לרבנית מסקוירא בכל דבר שתזדקק לו.

באחד הימים היא פנתה אלי ואמרה לי אני מאוד רוצה לבקר בישיבה ולראות איך היא מתנהלת באופן הגשמי, (ר' הערש וואלף היה באותם הימים מנהל הגשמי של הישיבה דחסידי בעלז). מיד סדרנו לה ביקור. היא ביקרה בחדרי השינה בדקה את המיטות, ואף שמה את ידה על המזרון לראות אם הוא מספיק רך. היא התכופפה תחת המיטות לראות אם החדר נוקה באופן יסודי, או רק מהשפה ולחוץ. לאחר מכן נכנסה למטבח, ארוחת הצהרים היתה כבר מוכנה, היא ביקשה שיכבדו אותה בצלחת מרק וגם טעמה מיתר התבשילים. מאוד התפלאתי על הבדיקה היסודית הזו, ורק לאחר מכן עמדתי על רוב חכמתה של הרבנית הצדקנית ומה היתה כוונתה בביקור זה.

בשעות הערב היא ביקרה אצל דודה האדמו"ר זצוק"ל וסיפרה לו היום ביקרתי בישיבה, מה אומר ומה אגיד לדודי, מצאתי את הישיבה מתנהלת מהבחינה הגשמית כמעט כמו בית מלון, החדרים נקיים להפליא. לא הסתמכתי על המראה החיצוני, אלא אפילו בדקתי תחת המיטות, וראיתי שהניקיון הוא ממש להפליא. כמו כן ביקרתי במטבח הישיבה וטעמתי מהמאכלים וטעמם היה משובח מאוד. וכך המשיכה לספר לאדמו"ר על ביקורה בישיבה.

האדמו"ר זצוק"ל נהנה מאוד ממה שסיפרה הרבנית וממש הכירו עליו שפניו הקדושות זורחות מנחת. אחר כך אמר לי האדמו"ר הרבנית מסקוירא ממש החיית את נפשי, אמנם אני שומע תמיד שהכל מתנהל כשורה, אבל עדות של בעלבאסטע היא יותר מהימנה והיא גם יודעת על מה להסתכל... הרבנית שהיתה ידועה בצדקתה ובפקחותה אמרה מאוד רציתי להנות את דודי, חשבתי במה אוכל לגרום לו קורת רוח והנאה גמורה, הבנתי שע"י ביקורי בישיבה ומסירות דו"ח חיובי זה יגרום לו את ההנאה הגדולה ביותר, וב"ה שהצלחתי בכך. ע"כ.

מענין לענין באותו ענין נעתיק עוד מזכרונות הנ"ל (שם פרק כד) זה לשונו: למרות שמרן זצ"ל היה ספון בחדרו לא קרא עיתונים ולא שמע חדשות, היה מעורה בחיים ובמה שקורה במדינה וידע את כל האירועים שהתרחשו על בוריים בלי כחל ושרק. בימים ההם היה מנהיג הציונים הכלליים, יצחק גרינבוים שר הפנים בממשלה הראשונה. הוא היה מנהיג ציוני ותיק עוד בארץ מולדתו פולין, שם ניהל מלחמת חרמה נגד היהדות החרדית והיה מאויביה המפורסמים ביותר של היהדות החרדית. מפלגתו מפלגת הציונים הכלליים היתה המפלגה השנייה בגודלה אחרי מפא"י.

לפני הבחירות הסתכסך גרינבוים הנ"ל עם ראשי מפלגתו, ורץ לבחירות ברשימה עצמאית. ברוב גאוותו חשב שהודות לאישיותו המפורסמת הוא ימשוך את מירב הקולות של מפלגתו. כשסיפרו את הדברים למרן זצ"ל אמר את "צדיק וישר" הזה אני מכיר עוד מפולין, השי"ת יעזור שתהיה לו מפלה וכשלו. ואמנם כאשר אמר כן היה, לפליאת כולם היתה לו מפלה מוחצת, הוא בקושי צבר כמאתיים קולות. ומרוב בושה ועגמת נפש הוא פרש מהחיים הפוליטיים וזכרו אבד בתהום הנשיה. ע"כ.

יא. עדות אב"ד בולגרייט בנידון

ולסיום הענין נביא בכאן עדות נאמנה ביותר מפי כתבו של אחיו הגה"ק אב"ד בולגרייט זצוק"ל (שכידוע מעת היותו איתו עמו במחיצתו משנות המלחמה לא זזה ידו מתחת ידו), מתוך הקונטרס "פרשת גדולת מרדכי" פרק מה. כפי שכבר הוזכר לעיל הופצו שמועות שונות על מכבש לחצים שהופעלו על האדמו"ר זצוק"ל שבעקבותם נאלץ להסכים לבחירות על אף שלא היתה דעתו נוחה מזה. וביותר בחוצה לארץ רעשו שמועות אלו. וכן הופצו שם שמועות שכאילו רוב גדולי ישראל בארה"ק התנגדו להשתתפות בבחירות. כ"ק מרן האדמו"ר מסקווירא זצוק"ל חתן אחותם של האדמו"ר זצוק"ל ואחיו אב"ד בולגרייט זצוק"ל, שרצה להתוודע אל אמינות ההתרחשויות בארה"ק, הריץ מכתב אל דודו אב"ד בולגרייט. הרי לנו העתקת חלק מן המכתב הנוגע לעניינינו:

כעת אבקשו מאוד מאוד להשיב לי בנידון זה, אבל אבקשו שיהיה דבר זה סוד, שלא לגלות על פני השדה שכתבתי לו מזה. בכאן אמרו שהבד"צ מירושלים אסרו לילך להבחירות, וגם כל הגדולים בשם, וכעת נתקבל מכתב מארץ ישראל שאדמו"ר מבעלז שליט"א הלך עם כמה חסידים להבחירות, ע"כ אבקשו להודיעני הכל בפרוטרוט, אם אמת הדבר שהלך, ואם היה הכרח¹⁰ לזה או היה ברצון. וכו'. נא להודיעני כי בכאן רעש גדול מזה ואני אינני יודע מה להשיב וכן להודיעני בכלל דעת אחיו הרה"צ שליט"א, וגם דעתו אודות כל הענין בארץ ישראל". עכ"ל הנוגע לעניינינו.

וזה אשר השיב לו הגה"ק אב"ד בולגרייט זצוק"ל: "על דבר אשר שואל בענין הבחירות, לא נכון שכ"ק אחי אדמו"ר שליט"א הלך בעצמו לבחור, אבל הביע בגלוי דעתו שנחוץ להשתתף בבחירות ולבחור ברשימה הדתית המאוחדת.

בלי לחץ והשפעה בא לידי מסקנא זו וכשביקשוהו השרים הדתיים נענה להם לפרסם מכתב בהתאם לכך. הגדולים אדרבה תמכו ברשימה זו, הרבי מגור שליט"א¹¹ והגאון מטשעבין פרסמו פס"ד שאין לעשות רשימה דתית נפרדת¹². מהחוו"ד שפרסמו הביד"צ של 'העדה החרדית' ידע כבוד קדושתו¹³. עכ"ל לעניינינו.

יב. היתר ההנאה מתמיכת המדינה

כאשר עלתה על הפרק השאלה בדבר הנאה מכספי תמיכה ממשלתית ותקציבים מן המדינה והיו שאסרו זאת וסמכו דבריהם על הכלל הידוע ש"כח הפועל בנפעל", וידוע הזהירות היתירה שזוהרו היראים לדבר ה' שלא ליהנות מכספים שאין מקורם טהור. או אז הכריע האדמו"ר זצוק"ל שמותר ליהנות וליטול כספים אלו. ונימוקו עמו שאין הם נותנים מתנת חנם

מכתב הגה"ק מבילגוריא זצוק"ל אל כ"ק מרן האדמו"ר מסקווירא זצוק"ל. מתוך קובץ אור הצפון דחסידי בעלזא גליון צו סיון תשע"ז

מכתב הגה"ק מבילגוריא זצוק"ל אל כ"ק מרן האדמו"ר מסקווירא זצוק"ל. מתוך קובץ אור הצפון דחסידי בעלזא גליון צו סיון תשע"ז

אלא כספנו הם שגבו מאיתנו מסים והם מחזירים לנו חלק מן כספים אלו. ואף הסמיך לכך את הוראת אביו הרה"ק ר' ישכר דוב זצוק"ל בענין כפי שיובא להלן בס"ד.

והגם שבאופן כללי נזהרו מאוד בבעלז שלא ליטול כספים ממקורות שאינם טהורים. וכן בעת בניית הישיבה דחסידי בעלז כאשר עסקו בגיוס כספים הזהיר האדמו"ר זצוק"ל שלא ליטול לטובת הישיבה כספים מיהודים "שוכחי עיקר שבת" שבשבת סוברים המה שעתה יום השישי (כדרכו בקודש להמליץ טוב על כל איש ישראל). מכל מקום כספי השלטון המה כספנו שלנו שנגבו מאיתנו בכח, ומואילים "בטובם" להחזיר לנו חלק קטן מזעיר, ואין זה נחשב מתנה מצידם.

וכך מסופר בספר בקודש פנימה (ח"ב עמ' שצז) זה לשונו: כאשר נעתרו השלטונות להקציב מימון למוסדות החינוך העצמאי שע"י אגודת ישראל, וחלק מן הרבנים באר"י ובחו"ל היו נגד נטילת כסף ממקורות אלו. באותה תקופה ביקר כ"ק האדמו"ר ר' נחום מרדכי פרלוב מנאוואמינסק ז"ל מראשי אגודת ישראל בארה"ב, אצל מרן ז"ל, וסיפר למרן שהיה נוכח באסיפה שנערכה בארה"ב לטובת החינוך העצמאי, ואחד האדמו"רים דיבר נגדם קשות על שהם נוטלים כספים מן המדינה. ושאל לדעתו של מרן בזה. ענה לו מרן "זיי געבן זייער געלט? זיי געבן מיין געלט! איך צאל נישט קיין שטייער?" (- וכי את כספם הם נותנים, הם נותנים את הכסף שלנו, וכי אינני משלם מיסים).

10. כוונתו לדברי השקר הנ"ל שכאילו לחצו והכריחו את האדמו"ר זצוק"ל להסכים לבחירות.

11. כ"ק מרן אדמו"ר בעל בית ישראל מגור זצוק"ל.

12. במערכת הבחירות הראשונה תש"ט רצו החרדים ברשימה דתית מאוחדת כולל אגודת ישראל והמזרחי.

13. כאן תשובה ברורה לעוד דברי הבל ורעות רוח שמפיצים אנשים שונים ומשונים שהוראתו להצביע בבחירות היתה טרם התוודע אל האיסור שהטילו ביד"צ העדה החרדית על הבחירות. וכן כ"ק מרן אדמו"ר מסאטמאר זצוק"ל בביקורו אצל כ"ק מרן האדמו"ר זצוק"ל בשנת תשט"ו הצייע לפניו את טענותיו ודעתו לאסור הבחירות, ולא קיבל האדמו"ר את דבריו.

לשוננו: אור לערש"ק פרשת וילך תש"ט לפ"ק שוחח כ"ק אחי שליט"א ואמר לי ... ואמר עוד "איך קען מיך נישט אוסגלייכען מיט די קנאים, ווייל מען דארף מקרב זיין" (-איני יכול להשתוות עם הקנאים, מכיון שצריך לקרב). ואמר לי ר' משה גראס, שבשיחה אחרת בענין הקנאות אמר כ"ק אחי שליט"א לו ולר' חיים נטע כ"ץ "איך האב דאס נישט גיזעהן ביים טאטען ז"ל און ביים זיידען ז"ל " (לא ראיתי זאת אצל אבי ז"ל ואצל זקני ז"ל¹⁴). עכ"ל.

וכך מספרים זקני חסידי בעלז, שכאשר ביקרה פעם משלחת מן ה"קנאים", בירושלים אצל האדמו"ר זצוק"ל וביקשו מאיתו תמיכה בשיטתם. שאלם האדמו"ר מה אתם עושים להפצת תורה ומצוות. כמה ת"ת יסדתם כמה ישיבות יסדתם כמה מקוואות הקמתם. ענו לאדמו"ר זצוק"ל בהתחמקות כי אי אפשר לייסד תלמודי תורה בישוב החדש כי לומדים שם בעברית. פנה אליהם האדמו"ר זצוק"ל בשאלה וכי אם ילדי ישראל אינם יודעים ח"ו להגיד שמע ישראל זה יותר טוב. אין דרכי להגיד דברים מאחורי הגב. אבי ז"ל לימדני כי מה שיש להגיד לאדם צריך לומר לו בפניו. לכן אגיד לכם שאין דרכם מוצאת חן בעיני, כי בדרכים כאלו שאתם הולכים בה אי אפשר לפעול כלום למען תורה ויהדות. אם רוצים להפיץ תורה ויהדות צריכים לייסד ישיבות ותלמודי תורה ובתי ספר לבנות להפיץ את אור תורת ה'.

והמשיך לומר להם, מעשה היה אצל אבי ז"ל שבעיר ראווה רצו הציונים להקים גימנסיה. פרנסי הקהל באו לפני אבי ז"ל להתייעץ כדת מה לעשות נגד המזימה הזו. שאלם אבי ז"ל איך מצב הת"ת בעירכם. ענו הם בבושת פנים שהמצב הוא דל מאוד. אמר להם אבא ז"ל העמידו את הת"ת על יסודות איתנים, מלמדים מומחים, וחדרים מרווחים, וממילא מזימתם תתבטל, וכן היה. הגימנסיה נפתחה ומחוסר תלמידים נסגרה. וסיים האדמו"ר זצוק"ל באמרם להם הדרך הזו היא הדרך האמיתית שעל ידה אפשר לפעול גדולות ונצורות.

זו היתה דעתו במלחמת הדת אם החפשיים שעל ידי ריבוי אור התורה והפצתה תקטן כח הטומאה, וכך נאבקים נגד השמד שהמדינה מחוללת בעם ישראל. וכן המאבק נגד גזירות הדת אינה על ידי הפגנות וכדו', כי אם ע"י שתדלנות ושליחת צירים נאמנים להשתדל למען היהדות הנאמנה ולטובת הדת.

היוצא מכל האמור

סיכום הענין הוא שכל מי שדעת קדשו יקרה בעיניו צריך להיחלץ חושים למען המערכה העומדת בפתחנו לפעול ולהפעיל לטובת רשימת היהדות הנאמנה וחלילה להשתמט עצמו מן המערכה בטענות שונות, וכלשונו במכתבו משנת תשט"ו "וחלילה למנוע עצמו או אחרים, כי בזה מסייע להשתלטות החפשים על הנהגת הציבור ונוטל אחריות כבדה על עצמו".

והשומע לדבריו ופועל להגדיל כח החרדים והקדושה בארץ הקודש בוודאי יתברך מברכות קדשו כמו שכתב בכ"ק בשנת תש"ט: המברככם בכל טוב!

ומרן סיפר לו שבפולין היה פעם דבר כעין זה (שממשלת פולין רצתה לתת שכר לרבנים) ואמר אביו כ"ק מרן מהרי"ד ז"ל "אני אינני נוטל מהם מטעם הכמוס עמי, אבל אתם יכולים לקחת". בטרם צאתו שאל האדמו"ר את מרן אם נותן רשות לפרסם את הדברים בשמו כדי שנדיבי עם יעמדו לימין החינוך העצמאי. מרן הסכים ואמר אמור להם וכל המוסיף מוסיפין לו מן השמים. עכ"ל.

ולא רק למען מוסדות החינוך העצמאי התיר ליטול מכספי הממשלה, אלא אף למוסדותיו התיר ליטול וליהנות מהם. כמסופר שם עוד בזה הלשון: בשנת תשי"א חילקו עיריית תל אביב כסף למוסדות החינוך. נכנס הרה"ח ר' יוסף אלכסנדר דירנפלד ז"ל למרן ושאל אם יכול לקחת כסף זה עבור הת"ת של מרן בעיר (ת"ת דחסידי בעלז בעיר תל אביב). ענה לו מרן כנ"ל שבימי אביו מרן מהרי"ד רצתה ממשלת פולין לתת כסף לרבנים. ואבי ז"ל אמר אני לא אקח אבל שאר הרבנים יכולים לקחת. והורה לו מרן "אתה יכול לקחת למען החדר". עכ"ל.

יג. דבריו החרפים נגד השוללים את פעולות החינוך העצמאי

ובענין זה מסופר בקובץ רבן של ישראל (עמ' 77) שכאשר הוקם החינוך העצמאי והממשלה תמכה במוסדותיו בשישים אחוז מתקציבו. היו רבנים שקראו שלא ליטול כסף מן המדינה, ותקפו את עסקני אגודת ישראל שהקימו את החינוך העצמאי. האדמו"ר זצוק"ל הקפיד על אותם רבנים ואמר מה רוצים מהאגודה, מנין יקחו כסף לנהל את כל תלמודי התורה, מה איכפת לאותם רבנים שתתרבה תורה בארץ ישראל. והוסיף לומר "אני רוצה לראותם נוסעים למושבות לייסד תלמודי תורה. האם זו חכמה לרפות את ידיהם של אלו העוסקים בהפצת תורה". והוסיף אז לספר שלפני אביו זצוק"ל באה שאלה מעין זה, ואמר הכי הם נותנים לנו, הלא שלנו הוא הכסף ומאשר אנו נותנים להם במיסים הם מחזירים לנו. ע"כ.

יד. זאת תורת הקנאות

את דרך המלחמה נגד גזירות הדת במדינה על ידי הפגנות וכדומה שלל מכל וכל. דעתו היתה שאת החושך אין גרשים במקלות רק על ידי ריבוי אור. וכפי שהתבטא פעם שללכת ברחוב אלנבי (רחוב מרכזי בתל אביב) בשבת לבוש בשטריימל ובעקיטשע זוהי המחאה האמיתית נגד חילולי שבת. וכן כאשר אחד החסידים ערך פעם חלאקה לבנו והיו קווצותיו סדורות לו תלתלים מבעד ללחיו, ציווה לו האדמו"ר זצוק"ל שיהלך איתו לכל אורך הרחוב בתל אביב בכדי שיראו איך צריך ילד יהודי להיראות.

כמו כן דרך הקנאות המזוייפת של מלחמה נגד יהודים יראים ושלמים לא סבל האדמו"ר זצוק"ל. כפי שמעיד אחיו אב"ד בולגריי זצוק"ל בכתביו (הובא בקובץ רבן של ישראל עמ' 15) זה

14. יש לציין שכ"ק מהר"י ומהרי"ד מבעלז היו בדורם מראשי הלוחמים נגד המסכילים והציונים וכדומה, ואף היו מראשי מן ראשי ה"קנאים" המזוייפים שהחשיבו עצמם שממשיכים את דרכיהם הק', ובכ"ז התבטא האדמו"ר זצוק"ל כך.

פרק ז'

דעת מרן רשכבה"ג עמוד ההוראה הגאון בעל חזון איש זצוק"ל בדבר החובה להצביע בבחירות

מאיר מבני ברק אל הגאב"ד לירושלים, ובאותו עת התגורר ר' מאיר בירושלים. אך אף נכון הוא, תוכן דברי המברק הוא שמרן החזו"א אינו מתערב לטובת שום רשימה שהיא. וכאמור לעיל שנמנע מלהביע דעה באיזה מן המפלגות לתמוך. אך להכויח ממברק זה שלא הביע כלל דעה בענין הבחירות זה מוכחש מכל העדויות שהובאו לעיל, וממה שהיה פשוט וידוע לכל בני אותו הדור ובני דורנו.

ואידי דאירינן בזה נעתיק מה שכתב בספר מעשה איש (חלק ג' עמ' רעח) על אף שכבר הובא לעיל. וכך מסופר התם בשם הרה"ג ר' מנחם מנדל מנדלזון זצלה"ה גאב"ד קוממיות שסיפר אשר אביו הגה"צ המפורסם ר' בנימין מנדלזון זצלה"ה גאב"ד קוממיות ישב פעם בצוותא חדא עם מרן החזון איש זצ"ל מחוץ לביתו שבגבעת רוקח. היה זה לעת ערב ביום שלפני הבחירות, וכאשר ראה החזו"א יהודים הולכים לבית הכנסת נענה ואמר להגאב"ד דקוממיות "אתם רואים יהודים יקרים הולכים להתפלל מנחה ומעריב, יש להם שיעורי תורה, אבל אין להם את ההכרה וההבנה שהבחירות של מחר חשובות כתלמוד תורה ותפלה שלהם".

בס"ד

ידוע שרבינו החזו"א זצ"ל הורה להצביע בבחירות הממשלתיות וכן נהגו ונוהגים עפ"י כל בני ביתו ותלמידיו מקורביו מאז ועד עתה, וכל השמועות המתפרסמות כנגד זה הן שקר וכזב.

חובה על כל אחד ואחד לעשות כהוראת רבינו רבן של ישראל זצ"ל, וללכת להצביע אפי' כשזה כרוך בכל מיני קשיים, ובפרט לאור המצב החמור המחמיר והולך מזמן לזמן שזוממים עלינו כסדר גזירות רעות מתחדשות והולכות שמטרתן לכבות כל זיק של תורה ואמונה טהורה מבני עם קדוש בארץ קדשינו, כמה גדולה ורבה חובת ההצבעה לרשימת יראי השם רשימה ג' שזו חובת השתדלותנו בזה למען קיום התורה והיהדות מכל העומדים עלינו חלילה לכולנו.

ואין לתת ולשים לב לכל מיני דיבורי-סרק הנשמעים ומתפרסמים בחוצות כנגד חובת ההצבעה כיום לרשימה הנ"ל, וחלילה חלילה להגרר לשום דבר מדברים נלוזים הנשמעים בזה אלא להזדרז ולזרז אחרים ללכת להצביע לרשימת יראי השם אות ג', והשם יהי בעזרנו.

אור לכ"א אדר תשע"ה

דוב לנדו

מכתב מרן הגר"ד לנדו שליט"א על דע"ק של מרן החזו"א זצוק"ל

זה לשון גדולי ישראל במכתבם משנת תשי"ט (הובא לעיל פרק א' אות ה): אנו מכריזים כי כל אחד ואחד מחוייב להשתתף בבחירות לכנסת ולרשויות המקומיות והמונע עצמו מסכן דברים העומדים ברומה של היהדות החרדית. וכבר הכריזו בזה דעתם הקדושה - דעת תורה גדולי תורה ויראה מהדור הקודם: מרן הגאון הק' החזון איש זצוק"ל, מרן הגאון הק' אדמו"ר מבעלז זצוק"ל, ומרן הגאון הק' ר' איסר זלמן מלצר זצוק"ל - שחוב קדוש ומצוה רבה ללכת לבחירות בעד רשימת החזת דתית תורתית". עכ"ל.

כן העיד גם מרן הגאון ר' אהרן קוטלר זצוק"ל במכתבו שנת תש"כ (הובא לעיל פרק ב' ס"ג) וזה לשונו: בטח ידוע לכבודם החובה הקדושה לפעול בהבחירות בכל האפשרות לכבוד הקב"ה ותורתו, להשתדל עבור רשימה החרדית ג' ד' וכן בהבחירות להעיריות, כפי שכתבו חכמי הדור שליט"א בכרוזיהם. וכן היתה דעת רבותינו נוחי נפש מדור זה הגאון בעל אבן האזל זצ"ל, והגאון חזון איש זצ"ל, כידוע. עכ"ל.

כמו כן ישנם עדויות רבות בענין מבאי ביתו ובני משפחתו ונסתפק בציטוט עדותם של שנים מתלמידיו.

זה לשון מרן הגאון ר' דוב לנדאו שליט"א מראשי ישיבת סלבודקא משרידי תלמידי מרן החזון איש זצוק"ל: ידוע שרבינו החזו"א זצ"ל הורה להצביע בבחירות הממשלתיות וכן נהגו ונוהגים על פי זה כל בני ביתו ותלמידיו מקורביו מאז ועד עתה, וכל השמועות המתפרסמות כנגד זה הן שקר וכזב.

חובה על כל אחד ואחד לעשות כהוראת רבינו רבן של ישראל זצ"ל וללכת להצביע אפילו כשזה כרוך בכל מיני קשיים". עכ"ל.

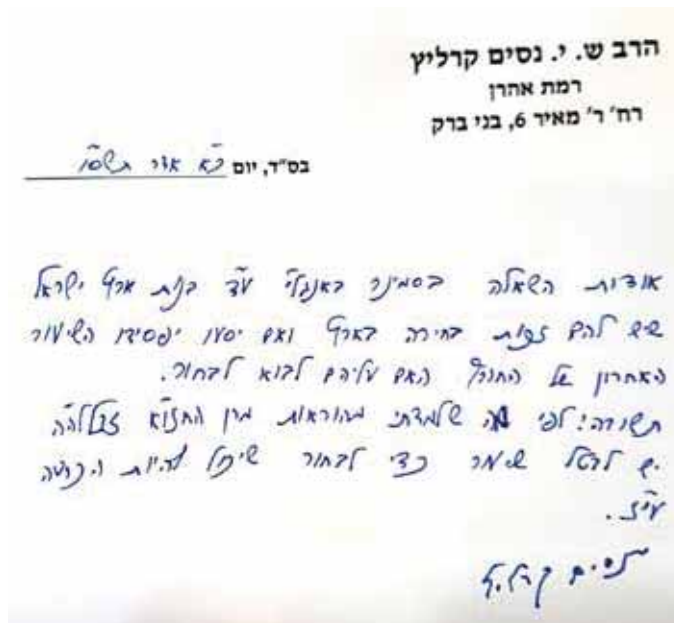
ובן אחיו ותלמידיו מרן הגאון ר' נסים קרליץ שליט"א במענה לשאלה על דבר בנות ארץ ישראל שלומדות בחוצה לארץ ובאם יבואו ארצה להצביע בבחירות יפסידו השיעור האחרון של זמן החורף, פסק זה לשונו: לפי מה שלמדתי מהוראות מרן החזון איש זצלה"ה יש לבטל שיעור כבדי לבחור כי יכול להיות הכרעה על ידי זה. עכ"ל.

ומה שלא הופיע חתימת מרן החזו"א בכרוזים, כיון שמלבד שלא פרסם דעתו בפומבי בשום פעם (חוץ בפרשיית השירות הלאומי), בר מן דין בשני מערכות הבחירות לכנסת שהתקיימו בחיי מרן החזו"א (שנת תש"ט ושנת תשי"א), התמודדו לכנסת כמה מפלגות דתיות. ומרן החזו"א לא אבה להתערב ביניהם ולהכריע למי מביניהם להצביע. רק הורה להצביע בבחירות לרשימות החרדיות מבלי להביע דעה באיזה מן המפלגות לבחור.

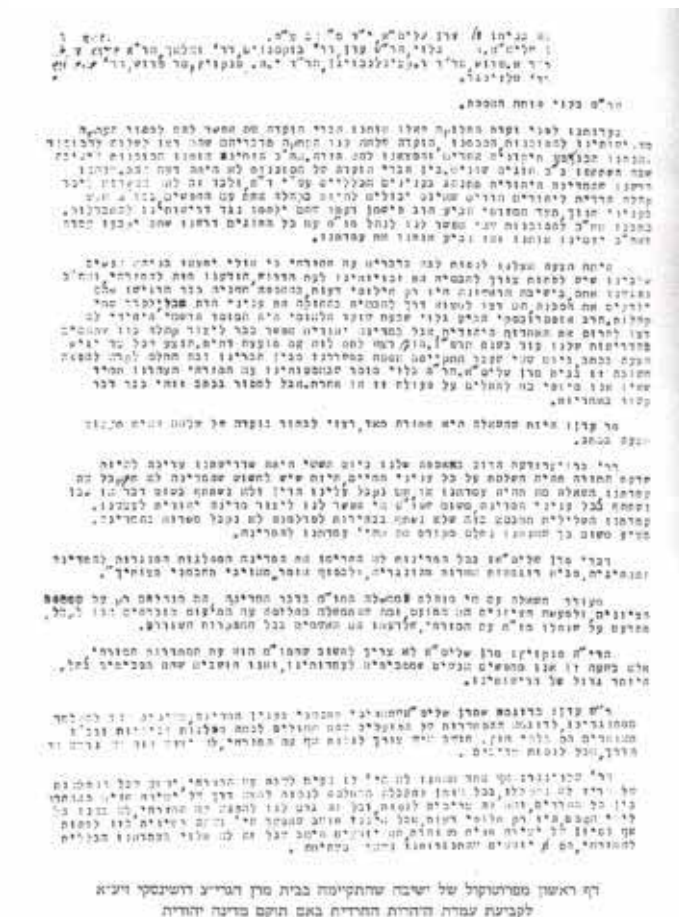
ומה שמפרסמים מברק שנשלח כביכול בשם אחיו מרן הגאון ר' מאיר זצוק"ל אל גאב"ד העדה החרדית מרן הגאון ר' זעליג ראובן בענגיס זצוק"ל, ומתוכו מנסים לזרות חול בעיני הציבור כאילו שלא התערב לטובת הבחירות. הנה מלבד מה שצריך עיון גדול אם אינו מזויף כיון שהמברק כאילו נשלח ע"י ר'

וכן מעיד תלמידו הגה"צ ר' אהרן מרדכי רוטנר שליט"א שעוד במשך החורף של שנת תש"ח (בימים שקדמו להקמת המדינה) נערכו דיונים בבית מהרי"צ בנוגע לענין זה היאך יכלכלו החרדים את צעדיהם אל מול הקמת המדינה. והיו מי שטענו שאין מקום לשאלה שהרי כבר פסקו רבני ירושלים שאסור להשתתף עם החילונים וכפי שאסרו את הבחירות לועד הלאומי. ונענה על זה מהרי"צ אדרבה אין שום מקום להשוואה שהרי אחר הקמת המדינה מדובר ב"ממשלה", ופשוט שאין דינה כדין הועד הלאומי שהיתה רק מעין "קהילה". וממילא צריך להשתתף בממשלה ולהצביע בבחירות.

כיוצא בזה העידו עוד מתלמידי ישיבתו¹ בעת ההיא, שבאותה תקופה שאלו את מהרי"צ בדבר ההשתתפות בבחירות והכריע ברורות בעד ההשתתפות ורק אמר שלאחר חג הסוכות יפסוק הדבר והמליץ בדברי הפסוק (תהלים עה, ג) "כי אקח מועד אני מישרים אשפוט", והיינו שאחר המועד ישפוט לאיזה מן הרשימות להצביע, אך לא עלתה בידו כי נלב"ע בעצם החג, אך דעתו היתה בעד ההשתתפות בבחירות.

מכתב ממרן הגר"נ קרליץ ממה שקיבל מדודו מרן בעל ה"חזון איש" זצוק"ל בגודל חובת ההשתתפות בבחירות

ב. דעת מרן הגאון מהרי"צ דושינסקיא זצוק"ל

הנה בשנים טרם הוקמה המדינה (שנת תרצ"ח) נערכה אסיפה בבית מרן מהרי"צ, ובו נידונה כיצד ואיך תגיב היהדות החרדית בארץ ישראל באם יוקם מדינה יהודית בארה"ק. ובו מובעת דעתו הברורה שיש להקים רשימה ולהשתתף בה. ונעתיק בכאן ציטוט מפרוטוקול האסיפה (מובא כאן צילום הפרוטוקול). וזהו: "ד"ר ברויער: דעת הרוב באסיפה שלנו ביום השישי היתה שדרישתנו צריכה להיות שדעת התורה תהיה השלטת על כל עניני החיים, היות שיש לחשוש שהמדינה לא תקבל עמדתנו, השאלה מה תהיה עמדתנו אז, אם נקבל עלינו את הדין ולא נשתתף בשום דבר או שכן נשתתף בכל עניני המדינה משום שסוף סוף אי אפשר לנו ליצור מדינה יהודית לעצמינו. עמדתינו השלילית תתבטא בזה שלא נשתתף בבחירות לפרלמנט, לא נקבל משרות בהמדינה. מציע משום כך שאנחנו נחלט מקודם מה תהיה עמדתנו להמדינה.

דברי מרן שליט"א (מהרי"צ זצוק"ל): בכל המדינות לא החרינו את המדינה המפלגות המנגדות להמדינה ומנהיגיה מביא דוגמאות אחדות מהונגריה, ולבסוף אומר מאויבי תחכומי מצותיך". עד כאן הציטוט.

1. הגר"ר שמעון יצחק רכניצר ור' מרדכי שמעון זיכרמן זצ"ל

נספח א'

וישמעו את הקול

קול המשמשים שליט"א מעבר לפרוכת של הרה"ק מבעלזא זי"ע מדבר אלינו

ועידה נדירה שכמותה לא היתה, התקיימה השבוע כש שלושה מהשומעים בקודש אצל הרה"ק מבעלזא זי"ע נועדו יחדיו לספר את עומק החשיבות שמרן צוק"ל ראה בענין הבחירות ■ הנהגות בקודש שמרן נהג רק ביום הבחירות ■ הוראות לשעה ולדורות

מאת דוד נחמן רוטנר

בוועידה מיוחדת במינה התכנסו הרה"ח ר' מרדכי וובר שליט"א והרה"ח ר' יצחק קרלין שליט"א, שני המשמשים בקודש אצל קודש הקדשים מרן מבעלזא זי"ע, שנועדו לשיחה מיוחדת בהנחיית הרה"ח הרב ישראל אייכלר, בביתו של אאמ"ר הגאון החסיד רבי אהרן מרדכי רוטנר שליט"א דומ"צ קהל מחזיקי הדת בא"י, המשרב"ק המפורסם בקרבתו המיוחדת אל קודש הקדשים מרן מבעלזא זי"ע. מטרת השיחה המיוחדת היתה לגלות ברבים את החשיבות העליונה שמרן ראה בהשתתפות בבחירות וגורל קידוש שם שמים שיש למספר המצביעים, מסיבה זו מצאו לנכון שלוש חוקנים החשובים לצאת מגדרם כדי לקיים את חובם הקודש כפי שנצטוו ממרן זי"ע: "להיות מן העושים והמעשים ולהשפיע על כל הידידים והמכירים לפעול למען הצלחת רשימת יהדות התורה".

הנושא החשוב ביותר של מרן בארה"ק היה "הבחירות" אומר המשב"ק ר' מרדכי וובר, "בשום הזדמן לא חשבתי ובאף נשאל לא שמענו ממרן ביטויים נוקבים כפי שהתבטא בענין זה. שאף בעקבות דברים קשים שנאמרו אודותיו בענין הבחירות התייחסנו ואמר על כל מי שנכח במעמד בוה"ל: "צריכים לפייס אותו". המשב"ק הרמ"ו מביא בענין זה מעשה נוסף שהיה ביום הבחירות

// עדות //

דעת מרן הגר"ז מבריסק צוק"ל

בשיחה עלתה גם השאלה בנוגע לדעתו של מרן הגר"ז מבריסק צוק"ל, לאחר שאאמ"ר הסיף ואמר כי גם על הרב מבריסק הופיעו שמועות עורבניות שהוא אסר. המשב"ק ר' יצחק קרלין הוסיף: "זאת היתה טענתו של הרבי מסא"ט שרש כשהיה אצל מרן זי"ע, שהרב מבריסק אסר להשתתף בבחירות, ור' שלום אמר: 'הרב מבריסק לא אסר'. לדיוקן של דברים מצייני רמ"ו שרש פוגל לא הכחיש אלא השיב שהרב התכוון למתיר, ועל מנעוה של כבר בנו המפלגות תילי תילים של הבל כאלו שמרן תלה את חכמתו בדעתו של גאב"ל שטען צוק"ל. בנושא זה הוסיף המשב"ק ר' מרדכי וובר שטען מרנה"ר רבי שמואל רונגרנט שליט"א ראש ישיבת בעל"ז ששמו מדובר ו' ואלה רונגרנט

כ"ז תמוז תשי"א. באותו יום, מספר הרמ"ו, שהה מרן בירידתו שב'מושבה הגרמנית בירושלים, ולמעשה היה זה פועל ראשונה שמרן שהה בירושלים ביום הבחירות, ואחד מועלי ירושלים מיוצאי גאליציה הנודע קנאן (אאמ"ר) מכיר לר"מ את שמו ואומר שאותו יהודי התכוון לשם שמים) בא יחד עם קבוצת צעירים למרפסת שלפני הבית, וזעקו: 'על שאומרים בשמו של הרבי שהוא מותר את הבחירות, בעוד ש'מרת' דארתא' אסר את הבחירות. מיד כשרצנו אליהם וסאלקו להם והשקט חזר למען הקודש. כשנכנסנו שאלני מרן: 'למה אמרו בחזון? לא יכולתם לסרב ונאלצתם לחזור לפני מרן אחר דבריהם. תגובתו של מרן היתה נחרצת באופן שטרם ראיתי כמותה ואמר: 'אני חייב למרן קל, אין לו דעה עליונה' כלומר שאינו כפוף למרותו. (ציטוט כי מתוך שלוש מערכות בחירות שנערכו בחיי מרן רק על הראשונה שנערכה בתש"ט

כלל האם מותר להצביע בבחירות?" רמ"ו טען: "מרן היה לוחם למען הבחירות". ואאמ"ר משלים: "הרי מרן שלח אותנו (- המשמשים) להצביע, וכיום הבחירות מרן לא לקח 'פתקאות' וכל מי שהגיע למרן ביום הבחירות שים, ורק ביום הבחירות נותרו לבדי על משמרת כי את כל המשמשים שלח מרן ישענה לתל אביב כדי להצביע". ומשדין לספר: אחד מרבי דרום אמריקה הסתופף בצל מרן בכל חודש תשרי ונשא עד ליום הבחירות ואז בא לקבל ברכת פרידה. כאמור, אני הייתי מרן להצביע אבל אמר לי להוזהר מפני רשות שלא יבא עם 'פתקא', וכשנכנס לחצות בידו איזה חפץ ומרן חשב שהוא מחזיק פתקא, ואמר: 'הלא אמרתי לא לבא עם פתקא, רק אחר שהבחרתי למרן שאני מחזיק פתקא קיבלו מרן בקצרה. כשיצא אמר לי מרן: 'תכן שהיית צריך להתעכב אצלי יותר, אבל היום ישענה כזו מצוה גדולה - והוא בשתי ידי - כזו מצוה גדולה מוטלת עלי שלא יכולתי להתעכב יותר".

רמ"ו מספר עובדה נוספת: הרה"ח ר' מגדל גפנר ז"ל שהיה מחשובי יירי שליט, וגם מרן החשיבו מאד, פנה אלי בבקשה שהיות וברכונו יאנה שמועה שכל הציבור להצביע יאנה מפי מרן אלא מפי הנבאים רצונו לשאול על כך את מרן. הוא בא אל הרה"ח בסעודה שילישיט וביקש ממני לסייע לו לדבר עם מרן באופן אישי. כאשר הנבאי ר"ש פוגל עלה על השולחן לחלק שיריים, רמות לר"מ גפנר שיגשג למרן והוא שאל: אני מבקש לשמוע האם הרבי מצוה להצביע בבחירות ומרן ענה בקול רם: "בדאי בודאי, אני מצוה".

אייכלר: "האם מרן נימק מדוע לת"מ באג"ו ולא בפא"ר?"

רמ"ו: "אני חושב שהסיבה היא כי ההבדל ביניהם היה שהאגודה עסקה בבנין החינוך ופא"ר עסקה בעניני הכלכלה, ואצל מרן היה החינוך הדבר הנעלה ביותר. רמ"ו מוסיף שבאותה מערכה עיקר התמיכה באג"ו היתה של מרן ואחר הבחירות הגיע הרמ"ו ליון ביחד גאב"ר בראשון זצ"ל להביע את התורה על התמיכה ואמר למרן שאף אחד מגדולי ישראל לא התייצב באופן ברור כל כך לטובת האגודה! אאמ"ר מבהיר: "התמיכה של מרן באג"ו לא היתה תלויה ביום טובות הנאה, רק היתה הרה"ח, כי מרן ידע שזה היה שמה החרדית ביותר".

אייכלר: "האם טענה המורח לא באו אצל מרן לבקש תמיכה באותה מערכת בחירות?"

רמ"ו: "במערכת הבחירות בשנת תש"ט הגיעו חיים משה שפירא יחד הרמ"ו ליון, ויש לדעת שבאופן אישי, גילה מרן כלפי שפירא, גיונו כיבוד וקירבה אפילו יותר מאשר להרמ"ו ליון, כי מרן הכיר לו טובה על עזרתו בסידור הסטטיפיקט לעלייתו ארצה". אאמ"ר: "בשנת תש"א הגיע שפירא אבל הוא לא ביקש שמרן יתמך בשרי מות המורח, רק ביקש שמרן לא ינקוט

עמדה ברורה לטובת האגודה. אבל מרן דחה אותו ואמר לו בפניו: "אתם הרי נגד התורה!". רמ"ו: "אני יוס'ל בילד ז"ל, שמרן התאכסן בביתו בתל אביב, לא היה מחסדי בעלזא כידוע, ואפילו היה נוטה לסאטמר, והוא אמר לי שמרן אמר לו: 'צריך לתמוך באגודה היום בדיוק כפי שהיו צריכים לתמוך ברשימת האוהרת דוכסים בהונגריה". רמ"ו: "זאת גם אני שמעתי ממרן".

אאמ"ר: "ביטוי דומה צוה מרן לכ' תוב כמענה לרב חשוב ממשפחת מרן שפנה במכתב למרן ומרן הורה להשיב: 'אבי ז"ל לא היה נגד האגודה, אלא סבר שבמקום מגוריו לא נצרכו לאג"ו אבל כאן - בארה"ק - צריכים זאת". רמ"ו: "המנחה ח"כ אייכלר מוסיף, שקיימת גם טענה שאין לאדם הפשוט הכח לה' כריע בענין השנוי במחלוקת בין גדולי התורה. טענה זו כבר נשמעה אז! אומר אאמ"ר, ור"מ מצייץ את דברי המנחה ואומר שבימינו התופעה והטענה הן נרחבת יותר מאז.

רמ"ו מוסיף נקודה שהשתלחת ח"ר לזינת נגד הדת כפי שאנו עדים לה היום, לא ראיתי מעת קום המדינה, כי אפילו בן גוריון במערכותיו נגד הדת שמר בלבו פינה מערכת לדת, ואילו היום אצל ההנהגה החילונית אין לדת ישראל שום ערך. האיום לגיוס בני הישיבות לא היה ממש כפי שהוא כיום. אייכלר: "לדעתי כדי לעורר את הצבור ז"ל נלווה המשמשים חספי ר' דבורים ותספרו הנהגות ממה שרק דמותו משמשים נדעתיים אליהם, אתם חושבים שזה שרש זי"ע הנערצת בכל בית ישראל, אם רק יודעו לאשרון של דברים כפי שמרן אמר, וציווה, ידי עז לו נוכחתי שם כשמרן אמר להם: 'כאן בארץ ישראל, האגודה היא כמו האור"

// עדות //

דעת מהר"ץ דושינסקיא צוק"ל

לפני הבחירות, היתה רשימה באות בשם 'למען ירושלים' בראשות ר' יהודה בלוי ז"ל שותפתו, והשומר עז בירושלים אמרה שמהר"ץ תמן בה. אולם, בנו של ר' יהודה אמר לי שהיתה לאביו הסכמה מפורשת עם מהר"ץ שביצע את תמיכתו ברשימה חתימתו לטובת רשימת החזית דתית המאוחדת כי ביקש להתמקד עד אחר החגים כדי לראות איך יפול דבר בין הרשימות הללו אולם בסופו של דבר נפטר מהר"ץ בעירייתו.

אייכלר: "ב'המשבר' פורסם מכ' תב תמיכה משנת תרצ"ה, עם מהר"ץ תמן ברשימה משותפת של היהדות החרדית עם הנועד הלאומי כשחילוני עמד בראש הרשימה. רמ"ו מוסיף: 'ד' יצחק פריי ז"ל שלמד אז בישיבת מהר"ץ דושינסקי סיפר לי, שבלבד מה שבחור הישיבה יצאו לפעילות באותה מערכת בחירות, והוא הלך יחד עם הרבי' בחצות שכונת רחביה. לנהל מחלוקת בבחירות!"

במהלך השיחה עלה נושא דושינסקי דושינסקי צוק"ל בנוגע להשתתפות בבחירות, לאחר שה' מנחה שאל האם מרן הסכים פעם את טעמו מדוע מותר להשתתף בבחירות. בתשובה ענה אאמ"ר כשואר נסער כולו: מעולם לא היתה שאלה של איסור הבחירות! וכי היה רב אחד שאל? האם הרבי ז"ל (- מהר"ץ דושינסקי רבו המובחן של אאמ"ר) אסר? "עוד בבשן החורף של שנת תש"ח התקיימו דיונים בביתו של הרבי ז"ל בשאלה איך היהדות החרדית תתנהג והיו כאלה שטענו שאין מקום לשאלה כי כבר פסקו רבני ירושלים שאסור להשתתף עם החילונים, והרבי ז"ל אמר בדיוק להפך שאין מקום להשוואה אש"ב מדובר ב'ממשלה' ופשוט שאין דינה כדן צד הלאומי וצריך להשתתף בבחירות". רמ"ו מוסיף ומגלה שבמערכת הבחירות הראשונה שהיתה עוד בחיי מהר"ץ, שנספר תקופה קצרה

נספח ב'

מכתבי קודש: בהם מובעת דעת תורה ברורה בנוגע להשתתפות בבחירות ומבואר היטב שהוא המשך לדרך ההתבדלות של אחב"י יוצאי מדינת הונגריה ושולל מכל וכל את טענת התחברות לרשעים ושאר טענות

מכתב א'

**מכתב תשובה מכבוד הרכ הגאון החסיד רבי בנימין מנדלסון זצ"ל
גאב"ד קוממיות**

בס"ד ח"י לחודש הרחמים והסליחות תשכ"ט לפ"ק

שלום ורב ישע וכל טוב סלה א"כ הרה"ח ר' משה שוורץ נ"י

אחדשה"ט

...וע"ד שאלתך אם להצביע בבחירות, משום שהנך מיוצאי הונגריה, וכשו"ת מחנה חיים (ח"ב – סי' ה') הביא כרוז מכ"ו גדולי ישראל בהונגריה (אחר עזיבת החרדים את הקונגרס) ושם כתוב לאמר: שאסור להשתתף בבחירות לקונגרס (הרפורמי) כדי שלא לשעבד בכך את החרדים תחת חוקי הקונגרס הזדוניים, ומיסיו המיוחדים, המיועדים לעקירת הדת מכל יהודי הונגריה ר"ל, והמשתתף בבחירות לקונגרס (שהוא רק פרכילגיה לכת הרפורמים מטעם הממשלה) הוא נותן יד לפושעים לעקירת הדת, ובזה הוא כופר בתורה. עכת"ד, וחשבת שהצבעה לאגו"י (העומדים על משמר הגנת הדת) בכנסת ג"כ אסור, משום שהכנסת הוא כמו הקונגרס בהונגריה, שהרי הללו והללו לעקירת הדת נתכוונו.

אולם דע כי לא מחכמה שאלת זאת, משום שידוע כי כמה וכמה מגדולי ישראל המובהקים בהונגריה – תלמידי מרן החת"ס זי"ע (ומגדולי החותמים על הכרוז הנ"ל) בעצמם ישבו כנציגים מטעם החרדים בקונגרס הנ"ל, (שנוסד בא' טבת תרכ"ט) ומטרתם היתה כדי להשפיע בו לטובת הדת, וכל זמן שחשבו להציל הדת בכך מרודפיה הרפורמים ישבו אתם יחד בקונגרס אחד, אע"פ שהרפורמים היו הרוב הגדול (120 כנגד 88), ולא ראו בכך שום התחברות לרשעים, אלא אדרבא ראו בכך מלחמת הצלת הדת מרשת האפיקורסות, כפי שדן ופסק הלכה למעשה בכך מרן המהר"ם שיק זי"ע, וז"ל (שו"ת מהר"ם שיק או"ח סי' ש"ט): על מה אנו סומכין לישב ב"קונגרס" שידוע שיש בהם אנשים העוברים על התורה, וחז"ל למדו אותנו "דאסור להתחבר עם רשע", אמנם אחרי הבחינה והעיון ראינו כי טוב וישר הוא! כי הלא ירדנו בתחילה "אנוס עפ"י הדיבור" לעמוד על המשמר וללחום מלחמת ד' להציל שה פזורה שלומי אמוני בני ישראל

מרשת אפיקורסות והירוס הדת זו טמנו לנו, "ואין לך דבר שעומד מפני פיקוח נפש" ! עכ"ל המהר"ם שיק*.

והרי שדן ופסק הלכה למעשה (ונתקבל לכולם) שמפני חומר פיקוח נפש" חובה עפ"י הדיבור להציל כל מה שאפשר גם אם צריך לשבת עם אותם רשעים, ואין בזה שום התחברות – אלא טוב וישר הוא כדי להציל ישראל מרשת אפיקורסות והירוס הדת", ולא היה בכל הדור ההוא מגדולי ישראל מי שיתנגד לכך, אדרבה ! גדולי הדור המובהקים ישבו בעצמם בקונגרס, מפני חומר פיקוח נפש רוחני לכלל, וכל זה לא בשביל שחזרו בהם מדרך ההתבדלות. אלא אדרבה, דוקא בכדי שיוכלו כל החרדים להתבדל כראוי מהרפורמים ברחבי המדינה לכן עשו זאת, וא"כ הדבר ברור כי בא"י שאין ברירה להפטר ממיסי וחוקי הכופרים המעיקים לדת (כמו שהיה אפשרות בהונגריה), ויש תועלת גדולה בישיבת נציגי החרדים בכנסת לטובת שומרי הדת העשוקים ברוח ובגשם, א"כ פשוט וברור שאותם גדולי הונגריה מאז שישבו בקונגרס (אע"פ שהיה ברירה מלכתחילה לבקש משלטון הונגריה פרבילגיה נפרדת גם לחרדים וכמו שעשו לבסוף), בודאי במצבנו המחוסר ברירה היו מסכימים לשבת בעצמם בכנסת מטעם החרדים למען הגנת קדשי ישראל.

ועוד הנני מתפלא עליך מאד, שהרי ידוע לכל כי גדולי רבני האורטודוקסים מהונגריה וסביבותיה (שחיו בא"י) הורו להשתתף בבחירות לאגו"י, כמו הגאון רבי עקיבא סופר זצ"ל גאב"ד דפרשבורג, והגאון רבי דוד שפרבר זצ"ל גאב"ד דבראשוב, ויבלחט"א הגאון רבי יוסף אדלר שליט"א גאב"ד דטורדא, והגאון רבי יוסף נפתלי שטרן שליט"א, ועוד, וא"כ איך הנך עדיין עומד ומסתפק במקום שהיית צריך לציית לכה"פ להוראת גדולי הונגריה ממשיכי דרך מרן החת"ס זי"ע שהורו להצביע לרשימת החרדים אשר נציגיהם מסייעים להעומדים על משמר הדת בארה"ק, ואדרבא, מי כיוצאי הונגריה יודעים כ"כ את גודל העוולה של מי שעומד בשויון נפש מן הצד ואינו בא לעזרת השם בגיבורים, הלא כל גדולי הונגריה אסרו גם את קהילות ה"סטאטוס-קוו" במדינתם רק מפני שעמדו

מן הצד ולא באו למלחמת ה' בגיבורים כנגד הרפורמים (נאולוגים), כמבואר בשו"ת מהר"ם שי"ק (יו"ד סי' של"ג – ד"ה אבל השואטוס-קו אפילו הם קדושים וטהורים וכ"ו) ובשו"ת הנ"ל (באו"ח סי' ש"י דף ק"ד טור השני) עי"ש.

(ב) וכדי להוציא מדעת המסלפים, אבאר בקצרה השתלשלות כל הענין, הנה במדינת הונגריה חיו היהודים תחת ממשלת נכרים בשויון זכויות מלא, וכתוצאה מכך נתרחקו רבים מאד מתורה ומצות והלכו בדרכי הרפורמים שבגרמניה, ובין שאר פעולותיהם להריסת הדת השיגו הרפורמים (בשנת תרכ"ט) הכרה ממשלתית ל"קונגרס יהודי" שינהל את כל קהילות ישראל בהונגריה ע"י מיסים מיוחדים, וחוקים להנהגת הקהילות כפי הסכמת רוב נציגי הציבור היהודי בקונגרס, הרפורמים שהיו אז קרוב למחצית יהודי הונגריה הצליחו במרמה להשיג רוב גדול ב"קונגרס" (120 רפורמים – כנגד 88 חרדים) ורצונם היה בעזרת שורת חוקים זדוניים (המובאים בשו"ת מהר"ם שי"ק או"ח – סי' ש"ט), להכריז כל זכר יהדות במדינת הונגריה ר"ל, ובתחילה ניסו גדולי ישראל שישבו בקונגרס להשיג לפחות את הסכמת הרפורמים שלא יכפו על החרדים (אורטודוקסים) שום דבר הנוגד את השו"ע (כמבואר במהר"ם שי"ק – שם), ומכיון שלא הסכימו הרפורמים לכך, וכל קהילות ישראל בהונגריה נעמדו בסכנה רוחנית ודאית ר"ל, אז נקטו גדולי ישראל בעצה נפלאה, ובאו בבקשה ותחנונים למלך פראנץ יוזעף (שהיה מלך חסד) שיתן פרבילגיה ויכיר באופן רשמי גם בזרם החרדים (אורטודוקסים) כזכאי לנהל את עצמו בלי אפוטרופסות רפורמית. ואמנם המלך הנ"ל שהכיר את חברת "שומרי הדת" החרדית (שנוסדה כרפואה קודם למכה) סמוך לקונגרס, נעתר לבקשתם והסכים להכיר בהם כרשות נפרדת, ובכך הצליחו להפריד את החרדים מהרוב הרפורמי שזמם להשתלט עליהם, וזו הייתה מטרתם בעזיבת הקונגרס הרפורמי.

(אגב, בגליציא שעמדה תחת אותה מלכות, לא הסכים המלך הנ"ל להכרה נפרדת כזו, ולכן היו החרדים צריכים ליסד את חברת "מחזיקי הדת" (בשנת תרל"ט) כדי להלחם למען זכויות החרדים באופן פוליטי, וכל גדולי הונגריה שבחו את חברת "מחזיקי הדת" (שנוסדה ע"י הגה"ק מהר"י מבעלז זי"ע והגה"צ רבי שמעון סופר אב"ד קראקא – בנו של מרן החת"ס זי"ע – שהיה נציג החרדים בפרלמנט), וזה ראיה ברורה שלא היה שום חילוקי דעות בשיטה, אלא רק הסכמת המלך בהונגריה וסירובו בגליציא היא שגרמה לחילוקי מצבים,

ובכל מדינה קבעו גדולי ישראל איך להתנהג בהגנת הדת כפי האפשרות).

והנה המצב בא"י (משנת תש"ח) גרוע ביותר, שאנו בלי ברירה תחת שלטון ישראלי פוקר, שלא רק שאינו מוכן להכיר בקהילות החרדים לענין חוקים ומיסים, אלא שם לעצמו למטרה למחוק את חיי הדת בא"י ר"ל, ובכל כוחו מחזק את חינוך הכפירה גם על חשבון כספי מיסינו, ואת מוסדות החרדים מקפח בכל יכולתו. וגוזר גזירות שונות על הדת. ואיז לנו ברירה להנתק ממיסיהם וחוקיהם, א"כ איך נוכל לראות זרעינו וכספינו יורדים לבאר שחת ומשנאי תורתנו נבנים מחורבנו ר"ל, הלא מצוה עלינו מפני פיקו"נ הרוחני להציל כל מה שאפשר, כמש"כ מרן המהר"ם שיק זי"ע, וכבר נודע שהרמב"ם (בסוף הלכות סנהדרין) חילק אף בערכאות עכו"ם בין "לדון" ובין "להציל", דעל מי שהולך בסתם לדון לפני ערכאות – כתב הרמב"ם – שהוא רשע והוי כמחרף ומגדף ומרים יד בתורת משה, אבל אם בא להציל ממונו מיד האלם שאינו ציית דינא, מותר לילך ברשות בי"ד אף לערכאות עכו"ם כדי להציל ממונו מיד האלם, ולכן אנו משגרים נציגים חרדים לכנסת (שדינא כערכאות, כמש"כ החזו"א), וכל זה ברשות בי"ד "דמועצת גדולי התורה" כדי להציל זרעינו וכספינו מיד האלמים, וכבר טענתי זאת להאדמו"ר מסטמאר שליט"א ולא היה לו פתחון פה להשיב על דברי אע"פ שהיה המתחיל בשאלה על זה, גם היואל משה לא השיב כלום, בהנוגע לחרדים בזה.

והרגשתי הכללית ששלטה יד זרים בס' ויואל משה, כי הרבה דברים שבו תמוהים ביותר, ולדוגמא – ענין התחברות לרשעים בכנסת עומד בסתירה מוחלטת להוראת האדמו"ר מסטמאר שליט"א שיש להצביע לעיריות.

ג) ומה שיש טוענים שהכנסת בא"י הוא כמו הוועד הלאומי שהיה בזמן האנגלים ונאסר, הוא טעות גמורה, [וגדולי ישראל שחייבו היציאה מהוועד הלאומי, ומצד שני חייבו גם הבחירות, המה מכחישים אותם בתכלית], כי אינו דומה כשיושבים תחת מלכות עכו"ם ויש ברירה לחרדים לפעול אצל השלטון הנכרי שיתנו אפשרות לחרדים להיות במסגרת מנהלית נפרדת ולפטור ממיסים וחוקים של מוסדות הכופרים, כמו שהיה בענין הקונגרס תחת ממשלת הונגריה, ובענין הוועד הלאומי תחת שלטון המנדט האנגלי, ופשוט דכשיש ברירה צריך להתרחק עד קצה האחרון מלתת מיסים וכיו"ב לארגוני הכופרים למיניהם, אבל במקום שאין ברירה להפרד ממיסיהם וחוקיהם, חייבים לכה"פ

לעמוד בתוקף על כך שלא יכפו עלינו לעבור על הדת, ע"י שכסף מיסינו יתמוך במוסדות הכופרים, ושלא ישכרו ח"ו את מוסדות התורה ע"י קיפוח והפליה מחלק המיסים המגיע להם בצדק כמשלמי מיסים, ושלא להניחם לגזור עלינו חוקים כנגד התורה ח"ו, ולזה הנציגות החרדית בכנסת מסייעת לחרדים לחיות בקהילותיהם ומסגרותיהם בהתבדלות גמורה בלא כפיה, "ונציגות בכנסת היא אך ורק בגדר שתדלנות, אבל בשום אופן אינה חברות בקהילה, כי אין זה קהילה כלל אלא מוסד מנהלי שיש בו מקום לשתדלנות, ובזה שונה הכנסת מהוועד הלאומי תכלית שינוי. (וגם גדולי הונגריה שאסרו להתפלל בבתי הכנסת של הרפורמים ואף להכנס לשם, עוד מזמן מרן חת"ס זי"ע, בכל זאת ישבו בעצמם אח"כ בקונגרס יהודי-רפורמי (ולא רק בפרלמנט נכרי) כל זמן שחשבו שיש בו תועלת לדת, "והמתנגד לרשימת החרדים בכנסת הוא לא רק יחיד כנגד רבים מגדולי דורינו, אלא גם יחיד כנגד כל תלמידי מרן החת"ס זי"ע!! כי לפנינו ראייה ברורה מהם דוקא, שהשתדלנות במוסד מנהלי לטובת הדת אינה נחשבת לא כשיבה בבית המינים, ולא כהתחברות לרשעים, אלא נחשבת כמלחמת ה' וכהצלת היהדות מהרס וחורבן!!!)

ועוד שהוועד הלאומי נועד להוכיח למלכות אנגליה וחבר הלאומים שכל יהודי הדר בא"י הוא ציוני, ולכן היתה היציאה ממנו סתירה לדבריהם, משא"כ הכנסת הנועדת לייצג בה דעות פלגי העם, א"כ מי שאינו מפגין דעתו ודרישתו לשלטון התורה בארה"ק, וסלידתו מחילול התורה, הריהו בשתיקתו נותן יד לפושעים ופתחון פה לטעון שמעשיהם בהפרת הדת הוא ח"ו לרצון כל העם, ואין לך חילול השם גדול מזה,

הנני מסיים מכתבי זה בתקווה טובה שתזכה להיות נמנה על מקדשי שם שמים המוכיחים לעין כל שעדיין יש אלפים ורבבות בא"י החפצים בשלטון התורה, ובהצבעה זו חייבות גם הנשים כהוראת כל גדולי ישראל בדורינו ובדור שלפנינו! כמבואר גם במכתבי החפץ חיים זי"ע (מכתב כ"ז) שבבחירות ל"סיים" ול"סענאט" (כמו הכנסת) חייב כל אחד ואחד להצביע לרשימה החרדית "הוא ובני ביתו", וכן נהגו, ורק בבחירות למוסדות הקהילה אסרו גדולי ישראל לנשים לבחור, כמובא במכתבי הח"ח (מכתב ל"ז)!

א"ד המצפה להרמת קרן התורה וישראל במהרה בימינו

בנימין מנדלזון, רב דקוממיות ת"ו

מכתב ב'
מהרב הנ"ל

בס"ד, קוממיות – תשל"ז

א"כ הרה"ח מוה"ר יוסף לוי שיחי

אחדשה"ט

ע"ד שאלתכם (מלבד הבירור הלכה שכתבתי לכם) איך מותר לחבר כנסת לומר הצהרת אמונים. שאומרים שם בזה"ל: "אני מצהיר אמונים למדינת ישראל וחוקיה", הלא לכו"ע כל המדינה נוסדה על יסוד הכפירה בקודשא ב"ה אורייתא וישראל, ומטרתם רק רע כל הימים להיות ר"ל כגויי הארצות וכמשפחות האדמה, ואף שאין הצהרה זו בגדר שבועה כלל וכלל, אלא אמירה פורמלית בלבד, וכעין פזמון, ולמעשה הם עצמם מזלזלים בחוקי המדינה כאוות נפשם, אבל מ"מ הדבר נראה קצת כמודה בע"ז שלהם, וקי"ל בשו"ע (יו"ד – סי' קנ"ז – סעי' ב') דאסור לאיש יהודי לומר שהוא עכו"ם כדי שלא יהרגוהו, ורק לשנות לבושו כדי שיחשבוהו לעכו"ם – מותר, אבל לומר בפיו שהוא עכו"ם לכו"ע אסור, וזה ביהרג ואל יעבור. עי"ש.

הנה שאלה זו שאלתי את העסקן הנודע בליבו הטהור הרב החסיד ר' זלמן ינקלביץ' (בן יעקב) ז"ל, שהיה חבר כנסת, והשיב לי ששאל את מרן החזו"א זי"ע בזה, וסיפר שהחזו"א פתח לפניו השו"ע (יו"ד סי' קנ"ז – סעי' ב') והראה לו שהרמ"א שם, כתב דמשמע: ואע"ג שאסור לומר שהוא עובד כוכבים, מ"מ יוכל לומר להם לשון דמשתמע לתרי אפין (נימוקי יוסף פרק הגוזל) והעובדי כוכבים יבינו שהוא אומר שהוא עובד כוכבים, והוא יכוון לדבר אחר, עכ"ל. והיות שלשון ההצהרה הנ"ל מתפרשת יפה על נאמנות לארץ הקודש ומצות התלויות בארץ, לכן הוא ממש לשון המשתמע לתרי אפין המפורש ברמ"א להיתר גמור, ואם בסכנת הגוף דיחיד מותר, א"כ כ"ש וכ"ש בסכנת הנשמה לרבים – דמותר.

ויותר מזה הוסיף מרן החזו"א דלא רק להציל עצמו מסכנת נפשות מותר לומר בלשון המשתמע לתרי אפי, אלא אף כדי להציל ממונו מותר לומר בלשון הנשמע לתרי אפי, דהרי בגמ' (נדרים ס"ב:) מבואר להדיא דמותר לומר – עבדא "דנורא" אנא (עבד לע"ז ששמה "נורא", או עבד עכו"ם שעובדים לאש. מהרש"ל ב"ק פרק י" סי' י"ט) לא יהיבנא אכרגא (מיסים), [ופי' הר"ן: עבד לאיש שהוא כהן לעובד האש, שעבדיו פטורים מכרגא, ולא הוי כמודה בעכו"ם דמוכחא מילתא דלא אמר

הכי אלא לפטורי מכרגא", וכי קאמר צורבא מרבנן, רבותא קאמר, דאפילו צורבא מרבנן שרי ליה למימר הכי, דהן סבורין לעכו"ם, והוא לבו לשמים, כדכתיב ה"א אש אוכלה הוא, עכ"ל] ומכאן ראייה ברורה דלא רק בסכנת נפשות שרי, אלא אף בהפסד ממון שרי לכו"ע לומר לשון המשתמע לתרי אפי כדי להבריח הנזק ממנו, ולא חשיב כלל כמורה בע"ז כמבואר להדיא בר"ן, וכן כתב התוס' שם, משום דידוע שעושה הדבר רק כדי להציל ממנו מכרגא. (ובא"י יודע כל בר בי רב גודל החיוב להציל ממון החרדים מכרגא כדי שלא יתמוך כספנו במוסדות הכופרים). ומשמע בר"ן דכל אדם מותר בזה, ואפי' ת"ח.

ואף דהש"ך (יו"ד קנ"ז ס"ק י"ח) הביא דעת המהרש"ל (יש"ש ב"ק סי' י"ט) דדוקא לת"ח התיירו דלא חיישינן שמא יתפקר לזלזל יותר, וגם מאחר שהוא פטור ממש והעובדי כוכבים באים עליו בגזילה, אבל לא בענין אחר, וכן משמע בפ"י הרא"ש בנדרים ס"ב: דדוקא לת"ח שרי, וחלק על הר"ן בזה, עי"ש. מ"מ היות שכל החשש בלשון המשתמע לתרי אפי, לפטור ממיסים, למי שאינו צורבא מרבנן, הוא רק משום דמיסים הוא דבר שכיח ואם יתיירו לו הדבר בתמידות יבוא לזלזל לבסוף גם באמירה ודאית, משא"כ בהצהרה המשתמעת לתרי אפי שהיא חד פעמית לד' שנים, והיא אך ורק לצורך הכלל, ואינו צריך ואינו יכול כלל לאמרה לצורך עצמו, ואין בה היתר לשאר העם, פשוט הדבר שאין שייך לחוש בה לזלזולי יותר כלל ועיקר ובודאי לא גרע בזה מצורבא דרבנן דמותר, לפי שאין בו חשש דזלזולי, ובפרט שהם שלוחי דרבנן לצורך הכלל להגנת קדשי ישראל מהקמים עליהם בדינא דגזלנותא על עסקי נשמות וממונות. אלא שצריכים לכוין לשמים, היינו לאדמת הקודש ולמצוות התלויות בארץ, שהמה חוקי חורב, וכההיא דעבדא דנורא אנא, היינו עבד ה' שהוא אש אוכלה. ע"כ סיפר לי הרה"ח ר' זלמן ינקלביץ זצ"ל מדברי מרן החזו"א, והוא תשובה מספקת לכל המקטרגים בדבר זה, והנה בדעתי עוד לפרסם בס"ד הבירור הלכה שכתבתי בענין החוב להשתתף בבחירות, ועוד חזון למועד, כי יש לי הוספות רבות בזה.

והנני מקוה שיהיה חלקו בין החרדים לדבר ה' הנשמעים לדעת תורה והמצביעים לרשימה ג' שהם הלוחמים לחיזוק הדת והרחבת גבולות הקדושה במעשים ולא רק בדיבורים.

בנימין מנדלזון, רב דפה

מכתב ג'

מאת הגה"צ ר' יוסף נפתלי שטרן זצלה"ה ראש ישיבת פרשבורג

מכתב תשובה מכבוד הרב הגאון החסיד רבי יוסף נפתלי שטרן זצ"ל רב באראד ראש ישיבת פרעשבורג

בס"ד

יום ה' לסדר - לא בשמים היא וגו' - כ"ו לחודש הרחמים והסליחות תשכ"ה
לפ"ק.

שלום ורב ישע וכל טוב סלה א"כ ידידי עוז הרב הגאון המופלג... שליט"א
איתן מושבו ב.....

אחדשה"ט כראוי לחושבי שמו.

יקרת מכתבו הגיעני... אולם הנני בזה להעירו על שגגה חמורה המקובלת
בטעות על יוצאי מדינתנו (הונגריה) [בעיקר בין אלו שעדיין בחו"ל], כאילו רק
במדינתנו התבדלו החרדים בקהילות נפרדות, ואילו במדינת פולין, וגליציה
היו הקהילות החרדיות מעורבות, אך ח"ו לומר כן על קהילות קודש! ומי הוא
זה שיעלה בדעתו שהשטיבלאך והחדרים או הבתי מדרשים היו מעורבים עם
כופרים ומחללי שבתות ואוכלי השקץ, הלא ידוע ומפורסם לכל כי הכופרים
התרחקו בעצמם מהבתי מדרשות ומהחדרים, ומכל דבר שבקדושה, וא"כ מה
הפירוש של "קהילות מעורבות"? ...!

ואם כוונתו לעובדא שב"וועד הקהילה" (כמו עיריה) ישבו נציגי החרדים
[לטובת הדת] יחד עם נציגי הכופרים, כמו שהיה במדינתנו (הונגריה) עד קרוב
לאמצע שנת תרכ"ט (הוא שנת יסוד הקונגרס) וכן היה במונקאטש, ועוד, גם
אח"כ! הלזה יקרא קהילה מעורבת? הלא הכל יודעים שנציגי החרדים בקונגרס
[מהם מגדולי תלמידי מרן החת"ס זי"ע] ישבו יחד עם נציגי הרפורמים בקונגרס
אחד, ובשו"ת מהר"ם שיק (או"ח - סי' ש"ט) דן איך מותר ליישב בקונגרס,
ופסק עם שאר הגדולים שבזמנו הלכה למעשה, שאין בישיבה בקונגרס הנ"ל
משום התחברות לרשעים כלל, אלא טוב וישר לעשות כן כדי להגן על שלומי
אמוני בני ישראל מרשת האפיקורסות והירוס הדת, עיי"ש, ולא עלה על לב שום
בר דעת לומר שאותם גאונים וצדיקים גדולי תלמידי מרן החת"ס זי"ע ישבו -
בקהילה מעורבת - שרובה הניכר רפורמים, (88 חרדים כנגד 120 רפורמים),
לא מינה ולא מקצתיה! הם ישבו בסה"כ בקונגרס מעורב לטובת הדת כמו

שישבו נציגי החרדים (לטובת הדת) רק ב"וועד הקהילה" עם נציגי הכופרים והמתבוללים בכל מקום. אבל לא בקהילה מעורבת ח"ו. [גם מוח"ז מרן הגה"צ רבי שמעון סופר זצ"ל אב"ד קרקא [בנו של מרן החת"ס זי"ע] ישב בפרלמנט יחד עם נציגי נכרים וכופרים, אבל בקהילתו לא התערבו כופרים כלל].

וכמו"כ גם נציגי החרדים שאנו משגרים לכנסת להגנת הדת יושבים כל אחד ואחד בקהילות קודש המובדלות תכלית התבדלות מכל חולין וחול כידוע לכל. ורק בכנסת כשבאים ללחום למען הדת נפגשים עם ראשי המדינה לטובת החרדים ומוסדות התורה [כמצווה עליהם מפי גדולי ישראל. וכמו שעשו רבותינו גדולי תלמידי מרן החת"ס זי"ע].

לכן חכמים הזהרו בדבריכם, כי קהילות החרדים לחוגיהם הם על טהרת הקודש וסמל ההתבדלות, והכנסת והעיריות הם רשויות מנהלות בלבד, ולא קהילות...!

וכל מה שקורין לקהילות האורטודוקסים (בהונגריה) בשם "קהילות נפרדות", הוא רק מחמת הכרת השלטון בהם עפ"י חוק המדינה (שיכולין לגבות מיסי קהל, ולתקן תקנות כפי ראות עיני הרבנים בלבד). ואינם כפופים לרפורמים כלל בשום דבר. וכידוע לכל יוצאי מדינתנו דבר זה לא נתחדש רק כשלושים שנה אחר פטירת מרן החת"ס זי"ע, ועדיין לא נמצא שום פתי שיאמר שבזמן מרן החת"ס זי"ע היו הקהילות מעורבות ולא קהילות מתבדלות (נפרדות), כי כל בר בי רב ידע היטב שמלחמת ההתבדלות מן המתחדשים ניהל מרן החת"ס זי"ע בעצמו עשרות שנים, (למעלה מחמישים שנה) לפני שנולד "חוק הקהילות הנפרדות", [וידוע שבא"י לא שייך להשיג חוק כזה כי הכל הוא תחת שלטון הכופרים. משא"כ בהונגריה שהיו תחת שלטון נכרי שהכיר בהם לחוד]. ולכן ההתבדלות בלבד היא דגלנו, כמו שהיה בתקופת מרן החת"ס זי"ע.

ב

וביותר הנני להעירו בזה, שהחולק על הכרעת גדולי ארה"ק בענין הבחירות בא"י, הריהו דעת יחיד, לא רק כנגד גדולי ארה"ק בעבר ובהווה (משנת תש"ט ואילך), אלא בעיקר נגד כל גאוני קמאי [תלמידי מרן החת"ס זי"ע] כמבואר היטב בשו"ת המהר"ם שיק הנ"ל, וכל דיבור על התחברות לרשעים כנגד שלוחי דרבנן העומדים על משמרת הגנת הדת בכנסת, הוא חירוף וגידוף כנגד גאוני

ישראל ראשונים כמלאכים במדינתנו (הונגריה) [תלמידי מרן החת"ס זי"ע] שישבו בעצמם בקונגרס הרפורמי [בשנת תרכ"ט] למען הגנת הדת, וביררו הלכה למעשה שאין בכך משום התחברות כלל, כמבואר בשו"ת מהר"ם שיק הנ"ל.

וזאת מלבד הידוע כי גדולי מדינתנו (הונגריה) מקדמת דנא התנגדו בתוקף ועוז גם לרבנים היותר גדולים ממדינות אחרות שרצו לחוות דעתם בהנוגע למעשה בהגנת הדת במדינתנו, כי בכל מדינה גדולי ישראל שבה מטיבים להבין תכסיסי המלחמה לחיזוק הדת יותר מהדרים מחוץ למדינתם. ובפרט במדינתנו שמצבה היה רע במיוחד ושונה משאר המקומות, וגדולי פולין רוסיא וליטא ברובם לא הבינו בשעתו את המצב, ועתה יסוד זה שריר וקיים ביתר שאת בנוגע למלחמת הדת בארה"ק שאין לשום רב בחו"ל להתערב בהכרעת גדולי ארה"ק בעניני הנהגת הכלל, (שהיא שונה מחו"ל לגמרי), ובפרט אם הוא יחיד, וכ"ש אם הוא מהרבנים יוצאי מדינתנו (הונגריה) שהכל מודדים רק כפי שהיה אצלם. ואינם יורדים לעומק מצבים אחרים לאשורם, [וזאת אף בלי להזכיר ענין ההתנגדות הכללית לאגו"י עוד בחו"ל, הגורמת לנגיעות על כל צד ושעל], (ומלבד ענין רבנות העדה ואגו"י בתרצ"ג).

ג

והנה אף שענין הבחירות לא משנה לכם למעשה, כי אתם בחו"ל, אבל יוצאי מדינתנו (הונגריה) בארה"ק נפגעו הרבה ממלחמת דעות זו, כי [בשנת תשי"ב] נתאספו כל השרידים מזקני הרבנים החרדים (אורטודוקסן) לחדש הרבנות החרדית דמדינתנו – בארה"ק כולה, כדי להציל יוצאי מדינתנו מפיזור ונפילה מדרך הסלולה לנו מאבותנו ורבנותנו זי"ע, אך מתנגדי הבחירות לאגו"י כשראו שאנו מצווים להשתתף בהם, רדפנו עד חרמה לאבד זכרנו, ולבשר בקהל עם שהם ממשיכי דרך תלמידי מרן החת"ס זי"ע, וכל זה תוך חילול כבוד רבותנו [תלמידי מרן החת"ס זי"ע] שישבו בקונגרס הרפורמי (בשנת תרכ"ט) כדי להגן על דת קדשנו, והתעלמות מוחלטת מפסקם המפורש, המבואר בשו"ת מהר"ם שיק הנ"ל, ותוך דחיקות רגלי תלמידי תלמידיהם מבנין מוסדות הרבנות החרדית שחברו בחורבן ישראל באירופה, ומעתה לא יתפלא מר מה קרה ליוצאי מדינתנו. ואף שאת הנעשה אין להשיב, אך כבוד רבותינו זי"ע מה יהא עליו...!

נספח ג'

האם על מניעת קווי מהדרין בשם שקרי "הדרת נשים", אפשר בכלל להפגין?

האם כשמאשרים תקציבים המעודדים פשע וחטאת, אפשר בכלל להפגין?

האם כאשר "תופרים" תנאים מסוימים לקבלת אישורי בנייה ובנייני ערים ומכרזים והטבות מס באופן הכי בוטה נגד הציבור החרדי, אפשר בכלל להפגין?

האם כאשר מקצצים באכזריות בפת לחם לעניי ישראל, אפשר בכלל להפגין?

האם כאשר רשעי ה'בג"ץ' וחבריהם הרפורמים מנסים לטמא ולחלל את היקר לנו מכל - הכותל המערבי - חלילה, אפשר בכלל להפגין?

ומעשה שהיה בימי הרבי מויזניץ האמרי חיים זיע"א שבאו אליו מזקני ירושלים על אודות פרשת הבריכה המעורבת הראשונה בירושלים שהסעירה את היהדות החרדית, שאל אותם הרבי האם יודעים אתם מי אשם בזה? הם לא ענו והאמרי חיים המשיך, לדאבוני אני חייב לומר לכם: אתם אשמים!!! לפני זמן מה היו בחירות בירושלים ואתם לא השתתפתם ולכן החילונים נצחו והשתלטו על העיר!

הרי לנו דעת תורה ברורה שהמשתמט נושא בעול כל עוול שיווצר בגלל השתמטותו.

לאידך גיסא אמר אחד מגדולי ישראל זצ"ל, כשיגיע אדם לשמים יראה פתאום שזוקפים לזכותו הקמת תלמודי תורה וישיבות, בנין מקוואות, שמירת שבת דרבים, החזרה בתשובה, והוא יתפלא וכי אני עשיתי את כל זה?! הייתי איש פשוט? יענו לו אבל אתה הצבעת בבחירות עבור נציגי התורה והם בכוחך עשו את כל זה הנה לך חלקך.

כפי שהסברנו לעיל אין חלל ריק במדינה דמוקרטית אם לא בחרת אז 10% ממך היו עבור הערבים, כ - 25% עבור לפיד גנץ וחבורתם 7% עבור בנט ושקידתו 25% עבור ליכוד 7% עבור העבודה, וגם 5% עבור מרץ, ועוד כמה אחוז עבור ליברמן שר"י ופיגלין וכת דיליה גם כמה אחוזים עבור שס ועבור ג', כך שבהשתמטותך יש לך "זכות" להשתתף בכל מעללי המפלגות.

בר מן דין בא לא נהיה שוטים ובנות יענה, אם בבחירות תשע"ג היה לגוש החרדי עוד רק 3 מנדטים, אז 55!!! חוקים נגד הדת והדתיים והחרדים היו נחסכים ונמנעים לחלוטין, וכל ממשלת הזדון הזכורה לדיראון עולם (ואשר יכולה חלילה לחזור על עצמה בתעתיק מדויק) לא היתה קמה, ובחורי הישיבות היו ממשיכים לשקוד על תלמודם באין מפריע, כוללים לא היו נסגרים, מוסדות התורה והחסד היו פורחים. האם בגלל עצלות של יום אחד או סתם ככה, הינך רוצה שהמצב הקטסטרופלי הזה יחזור?

בידך הדבר למנוע שוב ממשלת זדון ולהמשיך את ארבע שנות השובע שהיו לנו בחסדי שמים מרובים. וכשבווערת שריפה לא עושים חשבונות קטנוניים של נקמה ו"קנאות" מדומה.

איך הנך יכול להצטרף בקלות ל"ברית האחים"?

הפירוש המילולי של שיטת המימשל הנקראת "דמוקרטיה" היא דמו-קרטיה "שלטון העם", כלומר אין לעם מלך או בעל הבית, העם שולט בעצמו.

אי אפשר כמובן לכל אחד להיות ראש המימשל או הקובע, לכן מזמן לזמן העם בוחר את מושליו, לדוגמא בארה"ב בוחרים כל 4 שנים את האלקטורים - מי שיבחר את הנשיא, כל 4 שנים בוחרים בחברי קונגרס, וכו'.

במדינה בה השלטון כזה, כל אחד למעשה הוא בעל הבית על המדינה והוא ממנה את מי שישרת אותו לפי רצונו.

כאשר אדם מחליט מסיבות שלו לא לבחור, הוא פשוט נותן את אימונו בכל שאר העם שכן בוחר, וכך למעשה הוא בחר בלי להצביע.

דברים אלו הם בסיס הדרישה והתביעה מכל איש יהודי להצביע עבור מפלגה שחורטת על דיגלה את דעת התורה.

לדאבונינו אנו גרים בין יהודים שהתורה לא אורח חייהם - בלשון עדינה - ובצורת השלטון העממי הם מדיחים (ומנסים להכריח) את היהודים להתנהג ככל הגוים, וגם יהודים תמימים אשר אינם רוצים להתנהג כך כפויים ועומדים לחלל כל קודש.

דוגמא, אם ישנו יום שבתון שהוא שבת, מחריגים את הקניונים וכך פותחים קניונים בשבת, בעלי המכולות - יהודים פשוטים - חייבים גם הם ח"ו לחלל שבת.

עיר או יישוב שבהם המקווה אינו מתפקד כראוי, כמה מכשולות נגרמים מזה ה"י."

לכן ישנה כעת הזדמנות נדירה אחת בכמה שנים להשליט את התורה בארץ הקודש והיא על ידי הבחירות לכנסת, ככל שיכנסו יותר חברים שמחויבים לתורה ומצוות, כך תרבה היהדות בארצנו, וההפך בהפך.

ישנם כאלו המתרשלים בהצבעתם בבחירות ותולים את עצמם שבעת צרה ומשבר יפגינו וישרפו פחים...

האם כשמקוואות בעיירות אינם נבנים ואינם מתוחזקים כהוגן, אפשר בכלל להפגין?

האם כשמקצצים בתקציבי ההסעות לבתי ספר של החינוך העצמאי בערים חילוניות, - מה שגורם להרבה הורים חילוניים להימנע מלשלוח את ילדיהם לחינוך תורני - אפשר בכלל להפגין?

האם כשמכרסמים בתמידות בתוקפה של הרבנות - כולל בתי דינים חרדיים - אפשר בכלל להפגין?

האם כשמזלזלים בחוק איסור מכירת חמץ בפומבי בכל חלקי הארץ, אפשר בכלל להפגין?

האם כשחוקי ימי עבודה ומנוחה המסייעים לשומרי שבת, נרמסים ונשחקים, אפשר בכלל להפגין?

האם על פתיחת מתחמים של "משרד האוצר" כמוקדי חילולי שבת המוניים, אפשר בכלל להפגין?

המאמר "איך אפשר להצטרף ל"ברית האחים" הלא קדושים
 [לפיד ובנט]" שהיתה בעבר, הנה תשובתך:
**גַּם מִתְרַפֶּה בְּמִלְאֲכָתוֹ אֶחָ הוּא לְבַעַל
 מִשְׁחִית (משלי יח ט).**

הצבעה זו הינה המחאה הכי מהדהדת נגד כל מעללי
 המדינה וכל מעללי הציונים הרשעים וההשתמטות מבחירה
 היא ההסכמה האפקטיבית והפעילה ביותר לכל פשעיהם ולכל
 חטאתם כמבואר.
 ועכשיו תדע מעצמך את התשובה לשאלה שנשאלה בתחילת

בידך הדבר!!!

**אל תשב ואל תעשה חלילה! אל תחוש לכתבי פלסתר
 המדברים על צדיק עתק בגאווה ובוז!**

קוֹם וַעֲשֵׂה וַיְהִי ה' עִמָּךְ: (דברי הימים א' כב, טז)

**חגור חרבך על ירך הודך והדרך, צא ופעל והפעל
 בקנאותיה דפינחס קנאה!!! להגדיל את רשימת החרדים
 לדבר ה', וזכות הרבים בסור מרע ועשה טוב בידך**

